

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro základní vzdělávání

„ŠKOLA PRO ŽIVOT“

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
TRHOVÝ ŠTĚPÁNOV

(upravená verze ŠVP platného od 3. 9.
2007)

ZÁKLADNÍ ŠKOLA TRHOVÝ ŠTĚPÁNOV, SOKOLSKÁ 256

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – „Škola pro život“

Adresa školy:

Základní škola Trhový Štěpánov
Sokolská 256, 257 63 Trhový Štěpánov

Ředitel školy:

Mgr. Květa Kuželová

Zástupce ředitele:

Mgr. Ing. Hana Pokorná

Koordinátor:

Mgr. Ing. Hana Pokorná

Kontakty:

Telefon: 317851122

E-mail: zs@trhovystepanov.cz

IČO: 70998540

IZO: 102002550

REDIZO: 600042120

č. j. ZŠTŠ 43/2013

Zřizovatel školy:

Město Trhový Štěpánov

Dubějovická 269, 257 63 Trhový Štěpánov

IČO: 232874

Telefon: 317851163

Platnost dokumentu:

Od 2. 9. 2013

ŠVP byl zpracován v souladu s RVP ZV.

ŠVP byl schválen Radou školy dne 26. 6. 2013

Projednáno v Pedagogické radě dne 27. 8. 2013

Mgr. Květa Kuželová
ředitelka školy

razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Charakteristika školy a její priority

Objekt školy je umístěn v příjemném prostředí obce Trhový Štěpánov. Budova školy je v těsné blízkosti mateřské školy, s níž je udržován kontakt pro přípravu budoucích prvních ročníků. Školní budova je velmi zachovalá, její stáří je 60 let. V roce 2006 byla provedena výměna oken a renovace starých šaten. V roce 2007 byla opravena tělocvična v souladu s předpisy EU. V roce 2009 byla provedena 2. etapa výměny oken, zateplení budovy a nová fasáda.

Materiální vybavení školy je na dobré úrovni, průběžně dochází k jeho obnově. V současné době probíhá postupná výměna školního nábytku, obnova vybavení odborných učeben fyziky, přírodopisu, dějepisu, byla zařízena 2. učebna pro výuku jazyků. Ve školní budově je 16 učeben, z toho 7 učeben slouží jako odborné pracovny a učebny pro volný čas žáků. V roce 2009 byla pro žáky zřízena studovna.

V budově školy je tělocvična a školní jídelna.

2.2 Profilace a zaměření školy

Žáci jsou vyučováni dle vzdělávacího programu Základní škola č.j.16847/96-2

- výuka jazyků- cizí jazyk – angličtina je vyučován od školního roku 2006/2007 povinně od 3. ročníku

Další cizí jazyk je vyučována němčina, a to v hod. dotaci 6 hod. týdně na 2. stupni ZŠ

- možnost využití počítačů – ve škole jsou dvě počítačové pracovny (celkem 16 pracovních míst), které jsou využívány k výuce předmětu Informatika.

- školní družina zabezpečuje odpočinek a volnočasové aktivity ve 2 odděleních

- sportovní aktivity – žáci školy se pravidelně zúčastňují sportovních soutěží (kopaná, volejbal, atletika), pro žáky je pořádán každoročně LVK, plavecký výcvik pro 1. stupeň, školní turnaj ve stolním tenise, bruslení a jiné zimní sporty

- organizace volného času žáků – žákům je poskytnuta široká nabídka volnočasových aktivit(sportovní, výtvarné, hudební, taneční, jazykové, přírodovědné, informatiky, náboženství)

- organizace kulturních programů – škola zajišťuje pro žáky výchovně vzdělávací pořady z různých oblastí – organizace a návštěvy výstav, je zde dlouholetá tradice Klubu mladých diváků(od r.1986), Klubu mladých čtenářů, školní akademie, recitační a literární soutěže.

Škola zajišťuje pro žáky vzdělávací pořady z oblasti přírodovědné, zeměpisné a cizojazyčné.

Od školního roku 2006/2007 je na škole zřízeno odloučené pracoviště ZUŠ Zruč nad Sázavou,takže se žákům rozšířila nabídka volnočasových aktivit. Vedle hry na hudební nástroje(flétna, klavír, housle,..) pracuje obor výtvarný, vyučuje se zpěv.

2.3 Ročníkové a celoškolské projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolské (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.4 Skladba pedagogického sboru

Velikost sboru, složení sboru z různých hledisek aprobace, kvalifikace, studium.

Pedagogický sbor tvoří 12 učitelů a 2 vychovatelky školní družiny, ve škole věnujeme pozornost žákům se speciálními potřebami, pracují zde 2 asistentky pedagoga.

1. stupeň - 5 učitelů – PF, učitelství pro 1. stupeň, 1 učitel studuje

2. stupeň – 7 učitelů – PF, MFF– 1 učitel studuje

Školní družina – 2 vychovatelky.

Studium – 2 učitelé studují.

Složení pedagogického sboru z hlediska pohlaví – 8 žen a 4 muži.

Schopnosti týmové práce – v rámci tvorby ŠVP učitelé pracovali v týmech, týmy byly vytvořeny dle jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP, v zájmu zabezpečení návaznosti mezi jednotlivými výstupními obdobími základního vzdělávání v týmech spolupracovali učitelé 1. a 2. stupně.

Sociální skladba, zájmy – naše škola je školou venkovskou, kromě žáků místních tvoří výraznou část žáci dojíždějící z ostatních obcí. Volnočasové aktivity a rozvrh školy musí být přizpůsoben odjezdu autobusů ČSAD. Dlouhodobé zkušenosti jsou s integrací žáků se poruchami učení i žáků s jinými zdravotními postiženími.

2.5 Spolupráce školy se zákonnými zástupci a veřejností

- Unie rodičů pořádá se školou a s TJ SOKOL sportovní a kulturní akce, např. dětský karneval, diskotéka
- schůzky zákonných zástupců– plenární schůzky zákonných zástupců– seznámení zákonných zástupců s koncepcí školy a pohovory o prospěchu a chování žáků na třídních schůzkách, schůzka zákonných zástupců integrovaných žáků – seznámení zákonných zástupců s individuálním vzdělávacím programem jejich dítěte, dohodnutí pravidel spolupráce zákonný zástupce - žák – škola, schůzka zákonných zástupců budoucích prvňáčků
- výchovné a prospěchové problémy – tyto situace jsou řešeny vzájemným setkáním zainteresovaných stran podle závažnosti problému –zákonní zástupci, žák, třídní učitel, výchovný poradce, vedení školy. Cílem setkání je stanovení pravidel spolupráce, nalézt cestu, jak do budoucna problémům předcházet, vytvořit vztah vzájemné důvěry a partnerství mezi zúčastněnými stranami
- spolupráce se Sbořem dobrovolných hasičů
 - spolupráce s TJ SOKOL Trhový Štěpánov
 - spolupráce s církví
- spolupráce se ZUŠ Zruč nad Sázavou

2.6 Školská rada

Zájmem školy je, aby v podmínkách platnosti nové školské legislativy nadále pokračovala v činnosti Školská rada. Spolupráce se Školskou radou je na dobré úrovni, setkání probíhají pravidelně minimálně 2x ve školním roce.

V rámci zkvalitnění výchovného a vzdělávacího procesu byl v r. 2009 zvolen „Dětský parlament“, v němž jsou zástupci žáků od 4. třídy. Tento se pravidelně schází a učitelé a vedením školy.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Pojetí Školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program ZŠ TŠ naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a v našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. Cílem nejsou encyklopedické vědomosti, ale pro život důležité kompetence učit se, řešit problémy a sociální dovednosti. Charakter práce má v dětech podporovat mimo jiné pocit bezpečí, pozitivní prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvoj kritického myšlení a schopnost sebehodnocení. K učení lze žáky motivovat a učinit je zajímavým a přiměřeným jejich věku. Nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu zapojením co nejvíce smyslů (provádění činností, pozorování, objevování, vyslovování závěrů). Chceme dát žákům prostor pro učení, aby dosáhli dobrých výsledků. Kvalitní vzdělávání není určeno množstvím poznatků, ale jejich propojeností, smyslností a použitelností pro život. Efektivitu vzdělávání je nutné založit na komplexním rozvoji osobnosti žáka. Pozitivním průběžným hodnocením je nutno motivovat žáka k dalšímu zvládnutí učiva a trvalé vědomosti lze nabývat hlavně na základě vlastní činnosti.

ZŠ TŠ vede žáky ke kritickému myšlení a k získávání poznatků na základě činností, pozorování, pokusů, objevování. Snaží se rozvíjet schopnosti žáků tak, aby je uměli uplatnit v životě a mohli se sami vzdělávat.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Společně se zákonnými zástupci se připojujeme ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě 21. století.

V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- být schopen vzít v úvahu zkušenost
- být zodpovědný za své učení
- být schopen řešit problémy
- dávat věci do souvislostí
- organizovat svůj učební proces

Myšlení a uvažování

- chápat kontinuitu minulosti a současnosti
- vnímat hodnoty umění a literatury
- nahlížet na aspekty rozvoje společnosti kriticky
- hodnotit sociální chování související se zdravím a životním prostředím
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor

Objevování

- vytvářet a uspořádat dokumentaci
- konzultovat s experty
- radit se s lidmi ze svého okolí
- získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost
- zvažovat různé zdroje dat

Komunikace

- rozumět, domluvit se, číst a psát ve více jazycích
- obhajovat a argumentovat vlastní názor
- vyjadřovat se písemnou formou
- být schopen prezentovat se a mluvit na veřejnosti
- naslouchat a brát v úvahu názory druhých
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám

Adaptace

- být houževnatý v případě obtíží
- být flexibilní při rychlých změnách
- využívat informační a komunikační techniky
- nalézat nová řešení

Kooperace

- být schopen spolupráce a práce v týmu
- činit rozhodnutí
- navazovat a udržovat kontakty
- posuzovat a hodnotit
- řešit konflikty

Práce

- ovládat matematické a modelové nástroje
- vytvářet projekty
- projevovat solidaritu
- brát na sebe zodpovědnost
- organizovat svou vlastní práci
- přispívat k práci skupiny a společnosti

3.2 Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program ZŠ TŠ se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV. Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade škola na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi.

Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení

- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy

- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací
- naslouchat jiným a porozumět jim

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných
- spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti

- schopnost uplatňovat svá práva a plnit povinnosti
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti a činnosti jiných
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva povinnosti
- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnosti vcítit se do situace ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám

- učit je žít společně s ostatními lidmi
- vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný

- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací

- rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- schopnost chránit životní prostředí, kulturní a společenské hodnoty
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání
- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

„Všechno, co je třeba, je vnést do školy a do učebny tolik světla, kolik jenom dokážeme, poskytnout dětem tolik pomoci a vedení, kolik potřebují a o kolik požádají, naslouchat s porozuměním, když se jim chce mluvit, a potom uhnout z cesty. Můžeme jim důvěřovat, že zbytek dojdou ..“

JOHN HOLT
Jak se děti učí

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

Využívání různých zdrojů informací tištěných, elektronických, možnost využívat žákovskou knihovnu, počítače, připojení k internetu, apod.

Využívání nových vyučovacích metod a organizačních forem výuky a vytváření podmínek pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků, tematicky zaměřené projekty a exkurze, využitelnost poznatků v praxi.

Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími institucemi (Školská rada, městský úřad, pedagogicko-psychologická poradna, apod.), účast na veřejných odborných a kulturních akcích.

Proměna klimatu školy, tvůrčí a partnerská spolupráce a komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, tolerance k odlišnostem, bezpečnost.

3.4 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby byla rozvíjena osobnost jako celek a aby byl zajištěn rozvoj všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků lze popsat následujícím příkladem.

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- žáky vedeme k sebehodnocení
- individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch
- žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost
- žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád
- učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos
- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly

Kompetence k řešení problému

- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit
- při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života
- žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat
- žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu a jiných zdrojů informací, současně jsou seznámeni s bezpečným používáním internetu
- žáci prezentují výsledky své práce ve Zpravodaji Štěpánovska
- podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží
- děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci
- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných
- podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami
- začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování
- podporujeme komunikaci s jinými školami

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých
- během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech
- usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině
- žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, učíme je zároveň odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky
- chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

- připravujeme žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti
- tyto kompetence rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, povinnostmi a odpovědností
- žáky vedeme k respektu národní, kulturní a historické tradice

Kompetence pracovní

- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci
- žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce
- vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- výuku doplňujeme o praktické exkurze
- na škole je vypracován plán k volbě povolání
- výběrem volitelných předmětů pomáháme žákům při profesní orientaci
- pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájem o další orientaci

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou nedílnou součástí základního vzdělávání a reprezentují ve vzdělávacím programu školy okruhy aktuálních problémů současného světa.

Tematické okruhy průřezových témat pocházejí vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů, jsou integrovány do vyučovacích předmětů a projektů, ve kterých musí žáci porovnávat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je součástí charakteristik vzdělávacích oblastí a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

Přehled průřezových témat a jejich tematických okruhů

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

CheP.9/Ch8/Ch9/F7/F8/F9/M6-9/Jaz.6-9/Komunikační 6-9/Lv6-9/Pč8,9/Rv/Čj4-5/Tv4-5/Př,VI4-5/Aj3-4/Hv4-5/Pč4-5/Vv4-5,KNj9/Nj-7/Čj-1.2.3/Aj-5/Vz6-,7,8/Př6-9/Ze6

Sebepoznání a sebepojetí

Ch8-9/Vých.obč.8/Pč8-9/Tv4-5/Př4-5/Vz6,7,8 /Vv1-3/Hv4-5/Pč 4-5/Vv4-5/Vv-1,2,3/Ze6/Př7,8/

Seberegulace a sebeorganizace

Pčch6-7/Ch8-9/Chprakt.8-9/F8-9/Vz7,8 /Čj4-5/Tv4-5/Pr4-5/Prv1-3/Vv1-5/Aj3-9/Pč4-5/KNj-9/Pr-1,2,3/Vv-1,2,3/Ze6/Př8/

Psychohygienu

Vých.k obč.8/Vz7,8./Čj4-5/Tv1-5/Př4-5/Hv1-5/Vv1-5/Pč4-5/Hv-1,2,3/Vv-1,2,3/Tv-1,2,3/Př8/

Kreativita

Inf5/Ch8/Vv6-9/Komunikace6-9/Lv6-9/Pč6,7d/D6/Čj1-5/Tv4-5/Př4-5/M4-5/Pč1-5/Vv1-5/Hv1-3/D-6/KNj-9/Čj-1,2,3/Pč-1,2,3/Vv-1,2,3/Hv-1,2,3/Př8

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Vz6,7,8 /D-9/Čj-5/Tv4-5/Pr4-5/Hv4-5/Pč4-5/Vv4-5/Aj6-9/D-9/KNj-9/Nj-6/Nj-7/Nj-8/Nj-9/Ze8/Př8

Mezilidské vztahy

Jaz.v.6-9/Komunikace6-9/Lv6-9/Vz6,7,8./D6-9/Č1-5/Tv4-5/Př4-5/Vv4-5/Aj6-9/D-6/D-7/D-8/D-9/KNj-9/Nj-6/D-9/Čj-1,2,3/Př6,7,8/

Komunikace

Inf.5-6/Pčch6-7/Ch8-9/Chp.9/Fy7-9/M6-9/Vv6-9/Jaz.v.6-9/Komunikace6-9/Lv6-9/Vých.obč.8/Vých.ke zdr./D6,9/Čj1-5/Vv1-5/Př4-5/Aj3-9/Hv4-5/Pč4-5/Vv4-5/D-6/D-9/KNj-9/Nj-6/Nj-8/Čj-1,2,3/Vv-1,2,3/Vz6,7,8/Ze6-9/Př6-9/

Kooperace a kompetice

Pčch6-9/Vých.k obč.8/Pč6-7d/Pč.6-7d/Pč.8-9/Svět práce/Vz6,7,8/Př6-9/Ze6./D6/Čj1-5/Tv4-5/Pr4-5/M4-5/Pč1-5/D-6/Nj-6/Nj-7/Nj-8/Nj-9/Čj-1,2,3/Pč-1,2,3/

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Ch8/F7/Jaz.vých.6-9/Komunikace6-9/Lv6-9/Vých.k obč.8/Pč6,7d/Pč8,9/Svět práce/Vz7,8//D6,8/Čj4,5/Tv4-5/Pr4,5/M4,5/Pč1-5/Aj6-9/D-6/D-8/Pč-1,2,3/Př6-9/Ze6-9/

Hodnota, postoje, praktická etika

Komunikace6-9/Lv6-9/Vých.k obč.8/Vz8/D8/Tv4,5/Př4,5/Pč1-5/D-8/Ze7,8,9/Př8,9/

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Inf.6/Pč6,7/Ch9/D6/Př4,5/V14,5/Čj1-3/Prv1-3/Tv1-3/D-6/KNj-9/Nj-6/Nj-7/Čj-1,2,3/M-1,2,3/Pr-1,2,3/Tv-1,2,3/

Občanská společnost a stát

Ch9/ChP9/F8/M6/Vých.k obč.7-9/Pč8,9/D6,8,9/Pč4,5/V14,5/M2/Tv3/Prv3/D-6/D-8/D-9/M-2/Tv-3/Pr-3/Vz8/Ze9/

Formy participace občanů v politickém životě

Výchk obč.6,9/D6,8,9/V14,5/D-6/D-8/D-9/Aj8,9/Ze8,9/

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Inf3,5,6/Lv8,9/Vých.k obč.9/D6,8,9/Př4,5/V14,5/D-6/D-8/D-9/Ze6-9/

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

CH8,9/Fy7-9/M6,7,8/Jaz.vých.8,9/Lv6-9/Vých. k obč.7/D6/V14,5/Čj1-3/Pč3-5/Vv1-5/Hv1-5/Aj3-9/D-6/Nj-6/Nj-7/Nj-8/Nj-9/Čj-1,2,3/Pč-3/Vv-1,2,3/Hv-1,2,3/Aj6-9/Ze7,8/

Objevujeme Evropu a svět

Inf3-6/Fy7,9/Vých.k obč.7/D7/V14,5/M3/Aj6-9/D-7/KNj-9/Nj-6/Nj-7/Nj-8/Nj-9/M-3/Aj-5/Aj6-9/Ze7,8/

Jsme Evropané

Hv6-9/Vv6-9/Vých. k obč.9/D6-9/V14,5/Aj6-9/D-6/D-7/D-8/D-9/Aj6-9/

Multikulturní výchova

Kulturní diference

M6/Hv6-9/Vv6-9/D-7/Př4-5/Prv1,2/Aj6-7/Hv4,5/Pč4,5/Vv4,5/D-7/KNj-9/Nj-6/Nj-7/Nj-8/Nj-9/Pr-1,2/Aj-5/Vo8/Vz7/Ze6-9/

Lidské vztahy

Vých. k obč.8/Pč6,7d/Pč8,9svět práce/D6,7/Čj1-4/Tv1-5/Př4,5/V14,5/M4,5/Prv2/Hv1-3/Pč4,5/Vv4,5/D-6/D-7/Nj-6/Nj-7/Nj-7/Nj-8/Nj-9/Čj-1,2,3/Pr-2/Tv-1,2,3/Hv-1,2,3/Vz6,8/Př8/Ze8/Aj8/

Etnický původ

Vých. k obč.7,8/D6-9/Př4,5/V 14,5/Prv 1/Hv1-3/Aj6-7/D-6/D-7/D-8/D-9/Pr-1/Hv-1,2,3/Aj-5/Př8/Ze6-9/

Multikulturalita

Inf3-6/Hv6-9/Vv6-9/Jaz.v.8,9/D6,7/Př4,5/Aj 3-9/Vv4,5/D-6/D-7/Př8/Ze6-9/

Princip sociálního smíru a solidarity

Ch9/Vých. k obč.8/D9/Př4,5/V14,5/Prv3/D-9/Pr-3/Př8/

Environmentální výchova

Ekosystémy

Fy7-9/Př4,5/Prv2,3/Vv2,3/Pr-2,3/Vv-2,3/Př6-9/Ze9/

Základní podmínky života

Vých. k obč.9/Pč6,7d/D6,8/Př4,5/Pr2,3/Pč2/Hv1-3/D-6/D-8/Pr-2,3/Pč-2/Hv-1,2,3/Př6-9/Ze6/

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Ch8,9/Chp9/F7-9/M8/Vých. k obč.9/Pč6,7d/D6-9/Tv4,5/Pč4,5/V14,5/M4,5/Prv1,3/D-6/D-7/D-8/D-9/Pr-1,3/Vz8/Ze6-9/Př9/

Vztah člověka k prostředí

Ch8,9/Chp9/Fy8/M7,8/Vv8-9/Komunikace7/Vých. k obč.6/9/Vz6,8/D6,8/Tv1-5/Pč4,5/Vv4,5/M1-5/Prv2/Pč1,3,4,5/Vv4,5/D-6/D-8/KNj-9/Nj-7/Nj-9/M-1,2,3/Pr-2/Tv-1,2,3/Pč-1,3/Ze6-9/Př6-9/

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Inf3/Ch8,9/Ch9/Fy7/komunikace6-9/Čj1-5/Pč4,5/Vv1-5/Hv4,5/Aj6-9/Čj-1,2,3/Vv-1,2,3/Vz7,8/Ze,Př

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Komunikace8,9/Čj5/Hv1,2,3/Hv-1,2,3/Aj-5/Ze9/Př8/

Stavba mediálních sdělení

Komunikace9/Čj4,5/Aj8,9,6,7/

Vnímání autora mediálních sdělení

Komunikace9/Čj1,2,3,5/Hv4,5/Vv4,5/Čj-1,2,3/

Fungování a vliv médií ve společnosti

Ch8/Vých. k obč.7/D6-9/Čj4,5/Tv4,5,Př4,5/V14,5/Aj8,9/D-6/D-7/D-8/D-9/Aj9/

Tvorba mediálního sdělení

Vv8,9/Čj4,5/KNj-9/Nj-6/Nj-7/Nj-8/Nj-9/

Práce v realizačním týmu

Vv8,9/Aj6-9

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení výuky mimořádně nadaných žáků

Zařazení žáků, kteří jsou mimořádně nadaní, do základního vzdělávání vyžaduje od pedagogů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech. Na specifické potřeby těchto žáků je nutno reagovat a je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Zásady práce s nadanými nebo naopak slabými žáky jsou rozpracovány vyučujícími na školní rok.

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a specifickými poruchami učení.

Žáci, u kterých se projevují příznaky vývojových poruch učení, jsou posíláni se souhlasem zákonných zástupců na vyšetření do PPP.

V případě, že PPP nebo SPC diagnostikuje vývojovou poruchu učení, je na žádost zákonných zástupců dítěte vypracován individuální vzdělávací plán, podle kterého se s dítětem v průběhu školního roku pracuje, některé děti mají asistenta pedagoga.

V plánu uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP, na co se konkrétně zaměřit v reedukační péči, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při klasifikaci těchto dětí přihlížíme k vývojové poruše a hodnotíme s tolerancí. Zákonní zástupci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují se školou a pravidelně se na své děti informují.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (tělesně postižení)

Vzdělávání žáků tělesně postižených bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Učitel musí žáky na přítomnost postiženého spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování.

Vzdělávání žáků s autismem

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení SPC se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu, popř. za pomoci asistenta pedagoga.

Učitel musí s žáky stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s takto postiženými spolužáky. Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Vzdělávání žáků, kteří pocházejí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného, bude probíhat na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd. Učitel musí žáky předem připravit na přítomnost tohoto žáka a stanovit pravidla komunikace s ním vzhledem k možné jazykové bariéře nebo jiným sociokulturním zvyklostem.

Dlouhodobým cílem školy je i ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti.

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní.

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace.

Ve spolupráci a na doporučení PPP se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.

Vzdělávání žáků s více vadami

Vzdělávání žáků s více vadami bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžných tříd a na základě individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci a na doporučení příslušných SPC nebo PPP budou realizovány změny v učebním plánu, týkající se těchto žáků. Na základě posouzení SPC nebo PPP o závažnosti postižení je požadována přítomnost osobního asistenta, který bude pomáhat žákovi (jednomu či více) při přizpůsobení se prostředí školy, při komunikaci dítěte s ostatními žáky a také při komunikaci školy se zákonnými zástupci postiženého žáka.

Na základě doporučení PPP, SPC je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

3.7 Školní družina

Činnost školní družiny jako prvku zájmového vzdělávání je propojena s prací žáků při vyučování. Vychovatelé jsou seznámeni s cíli ŠVP a aktivně se zapojili do úprav tohoto programu a do zpracování samostatného programu ŠD.

3.8 Zájmové kroužky

Škola nabízí jako doplňkovou činnost volnočasové aktivity pro žáky se zaměřením sportovním, výtvarným, hudebním, přírodovědným, jazykovým a tanečním.

3.9 Řízení a koordinace výuky

Řízení a koordinace práce učitelů

Učitelé v ročníku společně plánují vyučovací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. Učitelé společně připravují celoroční plán výuky, připravují a realizují ročníkové projekty.

Řízení a koordinace práce žáků

Základním plánovacím obdobím činnosti žáků je měsíc. V rámci každého měsíce musejí být do aktivit žáků zařazeny takové cíle a činnosti, které vedou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků přiměřeného věku.

Do výuky je podle možností zařazována práce dětí ve skupinách. Práce má charakter kooperativního učení a projektového učení. V této části pracují žáci víceméně samostatně. Spolupráce, učení se jeden od druhého, zvyšuje efektivitu vzdělávání.

V rámci vybraných témat nebo projektů může být práce žáků plánována společně pro více ročníků.

4 Učební plán

4.1 Vzdělávací období základního vzdělávání

Základní vzdělávání žáků se realizuje průběhu povinné devítileté školní docházky.

Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období

- 1. období - 1. - 3. ročník**
- 2. období - 4.- 5. ročník**
- 3. období - 6. - 9. ročník**

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5. ročníku a na konci 9. ročníku závazné. Na konci 3. ročníku je očekávaný výstup pouze orientační.

Učivo je v pojetí ŠVP ZŠ TŠ chápáno jako prostředek k dosažení očekávaných výstupů a představuje závazný výčet témat, námětů a činností, které škola nabídne všem žákům k osvojování.

Školní vzdělávací program byl zpracován na základě týmové práce autorského kolektivu pedagogů školy. Všichni spolupracující pedagogičtí pracovníci se již řadu let zaměřují na inovaci pedagogické práce, ve výuce kladou důraz na činnostní pojetí vyučování, při němž mají žáci dostatek příležitosti aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, samostatném projevu, nové vědomosti získávat vlastní činností, řešit úkoly a spojovat je se situacemi ze života a dosahovat tak všech klíčových kompetencí stanovených v RVP ZV.

4.2 Vzdělávací obsah základního vzdělávání

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura Cizí jazyk Další cizí jazyk Konverzace v cizím jazyce
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace
Informační a komunikační technologie	Informatika
Člověk a jeho svět	Vlastivěda Přírodověda Prvouka
Člověk a společnost	Dějepis Výchova k občanství
Člověk a příroda	Přírodopis Zeměpis Fyzika Chemie Chemická praktika
Umění a kultura	Výtvarná výchova Hudební výchova
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví Tělesná výchova
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti

Doplňující vzdělávací obory: Dramatická výchova, Etická výchova, Filmová a audiovizuální výchova, Taneční a pohybová výchova budou nabízeny žákům v rámci volitelných předmětů v závislosti na možnostech školy.

4.3 Učební plán pro 1. - 5. ročník základního vzdělávání

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	ročník					min. časová dotace	disp časová dota
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	10	9	7	7	35	7
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	20	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	1	-	1	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	12	2
	Přírodověda	-	-	-	2	2		
	Vlastivěda	-	-	-	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	
Průřezová témata		P	P	P	P	P		
Disponibilní hodiny		2	4	3	2	3		14
Celkový týdenní počet hodin - maximum týdně		20	22	25	25	26		118

P-povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni realizováno v rámci obsahu učiva jednotlivých vzdělávacích oblastí a formou projektových dnů

4.4 Učební plán pro 6. - 9. ročník základního vzdělávání

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	ročník				min. časová dotace	disponibilní časová dotace
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5	5	4	5	15	4
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	
	Další cizí jazyk		2	2	2	6	6
	Nj konverzace				1		1
Matematika a její aplikace	Matematika	5	4	5	4	15	3
Informační a kom. technologie	Informatika	1				1	
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	3	2	11	1
	Výchova k občanství	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika		2	2	2	21	4
	Chemie			2	2		
	Chem. praktika				1		
	Přírodopis	2	2	2	2		
	Zeměpis	2	2	1	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	10	
	Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	1		10	
	Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	3	1
Povinně volitelné předměty		2			2		4
Průřezová témata		P	P	P	P		
Disponibilní hodiny		6	5	6	7		24
Celkový týdenní počet hodin - maximum týdně		30	30	31	31		122

P-povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky v průběhu vzdělávání na daném stupni realizováno v rámci obsahu učiva jednotlivých vzdělávacích oblastí a formou projektových dnů. Disponibilní časová dotace je věnována na posílení jednotlivých vzdělávacích oblastí a volitelných předmětů.

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace 1. a 2. stupeň

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá významné postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Kultivovaný jazykový projev patří k základním znakům vzdělaného člověka. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do 3 složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst text s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu, pracovat s různými typy textu. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat jazykové prostředky textové výstavby a kompozice textu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy - Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují obecné intelektové dovednosti (porovnávat různé jevy, vyhledávat jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek zobecňovat,..). Český jazyk se tak stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, vystihovat umělecké záměry autora, formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a upevňují základní čtenářské návyky, tvořivě pracují s textem, rozvíjejí svoji fantazii. Seznamují se s hlavními etapami ve vývoji české i světové literatury a významnými představiteli jednotlivých období. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotovou orientaci a obohatit jejich duchovní život.

Cizí jazyk (AJ), Další cizí jazyk (NJ) a Konverzace v německém jazyce (KNJ) přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá odstraňovat jazykové bariery, rozšiřuje obzory a nabízí další možnosti pracovního uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich kulturní tradice. Prohlubuje vědomí nutnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
 - rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

- v 1. ročníku 9 hodin týdně
- v 2. ročníku 10 hodin týdně
- ve 3. ročníku 9 hodin týdně
- ve 4.-5.ročníku 7 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – slovníky, encyklopedie, naučná literatura, katalogy,..pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si navzájem radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikační

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory
- učitel vede žáky ke správnému vnímání a porozumění jazykového sdělení

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro významnou komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Průřezová témata

VDO - výchova demokratického občana

OSV - osobnostní a sociální výchova

EGS - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

EV - environmentální výchova

MDV - mediální výchova

MKV - multikulturní výchova

Formy realizace

frontální a skupinové vyučování

samostatná práce, individuální přístup

hry, soutěže

četba, poslech, reprodukce, dramatizace, recitace

výukové programy na PC, krátkodobé projekty

příležitostní akce

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká -umí jednotlivá písmena a hlásky správně přečíst, vyslovit a napsat	písmena a hlásky	VDO-občanská společnost a škola- výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu -výchova k samostatnosti, k sebekritice a zodpovědnosti
-umí skládat slabiky, slova -čte slabiky, slova -tvoří jednoduché věty -hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací -rozumí přečtené větě, dokáže ji Opakovat - zná pojmy rozpočítadlo, říkanka, kniha, ilustrace, ilustrátor	Čtení Rozpočítadlo, říkanka, kniha, ilustrace, ilustrátor	OSV-rozvoj schopností a poznávání -mezilidské vztahy -kreativita, komunikace, kooperace a kompetice
-umí sedět při psaní -rozlišuje psací a tiskací písmena -umí napsat psací písmena velké a malé abecedy -umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty -dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby -dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět	psaní	EGS-Evropa a svět nás zajímá-rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu -dbá na správnou intonaci -umí naslouchat přednesu -rozlišuje poezii a prózu -dokáže přečtený text vyprávět	čtení	MDV-Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků) Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (vliv médií ve společnosti) EGS-Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě
-rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky -zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky - zná pravidla psaní u, ú, ů - umí abecedu - porovnává význam slov, rozliší slova opačného významu, slova významem souřadná, nadřazená, podřazená - pozná slova mnohoznačná a citově zbarvená 	hlásky	OSV-rozvoj schopností a poznávání -kooperace -kreativita
-umí rozdělit slova na slabiky -umí rozdělit slovo na konci řádku -rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	slabiky	

<ul style="list-style-type: none"> -umí ze slov tvořit smysluplné věty -rozlišuje vlastní jméno osob a zvířat -pozná párové souhlásky-spodobu na konci slov 	slovo	MKV-Lidské vztahy(sociální a komunikativní hry, zaměření na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy
--	-------	---

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-pozná konec věty a začátek věty, následující věty začíná velkým písmenem -rozdělává druhy vět-oznamovací, tázací,rozkazovací,přací -zná a správně používá interpunk- ční znaménka -umí seřadit věty v textu	věty	OSV-mezilidské vztahy a komuni- kace
-rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk -umí se spisovně vyjadřovat ve větách -je schopen vyjádřit svůj názor, pocity podle obrázkové osnovy vypráví děj -umí naslouchat druhému	vyjadřovací schopnosti	VDO-občan, občanská společnost a škola -výchova k demo- kratickému myšlení
-zvládne správné tvary písmen abecedy, opis, přepis jednodu- chých textů	psaní	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zdokonalit se v plynulém a výrazném čtení -umí číst potichu i nahlas -orientuje se v textu -využívá četbu jako zdroj poznatků -čte s porozuměním -umí reprodukovat text	čtení	OSV-rozvoj schopností a poznávání -mezilidské vztahy MKV-kulturní rozdíly, vlastní kulturní zakotvení. spisovytelé, básníci, ilustrátoři
-zná obojetné souhlásky -zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis -pozná slovo příbuzné	vyjmenovaná slova	OSV-kreativita komunikace VDO-obč.šk.a spol..
-pozná podstatné jméno -umí určit rod,pád,číslo -rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše	podstatná jména	-výchova k demokratickému myšlení
-pozná sloveso -umí určit osobu,číslo,čas	sloveso	-výchova k samostatnosti
-určí slovní druhy -pozná předložky a umí je napsat s podstatným jménem	slovní druhy(ostatní)	-výchova k sebekritice a samostatnosti
-zná příklady slov souznačných a protikladných,umí je použít ve větě - rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená - rozlišuje slova spisovná a nespisovná - zvládá pravopis bě, pě, vě, mě - seznámí se s pravidly psaní velkých písmen, zvládá jednoduché případy psaní velkých písmen	význam slova -slova souznačná a protikladná	OSV-kooperace -kompetence EGS-Evropa a svět nás zajímá
-umí abecedu -umí řadit podle abecedy -umí vyhledat v abecedním seznamu	abeceda	-život dětí v ostatních zemích,zvyky a tradice národů Evropy
-orientuje se v textu slyšeném i čteném -je schopen vypravovat podle	vyjadřovací schopnosti	MDV-vliv médií, kritické čtení MKV-lidské vzta-

osnovy -umí popsat předmět,jednoduchý pracovní postup -umí telefonovat -umí napsat adresu,přání,pozdrav na pohlednici		hy,princip sluš- ného chování,to- lerance,empatie, vžití se do role druhého,umění naslouchat
-dbá na úpravu v sešitech	psaní	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-čte s porozuměním přiměřené náročné texty potichu i nahlas -odliší podstatné a okrajové informace v textu -reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a podstatná fakta si zapamatuje	čtení-technika,pozorné čtení,plynulé čtení,orientace v textu,vyhledávání informací a klíčových slov v textu	MDV-kritické čtení a vnímání mediálního sdělení -vnímání autora mediálního sdělení -seberegulace a sebeorganizace
-posuzuje úplnost či neúplnost sdělení -při čtení volí správné tempo,intonaci,pauzy,přízvuk -dokáže si vybrat vhodnou četbu podle svého zájmu a udělat záznam do deníku -rozdělává základní typy uměleckých a neuměleckých textů	-literární výchova-poslech textů, zážitkové čtení,naslouchání, přednes vhodných textů,volná reprodukce,dramatizace,vlastní výtvarný doprovod	OSV-psychohygieny -kreativita -poznávání lidí -kooperace a kompetice Vv-ilustrace Př-využití volného času
-používá základní literární pojmy -zná jména některých významných autorů a jejich nejznámější díla pro děti)	-základní literární pojmy: hádanka,báseň,pohádka,bajka, povídka,spisovatel,básník,čtenář,divadelní představení,herec, režisér,verš,rým,přirovnání	
-vede správně dialog,telefonický rozhovor,zanechá vzkaz na záznamníku -rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá -rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě -zvládá základní komunikační pravidla a využívá jich v mluveném projevu	-mluvený projev-základy techniky, vhodné vyjadřování,základní pravidla komunikace,gesta a mimika, základní komunikační žánry-pozdrav,oslovení,omluva,prosba, vzkaz,zpráva,oznámení,jednoduchý popis,vypravování	MKV-lidské vztahy MPV-tvorba mediálního sdělení -fungování a vliv médií ve společnosti -stavba mediálního sdělení OSV-komunikace Př-vztahy mezi lidmi

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-píše podle svých schopností jednoduché komunikační žánry -sestaví osnovu vypravování a na jejím základě vytvoří krátký projev	-základní hygiena, technika psaní -komunikační žánry písemného projevu-pozvánka, vzkaz, adresa, pozdrav, blahopřání, popis, dopis, zpráva, oznámení, vypravování, jednoduché tiskopisy	OSV-komunikace -kreativita
-rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, citově zabarvená slova -rozlišuje ve slově kořen, předponu, část příponovou, koncovku -užívá slova spisovná, výstižná, rozlišuje slova spisovná a nespisovná	-slovní zásoba a tvoření slov -význam slov -stavba slova	MDV-tvorba mediálního sdělení
-píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a slovech k nim příbuzných ,bě,pě,vě,mě,velká písmena v typických případech vlastních jmen	-pravopis lexikální	OSV-řešení problémů a rozhodovací dovednosti -rozvoj schopnosti poznávání
-odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vyhledává základní skladební dvojici -seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem -užívá vhodných spojovacích výrazů	-skladba-věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice	
-rozlišuje slova ohebná a neohebná -v typických případech určuje slovní druhy plnovýznamových slov	-tvarosloví-slovní druhy -tvary slov	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná vzory podstatných jmen, umí určit pád, číslo rod a vzor -skloňuje podstatná jména podle vzorů -využívá znalost vzorů v pravopisu koncovek podstatných jmen	-podstatná jména- vzory, skloňování, pravopis v koncovkách	OSV-rozvoj schopnosti poznávání
-pozná infinitiv, zvrtné sloveso -určí osobu, číslo a čas -časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím	-slovesa	
-umí vyhledávat v abecedním seznamu	-abeceda	VI, Př-samostatné vyhledávání informací

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-čte s porozuměním přiměřeně ná- ročné texty potichu i nahlas, reci- tuje básně přiměřené věku, volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy, tempo podle komunikačního záměru	-čtení praktické a věcné naslouchání	OSV-rozvoj schopnosti pozná- vání
-zná základní literární pojmy a používá je při rozboru textů -dokáže zdramatizovat vhodný text, volně reprodukuje text, vy- tvoří vlastní text na dané téma, vyjadřuje své dojmy a zazname- ná je do deníku -zná jména některých význam- ných autorů a jejich nejznámější díla pro děti - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu, podstatné zaznamenává - posuzuje úplnost nebo neúplnost sdělení -rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - rozlišuje různé typy uměleckých i neuměleckých textů	-základní literární pojmy- hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, po- vídka, básník, čtenář, představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání , báje pověst, balada -tvoří činnosti s literárním textem	OSV-seberegulace a sebeorganizace -psychohygienu -kreativita -poznávání lidí -mezilidské vztahy Vv-ilustrace OSV-komunikace -kooperace a kom- petice Př-vztahy mezi lidmi -využití volného času MDV-kritické čte- ní a vnímání me- diálních sdělení
-reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta -rozpozná manipulativní komuni- kaci v reklamě -píše správně jednoduché komu- nikační žánry po stránce obsahové i formální -sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný pro- jev s dodržением časové poslup- nosti - vede správně dialog, telef.hovor, zanechá vzkaz na záznamníku	-písemný a mluvený projev- jednoduché komunikační žánry: dialog, zpráva, oznámení, vypravo- vání, adresa, blahopřání, dopis, popis, pozvánka, inzerát, telegram, jednoduché tiskopisy, mimika, gesta	-interpretace vzta- hu mediálních sdě- lení a reality -vnímání autora mediálních sdělen- í -tvorba mediál- ního sdělení -fungování a vliv médií ve společ- nosti -stavba mediálních sdělení MKV-lidské vztahy

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná stavbu slova,rozliší část příponovou, předponovou, koncovku, správně je píše	-stavba slova,pravopis	OSV-rozvoj schopností poznávání
-určuje slovní druhy plnovýzna- mových slov a využívá je ve svém mluveném projevu v gramaticky správných tvarech	-tvarosloví-slovní druhy,tvary slov	-řešení problémů a rozhodovací dovednosti
-určí rod,číslo,pád a vzor podstat- ných jmen,podstatná jména sklo- ňuje podle vzorů	-podstatná jména	
-určí osobu,číslo,čas a způsob u sloves,časuje slovesa, rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary -určí druhy přídavných jmen	-slovesa	
-píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	-pravopis koncovek podstatných jmen a přídavných měkkých a tvrdých	
-zvládá základní příklady syntak- tického pravopisu -píše správně velká písmena ve vlastních jménech(v nekompliko- vaných případech)	-základy syntaktického pravopisu -shoda přísudku s holým pod- mětem -pravopis vlastních jmen	VI-názvy zeměpis- ných pojmů
-vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje zá- klad věty -odlišuje větu jednoduchou a sou- větí,změní vhodně větu jednoduchou v souvětí - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá dle komunikační situace - porovnává významy slov, zvl. slov stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	-skladba-věta jednoduchá a souvětí -základní skladební dvo- jice	

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Vzdělávací oblast předmětu

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vnímání a správné chápání různých jazykových sdělení
- rozvoj efektivní mezilidské komunikace
- rozbor přečteného a slyšeného textu
- posuzování jazykových prostředků textové výstavby a kompozice textu
- orientace při vnímání okolního světa i sebe sama
- osvojení všech složek spisovného českého jazyka, orientace v dalších útvarech národního jazyka
- porozumění různým druhům psaných i mluvených projevů, rozlišení základních literárních druhů a jejich znaků, poznání záměru autora, hlavní myšlenky textu
- rozvoj vlastní tvořivosti žáků a obohacování jejich duchovního života
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- základní orientace v literární teorii, v dílech českých i světových spisovatelů
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Časová dotace

- vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 9. ročníku – 5 hodin týdně, v 8. ročníku – 4 hodiny týdně
- časová dotace pro jednotlivé složky předmětu (jazyková výchova, komunikační a slohová výchova, literární výchova) je v kompetenci učitele a přizpůsobuje se naplňování vzdělávacích cílů

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- školní a obecní knihovna

Mezipředmětové vztahy

Vzdělávací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vzdělávacími oblastmi a předměty. Znalosti a dovednosti získané v tomto oboru usnadňují zvládnutí vzdělávacích obsahů ostatních předmětů. Blízký vztah je patrný zejména k učivu dějepisu (vývoj literatury, vývoj českého jazyka a národa, přejatá jména, slovanské jazyky,..), anglického a německého jazyka (slovosled, psaní dopisu,..), výchovy k občanství (komunikace, globální problémy lidstva, masmédiá,..), výchovy ke zdraví (komunikace,..), hudební a výtvarné výchovy (umělecké směry, divadlo, písničkáři,..), pracovních činností (životopis, popis pracovního postupu,..).

Průřezová témata

OSV

- osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, schopnosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
- osobnostní rozvoj – kreativita – originalita – témata slohových prací (líčení, úvaha, vypravování,..), tvoření vlastních textů
- osobnostní rozvoj – mluvní cvičení
- sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace
- morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

VDO

- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokratické zásady v dílech spisovatelů

EGS

- Evropa a svět nás zajímá – rozbor ukázek z literárních děl jiných národů, seznámení se skupinami jazyků

MKV

- multikulturalita – cizí jazyky, rovnocennost mezi jazyky, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání (obecné výklady o jazyce)

EV

- vztah člověka k prostředí

MDV

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – práce s textem (publicistické útvary – 8.,9. ročník)
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce (8.,9. ročník)
- stavba mediálních sdělení (9. ročník)
- vnímání autora mediálních sdělení (9. ročník)

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – samostatná práce, výklad, práce s textem, diskuse, testy, dramatizace, PC, video, skupinové vyučování, vyplňování tiskopisů, písemné práce a slohové práce
- domácí příprava – domácí úkoly, texty na zadané i volné téma, nácvik čtení

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žák:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- využívá prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- rozpozná a pochopí problém
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě se rozhoduje, přebírá zodpovědnost za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse, obhájí své názory a argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, sám dokáže různé texty vytvářet
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie v komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření dobrých mezilidských vztahů
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- respektuje ostatní
- váží si sám sebe

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá násilí
- uvědomuje si svoje práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- chrání naše tradice, kulturní a historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům
- řídí se pravidly na ochranu životního prostředí

Kompetence pracovní

Žák:

- vytváří vhodné pracovní podmínky
- chrání zdraví své i druhých lidí
- dbá na hygienu práce
- při práci dodržuje bezpečnostní pravidla
- uvážlivě se rozhoduje o svém profesním zaměření

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co je jazyk národní a mateřský - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - seznámí se se základními jazykovými příručkami, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a se Slovníkem spisovné češtiny 	<ul style="list-style-type: none"> Obecné poučení o jazyce - čeština-jazyk národní a mateřský - útvary národního jazyka - jazykověda a její složky - jazykové příručky 	
<ul style="list-style-type: none"> - ví, co je hláskosloví - vyjmenuje české hlásky a rozdělí je do skupin, odůvodní pravopis u jednotlivých skupin souhlásek - vysvětlí, co je spodoba znělosti a jak ovlivňuje výslovnost slov - charakterizuje prostředky zvukové stránky jazyka - odliší spisovný a nespisovný jazykový projev, vyjadřuje se podle zásad spisovné výslovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Zvuková stránka jazyka - hláskosloví - hlásky a jejich dělení - spodoba znělosti - modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) - intonace - členění souvislé řeči (pauzy, frázování) - zásady spisovné výslovnosti 	<p style="text-align: center;">Čj-Lv-přednes textu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - určuje mluvnické kategorie u jmen - rozděluje podstatná jména do skupin, umí je správně skloňovat, zvládá pravopis v koncovech podstatných jmen a základní pravidla o psaní vlastních jmen - určuje druhy přídavných jmen, ovládá pravopis v koncovech přídavných jmen, psaní přídavných jmen utvořených od vlastních jmen, změny souhlásek při odvozování přídavných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví - slovní druhy - ohebné slovní druhy - mluvnické kategorie u jmen - podstatná jména- dělení, skloňování a pravopis - přídavná jména-druhy, pravopis, skloňování a stupňování - zájmena-druhy, skloňování a pravopis - číslovky –druhy, skloňování a pravopis - slovesa-slovesné tvary, mluvnické kategorie u sloves (osoba, číslo, čas, způsob) 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -správně skloňuje a stupňuje přídavná jména -rozdělí druhy zájmen a uvádí jejich příklady -umí skloňovat zájmena a zvládá pravopis u zájmen -přiřazuje číslovky k druhům, dobře je skloňuje a ovládá pravopis u číslovek -pozná slovesa, rozliší slovesné tvary -určuje mluvnické kategorie u sloves 		
<ul style="list-style-type: none"> -zná a určuje základní větné členy, vyhledá ve větě podmět i přísudek a rozliší jejich druh -ovládá shodu přísudku s podmětem -zná rozvíjející větné členy, vyhledá ve větě předmět, příslovec, určení místa, času, míry a způsobu, rozliší přívlástek shodný a neshodný -rozpozná větu jednoduchou a souvětí, zvládá grafické znázornění věty i souvětí -odliší souvětí souřadné a podřadné, větu hlavní a vedlejší -správně doplňuje interpunkci v jednoduchých příkladech souvětí -pozná řeč přímou a odliší ji od řeči nepřímé, umí zapsat přímou řeč v jejích různých podobách 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> -základní větné členy (podmět vyjádřený a nevyjádřený, přísudek slovesný a jmenný se sponou), shoda přísudku s podmětem -rozvíjející větné členy (předmět, příslovec, určení místa, času, míry a způsobu, přívlástek, orientačně doplněk) -věta jednoduchá a její grafické znázornění -souvětí souřadné a podřadné, věta hlavní a vedlejší, interpunkce v souvětí -grafické znázornění souvětí -řeč přímá a nepřímá 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> -osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti a soustředění, schopnosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -sociální rozvoj - mezilidské vztahy, komunikace -morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti Čj - komunikační a slohová výchova -užití přímé řeči v textu

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -určuje druhy vět -rozlišuje věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty - rozpozná větný člen holý, rozvitý a několikanásobný -vyhledá a určí ve větě podmět, včetně podmětu všeobecného, odliší věty s podmětem všeobecným od vět jednočlenných -vyhledá a určí ve větě přísudek, odliší přísudek slovesný jednoduchý od přísudku slovesného složeného a přísudek jmenný se sponou od přísudku jmenného beze spony -rozpozná ve větě předmět, příslovečné určení (další druhy), přívlastek (včetně nových druhů) a doplněk -rozliší větu hlavní a vedlejší, nahradí větný člen větou vedlejší a určí její druh 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> -druhy vět podle postoje mluvčího -věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty -větné členy holé, rozvité a několikanásobné -základní větné členy (podmět všeobecný, přísudek slovesný jednoduchý a složitý, jmenný se sponou a beze spony) -rozvíjející větné členy (předmět, příslovečné určení příčiny a účelu, podmínky a přípustky, přívlastek postupně rozvíjející, volný a těsný, doplněk) -souvětí - věta hlavní a vedlejší, druhy vedlejších vět 	
<ul style="list-style-type: none"> -připomene si třídění slovních druhů -zopakuje základní učivo o ohebných slovních druzích, včetně pravopisných pravidel -odliší slovesný rod činný a trpný, převede sloveso z rodu činného do trpného a naopak, pozná různé způsoby tvoření trpného rodu -určuje neohebné slovní druhy -pozná příslovečné spřežky a ovládá jejich pravopis -umí stupňovat příslovce -určuje další neohebné slov. druhy 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> -slovní druhy -opakování učiva o ohebných slovních druzích -další mluvnické kategorie u sloves – slovesný rod -neohebné slovní druhy (příslovce, příslovečné spřežky, stupňování příslovcí, předložky, spojky, částice a citoslovce) 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje slovo a určí jeho význam -pracuje s důležitými příručkami, zejména se Slovníkem spisovné češtiny -odliší slovo jednoznačné a mnohoznačné, rozpozná přenesená pojmenování -vysvětlí, co jsou synonyma, homonyma a antonyma -charakterizuje slovní zásobu a její jednotky -zná slohové rozvrstvení slovní zásoby -rozlišuje jednotlivé části slov odvozených -rozpozná složeninu vlastní a nevlastní, zkratku a zkratkové slovo 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> -slovo a jeho význam -slova jednoznačná a mnohoznačná -synonyma, homonyma, antonyma -slovní zásoba a její jednotky -slohové rozvrstvení slovní zásoby -způsoby obohacování slovní zásoby -tvoření slov odvozováním, skládáním a zkracováním 	<p>OSV- osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání-cvičení pozornosti a soustředění, schopnosti zapamatování, Čj-komunikační a slohová výchova -funkční užití slov v textu OSV- řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -sociální rozvoj- mezilidské vztahy, komunikace -morální rozvoj- řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -připomene si učivo o větě jednoduché a větných členech, samostatně provádí praktické rozборы -připomene si učivo o souvětí, větě hlavní a vedlejší a družích vedlejších vět, samostatně provádí praktické rozборы -určuje významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními -zná podmínky, za kterých lze určovat významový poměr mezi větami vedlejšími, umí tento poměr určit -ví, kdy je možné rozlišovat významový poměr mezi větnými členy, v těchto případech dokáže významový poměr určit -provádí rozbor složitých souvětí -správně doplňuje interpunkci v souvětí -rozpozná odchylky od pravidelné větné stavby, na základě svých poznatků umí správně doplnit interpunkční znaménka do vět 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> -opakování učiva o větě jednoduché a větných členech -opakování učiva o souvětí, větě hlavní a vedlejší, družích vedlejších vět -významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními, vedlejšími a větnými členy -stavba složitého souvětí -interpunkce v souvětí -odchylky od pravidelné větné stavby (oslovení, citoslovce, samostatný větný člen, vsuvka, elipsa, přístavek) 	
<ul style="list-style-type: none"> -zvládá pravopis vlastních jmen, správně zapisuje názvy jednoslovné i víceslovné -rozliší slova cizího původu, umí je vyhledat ve slovníku a získat o nich potřebné informace -spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova a umí je dobře napsat 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> -psaní velkých písmen -slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis -přejímání slov z cizích jazyků -skloňování obecných jmen přejatých 	<p>Čj-Lv-vliv cizích jazyků na vývoj českého jazyka Cj-znalosti cizích slov, jejich přejímání do českého jazyka</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -uvede příklady přejímání slov z cizích jazyků -zvládá skloňování přejatých jmen obecných i vlastních -určuje slovesa ve větě, rozlišuje slovesné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> -skloňování cizích vlastních jmen -slovesa a jejich tvary, podmíňovací způsob, přechodníky -slovesný vid -slovesné třídy a vzory 	Dě-použití cizích jmen obecných a vlastních
<ul style="list-style-type: none"> -používá všechny tvary podmíňovacího způsobu, seznámí se s přechodníky a vyhledá je ve větě -určí slovesný vid u sloves a utvoří vidovou dvojici -rozlišuje slovesné třídy a určí vzor u sloves 		
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje jazyk a komunikaci, jazykovou normu a kodifikaci -využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace -vysvětlí, v čem spočívá kultura jazyka a řeči -seznámí se s některými skupinami jazyků, umí charakterizovat slovanské jazyky a rozdělit je do skupin -vysvětlí, jaký je původ českého jazyka a zná nejdůležitější etapy ve vývoji českého jazyka 	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> -jazyk a komunikace, jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči -skupiny jazyků (slovanské a jiné) -původ a základy vývoje češtiny 	Dě-dějiny Slovanů Čj-Lv-vývoj českého jazyka a literatury Vo.-komunikace OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání, cvičení pozornosti a soustředění, schopnost zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
		-sociální rozvoj- mezilidské vztahy, komunikace -morální rozvoj-ře- šení problémů a rozhodovací dovednosti EGS-Evropa a svět nás zajímá-sezná- mení se skupinami jazyků MKV-multikul- turalita-cizí jazyky, rovnocennost mezi jazyky, význam užívání cizího jazyka jako nástro- je dorozumívání a celoživotního vzdělávání

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí, co je řeč a jazyk - popíše rozdíly mezi projevem mluveným a psaným - rozlišuje útvary českého jazyka - charakterizuje vývoj jazyka, na příkladech doloží, jak se jazyk přizpůsobuje potřebám společnosti - ví, čím se zabývá jazykověda, a zná její složky - rozdělí slovanské jazyky do skupin a charakterizuje je 	<p>Obecné poučení o jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeč, jazyk, projev mluvený a psaný - český jazyk a jeho útvary - vývoj jazyka - jazykověda a její složky - slovanské jazyky 	<p>Čj-komunikační a slohová výchova-projev mluvený a psaný</p> <p>Čj-Lv-etapy ve vývoji české literatury a českého jazyka</p> <p>Dě-Slované</p>
<ul style="list-style-type: none"> - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí - zopakuje si všechna důležitá pravidla českého pravopisu, procvičování těchto pravidel bude probíhat celý školní rok 	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> - lexikální, morfologický, syntaktický 	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlásky, uvede české samohlásky a souhlásky, příklady neslabičných slov - vysvětlí, co je spodoba znělosti, kdy k ní dochází a jak ovlivňuje výslovnost slov - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - správně používá přízvuk, větnou melodii, pauzy 	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - hlásky, samohlásky a souhlásky, neslabičná slova, spodoba znělosti - spisovná výslovnost - přízvuk, větná melodie, tempo, pauzy 	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje slovo, určí jeho význam - samostatně pracuje se slovníky a jinými jazykovými příručkami - určuje synonyma, homonyma i antonyma - popíše, z jakých částí se skládá slovo, jednotlivé části určí a pojmenuje 	<p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovo a jeho význam - synonyma, homonyma, antonyma - stavba slova (rozbor stavby slova a slovotvorný rozbor) - slovní zásoba a způsoby jejího obohacování 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje slovní zásobu českého jazyka, popíše způsoby, jakými se obohacuje o nová slova, zná zásady tvoření českých slov 		
<ul style="list-style-type: none"> -správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci -rozlišuje mluvnické významy jmen a sloves -třídí podstatná jména do skupin, umí je skloňovat a ovládá jejich pravopis -vyhledá jména přejatá a zvládá jejich skloňování -uvede druhy přídavných jmen, bez chyb zapisuje jejich tvary, dobře je stupňuje a skloňuje -rozlišuje druhy zájmen a číslovky, zvládá jejich pravopis i skloňování -rozlišuje slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené, ve větách používá správné tvary sloves, umí je zapsat bez chyb -odlišuje druhy příslovcí, správně je stupňuje, pozná příslovečné spřežky a ovládá jejich používání -odliší druhy předložek a spojek -pozná ve větách částice a citoslovce 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> -slovní druhy, slova ohebná a neohebná -mluvnické významy jmen a sloves -podstatná jména - třídění, skloňování, pravopis -jména přejatá a jejich skloňování -přídavná jména - druhy, pravopis, stupňování a skloňování -zájmena - druhy, pravopis a skloňování -číslovky - druhy, pravopis a skloňování -slovesa - slovní tvary, časování, pravopis -příslovce - druhy, stupňování, příslovečné spřežky -předložky a spojky - druhy -částice a citoslovce 	Cj - přejatá jména

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje výpověď a větu -uvede věty podle postoje mluvčího a umí je užít v textu -rozliší věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty -orientuje se ve větných vztazích, seznámí se s příklady shody, řízenosti a přimykání -ve větách pozná a správně určí větné členy základní a rozvíjející -vyhledá podmět a odliší druhy podmětu -pozná přísudek, určí jeho druh, ovládá pravopis v koncovkách sloves -určí předmět -vyhledá příslovečné určení, rozliší jeho druhy -pozná přívlastek, určí druhy přívlastku -určí doplněk a vysvětlí jeho zvláštnosti -graficky znázorní větu, na základě grafu si uvědomí vztahy mezi jednotlivými členy ve větě -seznámí se se způsobem tvoření vět, chápe, co je základem věty a jak je věta utvořena -porovná český slovosled se slovosledem v cizích jazycích -vyhledá zápor v textu -odliší větu jednoduchou a souvětí -rozliší větu hlavní a vedlejší, souvětí souřadné a podřadné -zná druhy vedlejších vět a správně je určuje v praktických příkladech 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> -výpověď a věta -věty podle postoje mluvčího -věty dvojčlenné, jednočlenné a větné ekvivalenty -větné vztahy, skladební dvojice -větné členy základní a rozvíjející -podmět a jeho druhy -přísudek, jeho druhy, shoda přísudku s podmětem -předmět -příslovečné určení a jeho druhy -přívlastek a druhy přívlastku -doplněk a jeho zvláštnosti -grafické znázornění věty -tvoření vět-valence u sloves -pořádek slov ve větě -mluvnický zápor -souvětí -věta hlavní a vedlejší -souvětí souřadné a podřadné -druhy vedlejších vět -významový poměr mezi souřadně spojenými větami a větnými členy -složitá souvětí -grafické znázornění souvětí -stavba textu, návaznost jazykových projevů -odchyly od pravidelné větné stavby 	<p>Průřezová témata Mezipředmětové vazby</p> <p>Cj-slovosled v cizích jazycích</p> <p>Čj-komunikační a slohová výchova-návaznost textu</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -ví,kde se určuje významový poměr a jaké jsou druhy významového poměru, své znalosti uplatňuje v praktických cvičeních -samostatně provádí rozbor složitého souvětí -pozná,jak je vystaven text,čím je zajištěna návaznost jazykových projevů -zopakuje si poznatky o odchylkách pravidelné větné stavby 		
		OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání-cvičení pozornosti a soustředění,schopnosti zapamatování,řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -sociální rozvoj-mezilidské vztahy, komunikace -morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti EGS-Evropa a svět nás zajímá -seznámení se skupinami jazyků

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
		MKV-multikulturalita- cizí jazyky, význam užívání cizího jazyka jako nástroje porozumění a celoživotního vzdělávání

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje sloh(styl) a uvede předmět studia ve slohu -vysvětlí,co je slohový postup, uvede příklady slohových postupů -vyjmenuje slohové útvary a umí je odlišit -pozná hlavní myšlenku textu a dokáže ji interpretovat -ví, jakou podobu má osnova a jak se tvoří,samostatně vytváří osnovu textů 	<p>Úvodní poučení o slohu</p> <ul style="list-style-type: none"> -jazyk a styl -slohové postupy a útvary -hlavní myšlenka textu -osnova textu 	
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí,co je vypravování,uvede jeho typické znaky -při vypravování dbá především na dějové napětí příběhu -pozná prostředky typické pro vypravování a dovede je účelně používat 	<p>Vypravování</p> <ul style="list-style-type: none"> -znaky -jazykové a slohové prostředky ve vypravování 	
<ul style="list-style-type: none"> -uvede znaky popisu a porovná popis s vypravováním -charakterizuje jazykové a slohové prostředky užívané v popisu,účelně je využívá -uvede druhy popisu -charakterizuje popis předmětu, děje a pracovního postupu,umí je odlišit od jiných slohových útvarů,sám dokáže takový jazykový projev vytvořit 	<p>Popis</p> <ul style="list-style-type: none"> -znaky -jazykové a slohové prostředky v popisu -druhy popisu -popis předmětu -popis děje -popis pracovního postupu - popis osoby -popis zvířete - popis místnosti - popis domu 	
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí,jak vypadá stavba dopisu -porovná dopisy osobní a úřední -dokáže samostatně napsat dopis osobní i úřední 	<p>Dopis</p> <ul style="list-style-type: none"> -stavba dopisu -osobní a úřední dopisy 	Cj-dopis do ciziny

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -uvede,co je objednávka a k čemu slouží -dokáže objednávku sestavit 	Objednávka	
<ul style="list-style-type: none"> -odliší zprávu a oznámení -vytvoří jednoduchou zprávu a oznámení -dorozumívá se kultivovaně,výstižně,jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci -odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru -v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních,non-verbálních i paralingválních prostředků řeči -využívá základy studijního čtení-formuluje hlavní myšlenky textu -uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel,vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování -využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	Zpráva a oznámení	<p>OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání-cvičení pozornosti středění,schopnosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>-osobnostní rozvoj-kreativita-originalita-témata slohových prací, tvoření vlastních textů</p> <p>-osobnostní rozvoj</p> <p>-mluvní cvičení</p> <p>-sociální rozvoj-mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti,hodnoty, postoje,praktická etika</p> <p>MDV-kritické čtení</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-popíše,z jakých částí se skládá vypravování,své poznatky uplatňuje při rozboru ukázek i při tvorbě vlastních textů	Vypravování -stavba vypravování	
-charakterizuje popis a jeho druhy -ví,jak má popsat umělecké dílo, samostatně ho dokáže popsat -zvládá popis pracovního postupu, uplatňuje při něm poznatky z ostatních předmětů(pokusy v hodinách fyziky a přírodopisu, výrobky z praktických činností, postupy užívané ve výtvarné výchově,..) -rozpozná subjektivně zabarvený popis,zdůvodní jeho zvláštnosti, sám umí takový popis vytvořit -dokáže popsat osobu,uvede rozdíl mezi charakteristikou vnější a vnitřní,přímou i nepřímou	Popis -popis uměleckých děl -popis pracovního postupu -subjektivně zabarvený popis (líčení) -popis osoby(charakteristika), charakteristika vnější a vnitřní, přímá a nepřímá	Vv-malířské techniky Pč-postup při výrobě předmětů, pokrmů,.. EV-vztah člověka k prostředí Čj-Jv-útvary českého jazyka
-objasní rozdíly mezi výpisky a výtahem,své zkušenosti uplatňuje při práci s textem,vytvoří výpisky nebo výtah z přečteného textu -samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Výpisky,výtah,referát -rozdíly mezi výpisky a výtahem -referát	odborný text z různých předmětů
-popíše všechny části žádosti, zformuluje žádost	Žádost	
-vyjmenuje jednotlivé části pozvánky,umí vytvořit pozvánku -dorozumívá se kultivovaně, výstižně,jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Pozvánka	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru		
<ul style="list-style-type: none"> -v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, non-verbálních i paralingválních prostředků řeči -využívá základy studijního čtení <ul style="list-style-type: none"> -vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří výpisky i výtah z textu, připraví referát -uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování -využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 		OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání-cvičení pozornosti a soustředění, schopnosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium -osobnostní rozvoj-kreativita-originalita-témata slohových prací, tvoření vlastních textů -osobnostní rozvoj-mluvní cvičení -sociální rozvoj-mezilidské vztahy, komunikace -morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika MDV-kritické čtení

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-poznatky o popisu osoby uplatňuje při charakteristice literárních postav,vyhledává v literatuře příklady charakteristiky vnější a vnitřní,přímé i nepřímé, sám charakterizuje vybranou literární postavu	Charakteristika literárních postav -vnější,vnitřní -přímá,nepřímá	Čj-Lv-literární texty
-vysvětlí,k čemu životopis slouží -uvede údaje, které by měl životopis obsahovat -zná druhy životopisu a umí sestavit vlastní životopis	Životopis -stavba životopisu -druhy životopisu	Pč-svět práce- tvorba životopisu
-charakterizuje výklad,uvede případy,kdy se lze s výkladem setkat -dokáže připravit výklad neznámé látky,vybere hlavní myšlenky textu,srozumitelně je přiblíží svým spolužákům -samostatně pořizuje výpisky a výtah z textu	Výklad a výtah -výklad -výpisky a výtah z textu	odborný text z různých předmětů
-vysvětlí,co je úvaha,vyjmenuje její znaky -vyhledá příklady úvahy -charakterizuje jazykové a slohové prostředky užívané v úvaze	Úvaha -znaky úvahy -jazykové a slohové prostředky v úvaze	
-charakterizuje komunikaci,uvede zásady dorozumívání -vymezí komunikační normy a komunikační záměr mluvčího -rozlišuje objektivní a subjektivní sdělení,uvede jejich znaky -řídí se zásadami kultivovaného projevu a odliší ho od manipulativního projevu -dokáže vyjádřit postoj ke sdělovanému obsahu -porovná projev mluvený a psaný, na příkladech doloží jejich rozdíly	Komunikace a její zásady -zásady dorozumívání -komunikační normy -komunikační záměr mluvčího -objektivní a subjektivní sdělení -zásady kultivovaného projevu -manipulativní působení projevu -vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu -projev mluvený a psaný	Vo-komunikace

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci -odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru -v mluveném projevu připraveném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči -využívá základy studijního čtení -vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát -uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování -využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů -rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 		<p>OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání-cvičení pozornosti a soustředění, schopnosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <ul style="list-style-type: none"> -osobnostní rozvoj -kreativita-originalita-témata slohových prací, tvoření vlastních textů -osobnostní rozvoj -mluvní cvičení -sociální rozvoj-mezilidské vztahy, komunikace -morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika MDV-kritické čtení-práce s textem -interpretace vztahu mediálních sdělení, jejich rozlišování a funkce

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí,co znamená jazyková kultura,co je jazyk a styl -charakterizuje slohové postupy a útvary -vyjmenuje a popíše funkční styly 	<p>Jazyková kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> -jazyk a styl -slohové postupy a útvary -funkční styly 	
<ul style="list-style-type: none"> -uvede znaky běžně dorozumívacího(prostě sdělovacího)stylu a útvary typické pro tento styl -umí charakterizovat vypravování i popis,v textu určit jejich znaky, uvede druhy popisu,samostatně tvoří vlastní texty a dodržuje jejich pravidla 	<p>Styl běžně dorozumívací (prostě sdělovací)</p> <ul style="list-style-type: none"> -vypravování a popis 	
<ul style="list-style-type: none"> -vymezí styl odborný a administrativní a jeho útvary -ví,k čemu slouží výklad,výpisky a výtah,správně se orientuje v textu,odliší podstatné údaje od méně důležitých,z textu pořídí výpisky i výtah,zpracuje referát -umí napsat úřední dopis,správně formuluje žádost,.. 	<p>Styl odborný a administrativní</p> <ul style="list-style-type: none"> -výklad a výtah -úřední písemnosti(žádost,..) 	<p>odborný text z různých předmětů</p>
<ul style="list-style-type: none"> -popíše styl publicistický a řečnický,porovná ho s ostatními funkčními styly -charakterizuje publicistické útvary,jejich příklady vyhledá v denním tisku a určí podstatné znaky jednotlivých útvarů -odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení,ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	<p>Styl publicistický a řečnický</p> <ul style="list-style-type: none"> -publicistické útvary(zpráva, oznámení,úvodník,komentář, fejeton,reportáž,diskuse) -proslov 	<p>Vo-globální problémy lidstva, masmédia</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj -zapojuje se do diskuse,řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu -připraví krátký proslov ke slavnostní příležitosti 		
<ul style="list-style-type: none"> -zamyslí se nad aktuálním problémem,své myšlenky a názory zformuluje do smysluplného textu,užívá při tom znalosti o stavbě úvahy a jejích jazykových a slohových prostředcích -dorozumívá se kultivovaně,výstižně,jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci -odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru -v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních,non-verbálních i paralingválních prostředků řeči -využívá základy studijního čtení <ul style="list-style-type: none"> -vyhledá klíčová slova,formuluje hlavní myšlenky textu,vytvoří otázky a stručné poznámky,výpisky nebo výtah z přečteného textu,samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	Styl umělecký -úvaha	<p>Čj-Lv-funkce literatury</p> <p>OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopnosti poznávání-cvičení pozornosti a soustředění,schopnosti zapamatování,řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>-osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -kreativita-originita-témata slohových prací,tvoření vlastních textů -osobnostní rozvoj -mluvní cvičení -sociální rozvoj-mezilidské vztahy komunikace -morální rozvoj řešení problémů a

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>-využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>		<p>rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>MDV-kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – práce s textem</p> <p>-interpretace vztahu mediálních sdělení a reality-různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce</p> <p>-stavba mediálních sdělení</p> <p>-vnímání autora mediálních sdělení</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-seznámí se s náplní práce, naučí se zpracovávat zápisy z četby	Uvedení do předmětu, četba a její zpracování	
-čte vybrané ukázky prozaických děl, vybírá si příběhy, které ho zajímají, projevuje zájem o literaturu -zdokonaluje svou techniku čtení, čte potichu i nahlas, chápe přečtený i slyšený text -uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla -orientuje se v literární teorii, umí vysvětlit základní literární pojmy, vyhledává je v textu	Próza pro každého -četba ukázek prozaických děl se zaměřením především na dobrodružné příběhy a dívčí román -zdokonalení techniky čtení (hlasitost a plynulost, správná výslovnost, dodržování interpunkčních znamének, melodie, tempa, přízvuku a pauz) -úvod do literární teorie (próza, poezie, drama, epika, lyrika, pohádka, pověst, povídka, novela, román, mýtus, bajka, legenda)	Čj-jazyková výchova- zvuková stránka jazyka
-čte vybrané ukázky básní a rozebírá je -zdokonaluje svůj přednes -vysvětlí další pojmy z literární teorie, v textu vyhledává příklady	Kouzlo básnického slova -četba ukázek a jejich rozbor -zdokonalení přednesu -doplnění poznatků z literární teorie (lyricko-epické žánry) balada, romance, báseň, píseň, epigram, óda, sloka, verš, rým a jeho druhy)	
-uvede významné autory prózy, poezie a dramatu -vyjmenuje nejznámější díla české literatury -rozšíří si vědomosti z literární teorie, vysvětlí další pojmy a vyhledává je v textu	Zlatý fond české literatury -významní autoři prózy, poezie a dramatu -nejznámější díla české literatury -samostatný rozbor ukázek -rozšíření učiva literární teorie (drama, tragédie, komedie, monolog, dialog, film a televize)	
-vysvětlí rozdíl mezi literaturou naučnou a uměleckou -objasní další pojmy z literární teorie	Literatura známá i neznámá -naučná literatura -další pojmy z literární teorie (cestopis, fejeton, kronika)	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zhodnotí, jaký význam pro rozvoj literatury i společnosti mají literární časopisy, vydavatelství knih a knihovny -uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla -formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby -tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie -rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele -vyhledává informace v knihovně 	<p>-literatura a její studium (literární časopisy, vydavatelství, knihovny)</p>	<p>OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání, cvičení pozornosti a soustředění, schopnosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>-osobnostní rozvoj</p> <p>-kreativita-originita</p> <p>-sociální rozvoj-mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>EGS-Evropa a svět nás zajímá-rozbor ukávek z literárních děl jiných národů</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-seznámí se s počátky literatury, porovná ústní a písemná podání, uvede výhody a nevýhody těchto podání	Počátky literatury -památky ústní a písemné, jejich výhody a nevýhody	
-časově vymezí starověkou literaturu a umí ji charakterizovat -uvede významné autory a literární památky této doby	Starověká literatura -časové vymezení -charakteristika -významní autoři a literární památky	Dě-starověk
-uvede znaky středověké literatury a souvislosti mezi světovou a českou literaturou -popíše proudy literatury -vyjmenuje památky české a světové literatury, zná významné autory	Středověká literatura -znaky -souvislosti mezi světovou a českou literaturou -proudby literatury -památky české a světové literatury, významní autoři	Dě-středověk
-vysvětlí, co je humanismus a renesance, vyloží historické souvislosti a společenské podmínky -zná autory české i světové literatury a příklad jejich díla	Humanismus a renesance -vysvětlení pojmů -historické souvislosti a společenské podmínky -autoři české a světové literatury	Vv-humanismus a renesance v malířství
-charakterizuje barokní literaturu, uvede představitele -zhodnotí význam ústní lidové slovesnosti a vyjmenuje příklady	Baroko -charakteristika -představitelé -lidová tvorba	Hv-baroko v hudbě
-vysvětlí pojmy klasicismus, osvícenství, preromantismus, objasní hlavní znaky a proměny literatury -vyjmenuje představitele	Klasicismus, osvícenství, preromantismus -vysvětlení pojmů -znaky -představitelé	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -objasní podmínky vzniku a rozvoje romantismu, popíše hlavní rysy a vybere typické žánry -na příkladech prokáže propojení literatury se životem -zná život a dílo významných autorů 	Romantismus <ul style="list-style-type: none"> -podmínky vzniku a rozvoje -hlavní rysy a žánry -propojení literatury se životem -život a dílo významných autorů 	Hv-romantismus v hudbě
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí, co je národní obrození, a časově toto období vymezí -zná historické souvislosti a společenské podmínky, které měly vliv na vznik a rozvoj národního obrození -vyjmenuje všechny složky národního obrození (obrození národa, jazyka a literatury) -zhodnotí význam národního obrození -zná důležité osobnosti národního obrození, objasní, v čem spočívá jejich přínos pro další vývoj českého národa a české literatury 	Národní obrození <ul style="list-style-type: none"> -historické souvislosti a společenské podmínky -obrození národa, jazyka a literatury -význam národního obrození -důležité osobnosti a jejich přínos 	Dě-národní obrození
<ul style="list-style-type: none"> -vystihne podstatu realismu a popíše jeho znaky -vyjmenuje významné autory 	Realismus <ul style="list-style-type: none"> -znaky -významní autoři 	
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje českou literaturu 2. poloviny 19. století, srovná ji se světovou literaturou a prokáže jejich vzájemné propojení -zná významné literární skupiny a osobnosti tohoto období, seznámí se s ukázkami z jejich tvorby 	Česká literatura 2. poloviny 19. stol. <ul style="list-style-type: none"> -srovnání se světovou literaturou -propojení české a světové literatury -literární skupiny a významné osobnosti (májovci, ruchovci, lumírovci, ...) 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -uceleně reprodukuje přečtený text -formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby,návštěvy divadelního nebo filmového představení a sdělí své názory na umělecké dílo -tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 		<p>OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání-cvičení schopností zapamatování,řešení problémů,dovednosti pro učení a studium</p> <p>-osobnostní rozvoj -kreativita-origina-lita</p> <p>-sociální rozvoj- mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>-morální rozvoj- řešení problémů a rozhodovací do- vednosti,hodnoty, postoje,praktická etika</p> <p>EGS-Evropa a svět nás zajímá-rozbor ukázek z literár- ních děl jiných národů</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-charakterizuje literaturu konce 19.století -literární vývoj uvede do souvislosti s historickými událostmi -charakterizuje nové literární směry tohoto období,uvede představitele české a světové literatury a příklad jejich díla	Literatura konce 19.století -charakteristika -historické souvislosti -nové literární směry -představitelé české a světové literatury	Dě-konec 19.stol.
-vysvětlí znaky literatury přelomu 19. a 20.století -uvede představitele české literatury a příklad jejich díla	Literatura přelomu 19. a 20.století -znaky -představitelé(buřiči)	
-vysvětlí tendence ve vývoji světové literatury 1.poloviny 20.století -zhodnotí vliv historických událostí na vývoj literatury(zejména 1. a 2.světové války) -dokáže charakterizovat nové kulturní směry,vyjmenovat hlavní představitele a příklady jejich díla	Světová literatura 1.poloviny 20.století -tendence -historické události -nové kulturní směry -významné osobnosti a jejich dílo	Vv-kulturní směry
-popíše podobu české literatury 1.poloviny 20.století,porovná ji se světovou literaturou -charakterizuje českou poezii,její vývoj,představitele a hlavní díla -uvede nejdůležitější skupiny a směry české prózy,představitele a příklady jejich díla -objasní vývoj českého dramatu, uvede důležité scény a osobnosti	Česká literatura 1.poloviny 20.století -srovnání se světovou literaturou -česká poezie-charakteristika a představitelé -česká próza – skupiny a hlavní osobnosti -české drama-vývoj,scény a osobnosti	Hv-písňe,divadla

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního představení a sdělí své názory na umělecké dílo - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede výrazné představitele - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramat. i filmovém zpracování - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně, v dalších informačních zdrojích 		<p>OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání-cvičení schopnosti zařizování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>- osobnostní rozvoj</p> <p>- kreativita-originalita</p> <p>- sociální rozvoj- mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>- morální rozvoj- řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>- demokratické zásady v dílech spisovatelů</p> <p>EGS-Evropa a svět nás zajímá- rozbor ukázek z literárních děl jiných národů</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zopakuje si a prohloubí poznatky z literární teorie -popíše strukturu a jazyk literárního díla, orientuje se v základních pojmech, příklady vyhledá v textu -odliší literaturu uměleckou a věcnou -rozlišuje základní literární druhy a žánry 	Literární teorie -struktura literárního díla -jazyk literárního díla -literatura umělecká a věcná -literární druhy a žánry	
<ul style="list-style-type: none"> -orientuje se v historických událostech, které ovlivnily literaturu během 2. světové války, posoudí vliv okupace ČSR na vývoj naší literatury -seznámí se s obrazem okupace v literatuře 	Téma okupace ČSR v literatuře -historické souvislosti -zpracování tématu v literatuře	Dě-okupace ČSR
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje literaturu po roce 1945, uvede její znaky, vyjmenuje historické události, které ovlivnily literární vývoj -rozliší důležité etapy ve vývoji české literatury po roce 1945, popíše je a uvede představitele -charakterizuje českou poezii po roce 1945, zná hlavní představitele a jejich dílo -uvede znaky české prózy po roce 1945, významné představitele a příklad jejich tvorby -vyloží vývoj českého dramatu po roce 1945, vyjmenuje hlavní představitele a příklad jejich díla -objasní, jak se změnila česká literatura po roce 1989, proč k této změně došlo a jaké jsou nové trendy ve vývoji české literatury 	Česká literatura po roce 1945 -literatura po roce 1945- znaky, historické souvislosti -etapy ve vývoji české literatury -česká poezie- charakteristika a představitelé, jejich dílo -česká próza – znaky, významní představitelé a jejich tvorba -české drama- vývoj, představitelé a jejich dílo -literatura po roce 1989 -nové trendy, nové tváře v literatuře	Hv- písničkáři

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-uvede významné autory, kteří se objevili v literatuře po roce 1989, zná příklady jejich díla		
<p>-uvede hlavní vývojové tendence ve světové literatuře 2. poloviny 20. století, porovná světovou literaturu s literaturou českou</p> <p>-vyjmenuje literární směry a skupiny ve světové literatuře 2. poloviny 20. století a uvede jejich představitele</p> <p>-uceleně reprodukuje přečtený text, vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>-rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>-formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a sdělí své názory na umělecké dílo</p> <p>-tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>-rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>-uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<p>Přehled vývoje světové literatury 2. poloviny 20. století</p> <p>-hlavní vývojové tendence</p> <p>-literární směry a skupiny a jejich představitelé</p>	<p>OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopnosti poznávání-cvičení schopnosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium</p> <p>-osobnostní rozvoj</p> <p>-kreativita-originalita</p> <p>-sociální rozvoj-mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>-demokratické zásady v dílech spisovatelů</p> <p>EGS-Evropa a svět nás zajímá-rozbor ukázek z literárních děl jiných národů</p>

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu 1. a 2. stupeň

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik a porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů, konverzace, prezentace projektů, poslechové kazety, videokazety, anglické texty, výukové programy na PC, apod.

Žák si osvojí základní výslovnostní návyky, chápe vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov, fonet. znaky zvládá pasivně

Žák si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny, zvířata, příroda, počasí) a umí ji používat v komunikačních situacích.

Žák pracuje se slovníkem.

Žák zvládá základní gramatické struktury a typy vět, jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.

Formy realizace:

Vyučovací hodina

- skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní) samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Příležitostné akce

Malé projekty

Časová dotace – 3 hodiny týdně, od 3. do 9. ročníku

Místo realizace v jazykových učebnách a v učebnách VT

Dělení – na skupiny v rámci ročníku.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblasti, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, které vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/její nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vzhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Průřezová témata:

- OSV (Sociální rozvoj)
- EGS (Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět)
- MKV (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita, Etnický původ)
- MDV (Tvorba mediálního sdělení)
- EV (Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí)
- VDO (Občanská společnost a škola)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků
Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: - kladení vhodných otázek
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup:- napomáhání při cestě ke správnému řešení

- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

EV – základní podmínky života

- lidské aktivity a problémy životního prostředí

EGS - jsme Evropané

- Evropa a svět

OSV – poznávání lidí

- mezilidské vztahy

MDV – tvorba mediálního sdělení

- práce v realizačním týmu

MKV – lidské vztahy

- mezilidské vztahy, etnický původ
- princip sociálního smíru a solidarity

VDO – principy demokracie

- občan, společnost, stát
- formy participace

Základní škola Trhový Štěpánov
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 3.-4.
Očekávané výstupy žáka:	Učivo:	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - mluví v jednoduchých krátkých větách - rozumí známým slovům a jednoduchým větám z probíraných okruhů 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba k daným tématům - základní fonetické značky - správná fonetika, melodie anglické věty - psaná x mluvená podoba slov - četba přiměřených textů z učebnice i z jiných dostupných materiálů - základní komunikační dovednosti (pozdrav, představení se, žádost, poděkování, dotaz ..) 	OSV Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání - seberegulace a sebeorganizace Sociál.rozvoj - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům učitele, odpovídá na otázky - zvládá základní komunikační dovednosti běžného života - tvoří otázky, vede jednoduchý rozhovor - přesně či volně reprodukuje jednoduchý krátký text - volně či přesně překládá krátký jednoduchý text 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla slovosledu angl. věty - slovesa „to be“, „to have got“, některá významová slovesa - člen podstatných jmen - podstatná jména (mn. číslo) - některá přídavná jména - předložky, předložkové vazby (základní určení místa, času) - základní spojky - číslovky do 100 (určení počtu, jednoduché početní úkony) 	VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Multikulturalita Čj-srovnání jazyků M-čísllovky -početní úkony
<ul style="list-style-type: none"> - počítá do 100 - orientuje se v čase - samostatně pracuje s učebnicí - vyhledává v abecedním slovníku v učebnici - při své práci využívá jiných materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) 	<ul style="list-style-type: none"> - zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací - rozkazovací způsob, pokyny - přítomný čas prostý, průběhový - základní orientace v čase - tematické okruhy: domov, rodina škola, volný čas, člověk-mé tělo, zvířata, čas-hodiny, roční období, jídlo, oblečení (vše okrajově) - angl. básně, písně - angl. zvyky, svátky-seznámení, srovnání se zvyky a svátky v ČR 	Vv-využití kresby, malby obrázků při výuce jazyka Hv-zpěv anglic. písní VI-evropské kultury (srovnání) -znalosti Česká republika x V. Británie

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy - obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřování slovní zásoby, tvoření slov (antonyma, synonyma) - upevňování a rozšiřování učiva z období předchozích ročníků - základy lexikálního principu pravopisu slov 	<p>OSV Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj schopností poznávání <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání lidí - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejm. pokud má k dispozici vizuální oporu - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejm. pokud má k dispozici vizuální oporu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (věta jednoduchá, zápor, otázka, pořádek slov ve větě) - minulý, budoucí čas - jednoduché sdělení (ústně i písemně) - reprodukce čteného i slyšeného textu - práce s jednoduchým textem 	<p>VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme svět a Evropu</p> <p>MKV Kulturní diference Etnický původ</p>

<ul style="list-style-type: none"> ← - zapojí se do jednoduchých rozhovorů ← - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ← - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá ← - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ← - vyplní osobní údaje do formuláře ← ← 	<ul style="list-style-type: none"> - konverzace - poslech - anglické básně, písně - anglické zvyky, svátky - tematické okruhy: doplnění slovní zásoby a vědomostí v tematických okruzích z období předchozích ročníků + nakupování, v restauraci, příroda, důležité zeměpisné údaje - číslovky - podstatná jména 	<p>Multikulturalita</p> <p>MV</p> <p>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>ČJ-srovnání jazyků</p> <p>HV-zpěv angl. písní</p> <p>VI-zákl. znalosti o státech EU</p>
---	--	--

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukováným) -dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> -předložky -základní společenské obraty a fráze -přivlastňovací pád -určování hodin a času 	<ul style="list-style-type: none"> Český jazyk OSV -mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> -rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat -čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio-orálně připravené texty -orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky -recituje z paměti několik říkanek -formuluje otázky a odpovídá na ně 	<ul style="list-style-type: none"> -vyjádření přání a potřeb(want, need) -min.čas sloves -přítomný čas průběhový a prostý -rozkazovací způsob -příslovce -popsání každodenních zvyků a činností -přídavná jména -vyjádření povinností 	<ul style="list-style-type: none"> VDO -společnost a stát EGS -Evropa a svět nás zajímají MKV -kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> -umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti -písemně formuluje otázky a odpovídi na ně -má zákl.poznatky o zemích dané jazykové oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> -vyjádření povinností pomocí „going to“ -zájmena neurčitá(somebody, nobody..) -anglicky mluvící země -slovesné časy 	<ul style="list-style-type: none"> MDV -tvorba multimediaálního sdělení

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem známých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout -dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů -rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob -umí vyhledat zákl. informace a hlavní myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> -psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic -žádání a poskytování osobních informací -modální slovesa -popis města a instrukce k určení směru -popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu -popis lidí, charakteristika a oblečení 	<p>Zeměpis Český jazyk Hudební výchova Dějepis OSV -kooperace a kompetice</p> <p>MDV -tvorba mediálního sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> -využívá slovníky -tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob -vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích -umí jednoduše vyjádřit svůj názor -umí přednést krátkou zprávu či sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> -vyjádření množství -anglicky mluvící země -slovesné časy -zájmena -předložky -podmiňovací způsob -frázová slovesa 	<p>EGS -Evropa a svět</p> <p>MKV -mezilidské vztahy a kultur .diference</p>
<ul style="list-style-type: none"> -umí napsat stručný osobní dopis -má základní poznatky o angl. mluvících zemích 		<p>VDO -občan, společnost, stát</p> <p>EV -zákl. podmínky života</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení -dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů 	<ul style="list-style-type: none"> -modální slovesa -stupňování přídavných jmen -popis osoby, místa, předmětu, času a situace 	<ul style="list-style-type: none"> Český jazyk Matematika Občanská výchova Rodinná výchova Zeměpis Dějepis Hudební výchova Výtvarná výchova
<ul style="list-style-type: none"> -dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout -čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru -je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky,... -umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu,... -napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd. -vyplní běžný formulář a dotazník 	<ul style="list-style-type: none"> -předložky místa a času -trpný rod/budoucí, přítomný a minulý -nepravidelná slovesa -frázová slovesa -anglicky mluvící země -svátky -fráze -slovesné časy -příslovce -zájmena 	<ul style="list-style-type: none"> EV -lidské aktivity a problémy životního prostředí VDO -formy participace OV -kooperace, kompetice
<ul style="list-style-type: none"> -má všeobecný rozhled, který přispívá k formování vzájemného porozumění mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů) 		<ul style="list-style-type: none"> EGS -objevujeme Evropu a svět MKV -multikulturalita, etnický původ MDV -práce v realizačním týmu

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat -formuluje otázky a odpovídá na ně 	<ul style="list-style-type: none"> -minulý, přítomný a budoucí čas prostý a průběhový -předpřítomný a předminulý čas -zájmena zvrtná a samostatná -trpný rod -nepřímá řeč -vedení telefonického rozhovoru -modální slovesa -udávání směru -příslovce 	<ul style="list-style-type: none"> Dějepis Zeměpis Český jazyk Přírodopis Rodinná výchova Občanská výchova EV -vztah člověka a prostředí
<ul style="list-style-type: none"> -pohotově, přirozeně a jazykově správně reaguje v dialogických situacích každodenního života -samostatně vede jednoduchý dialog -vyjadřuje vlastní názor -zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> -tázací dovětky -příkazy a žádosti -význačné osobnosti z oblasti vědy, umění, historie, politiky, sportu -anglicky mluvící země -svátky -frázová slovesa -fráze -předložky -podmínkové věty 	<ul style="list-style-type: none"> VDO -principy demokracie OV -kooperace EGS -jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> -vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení 		<ul style="list-style-type: none"> MKV -princip sociálního smíru a solidarity MGV -práce v realizačním týmu

V oblasti zvukové a grafické podoby jazyka rozvíjet dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.

V oblasti slovní zásoby rozvíjet dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím, pracovat se slovníkem.

V oblasti tematických okruhů se zaměříme na domov, rodinu, školu, bydlení, volný čas, kulturu, sport, péči o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, přírodu, město, nákupy, módu, společnost a její problémy, volbu povolání, moderní technologie a média, realie zemí příslušných jazykových oblastí.

V oblasti mluvnice rozvíjet používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).

5.1.3 Další cizí jazyk

Charakteristika předmětu

Výuka dalšího cizího jazyka (německého) je zařazena na druhém stupni a je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v rozsahu 2+2+2hod. od 7. ročníku, v 6. ročníku 2 hod. jako povinně volitelný předmět.

Vzdělávací obor další cizí jazyk přináší základní znalost dalšího cizího jazyka. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu další cizí jazyk poskytuje jazykový základ pro komunikaci v rámci Evropy a celého světa, snižuje jazykové bariéry a tak zvyšuje osobní uplatnění v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění, umožňuje poznávat odlišný životní styl lidí v různých zemích.

Vyučovací předmět další cizí jazyk je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Český jazyk – Komenský, Národní obrození, slovníky,..

Dějepis – Národní obrození, Komenský, ..

Anglický jazyk – Komenský, ..

Zeměpis – státy, světové strany, počasí, ..

Matematika – čísla, základní početní úkony,..

Přírodopis – anatomie lidského těla, zvířata a rostliny,

Informatika – práce na PC,..

Rodinná výchova – rodina a rodinné prostředí,..

Hudební výchova – písně, koledy,..

Tělesná výchova – sportovní disciplíny

Klíčové kompetence

Ve výuce německého jazyka jsou rozvíjeny:

Kompetence k učení

-osvojí si efektivní způsoby učení, vyhledává a třídí informace a umí je používat v procesu učení, uvádí znalosti do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí, samostatně pracuje, poznává smysl a cíl učení.

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, vyjádří svůj názor na společenské dění, naslouchá druhým, zapojuje se do diskuse, obhájí si svůj názor, využívá moderní informační a komunikativní prostředky a technologie.

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná a pochopí problém, vnímá společenské problémy, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů, samostatně řeší problémy, nenechá se odradit případným neúspěchem a znovu hledá řešení problémů

Kompetence občanské

- respektuje a toleruje ostatní, chápe své povinnosti i práva ve škole i ve společnosti, je připraven poskytnout i přijmout pomoc, chrání v rámci svých možností životní prostředí

Kompetence sociální a personální

- pracuje ve skupině, spolupřispívá a dodržuje pravidla práce v týmu, naučí se diskutovat, podílí se na vytváření atmosféry ve třídě, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence pracovní

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, využívá svých znalostí v běžné praxi, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Vyučovacími předměty se prolínají všechna průřezová témata. Podrobněji jsou rozpracována ve vlastním Školním vzdělávacím programu.

Mezi formy práce a metody výuky patří dialogy, skupinová práce a práce ve dvojicích, samostatná práce, výklad, poslech, četba, hry, výukové programy na PC, soutěže, olympiády.

Mezi způsoby hodnocení náleží test, ústní zkoušení, písemné zkoušení, praktické předvedení, rozhovor, samostatná práce, práce v hodině.

V oblasti zvukové a grafické podoby jazyka si žáci osvojí fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.

V oblasti slovní zásoby si žáci osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, žáci pracují se slovníkem.

Pokud jde o tematické okruhy, zaměříme se na domov, rodinu, školu, volný čas, povolání, lidské tělo a zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, přírodu, počasí, realie země příslušné jazykové oblasti.

V oblasti mluvnice si žáci osvojí základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
- vysvětlí význam jazyků v současnosti - reprodukuje pozdravy a běžná německá jména, zdraví se se spolužáky - vytváří jednoduché otázky a odpovědi	- seznámení s novým předmětem - pozdravy, jména, bydliště	VEGS-Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět OSV-poznávání lidí Čj,Aj
- opakuje základní slovíčka podle učitele nebo magnetofonu, osvojí si jednoduché říkanky	- výslovnost	MKV-lidské vztahy
- používá slovesa v jednoduchých větách ve správných tvarech - vyjádří pomocí sloves různé činnosti (i v záporné větě)	- pravidelná slovesa	MDV-tvorba mediálního sdělení MKV-kulturní difference Hv
- tvoří pomocí sloves jednoduché zjišťovací i doplňovací otázky - vyčísuje pomocná slovesa sein a haben v jednotném čísle, používá pomocná slovesa v jednoduchých větách - zafixuje si používání 4.pádu po slovesu haben - vytváří věty se slovesem haben a obměňuje přitom podstatná jména	- pomocná slovesa	
- porozumí pravidlům používání členů - třídí podle těchto pravidel podstatná jména - používá v jednoduchých větách správně člen - umí používat správně člen určitý a neurčitý ve 4. p.	- člen určitý a neurčitý	
- zná běžná přídavná jména (především barvy) - umí používat přídavná jména v přísudku	- přídavná jména	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-porovná tvary přivlastňovacích zájmen v 1. a 4. pádě -použije zájmena dein v 1. a 4. pádě v základních větách	-přivlastňovací zájmena	
-vyjadřuje souhlas i nesouhlas -rozdělává záporná slova kein a nicht -tvoří kladné i záporné odpovědi na otázky	-zápor	
-sestaví jednoduché věty oznamovací i tázací, v otázkách používá zájmena wer, wie, was	-stavba věty	
-opakuje se správnou výslovností jednotlivé členy rodiny -popíše na základě fotografie členy své rodiny -připraví si krátké vyprávění o své rodině, ve kterém si procvičí základní slovní zásobu týkající se běžných denních činností	-rodina	OSV-mezilidské vztahy, komunikace MKV-lidské vztahy Rv
-pojmenuje německy školní potřeby -reaguje na základní pokyny v hodině -osvojuje si základní slovní zásobu podle používané učebnice -vyslovuje a čte foneticky správně v rozsahu slovní zásoby -zaznamená správně ortografickou podobu slov -rozumí pomalé a pečlivě vyslovované konverzaci dvou a více osob v rozsahu slovní zásoby -používá dvojjazyčný slovník	-škola -průběžně	Čj, Inf

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-časuje a používá slovesa ve větách ve správných tvarech -časuje sloveso „möchten“ v jednotném i množném čísle -používá ho správně ve větách i ve spojení s infinitivem jiného slovesa -časuje nepravidelná slovesa essen,geben,nehmen v jednotném i množném čísle -porozumí významu slovesa finden a naučí se ho používat ve větách	-slovesa	VEGS-Evropa a svět nás zajímá, OSV-poznávání lidí MKV-lidské vztahy MDV-tvorba mediálního sdělení MKV-kulturní difference
-časuje a používá pomocná slovesa ve správných tvarech v jednoduchých větách -používá slovesa ve větách a i v rozkazovacím způsobu	-pomocná slovesa	
-sestavuje rozkazovací věty v jednotném i množném čísle -rozlišuje člen určitý a neurčitý	-rozkazovací způsob	
-umí používat správně člen určitý a neurčitý ve 4.p. -seznámí se se 3.pádem -nacvičí si ve větách jeho používání -začne tyto tvary běžně používat -rozlišuje tvary množného čísla podstatných jmen -určuje počet ve spojení s číslovkou -používá množné číslo ve větách	-podstatná jména	M
-tvoří otázky se zájmenem wer v 1.,3., a 4.pádě -používá v odpovědi správný tvar podstatného jména	-zájmena	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět Německý jazyk:	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-porovná pořádek slov ve větách oznamovacích a tázacích a ve větách oznamovacích s přímým a nepřímým pořádkem slov -tvoří otázky i odpovědi -ve větách tázacích používá tázací zájmena wer, wie, was, wann, warum, wie lange, wem, wie viel -sestavuje věty oznamovací s přímým i nepřímým pořádkem	-stavba věty	
-vyjmenuje číslovky od 0 do 20 -dokáže tvořit číslo od 21 -zná označení pro 100 a 1000 -sčítá, odečítá, násobí a dělí -určuje počty předmětů -čte telefonní čísla -zapiše číslovky slovem -používá tázací zájmeno wie viel -zeptá se na věk a odpoví	-čísla	M
-určuje hodiny -používá předložku um	-čas	
-uvede se správnou výslovností dny v týdnu -vypravuje, co jednotlivé dny dělá -používá v otázkách tázací zájmeno wann a u dnů předložku am a für	-týden, dny v týdnu	OSV-rozvoj schopnosti poznávání Rv
-uvede názvy měsíců a ročních období -řekne, co dělá v jednotlivých měsících a ročních období -v otázkách i odpovědích používá předložku im	-měsíce a roční období	EV-vztah člověka k prostředí
-zná německé názvy školních předmětů, ptá se kamaráda, kdy a který předmět má a stejně tak odpoví	-škola	VDO-občanská společnost a škola Rv

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -poblahopřeje,vyjmenuje několik dárků,poděkuje,pochválí dárek -uvede německé názvy sportů -řekne,co a kdy hraje -osvojí si názvy hudebních nástrojů -sdělí, který hudební nástroj má doma a na který hraje 	<ul style="list-style-type: none"> -narozeniny a svátek -sport -hudební nástroje 	Tv Hv
<ul style="list-style-type: none"> -pojmenuje běžné potraviny a nápoje -vyjmenuje běžné ovoce a zeleninu,názvy používá i množném čísle a ve spojení s číslovkami 	-jídlo a pití	
<ul style="list-style-type: none"> -požádá o vybrané potraviny, zeptá se na cenu,poděkuje, pozdraví 	-nákupy	
<ul style="list-style-type: none"> -reaguje na základní pokyny v hodině -osvojuje si základní slovní zásobu podle používané učebnice -vyslovuje a čte foneticky správně v rozsahu slovní zásoby -zaznamená správně ortografickou podobu slov -rozumí pomalé a pečlivě vyslovené konverzaci dvou a více osob v rozsahu slovní zásoby -poslouchá magnetofonové pásky -vyhledá v známém textu základní informace -obměňuje a předvádí krátké rozhovory -používá dvojjazyčný slovník 	-průběžně	OSV-kompetence a kompetice MKV-lidské vztahy MDV-tvorba mediálního sdělení Čj

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-seznámí se s dalšími nepravidelnými slovesy -porovná jejich tvary se slovesy již probranými -používá je ve větách -umí časovat slovesa können a müssen	-slovesa -modální slovesa	VEGS-Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět OSV-poznávání lidí
-uvědomí si postavení infinitivu v německé větě -porovná postavení infinitivu v němčině a v češtině -tvoří věty s větným rámcem	-stavba věty	MKV-lidské vztahy MDV-tvorba mediálního sdělení MKV-kulturní difference
-používá předložky se 3.p. ve větě -používá předložky se 4.p. ve větě -používá předložky se 3. a 4. p.ve větě -zná další důležitá předložková spojení a používá je ve větách	-předložky	
-německy řekne příslovce a umí je používat ve větách -vytvoří 3. a 4.p.osobních zájmen v jednotném čísle -používá tvary ve větách a ve spojení s předložkami	-příslovce -zájmena	
-vysvětlí,jak se v němčině tvoří záporné věty -umí používat jednotlivá záporná slova ve spojení a ve větách	-zápor	
-vysvětlí,jak se tyká a vyká v němčině -používá vykání ve zdvořilostních frázích	-vykání	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-rozšíří si slovní zásobu -sestaví krátký popis svého pokoje -využívá při popisu znalost předložek	-pokoj	
-zná německy běžné dopravní prostředky -používá ve větách spojení fahren mit, kommen mit, fliegen mit -rozlišuje význam sloves kommen, fahren, fliegen, gehen	-dopravní prostředky	
-popíše jednoduše cestu -využívá při popisu cesty znalost příslovcí	-popis cesty	
-ukáže na sobě části lidského těla a pojmenuje je -vytvoří krátký dialog u lékaře -zvládne roli pacienta i lékaře	-lidské tělo -u lékaře	OSV-komunikace Př
-reaguje na základní pokyny v hodině -osvojuje si základní slovní zásobu podle používané učebnice -vyslovuje a čte foneticky správně v rozsahu slovní zásoby -zaznamená správně ortografickou podobu slov -pracuje s texty, které jsou namluveny rodilými mluvčími -vyhledá v známém textu základní informaci -obměňuje a předvádí krátké rozhovory -připraví si krátké vyprávění na zadané téma -používá dvojjazyčný slovník	-průběžně	OSV-kooperace a kompetice MKV-lidské vztahy MDV-tvorba mediálního sdělení Čj, Inf

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zopakuje si nepravidelná slovesa, se kterými se již seznámil a používá je ve větách -rozšíří si znalosti nepravidelných sloves o další -uvědomí si u slovesa vergessen rozdíl mezi češtinou a němčinou z hlediska používání předložky -chápe rozdíl mezi slovesy einladen a vergessen z hlediska předpon -zná tvary slovesa wissen -zapojí nové sloveso do konverzace -seznámí se s novým typem sloves a začne ho používat v základních větách 	<ul style="list-style-type: none"> -slovesa -slovesa s odlučitelnými předponami 	<ul style="list-style-type: none"> VEGS-Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět OSV-poznávání lidí MKV-lidské vztahy MDV-tvorba mediálního sdělení MKV-kulturní difference
<ul style="list-style-type: none"> -seznámí se se zájmenem man -naučí se ho používat ve větách 	<ul style="list-style-type: none"> -zájmeno man 	
<ul style="list-style-type: none"> -rozumí préteritu sloves haben a sein -pracuje s préteritem sloves haben a sein -osvojí si tvorbu perfekta -pochopí rozdíl mezi pomocnými slovesy haben a sein -uvědomí si rozdíl mezi předponami odlučitelnými a neodlučitelnými z hlediska tvoření perfekta -zapojí čas minulý do běžné konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> -minulý čas 	
<ul style="list-style-type: none"> -rozšíří si slovní zásobu v přídavných jménech -sestavuje věty se stupňováním přídavných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> -přídavná jména 	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná a ve větách používá předložky se 3.pádem -zná a ve větách používá předložky se 3. a 4. pádem	-předložky	
-zná tvary přivlastňovacích zájmen -pracuje s novými zájmeny ve větách -chápe podobu tvarů zájmen a členu neurčitého	-přivlastňovací zájmena	
-pochopí rozdíl mezi slovy Stunde a Uhr -používá je ve vhodných situacích ve větách -určuje správně čas -umí používat předložku um	-Stunde x Uhr -čas	EV-vztah člověka k prostředí
-uvede příklady počasí -přihradí typické počasí pro jednotlivá roční období	-počasí	Z
-opakuje vybrané části oblečení -pojmenuje samostatně oblečení -říká v jednoduchých větách,co si rád obléká	-oblečení	
-uvádí německé názvy států a používá je ve větách a ve spojeních s vhodnou předložkou -označí správně světové strany	-zeměpisné údaje	Z
-reaguje na základní pokyny v hodině -osvojuje si základní slovní zásobu podle používané učebnice -vyslovuje a čte foneticky správně v rozsahu slovní zásoby -zaznamená správně ortografickou podobu slov	-průběžně	OSV-kooperace a kompetice MKV-lidské vztahy MDV-tvorba mediálního sdělení

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -pracuje s texty, které jsou namluveny rodilými mluvčími -používá dvojjazyčný slovník - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejm. pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejm. pokud má k dispozici vizuální oporu, vyhledá v něm požadovanou informaci - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat 		Čj,Inf

5.1.5 Konverzace v německém jazyce

Charakteristika předmětu

Výuka Konverzace v německém jazyce je zařazena na druhém stupni jako povinně volitelný předmět a je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Konverzace v německém jazyce rozšiřuje jazykový základ pro komunikaci v rámci Evropy a celého světa, snižuje jazykové bariery a tak zvyšuje osobní uplatnění v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění, umožňuje poznávat odlišný životní styl lidí v různých zemích.

Vyučovací předmět Konverzace v německém jazyce je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Český jazyk – Komenský, slovníky ..

Dějepis – Komenský ..

Anglický jazyk – Komenský ...

Přírodopis – anatomie lidského těla,

Informatika – práce na PC,..

Rodinná výchova – volný čas a jeho využívání, stravování, jídelníček, denní program,...

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- osvojí si efektivní způsoby učení, vyhledává a třídí informace a umí je používat v procesu učení, uvádí znalosti do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí, samostatně pracuje, poznává smysl a cíl učení

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, vyjádří svůj názor na společenské dění, naslouchá druhým, zapojuje se do diskuse, obhájí si svůj názor, využívá moderní informační a komunikativní prostředky a technologie

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná a pochopí problém, vnímá společenské problémy, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů, samostatně řeší problémy, nenechá se odradit případným neúspěchem a znovu hledá řešení problému

Kompetence občanské

- respektuje a toleruje ostatní, chápe své povinnosti i práva ve škole i ve společnosti, je připraven poskytnout i přijmout pomoc, chrání v rámci svých možností životní prostředí

Kompetence sociální a personální

- pracuje ve skupině, spoluvytváří a dodržuje pravidla práce v týmu, naučí se diskutovat, podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve třídě, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence pracovní

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, využívá svých znalostí v běžné praxi, využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Vyučovacím předmětem se prolínají všechna průřezová témata. Podrobněji jsou rozpracována ve vlastním Školním vzdělávacím programu.

Mezi formy práce a metody výuky patří dialogy, skupinová práce a práce ve dvojicích, samostatná práce, hry, soutěže.

Mezi způsoby hodnocení náleží test, ústní zkoušení, písemné zkoušení, praktické předvedení, rozhovor, samostatná práce, práce v hodině.

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Konverzace v německém jazyce	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-rozšiřuje si slovní zásobu k tématu -sestaví krátké vyprávění o své rodině - umí správně stupňovat přídavná jména	Tématické okruhy -Ich und meine Familie Stupňování přídavných jmen	OSV-Poznávání lidí MV-Rodinná výchova
-reprodukuje slovní zásobu k tématu -přiřadí k jednotlivým ročním obdobím počasí -říká,co se dá dělat v jednotlivá roční období,používá zájmeno man -připraví si vyprávění o svém volném čase a koníčcích	-Meine Hobby und Freizeit Číslovky Určování času	EV-Vztah člověka k prostředí MV-Rodinná výchova
-rozšíří si znalosti v oblasti číslovek o 100 a 1000, správně tvoří číslovky - umí správně říci, kolik je hodin		OSV-Poznávání lidí, Mezilidské vztahy VDO-Občanská společnost a škola
-upevní si známou slovní zásobu a osvojí si nová slovíčka k tématu -popíše části lidského těla -sestaví,obmění a předvede krátký rozhovor u lékaře - zná sloveso werden, jeho význam a možnosti použití - tvoří věty se změnou stavu	-Gesundheit und beim Arzt Sloveso werden	MV-Přírodopis
-prokáže znalost slovní zásoby k tématu -řekne,co lze v kterém obchodě koupit -sestavuje a obměňuje rozhovory v obchodě -vytvoří krátký rozhovor	-Einkaufen und im Geschäft Budoucí čas Modální sloveso dürfen	

<p>v obchodě -vyzkouší si roli zákazníka i prodavače - dokáže tvořit věty s budoucím časem - zná význam slovesa durfen, umí ho časovat a používat ve větě</p>		
---	--	--

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Konverzace v německém jazyce	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zvládne slovní zásobu k tématu -připraví si vyprávění o svých kamarádech		MKV-Kulturní diference
-osvojí si slovní zásobu k tématu -pojmenuje různé druhy potravin a nápojů -řekne,co a proč jí a pije rád -sestaví jednoduchý jídelníček -sestaví na téma vyprávění - zná význam slovesa sollen, umí ho časovat a používat ve větách	-Essen und Trinken Modální sloveso sollen	MV-Rodinná výchova
-zná slovní zásobu k tématu -sestaví rozhovor v restauraci -využije znalosti slovní zásoby k vytvoření krátkého rozhovoru -zvládne roli hosta i číšníka - zná význam slovesa sollen, umí ho časovat a používat ve větách	-Im Restaurant Modální sloveso wollen	
-rozšiřuje si slovní zásobu k tématu -sestaví denní program -popíše podle obrázků denní program -vytvoří svůj denní program - zná význam slovesa mogen a wissen, umí je časovat a používat ve větě	-Mein Tagesprogramm Modální slovesa mogen, wissen	OSV-Seberegulace a sebeorganizace MV-Rodinná výchova
-rozumí běžným pokynům -reaguje vhodně na otázky -umí se správně zeptat -vyslovuje a čte foneticky správně v rozsahu slovní zásoby -zaznamená správně ortografickou podobu slov -pracuje s texty, které jsou namluveny rodilými mluvčími -vyhledá v známém textu základní informaci -používá cizojazyčné slovníky	průběžně	VEGS- Objevujeme Evropu a svět OSV-Rozvoj schopností, poznávání, Kreativita, Komunikace MV-Tvorba mediálního sdělení MV-Informatika

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti známých jevů. docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a

podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění, k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití, k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi, k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- výuka je realizována v 1. – 5. ročníku
- 1.ročník 4 hodiny týdně
- 2. – 5. ročník – 5 hodin týdně

Vzdělávací obsah se dělí na 4 tématické okruhy:

Čísla a početní operace

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získání číselných údajů, seznámení s pojmem proměnná

Závislosti, vztahy, práce s daty

- rozpoznávání typů změn a závislostí, jejich analýza z tabulek, diagramů, grafů

Geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů, modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace práce - žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně, využívají různé formy práce a pomůcky

Průřezová témata

VDO - výchova demokratického občana

EV - environmentální výchova

EGS - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

OSV - osobnostní a sociální výchova

MKV - multikulturní výchova

Formy realizace

Vyučovací hodina

- frontální a skupinové vyučování, výklad, dialogy, samostatná práce, hry, soutěže, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení slovních úloh zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorské a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na vytvoření kritérií hodnocení činnosti nebo výsledků s cíli vzdělávacího programu, důsledně vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti, učí se provádět rozbor problému a plán řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

Učitel se zajímá o náměty a názory žáků, klade otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti, vede žáky k plánování postupů, zařazuje metody, při kterých sami žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům, umožňuje žákům práci s odbornou literaturou, podle potřeb žákům pomáhá, pracuje s chybou, dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování, užívají matematický jazyk včetně symboliky. Učitel zadává úkoly tak, aby žákovi umožnil volbu různých postupů, vede žáka k užívání správné terminologie a symboliky, vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci, ke kolegiální radě, pomoci, učí se pracovat v týmu.

Učitel umožňuje žákovi zažít úspěch, podněcuje je k argumentaci, hodnotí žáky tak, aby pocítili vlastní pokrok.

Kompetence občanská

- žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitost světa v souvislostech.

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat získaných poznatků v praktických činnostech.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů a z různých předmětů, vede žáky k využívání vybavení techniky, pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, materiálů, grafů apod.

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zná číslice 1 až 20, umí je napsat a přečíst -zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší, apod. -umí seřadit čísla podle velikosti -umí zakreslit čísla do 20 na číselnou osu -zná a používá matematické symboly +, -, =, <, > -umí zapsat, přečíst, vyřešit příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku -provádí rozklad na desítky a jednotky -řeší jednoduché slovní úlohy - seznámí se s příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku 	Počítání do dvaceti	<p>VDO-Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a státní výchova k samostatnosti, k sebekontrole, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost</p> <p>EV-Vztah člověka k prostředí-výchova k životnímu prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje a umí pojmenovat jednoduché geometrické útvary -modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině -pozná geometrická tělesa-krychle, koule -geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev -orientuje se v prostoru-nahoře, dole, před, za, apod. 	Geometrie	<p>Vv-obrázky stejného druhu podle počtu</p> <p>Vv, Pč-znázornění slovní úlohy</p> <p>Vv, Pč-užití barev, vystřihování, modelování</p>
<ul style="list-style-type: none"> -zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu 	Jednotky	Prvouka

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-umí zapsat a vyřešit příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku	Počítání do dvaceti	VDO-Občanská společnost a škola, Občan, občanská
-umí zapsat a přečíst čísla do sta -umí zakreslit čísla do sta na číselnou osu porovnává čísla do sta, umí je seřadit vzestupně i sestupně -sčítá a odčítá do sta bez přechodu desítky (příklady typu 34+5, 68-32) -zná význam závorek -počítá příklady se závorkami	Počítání do sta	společnost a stát, výchova k samostatnosti k sebekontrole, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost
-umí provést zápis slovní úlohy -řeší slovní úlohy s výpočty do sta	Slovní úlohy	EV-Vztah člověka k prostředí, výchova k životnímu prostředí
-seznámí se s principem násobilky v oboru do 50	Násobení do 50	
-zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami -zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun -počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sto korun	Mince a bankovky	Vv-výroba papírových mincí, bankovek
-umí si připravit pomůcky na rýsování(tužka, pravítko) -zná pojem bod, přímka, čára, úsečka -narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky -zná rozdíl mezi přímkou, přímkou a křivou čarou -porovná úsečky podle velikosti -umí změřit úsečku -pozná geometrická tělesa- krychli, kvádr, kouli, válec, jehlan, kužel	Geometrie	Vv, Pč- znázorňování, modelování

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná symboliky pro násobení a dělení -násobí a dělí v oboru malé násobilky -řeší slovní úlohy s pomocí násobilky - umí násobit a dělit násobky čísla 10	Malá násobilka	VDO-Občanská společnost a škola
-umí sčítat a odečítat dvojciferná čísla z paměti (typ 34+25, 67-56) -umí sčítat a odečítat dvojciferná čísla písemně - umí sčítat a odčítat do 100 s přechodem desítky -řeší slovní úlohy v oboru do 100	Počítání v oboru do 100	
-umí zapsat a přečíst čísla do 1000 -umí porovnat, setřídít vzestupně i sestupně čísla do 1000 -umí vyznačit čísla do 1000 na číselné ose	Počítání v oboru do 1000	
-umí sčítat a odčítat z paměti i písemně -řeší slovní úlohy v oboru do 1000 -umí zaokrouhlovat na desítky a stovky		
-zná význam symbolu = -umí řešit příklady se závorkami - zná pojem sudé a liché číslo - umí přečíst a zapsat římské číslice do 20		EGS-Objevujeme Evropu a svět
-zná jednotky délky mm, cm, dm, m -při měření je používá -umí změřit rozměry geometrických útvarů a vyjádřit je v příslušných vhodných jednotkách	Jednotky délky	-lidnatost států Prv-měření
- umí narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec -zná pojem opačná polopřímka, rozdíl mezi kružnicí a kruhem		

-zná význam pojmu průsečík a umí ho určit - zná pojem mnohoúhelník ■		
-zvládá jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti		

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -v oboru přirozených čísel do 10 000 zapisuje a čte čísla -sčítá a odečítá z paměti i písemně - zaokrouhluje na desítky, stovky a tisíce -provádí odhady a kontroly výsledků -orientuje se na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> Obor přirozených čísel do 1 000 000 -zápis čísla v desítkové soustavě -číselná osa, zaokrouhlování čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> -využívá při počítání komutativní zákon pro sčítání a násobení -ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky -písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem -písemně dělí jednociferným dělitelem -sčítá, odčítá a dělí na kalkulátoru, používá kalkulátor ke kontrole 	<ul style="list-style-type: none"> -vlastnosti početních operací s přirozenými čísly -násobilka -písemné algoritmy početních operací -práce s kalkulátorem 	<ul style="list-style-type: none"> OSV-rozvoj schopností poznávání -kooperace a kompetice -řešení problémů a rozhodovací dovednosti MKV-lidské vztahy
<ul style="list-style-type: none"> -řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace -vyhledává, sbírá a třídí data, pracuje s jednoduchými tabulkami a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> -slovní úlohy -nestandardní slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost -závislosti a jejich vlastnosti -diagramy, grafy, tabulky, jízdní řady 	<ul style="list-style-type: none"> OSV-kreativita EV-vztah člověka k prostředí -lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> -pracuje s kružítkem -narýsuje a znázorní čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici -narýsuje kolmice, rovnoběžky, různoběžky, určí vzájemnou polohu přímek v rovině -sčítá a odčítá graficky úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> -základní útvary v rovině -vzájemná poloha dvou přímek v rovině -délka úsečky 	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 4.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná jednotky délky, hmotnosti, času, objemu -převádí jednotky délky a hmotnosti -určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran	-základní jednotky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku	OSV-rozvoj schopností poznávání
-sestrojí trojúhelník ze tří stran, zná postup konstrukce čtverce a obdélníku -rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru -určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	-základní útvary v rovině-čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh -osově souměrné útvary -obsah obrazce	Vv, Pč

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
- zapisuje a čte čísla, orientuje se na číselné ose, - zná základní římské číslice - zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce, statisíce, provádí odhady a kontroluje výsledky počet. operací v oboru přirozených čísel	Obor přirozených čísel do milionu a přes milion - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (osa, teploměr, model) - číselná osa - zaokrouhlování čísel -	OSV-rozvoj schopností poznávání
- sčítá, odčítá z paměti i písemně - násobí deseti, stem, tisícem - násobí písemně trojčiferným činitelem, dělí jednociferným a dvouciferným dělitelem - využívá komutativnost a asociativnost pro sčítání a násobení	- písemné algoritmy početních operací s přirozenými čísly, vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku - porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí jej na číselné ose - porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a vyznačí jej na číselné ose - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky - umí používat kalkulačtor ke kontrole	- slovní úlohy - nestandardní slovní úlohy a problémy - práce s kalkulačtorem - přirozená čísla, celá čísla - desetinná čísla, zlomky - „-“	MKV-lidské vztahy OSV-kreativita - kooperace a kompetice
- vyhledává, sbírá a třídí data, čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - převádí jednotky délky, času, hmotnosti, objemu	- závislosti a jejich vlastnosti - grafy, tabulky, diagramy - jednotky	EV-vztah člověka k prostředí - lidské aktivity a problémy životního prostředí

-zná pojem zlomek, pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu	-zlomky	
-rozliší trojúhelník obecný, pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný -sestrojí čtverec, obdélník, kružnici, kruh a trojúhelník obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný (užívá jednoduché konstrukce) - sčítá a odčítá graficky úsečky - určí délku lomené čáry - sestrojí rovnoběžky a kolmice	-základní útvary v rovině- čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh	Vv, Pč
-vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	-obvod mnohoúhelníku	
-určí obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	-obsah čtverce a obdélníku -osově souměrné útvary	

5.2.3 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu - 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět

- 6. ročník – 5 hodin týdně
- 7. ročník - 4 hodiny týdně
- 8. ročník - 5 hodin týdně
- 9. ročník - 4 hodin týdně

Vzdělávání v matematice zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů a matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty:

fyzika – převody jednotek, vzorce a jejich úprava, řešení fyzikálních úloh

zeměpis – měřítko plánu a mapy

dějepis – časová přímka

chemie – řešení a úpravy rovnic, převody jednotek, řešení elementárních chemických úloh

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova(OSV) a Výchova demokratického občana (VDO)

- důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů, rozvoj důslednosti, vytrvalosti, schopnosti sebekontroly, vynalézavosti, tvořivosti,..
- schopnosti pracovat s mapou, porozumění slevám, využití poměru,..

Environmentální výchova (EV)

- stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech(EGS)

- srovnávání států

Mediální výchova (MOV)

- diagramy, průzkumy sledovanosti, veřejné mínění,..

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

vede žáky k

- využívání prostředků výpočetní techniky
- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

vede žáky k:

- volbě správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů zjištění, že realita je složitější než její matematický model
- provádění rozboru problému a plánu řešení a k odhadování výsledků
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

vede žáky k:

- komunikaci na odpovídající úrovni
- zdůvodňování matematických postupů
- vytváření vlastních hypotéz
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

vede žáky k:

- věčné argumentaci a schopnosti sebekontroly
- spolupráci ve skupině
- podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

vede žáky k:

- tomu, aby brali ohled na druhé
respektování k názorů ostatních
- formování volních a charakterových rysů
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky a přiměřeně upravuje své požadavky podle aktuálního složení třídy

Kompetence pracovní

vede žáky k:

- efektivitě při organizování vlastní práce
- zdokonalení grafického projevu
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a termínů
- požaduje ověřování výsledků

Cíle výuky matematiky

Pro výuku matematiky platí cíle základního vzdělávání a cíle vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace uvedené v RVPZV.

Tyto cíle rozpracované ve formě očekávaných výstupů, učiva, mezipředmětových vztahů a začlenění Průřezových témat uvádí následující tabulka:

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla -provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně -provádí odhady a kontroly výpočtů -zaokrouhluje -umí zobrazit přirozené číslo na číselné ose -rozlišuje druhy čar -používá technické písmo k popisu geometrických útvarů -užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka a úsečka -rysuje linerární útvary -převádí jednotky délky, hmotnosti a času -umí vypočítat obvod čtverce, obdelníku, trojúhelníku -zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů -charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<p>Rozšířené opakování 1.-5.ročníku</p> <ul style="list-style-type: none"> -přirozená čísla -čtení a zápis čísla v des.soustavě -zobrazení na číselné ose -druhy čar, technické písmo -rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh -převody jednotek -obvody čtverce, obdelníku a trojúhelníku 	<p>OSV-určení obvodu pozemku, apod</p> <p>Pč-popis technických výkresů</p> <p>F-měření délky</p> <p>F-převody jednotek</p>
<ul style="list-style-type: none"> -čte a zapisuje desetinná čísla -umí zobrazit desetinné číslo na číselné ose -porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla -provádí početní operace s desetinnými čísly -umí vypočítat aritmetický průměr -převádí jednotky -zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 	<p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> -čtení a zápis v desítkové soustavě -zobrazení na číselné ose -porovnávání -zaokrouhlování -početní operace -aritmetický průměr -převody jednotek 	<p>OSV-odhad a určení např.ceny nákupu</p> <p>F-řešení početních úloh, průměrná hodnota veličiny(délka, teplota,..)</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná pojem násobek,dělitel -umí použít znaky dělitelnosti -rozumí pojmu prvočíslo,číslo složené -rozloží číslo na součin prvočísel -určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele -modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru N	Dělitelnost přirozených čísel -násobek,dělitel,znaky dělitelnosti -prvočíslo,číslo složené -společný násobek,společný dělitel -určení n a D dvou až tří čísel	OSV-určení množství dlaždic k pokrytí podlahy Ch-úpravy rovnic
-rozlišuje kladná a záporná čísla -umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné a svislé číselné ose -chápe pojem opačné číslo -určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam -provádí početní operace s celými čísly -analyzuje a řeší jednoduché problémy,modeluje konkrétní situace,v nichž využívá matematický aparát v oboru Z	Celá čísla -čtení a zápis čísla -zobrazení na číselné ose -opačné číslo -absolutní hodnota -početní operace	VDO EGS-pokles,či růst ekonomik jednotlivých států F,Ch-stavba atomu, měření teploty
-rozumí pojmu úhel -narýsuje a změří daný úhel -umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu -rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů -provádí početní operace s velikostmi úhlů(ve stupních a minutách) -pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů (střídavých,souhlasných), umí využít jejich vlastností -rozumí pojmu mnohoúhelník -umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník	Úhel a jeho velikost -pojem,rýsování a přenášení úhlu -osa úhlu -jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu -ostrý,tupý,pravý a přímý úhel -početní operace s vel.úhlů -vrcholové a vedlejší úhly -mnohoúhelníky	Z-určování zeměpisné polohy F-rozklady ekonomie, optika,nový úhel M-V těles

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -načrtne a sestrojí obraz rovin- ného útvaru v osově souměrnosti -pozná útvary osově souměrné a shodné útvary -načrtne osy souměrnosti jedno- duchých rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Osová souměrnost -osová souměrnost -shodné útvary -osově souměrné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> MKV-určení sou- měrnosti v archi- tektuře různých civilizací F-optika
<ul style="list-style-type: none"> -zná jednotky obsahu,umí je pře- vádět -umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku -využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahu složitějších obrazců -charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr a krychle) -umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat -navrhne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběž- ném promítání -vypočítá povrch krychle,kvádru -užívá jednotky objemu a vzá- jemně je převádí -odhaduje a vypočítá objem krychle a kvádru 	<ul style="list-style-type: none"> Obsah čtverce a obdélníku Povrch a objem kvádru a krychle -jednotky obsahu -obsah čtverce a obdélníku -obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) -kvádr,krychle,sítě těles -zobrazování těles -povrch krychle a kvádru -jednotky objemu -objem krychle a kvádru 	<ul style="list-style-type: none"> OSV-obsah po- koje,pozemku F-měření srážek, objem tělesa, jednotky objemu, převod jednotek objemu
<ul style="list-style-type: none"> -určí a znázorní různé druhy troj- úhelníků a zná jejich vlastnosti -pojmenuje,znázorní a správně užívá základní pojmy(strana,výš- ka,vnitřní a vnější úhly) -umí sestrojit těžnici,střední příč- ky a výšky trojúhelníku -umí sestrojit k danému trojúhel- níku kružnici opsanou a vepsa- nou -sestrojí trojúhelník ze tří stran (provede rozbor,zapíše postup a sestrojí konstrukci) 	<ul style="list-style-type: none"> Trojúhelník -pojem,druhy -vnitřní a vnější úhly trojúhelníku -těžnice,střední příčky,výšky -kružnice opsaná a vepsaná -konstrukce podle věty sss 	<ul style="list-style-type: none"> EGS-měření zemského povrchu (pozemní) -trigonometrie

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -modeluje a zapisuje zlomkem část celku -převádí zlomky na desetinná čísla a naopak -porovnává zlomky -provádí početní operace s rac. čísly -užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část-přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, smíšeným číslem a desetinným číslem -analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru Q 	<ul style="list-style-type: none"> Racionální čísla -čtení a zápis zlomku -vztah mezi zlomky a des.čísly -zobrazení na číselné ose -převrácený zlomek -smíšené číslo -početní operace -složený zlomek 	F,CH-numerické výpočty
<ul style="list-style-type: none"> -pozná shodné útvary -využívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách -umí sestavit trojúhelník z daných prvků -dbá na kvalitu a přesnost rýsování -načrtne a sestojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti -určí středově souměrný útvar -načrtne střed souměrnosti jednoduchých rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> Shodnost trojúhelníků Středová souměrnost -shodnost trojúhelníků -trojúhelníková nerovnost -konstrukce trojúhelníků (sss, sus, usu) -zobrazení obrazu obrazce ve středové souměrnosti -středově souměrné obrazce 	EGS-užití středové souměrnosti v architektuře různých civilizací
<ul style="list-style-type: none"> -umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami -zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru -dělí celek na části v daném poměru -pracuje s měřítky map a plánů -řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem 	<ul style="list-style-type: none"> Poměr Přímá a nepřímá úměrnost -pojem PÚ, NÚ -zvětšení a zmenšení v daném poměru -rozdělení dané hodnoty v daném poměru -měřítko -úměra -přímá úměrnost 	OSV-práce s mapou, využití poměru v domácnosti (vaření, míchání barev,..) -PÚ-spotřeba materiálu, benzínu,.. -NÚ-zakázky, počet dělníků,..

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozumí a využívá pojmu PÚ a NÚ a úměra -využívá trojčlenku při řešení slovních úloh -určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti -vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem a rovnicí 	<ul style="list-style-type: none"> -nepřímá úměrnost -trojčlenka 	EGS-porovnání jednotlivých států např. těžba surovin F-vztahy mezi veličinami Z-měřítko plánu a mapy Ch-výpočty pomocí trojčlenka
<ul style="list-style-type: none"> -chápe pojem 1% -užívá základní pojmy procentového počtu -vyjádří část celku pomocí procent -řeší slovní úlohy -chápe pojem promile -zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností -řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než 1 celek) -užívá základní pojmy jednoduchého úrokování -spočítá úrok, úrokovou míru, jistinu a daň z úroku v jednoduchých případech 	Procenta a úroky <ul style="list-style-type: none"> -pojem procenta -základ, procentová část, počet procent -promile -slovní úlohy -jednoduché úrokování -úrok, úroková míra, jistina 	OSV-slevy, ekonomika, spoření a úvěry,.. EV-stav ovzduší, vyjadřování přítomnosti škodlivých látek CH-koncentrace F,Z,Př-vyjadřování složení soustav
<ul style="list-style-type: none"> -umí charakterizovat pojem rovnoběžníku -rozlišuje různé typy rovnoběžníků -umí sestavit rovnoběžník -odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku -odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku -rozezná a pojmenuje lichoběžník -rozlišuje různé typy lichoběžníků -vypočítá obvod a obsah lichoběžníku 	Čtyřúhelníky <ul style="list-style-type: none"> -rovnoběžníky a lichoběžníky -základní pojmy -vlastnosti -rozdělení -konstrukce -obvod a obsah -obsah trojúhelníků 	OSV-výměra území a rozloha státu EGS-srovnávání jednotlivých zemí podle rozlohy svého území

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-dovede řešit aplikační úlohy vedoucí na obvody a obsahy rovnoběžníků, trojúhelníků a lichoběžníků		
-rozezná a pojmenuje hranol -rozumí pojmu kolmý hranol -načrtne a narýsuje síť kolmého hranolu -odhaduje a vypočítá povrch a objem kolmého hranolu -dovede řešit aplikační úlohy vedoucí na povrch a objem kolmého hranolu - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka	Hranoly -pojem hranol a kolmý hranol -síť kolmého hranolu -povrch a objem kolmého hranolu	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-rozumí pojmu tětíva kružnice -s porozuměním využívá k řeše- ní aplikačních úloh -charakterizuje válec -vypočítá povrch a objem válce -s porozuměním řeší úlohy z běž- ného života vedoucí na S a V válce		F-trajektorie planet Sluneční soustavy (zjednodušeně)
-rozumí pojům výraz,jedno- člen,mnohočlen,proměnná -matematizuje jednoduché reál- né situace s využitím proměň- ných -určí hodnotu číselného výrazu -zapiše pomocí výrazu s proměň- nými slovní text -umí dosadit do výrazu s proměň- nou -provádí úpravy výrazů vedoucí k jejich zjednodušování,početní operace a rozklad výrazů na součin	Výrazy -číselné výrazy -proměnná -výrazy s proměnnou -mnohočleny -úpravy výrazů -vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$ a a^2-b^2 -rozklad výrazu na součin	F-úpravy vzorců, vyjádření
-umí sestrojít jednoduché kon- strukce - převede zadání do náčrtku, popíše jednotlivé kroky konstrukce a sestrojí rovinný útvar -umí a dovede používat množiny všech bodů dané vlastnosti -využívá poznatků(osa úhlu, osa pásu, osa úsečky , kružnice, výška,těžnice, Thaletova kružnice,..) v konstrukčních úlohách trojúhelníků a čtyřúhelníků	Konstrukční úlohy -jednoduché konstrukce -množiny všech bodů dané vlastnosti -Thaletova věta-Thaletova kruž- nice -konstrukční úlohy trojúhelníků a čtyřúhelníků	Pč-technický výkres
-užívá a zapisuje vztah rovnosti -řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav	Lineární rovnice Slovní úlohy -rovnice	EGS-srovnání států(podle HDP, počet obyvatelstva,)

-provádí zkoušku řešení -dovede vyjádřit neznámou ze vzorce -matematizuje jednoduché reálné situace	-lineární rovnice -ekvivaletní úpravy -slovní úlohy	EV-ochrana životního prostředí
---	---	--------------------------------

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky -užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech -chápe pojem reálné číslo -rozliší odvěsny a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku -rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty a dovede aplikovat Pythagorovu větu na libovolný pravoúhlý trojúhelník -využívá poznatků při výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku -umí využít poznatky ve slovních úlohách s geometrickou tematikou -chápe algebraický význam Pythagorovy věty například při zavádění pojmů iracionální a reálné číslo 	<p>Druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta</p> <ul style="list-style-type: none"> -pojem a^2 a \sqrt{a} -čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin -určení druhých mocnin a odmocnin -pojem reálného čísla -pojem Pythagorova věta -výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku -užití Pythagorovy věty 	<p>OSV-vytyčování pravého úhlu na stavbách, Pythagorejská čísla D-Pythagoras</p>
<ul style="list-style-type: none"> -provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem -zapiše číslo rozvinutým zápisem v desítkové soustavě pomocí mocnin 10 -s porozuměním zapiše velké (malé) číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$ 	<p>Mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <ul style="list-style-type: none"> -čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem -zápis čísla pomocí mocnin 10 -početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	<p>OSV-zápis a čtení velkých čísel (malých) např. na kalkulačkách, apod. F-zápis jednotek fyz. veličin</p>
<ul style="list-style-type: none"> -určí vzájemnou polohu přímky a kružnice -určí vzájemnou polohu 2 kružnic -vypočítá obvod a obsah kruhu -sestrojí tečny ke kružnici z daného bodu na kružnici a z bodu ležícího vně kružnice 	<p>Kruh, kružnice a válec</p> <ul style="list-style-type: none"> -vzájemná poloha přímky a kružnice -vzájemná poloha 2 kružnic -délka kružnice -obsah kruhu -tečna kružnice -pojem válce -povrch a objem válce 	<p>OSV-zavlažování pozemku, objem a povrch nádrže, bazénu EV-užívání zahradních bazénů, potřeba pitné vody a vliv na živ. prostředí.</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností -řeší slovní úlohy(lineární rovnice,úvahou,trojčlenkou) -zdůvodní zvolený postup řešení a ověří jeho výsledek -užívá logickou úvahu a kombinační úsudek a hledá různá řešení (hypotézy) -užívá a zapisuje vztah nerovnosti -řeší lineární nerovnice(jednoduché) a dovede znázornit řešení na číselné ose 	<p>Nerovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> -nerovnost -lineární nerovnice 	<p>F-vztah mezi veličinami a řešení úloh CH-úlohy na koncentraci,</p>
<ul style="list-style-type: none"> -čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy -zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek a pomocí grafů vyjádří četnost a relativní četnost hodnot sledovaných znaků -vyhledá a vyhodnotí jednotlivá statistická data v grafech a tabulkách 	<p>Základy statistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> -shromažďování,třídění a vyhodnocování statistických údajů -základní statistické pojmy (průměr,modus,medián,jednotka,znak,četnost,..) -základní charakteristiky statistického souboru 	<p>EV-stav ovzduší EGS-stav obyvatelstva,zdravotnictví,průmyslu OSV-rozumí výsledkům průzkumu veřejného mínění,sledovnosti,volebních,.. F-třídění údajů INF-Excel-tabulkový editor</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -určí deferenční obor lomeného výrazu(podmínky) -provádí početní operace s lomenými výrazy vedoucí k jejich zjednodušení -dovede vyřešit lineární rovnici s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech -využívá s porozuměním těchto znalostí při řešení úloh z praxe vedoucích na lineární rovnici s neznámou ve jmenovateli 	<ul style="list-style-type: none"> Lomené algebraické výrazy -definiční obor lomeného výrazu -pojem lomený výraz -početní operace s lomenými výrazy -lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli 	<ul style="list-style-type: none"> OSV-plány. projekty F-vztah pro R paralelního zapojení rezistorů
<ul style="list-style-type: none"> -rozliší shodné a podobné útvary v rovině -užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách -dovede rozdělit úsečku v daném poměru - v praktických situacích změni rozměry rovinných útvarů v daném poměru(mapy,plány, výkresy) -odvodí goniometrické funkce jako poměr stran podobných pravouhlých trojúhelníků -využívá goniometrické funkce v aplikačních úlohách vedoucích na vztahy mezi stranami a vnitřními úhly pravouhlého trojúhelníku ($\sin x, \operatorname{tg} x, \cos x$) <ul style="list-style-type: none"> - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> Podobnost -pojem podobnost -věty o podobnosti trojúhelníků -goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> F-časový průběh střídavého proudu
<ul style="list-style-type: none"> -zakreslí bod v PSS -chápe pojmy definiční obor, obor 	<ul style="list-style-type: none"> Funkce -pravouhlá soustava 	<ul style="list-style-type: none"> OSV-čtení z grafu, jízdní řády,spotře-

<p>hodnot, proměnná závislá, nezávislá a funkce</p> <p>- rozlišuje lineární, kvadratickou, PÚ, NÚ funkci</p> <p>- sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými - Odhalí funkční vztahy v textu úlohy 	<p>souřadnic</p> <p>- pojem funkce, definiční obor a obor hodnot</p> <p>- lineární funkce</p> <p>- PÚ</p> <p>- NÚ</p>	<p>ba benzínu, tarify, F, CH-vztahy mezi veličinami</p>
---	---	---

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-s porozuměním využívá znalostí o funkcích k řešení úloh z běžného života	-absolutní hodnota -kvadratická funkce	
-řeší soustavu 2 lineárních rovnic se dvěma neznámými -sčítací metodou -dosazovací metodou -kombinovanou metodou -řeší slovní úlohy pomocí S2LR -řeší pomocí S2LR úlohy o společné práci, pohybu a o směsích	Soustavy rovnic -soustava 2 lineárních rovnic se 2 neznámými -sčítací metoda-dosazovací metoda -kombinovaná metoda -slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic -úlohy o společné práci, na pohyb a o směsích	OSV-řazení a míchání různých směsí F-pohyb těles – rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb CH-směsi a jejich složení
-rozliší jednotlivá tělesa -charakterizuje jednotlivá tělesa -umí sestavit síť jehlanu a kužele a z ní těleso vymodelovat -s porozuměním užívá vztahy pro S a V těchto těles -řeší aplikační úlohy vedoucí na S a V jehlanu, kužele a koule s využitím dalších matematických poznatků (Pythagorova věta, goniometrické funkce,...)	Tělesa -jehlan -kužel -koule -povrchy a objemy těles	OSV-spotřeba materiálu ve stavebnictví -spotřeba tašek na pokrytí střechy, D-pyramidy
-zná základní pojmy finanční matematiky (zčásti opak z 7. třídy) -řeší úlohy z praxe pomocí jednoduchého úrokování -řeší úlohy z praxe pomocí složeného úrokování	Finanční matematika -základní pojmy finanční matematiky -jednoduché úrokování -složené úrokování	OSV-plat, srážky, úroky,..

5.3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou byla vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie zařazena jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoli“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a stává se součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního a výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizace práce

- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředků simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu 1. a 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět

3. ročník (1.období) – 1 hodina týdně

5. ročník (2.období) - 1 hodina týdně

6.ročník (3.období) - 1 hodina týdně

Zařazení výuky do 3. a 5. ročníku umožní, že všichni žáci 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí základů práce s grafikou, textem a s tabulkami. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu.. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Nejdůležitější integrovaná průřezová témata:

Mediální výchova (MDV)

Výchova demokratického občana(VDO)

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Environmentální výchova (EV)

Předmět informatika je úzce spjat se všemi ostatními předměty, zvláště využívání různých didaktických programů ve výuce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápověda (help) u jednotlivých programů, literaturu, apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů je více
- vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce se odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla,..) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo,..)
- při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Cíle výuky Informatiky

Pro výuku informatiky platí cíle základního vzdělávání a cíle vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie uvedené v RVP ZV.

Tyto cíle rozpracované ve formě očekávaných výstupů, učiva, mezipředmětových vztahů a začlenění Průřezových témat uvádí následující tabulka:

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-umí korektně zapnout a vypnout,přihlásit se a odhlásit se ze sítě	postup zapnutí a vypnutí počítače přihlášení a odhlášení ze sítě	
-orientuje se na klávesnici,zná funkce nejdůležitějších kláves -s myší ovládá základní operace	práce s klávesnicí a myší -části klávesnice -pojmy:klik,dvojklik,uchopení a tažení	
-nezaměňuje pojmy Internet a web	internet -co to je,kdy vznikl,služby internetu	MDV-kritický přístup k infor- macím,ověřování zdrojů EGS-vyhledávání a komunikace informací o světě MKV-komunikace s lidmi z různých kultur
-orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky -dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor,přejmenovat je, zkopírovat,či přesunout,případně odstranit	práce se složkami a soubory -nejznámější manažery(Správce souborů,Tento počítač,Průzkum- ník..) -pojmy disk,složka,soubor -postupy vytvoření,přejmenování, kopírování,přesunu a odstranění složky či souboru	
-dovede efektivně využívat různé didaktické výukové programy	výukové programy- -uživatelské dovednosti	1.období

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
- vysvětlí význam pojmu hardware, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače	hardware - základní jednotka - periférie	
vysvětlí význam pojmu software	software - programy (programové vybavení počítače)	příklady výukových programů pro různé předměty VDO-SWpirátství
- s použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit	grafika - programy na tvorbu obrázků - uložení vytvořeného obrázku nebo změny, otevření obrázku - základní nástroje a možnosti nastavení	M-plošné objekty OSV-kreativita
- ve Wordu dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel - otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, případně vložit obrázek - seznámí se s formáty souborů doc, gif	textové editory - pojem textové editory - uložení, otevření souboru - pohyb v dokumentu - označení části textu do bloku - psaní, oprava textu - druhy písma a barva písma - zarovnávání, odstavce - vložení obrázku	
- dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu	elektronická pošta=e-mail - vztah k internetu - pojem poštovní programy (např. MS Outlook) - spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání	OSV-pravidla komunikace
- na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu - z webovské stránky dokáže uložit obrázek - bezpečný internet	www=world wide web - vztah k internetu - pohyb po webu - přes hypertextové odkazy - známá adresa - jednoduché vyhledávání - ukládání z webu - obrázek	vyhledávání web. stránek o tématech z různých předmětů VDO-svoboda slova (i jeho bezpečí), pluralita názorů
- dovede efektivně využívat různé didaktické výukové programy	výukové programy - uživatelské dovednosti	2.období

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje pojmy hardware a software -dokáže vysvětlit funkce procesoru, operační paměti a pevného disku -zná jednotky, kterými se označuje výkon procesorů a kapacita paměti -dokáže vysvětlit pojem periferie a zařadit sem nejběžnější zařízením -dokáže vysvětlit pojem software zná základní skupiny software a dokáže vysvětlit jaké programy sem zařazujeme, k čemu takové programy slouží 	<ul style="list-style-type: none"> přihlášení a odhlášení ze sítě -bezpečnost práce v síti hardware-software -vysvětlení pojmů -HW-základní jednotka -periferie -SW.-operační systémy -aplikace -antivirové programy 	<ul style="list-style-type: none"> výukové programy VDO-SW pirátství
<ul style="list-style-type: none"> -suveréně pracuje s myší, orientuje se na klávesnici a uspořádává si okna pro svou práci 	<ul style="list-style-type: none"> ovládání OS Windows -orientace na klávesnici -práce s myší -práce s okny 	<ul style="list-style-type: none"> ovládání výukových programů
<ul style="list-style-type: none"> -samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě 	<ul style="list-style-type: none"> práce se složkami a soubory -postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant 	<ul style="list-style-type: none"> EGS-vyhledávání a komunikace informací o světě
<ul style="list-style-type: none"> -dokáže vysvětlit pojem internet a uvést jeho význam -zná základní služby internetu a ví k čemu slouží 	<ul style="list-style-type: none"> internet -co to je, kdy vznikl -služby internetu 	<ul style="list-style-type: none"> MKV-komunikace s lidmi z různých kultur
<ul style="list-style-type: none"> -el.poštu dokáže používat pro komunikaci i pro odesílání a přijímání souborů (prací, úkolů) 	<ul style="list-style-type: none"> elektronická pošta=e.mail -přístup k poště -poštovní programy -spuštění -napsání zprávy, čtení, smazání došlé zprávy -odpověď -připojení přílohy 	<ul style="list-style-type: none"> OSV-pravidla komunikace

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-web používá jako zdroj informací	www-world wide web -pojmy hypertext,multimediální pohyb po webu různými způsoby -ukládání z webu(obrázek, schránka,část textu)	Web jako informační zdroj o tématech probíraných i v jiných předmětech VDO-svoboda slova(i nebezpečí)-pluralita názorů
-dokáže vytvořit vlastní dokument nebo upravit existující a změny uložit -umí změnit vlastnosti písma a odstavců -do dokumentu dokáže vložit obrázek,upravit jeho vlastnosti a vhodně jej umístit do textu -dokáže vytvořit jednoduchou tabulku,naplnit ji údaji,upravit ji a umístit ji do textu	textové editory –word -otevření,uložení změn,uložení jako -pohyb v dokumentu,označení části textu -změna vlastností písma -psaní textu,typografická pravidla -změna vlastností odstavce -vložení obrázku(klipart,word art) -vytvoření jednoduché tabulky	
-orientuje se v excelovém okně, sešitě, apod. -dokáže vytvořit tabulku,naplnit ji daty a upravit její vzhled -s daty pomocí vzorců dokáže provádět jednoduché početní operace -na základě tabulky dokáže vytvořit graf a upravit jeho vzhled -graf i tabulku dokáže vložit do wordu - bezpečný internet	tabulkové procesory-Excel -k čemu jsou tabulkové procesory -pojmy sešit,list,řada,sloupec, buňka -pohyb mezi sešity,mezi listy na listu -značení řady,sloupce buněk -zadávaní údajů -vzhled tabulky,písma -vložení řady,sloupce,slučování buněk -jednoduché vzorce -pojem graf-vytvoření jednoduchého grafu,úprava vzhledu -vložení tabulky do wordu	M-jednoduché početní operace, grafické znázornění dat -grafy
-dovede efektivně využívat různé didaktické výukové programy	výukové programy -uživatelské dovednosti	3.období

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti - 1. stupeň

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je určena pouze pro výuku na 1. stupni základního vzdělávání a připravuje základy pro výuku na 2. stupni ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah oblasti se týká zejména člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

V těchto tematických okruzích se žáci učí zejména:

- chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti
- znát bezpečnou cestu do školy, riziková místa a situace
- osvojovat a upevňovat si základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, orientovat se v dějích a v čase
- poznávat rozmanitost a proměnlivost přírody
- poznávat naši vlast, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správu a samosprávu, státní symboly, armádu ČR
- poznávat sebe jako živou bytost, která má určité funkce a potřeby
- učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je

Vzdělávání v této oblasti probíhá na základě vlastního prožitku žáků, propojení vzdělávací oblasti s reálným životem a praktickou zkušeností žáků.

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se vyučuje v 1. – 3. ročníku v rámci předmětu Prvouka, ve 4. a 5. ročníku v rámci předmětů Vlastivěda a Přírodověda.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se v prvním a druhém ročníku dvě hodiny týdně, ve třetím ročníku tři hodiny
- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobého způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme- důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen.

Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí (globální problémy).

Lidé a čas – orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody – poznávání Země jako planety Sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví – žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů.

Žáci poznávají podstatu zdraví i příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení.

Poznávají a upevňují preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci pozorováním názorných pomůcek, přírody a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět

- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací
- časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
 - učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnost druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívat různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech

- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci na základě respektu
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině

- efektivně spolupracují na řešení problémů, utváří pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové práci
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učitel utváří u žáků ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel
- učitel vede žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

- učitel vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání technického rozvoje

Průřezová témata

EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy,...

VDO – občanská společnost a škola – pravidla chování,..

MKV – princip sociálního smíru

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zná cestu do školy a zpět -zná název školy -zná jméno třídní učitelky a ředitele školy -chová se ukázněně ve škole i mimo školu -dokáže rozlišit nežádoucí formy chování 	<p>domov škola</p> <p>osobní bezpečí</p>	<p>VDO-občanská společnost a škola -výchova dem. občana v rámci třídního kolektivu Výchova k samostatnosti, k sebe-realizaci ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost OSV-seberegulace a sebeorganizace</p>
<ul style="list-style-type: none"> -umí si připravit pomůcky do školy -udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce -umí si uspořádat pracovní místo -rozlišuje čas k práci a odpočinku 	<p>chování lidí</p> <p>právo a spravedlnost</p>	
<ul style="list-style-type: none"> -dodržuje základní hygienické návyky -zná základy správné životosprávy-výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim, apod. -zná zásady správného chování u lékaře 	<p>péče o zdraví, zdravá výživa</p>	<p>MKV-kulturní diference. Etnický původ-poznávání etnických skupin EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí,</p>
<ul style="list-style-type: none"> -umí pojmenovat části lidského těla -zná názvy běžných onemocnění -ví, co dělat v případě úrazu 	<p>lidské tělo</p> <p>osobní bezpečnost</p>	<p>vztah člověka k prostředí-výchova k životnímu prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> -orientuje se v čase-rok, měsíc, týden, den, hodina -umí vyjmenovat dny v týdnu -zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat -umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období -umí popsat změny v přírodě podle ročního období -umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce -zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice 	<p>orientace v čase a časový řád</p> <p>současnost a minulost v našem životě</p> <p>kultura</p>	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná vztahy mezi rodinnými příslušníky(rodiče,děti,bratr, sestra,teta,apod.) -umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí-les,pole,louky, potok,apod. -zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat	rodina soužití lidí domov obec,místní krajina živočichové	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti -umí slušně požádat o pomoc a poděkovat -zná vztahy rodina-příbuzní (sestřenice, bratranec apod.)	rodina chování lidí soužití lidí	MKL-Lidské vztahy(harmonické vztahy v rodině) Princip sociálního smíru a solidarity
-orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí -je schopen komunikovat s prodávacem -umí zacházet s přidělenými penězi	obec místní krajina právo a spravedlnost vlastnictví	VDO-Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě- -tvorba třídního řádu)
-zná a dodržuje základní pravidla pro chodce -umí správně přejít vozovku -zná vybrané dopravní značky (stop, hlavní silnice, vedlejší silnice..) -rozlišuje dopravní prostředky (auto, vlak..) -zná a umí pojmenovat základní části, vybavení kola a vybavení pro cyklisty, předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat	osobní bezpečí chování lidí dopravní výchova	-Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy, seznámení se základními lidskými právy, principy soužití s minoritami) OSV-seberegulace a sebeorganizace
-využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti orientuje se v čase-kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty, sekundy	orientace v čase a časový řád	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec do příslušného kraje - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí -zná základní údaje z historie a současnosti obce -zná některé lidové a místní zvyky -pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu - interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> domov škola obec a místní kraj riziková místa a situace kultura,současnost a minulost v životě báje,mýty,pověsti 	<ul style="list-style-type: none"> VDO-občan.spo- lečnost a škola -vytvoření pravidel chování,pravidel týmové spolupráce EV-vztah člověka k prostředí HV-lidové písně
<ul style="list-style-type: none"> -orientuje se v plánu obce (muzeum,divadlo,radnice, nádraží..) -určí hlavní a vedlejší světové strany -umí se orientovat v přírodě podle světových stran 	<ul style="list-style-type: none"> obec,místní a okolní krajina současnost a minulost v životě regionální památky 	<ul style="list-style-type: none"> EV-vztah člověka k prostředí,životní styl VDO-občan a stát, práva a povinnosti, odpovědnost za své činy OSV-seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> -umí pozorovat,rozlišovat,popsat některé vlastnosti a změny látek (barva,chuť,rozpuštnost,hořlavost ...) 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti a změny látek voda a vzduch půda nerosty a horniny 	<ul style="list-style-type: none"> EV-lidské aktivity a problémy život- ního prostředí,hos- podaření s odpady
<ul style="list-style-type: none"> -užívá vhodné pomůcky,umí změřit délku,čas,hmotnost,objem, teplotu 	<ul style="list-style-type: none"> vážení a měření 	<ul style="list-style-type: none"> M-zápis a dělení jednotek
<ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje přírodniny,lidské vý- tvory,suroviny - rozliší přírodní a umělé prvky 	<ul style="list-style-type: none"> živá a neživá příroda životní podmínky 	<ul style="list-style-type: none"> EV-vztah k pro- středí,hospodaření s odpady

v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost		
-zná základní rozdělení živočichů -hmyz-ryby-objímavíci-plazi - ptáci-savci	živočišné životní podmínky	EV-základní podmínky života(voda, vzduch,půda,energie,přírodní zdroje)
-umí uvést hlavní rozlišovací znaky,popsat stavbu těla -ví,čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin,způsob a druh obživy		

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-rozdělává domácí a hospodářská zvířata -zná vybraná zvířata volně žijící (pole,louka,les ..) -umí je zařadit do přírodního společenství	rovnováha v přírodě (potravní řetězec) ohleduplné chování k přírodě ochrana přírody	HV-písňe o zvířatech Vv-zvíře
-umí pojmenovat části rostlin -umí popsat projevy života rostlin -zná vybrané druhy plodů a semen -zná význam semen -zná vybrané rostliny a dřeviny (zahradka,louka,les) -zná vybrané hospodářské a lé- čivé rostliny -rozezná běžné jedlé a jedovaté houby,umí je pojmenovat	rostliny životní podmínky rovnováha v přírodě ohleduplné chování k přírodě ochrana přírody	EV-ekosystémy (pole,louka,les, vodní zdroje, město,vesnice) HV-písňe o rostlinách Vv-kresba rostlin
-má povědomí o významu život- ního prostředí -uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici (chodec,cyklista) -projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	člověk rodina soužití lidí chování lidí právo a spravedlnost lidské tělo,péče o zdraví, zdravá výživa, osobní bezpečí dopravní výchova ohleduplnost etické zásady	MKV-princip so- ciálního smíru a solidarity,zá- kladní lidská práva, odstranění před- sudků vůči etnic- kým skupinám

5.4.2 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny v týdnu v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je rozčleněna do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Ve vlastivědě se realizují okruhy Místo, kde žijeme a Lidé a čas.

Místo, kde žijeme:

- poznávání a chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních a regionálních skutečností s důrazem na dopravní výchovu, utváření přímých zkušeností žáků
- využívání vlastní aktivity a představ pro vstup do života
- postupné rozvíjení národního cítění a vztahu k vlasti
- orientace v mapách a plánech (obec, Česká republika, Evropa)
- poznávání vlasti jako člena Evropské unie

Lidé a čas

- orientace v dějích a čase, postup událostí v čase, utváření historie věcí a dějů
- poznávání vývoje života a věcí a jejich změn v čase – události v obci a v regionu, nejdůležitější okamžiky v historii naší země
- vyvolávání zájmů žáků o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země
- vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů o historii a současnosti regionu, vlasti.

Průřezová témata:

OSV

- rozvoj schopností poznávání

VDO

- občanská společnost a škola
- občan, občanská společnost a stát
- formy participace občanů v politickém životě
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

EGS

- Evropa a svět nás zajímá
- objevujeme Evropu a svět
- jsme Evropané

MKV

- etnický původ
- lidské vztahy
- princip sociálního smíru a solidarity

EV

- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

MDV

- fungování a vliv médií ve společnosti

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- umožnit žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie, atlasy apod.
- srozumitelně vysvětlit žáků, co a jak se mají naučit
- vést žáky k samostatnému vyhledávání informací
- učit žáky orientovat se v plánech, v mapách

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky, jak k řešení problémů využívat odbornou literaturu, mapy, encyklopedie, atlasy apod.
- zařazovat metody, při kterých žáci sami dojdou k řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky k používání správné terminologie a rozšiřování slovní zásoby
- učit žáky vyjadřovat své myšlenky, názory a dojmy a reagovat na myšlenky a názory jiných

Kompetence sociální a personální

- umožňovat žákům pracovat ve skupině při řešení úkolů vhodných pro spolupráci
- vést žáky k respektování názorů a zkušeností druhých
- zajímat se o náměty a názory žáků

Kompetence občanské

- umožňovat každému žákovi zažít úspěch
- vést žáky k tolerantnímu chování
- učit žáky poznávat významné kulturní či historické památky, orientovat se ve významných událostech

Kompetence pracovní

- vést žáky k plánování úkolů a postupů
- učit žáky na příkladech porovnávat život lidí v různých krajinách či zemích a život lidí v minulosti a současnosti

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-zná pravidla bezpečného pohybu a pohybu v přírodě</p> <p>-najde na mapě a pojmenuje významná místa regionu- město Benešov, Vlašim, na podrobnější mapě Trhový Štěpánov, nádrž Želivku aj., a vysvětlí, polohu bydliště vzhledem ke krajině a státu</p> <p>-vyhledá zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství, kultury a jednoduchým způsobem vysvětlí jejich význam z hlediska přírodního, historického apod.</p> <p>-určí světové strany v přírodě i na mapě</p> <p>-rozlišuje mezi náčrty, plány a základními druhy map</p> <p>-vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR, Evropy a polokouli</p> <p>-rozlišuje hlavní orgány státní moci a jejich zástupce, symboly ČR a jejich význam</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>-obec, místní krajina-části, poloha</p> <p>v krajině, minulost a současnost</p> <p>obce</p> <p>-okolní krajina(region)-zemský povrch, vodstvo, půda, organismy,</p> <p>vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí,</p> <p>orientace, světové strany</p> <p>-regiony ČR- Praha, vybrané oblasti ČR –</p> <p>sídliště, výroba, suroviny, služby a obchod</p> <p>-mapy obecně zeměpisné a tematické-</p> <p>obsah, grafika, vysvětlivky</p> <p>-Evropa a svět-</p> <p>kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p> <p>-naše vlast-</p> <p>domov, krajina, národ,</p> <p>základy státního zřízení a politického systému, státní správa</p> <p>a</p> <p>samospráva, státní symboly, armáda ČR</p> <p>principy demokracie</p> <p>pravidla slušného chování</p>	<p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>Př-životní prostředí</p> <p>EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>-Vztah člověka k prostředí</p> <p>Tv-turistika a pohyb v přírodě</p> <p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>Vv-státní vlajky</p> <p>EGS-Evropa a svět nás zajímá</p> <p>Objevujeme Evropu a svět</p> <p>Jsme Evropané</p> <p>VDO-Občanská společnost a škola</p> <p>-Občan, občanská společnost a stát</p> <p>-Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>-Principy demokracie jako formy vlády a způsobu</p>

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-pracuje s časovými údaji a využívá je k pochopení vztahu mezi ději a mezi jevy</p> <p>-využívá různých zdrojů informací pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam kulturních památek v ČR, v regionu (Trhový Štěpánov)</p> <p>-rozeznává současné a minulé, orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti</p> <p>-srovnává a hodnotí způsob života a práce předků s využitím regionálních specifik-umí popsat charakteristické rysy způsobu života v minulosti a dnes</p> <p>-objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>Lidé a čas</p> <p>-regionální památky-péče o ně, lidé a obory zkoumající minulost</p> <p>-báje, mýty, pověsti-minulost kraje, domov, rodný kraj</p> <p>-orientace v čase a časový řád-dějiny jako časový sled událostí, letopočet</p> <p>(život lidí v pravěku, příchod Slovanů, nejstarší minulost českých zemí v pověstech, Velkomoravská říše, život za vlády Přemyslovců, významní Přemyslovci, Lucemburkové, husitské války, období před a po nástupu Habsburků na český trůn, nejvýznamnější habsburští panovníci, 1. světová válka, samostatné Československo, 2. světová válka, stručný vývoj naší země od poloviny 20. století do současnosti)</p> <p>-státní svátky a významné dny</p>	<p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>Čj-vypravování</p> <p>-literární výchova</p> <p>Vv</p> <p>M-číselná osa</p> <p>MKV-etnický původ</p> <p>-lidské vztahy</p> <p>-princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Vv</p> <p>MDV-Vliv a fungování médií ve společnosti</p> <p>VDO</p> <p>-Občan, občanská společnost a stát</p> <p>-formy participace občana v politickém životě</p> <p>-principy demokracie jako formy vlády a způsob rozhodování</p>

5.4.3 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny v týdnu v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, která je rozdělena do pěti tematických okruhů.:

Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví
V přírodovědě se realizují okruhy Rozmanitost přírody, Lidé kolem nás a Člověk a jeho zdraví.

Rozmanitost přírody

- poznávání Země jako planety Sluneční soustavy
- poznávání rozmanitosti a proměnlivosti přírody
- uvědomování si důležitosti rovnováhy v přírodě
- sledování vlivu člověka na přírodu
- hledání důkazů o proměnách přírody
- hledání možností, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí

Lidé kolem nás

- upevňování a osvojení základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu podstaty tolerance, pomoci, úcty, solidarity mezi lidmi, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy v soužití ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Člověk a jeho zdraví

- poznávání lidského těla, jeho funkcí a potřeb
- poznávání vývoje jedince a funkce rodiny
- uvědomování si, co je pro člověka vhodné a nevhodné
- získávání základních znalostí týkajících se péče o zdraví, první pomoci, bezpečného chování v různých situacích včetně situací hromadného ohrožení
- uvědomování si odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i za zdraví a bezpečnost jiných lidí
- využívání názorných pomůcek, sledování konkrétních situací, řešení modelových situací, hraní určených rolí

Průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznávání

- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace
- psychohygiena, kreativita
- poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace
- kooperace a kompetice
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

VDO - občanská společnost a škola

- občan, občanská společnost a stát
- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

MKV – kulturní diferenciac

- lidské vztahy
- multikulturalita
- etnický původ
- princip sociálního smíru a solidarity

EV – ekosystémy

- základní podmínky života
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka k prostředí

MDV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení

- fungování a vliv medií ve společnosti

Postupy pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- umožnit žákům používat vhodné učební pomůcky, odbornou literaturu, encyklopedie, atlasy apod.
- učit žáky pozorovat přírodu a výsledky zaznamenávat a hodnotit
- srozumitelně vysvětlit žákům, co a jak se mají naučit
- vést žáky k samostatnému získávání informací o přírodě

Kompetence k řešení problémů

- zařazovat metody, při kterých žáci sami dojdou k objevům, řešením a závěrům
- učit žáky správně se rozhodovat při řešení problémů a vyhledávat informace usnadňující cestu k řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky k používání správné terminologie a k rozšiřování slovní zásoby
- učit žáky správně pojmenovávat skutečnosti a používat tato pojmenování pro vyjadřování vlastních názorů, ve svých projevech a výtvorech
- vést žáky k vyjadřování svým dojmů, myšlenek a poznatků
- učit žáky reagovat na myšlenky a názory jiných

Kompetence sociální a personální

- zadávat úkoly vhodné pro spolupráci
- umožňovat žákům pracovat ve skupině při řešení úkolů
- vést žáky k respektování názorů a zkušeností jiných
- zajímat se o náměty, dojmy a názory žáků

Kompetence občanské

- budovat u žáků správný vztah k přírodě
- vyžadovat u žáků dodržování pravidel slušného chování
- učit žáky tolerantnímu chování, správnému chování v situacích ohrožujících vlastní zdraví a bezpečnost i zdraví a bezpečnost druhých
- umožňovat každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- umožňovat žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učit žáky správně používat pomůcky, vybavení, techniku
- vést žáky k dodržování určených pravidel a pravidel bezpečnosti a k utváření správných pracovních návyků

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-zkoumá a umí charakterizovat základní společenstva(les,louka, u lidských obydlí,potok,rybník apod.)</p> <p>-zdůvodní podstatné vztahy mezi organismy a jejich přizpůsobení prostředí</p> <p>-na základě pozorování porovnává základní projevy života,prakticky třídí organismy do známých základních skupin s využitím atlasů a klíčů</p> <p>-provede jednoduchý pokus,vyhodnotí a vysvětlí jeho výsledky</p> <p>-objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody,princip rovnováhy v přírodě a souvislosti mezi činností člověka a vzhledem přírody</p> <p>-vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi a vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>-organismy-znaky života,životní potřeby a projevy,průběh a způsob života,výživa,stavba těla u nejznámějších druhů,jejich význam</p> <p>-rovnováha v přírodě-význam, vztahy mezi organismy,základní společenstva</p> <p>-voda a vzduch-výskyt,vlastnosti, formy vody,oběh vody v přírodě, složení a proudění vzduchu,význam</p> <p>-nerosty,horniny,půda-zvětrávání, vznik půdy a její význam,některé významné horniny a nerosty</p> <p>-látky a jejich vlastnosti-třídění, změny látek a skupenství,porovnávání a měření základních veličin s praktickým užíváním jednotek</p> <p>-životní podmínky-jejich rozmanitost,význam složek živé a neživé přírody</p> <p>-vesmír a Země-sluneční soustava, den a noc,roční období</p>	<p>EV-ekosystémy</p> <p>-lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>-vztah člověka k prostředí</p> <p>-základní podmínky života</p> <p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>M- jednotky</p> <p>Ev-základní podmínky života</p> <p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>Vv-Slunce a planety</p>
<p>-zhodnotí některé činnosti člověka a rozlišuje, které mohou životní prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>-ohleduplné chování a ochrana přírody,likvidace odpadů,živelné pohromy a ekologické katastrofy rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>	<p>Ev-lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k přírodě</p>

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci</p> <p>-rozpozná nesprávné jednání a chování</p> <p>-obhájí svoje názory, připustí případný omyl, dohodne se na společném řešení se spolužáky</p> <p>-rozdělá rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</p> <p>- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p> <p>- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze</p> <p>- na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů</p> <p>- vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>- ví, jak v konkrétních situacích pomoci lidem postiženým, nemocným, sociálně slabým (v rámci svých možností)</p> <p>-poukáže na problémy v blízkém prostředí a navrhne možnosti na zlepšení životního prostředí v obci</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <p>-soužití lidí-mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>-chování lidí-vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie</p> <p>-pomoc nemocným, zdravotně postiženým, sociálně slabým</p> <p>-právo a spravedlnost-základní práva a povinnosti lidí a žáků školy</p> <p>-základní globální problémy-významné sociální problémy, konzumní společnost, nesnášenlivost, problémy životního prostředí</p> <p>-formy vlastnictví, podoby a projevy kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - principy demokracie - etické zásady - zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktům - korupce - právní ochrana občanů a majetku, nárok na reklamaci - rozpočet domácnosti, formy úhrady, banka jako správce peněz 	<p>MSV-kulturní diferenciacie</p> <p>-lidské vztahy</p> <p>-multikulturalita</p> <p>-etnický původ</p> <p>-princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>Čj-komunikace</p> <p>VDO-občanská společnost a škola</p> <p>-občan, občanská společnost a stát</p> <p>-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>OSV-mezilidské vztahy</p> <p>-poznávání lidí</p> <p>-komunikace</p> <p>-kooperace a kompetice</p> <p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>-rozlišuje etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte</p> <p>-plánuje vhodné využití času s ohledem na návyky jiných osob, chová se ohleduplně ke spolužákům a lidem ve svém okolí</p> <p>-uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou a ochranou zdraví</p> <p>-ošetří drobná poranění, zajistí lékařskou pomoc</p> <p>-uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události</p> <p>- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista</p> <p>-předvede jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpozná život ohrožující zranění - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>-lidské tělo- stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby pohlavní rozdíly, základy lidské reprodukce, vývoj jedince</p> <p>-partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <p>-péče o zdraví, zdravá výživa, denní režim, pohyb, úrazová zábrana, tělesná a duševní hygiena, reklamní vlivy</p> <p>-drobná poranění a úrazy, první pomoc</p> <p>-osobní bezpečí- bezpečné chování v rizikovém prostředí, silničním provozu</p> <p>-krizové situace (šikana, týrání, apod.)</p> <p>-brutalita a jiné formy násilí v médiích, služby odborné pomoci</p> <p>-situace hromadného ohrožení</p> <p>-návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače, televize</p> <ul style="list-style-type: none"> - etická výchova - partnerství - osobní vztahy - etická stránka sexuality - základy sexuální výchovy 	<p>OSV-rozvoj schopností poznávání</p> <p>-sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Vv-lidské proporce OSV</p> <p>-seberegulace a sebeorganizace</p> <p>-psychohygiena</p> <p>-kreativita</p> <p>MDV</p> <p>-fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>OSV-řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>-hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Tv-pohybový režim-bezpečné chování</p> <p>MDV</p> <p>-kritické čtení a vnímání mediálního sdělení</p> <p>-fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Čj-média a reklama a jejich vliv</p>

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost je zařazena na 2. stupni a zahrnuje vyučovací předměty Dějepis a Výchova k občanství.

Výuka v obou předmětech vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Vědomosti získané v rámci této vzdělávací oblasti jsou v přímém vztahu k reálnému životu. Žáci poznávají ve vzájemných souvislostech dějepisné, zeměpisné, sociální a kulturně historické souvislosti života lidí. Učení v souvislostech napomáhá lepšímu chápání celistvosti světa. Dále seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích a při mimořádných událostech.

Výuka v této vzdělávací oblasti není propojena pouze mezi dějepisem a výchovou k občanství, ale existuje mnoho dalších mezipředmětových vazeb s dalšími předměty (zeměpis, český jazyk, cizí jazyky, ale také fyzika nebo chemie a další). Větší prostor je mezipředmětovým vztahům věnován v charakteristice každého vzdělávacího předmětu.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a má přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis.

Vzdělávací oblast také zahrnuje všechna průřezová témata, která jsou podrobně rozpracována ve vlastním učebním plánu.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Způsoby rozvíjení kompetencí jsou uvedeny v charakteristice každého vzdělávacího předmětu.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na utváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování, jednání i jejich důsledky. Motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vede žáky k uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i k poznávání otázek obrany státu.

Vede žáky k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci.

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka dějepisu je zařazena na druhém stupni a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučuje se v 6. – 9. ročníku. V 6., 7., a 9. ročníku v rozsahu dvou hodin a v 8. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně.

Vzdělávací obor dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti a o historickém vývoji lidské společnosti. Učivo je rozděleno do ročníků následovně: 6. ročník pravěk a starověk, 7. ročník středověk a počátky novověku, 8. ročník novověk, 9. ročník dějiny 20. století. Důležité je pochopení událostí, které významně ovlivnily vývoj lidské společnosti a zasáhly do současnosti. Důraz je proto kladen na dějiny 19. a 20. století a na národní dějiny a dále na dějiny kultury, vědy a techniky, způsobu života, náboženství a umění.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k rozvíjení vlastního historického vědomí, získání orientace v historickém čase, chápání kulturní rozmanitosti světa, úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, utváření pozitivního hodnotového systému. Výuka se také zaměřuje na prevenci rasistických postojů a vychovává k toleranci a respektování lidských práv. Zároveň žáka připravuje na aktivní zapojení do života v občanské a demokratické společnosti. Žáci jsou vedeni k získávání informací o historických skutečnostech z dostupných zdrojů a k aktivní účasti na práci v hodinách.

Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:
Český jazyk – umělecké a literární směry, významní spisovatelé a jejich tvorba, důležité literární pojmy, české národní obrození, ..

Cizí jazyky – Komenský, ..

Matematika – rozvoj vědy a techniky, matematické zákony (Pythagoras, ..), číselná osa, ..

Zeměpis – světové strany, světadíly, orientace na mapě, přírodní podmínky, zámořské objevy, kolonialismus, mezinárodní organizace, ..

Přírodopis – zámořské objevy, ..

Chemie – rozvoj vědy a techniky, první světová válka, ..

Fyzika – rozvoj vědy a techniky, fyzikální zákony (Archimédes, ..) významní objevitelé, průmyslová revoluce, ..

Občanská výchova – občanská společnost, lidská a občanská práva, stát a státní zřízení, složky a dělba moci, demokracie a totalitní systémy, mezinárodní organizace, umělecké slohy, náboženství, náš region, ..

Hudební výchova – umělecké směry, významní hudební skladatelé, ..

Výtvarná výchova – pravěké umění, umělecké slohy, umělecká díla, významní umělci, ..

Tělesná výchova – antické olympijské hry, ..

Klíčové kompetence

Ve výuce dějepisu jsou rozvíjeny:

Kompetence k učení

- osvojí si efektivní způsoby učení, vyhledává a třídí informace a umí je používat v procesu učení, uvádí znalosti do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí, chápe probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu, samostatně pracuje, poznává smysl a cíl učení

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky, vyjádří svůj názor na společenské dění, naslouchá druhým, zapojuje se do diskuse, obhájí si svůj názor, využívá moderní informační a komunikativní prostředky a technologie

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná a pochopí problém, vnímá společenské problémy, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů, samostatně řeší problémy, při řešení problémů hledá paralely s historií, nenechá se odradit případným neúspěchem a znovu hledá řešení problému

Kompetence občanské

- respektuje a toleruje ostatní, chápe své povinnosti i práva ve škole i ve společnosti, je připraven poskytnout i přijmout pomoc, respektuje, chrání a ocení naše tradice, kulturní a historické dědictví, chrání v rámci svých možností životní prostředí

Kompetence sociální a personální

- pracuje ve skupině, spolupřispívá a dodržuje pravidla práce v týmu, naučí se diskutovat, podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve třídě, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence pracovní

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, využívá svých znalostí v běžné praxi, využívá znalostí a zkušeností získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Vyučovací předmět se prolínají všechna průřezová témata. Podrobněji jsou rozpracována ve vlastním Školním vzdělávacím programu.

Mezi formy práce a metody výuky patří řízený rozhovor, výklad, skupinová práce a práce ve dvojicích, samostatná práce, práce s textem a obrázkem (karikatura,..), práce s učebnicí, atlasem a mapou, hry, návštěva historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek apod., soutěže, olympiády.

Mezi způsoby hodnocení náleží testy, ústní zkoušení, referát, praktické předvedení, samostatná práce, práce v hodině.

Součástí výuky dějepisu jsou návštěvy muzeí a galerií a historické exkurze.

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam dějin pro dnešního člověka a jeho postavení ve společnosti - uvede příklady důležitosti, potřeby a výhodnosti dějepisných poznatků, ale také příklady toho, jak se lidstvo nedokáže poučit - rozliší historické prameny, vysvětlí jejich důležitost pro historickou práci a pojmenuje místa, kde jsou shromažďovány - umí pracovat s dějepisnou mapou - vyjmenuje pomocné vědy historické a na příkladech vysvětlí jejich vztah k historii - orientuje se na časové přímce, rozliší pojmy rok, století, tisíciletí počítání před našim letopočtem a našeho letopočtu, doplní údaje do prázdné časové přímky a vyčte z vyhotovené časové přímky základní údaje, osvojí si základní periodizaci dějin 	<ul style="list-style-type: none"> Úvod do dějepisu - význam dějin pro člověka a současnou společnost - prameny poznání dějin, způsoby získávání pramenů, archeologie - historická pracoviště a jejich poslání - muzea, archivy, .. - dějepisná mapa - pomocné vědy historické - měření času, časová přímka, orientace v čase 	<p>VEGS-Evropa a svět nás zajímá MV-fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MV-M</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s mapou, atlasem a časovou přímku, vyčte z časové přímky základní časové údaje, porovná nerovnoměrný vývoj v jednotlivých oblastech, všimá si událostí v různých státech především v porovnání s českými dějinami - zná geologická období planety Země a uvede podstatné změny v těchto obdobích - rozliší rozdíly v teoriích vzniku člověka a planety Země (Darwin x Bible) - osvojí si periodizaci pravěku 	<ul style="list-style-type: none"> Pravěk - vývoj planety Země z hlediska geologie - teorie vzniku člověka a planety Země 	

Základní škola Trhový Štěpánov
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vyjmenuje ve správném pořadí všechny vývojové typy člověka, dokáže je rozlišit a popsat jejich život -popíše způsob výroby kamenných nástrojů -rozezná všechny důležité výrobky(nářadí,nástroje,zbraně) doby kamenné -popíše způsob obživy lidí v době kamenné -vysvětlí souvislosti vzniku náboženství a umění -charakterizuje příčiny neolitické revoluce a nezbytnost přechodu neolitické společnosti od lovu k chovu a od sběru k pěstování na základě změny klimatu -charakterizuje společenské změny pod vlivem nového způsobu života -pochopí podmínky vzniku řemesel -ukáže na dějepisné mapě,kde se lidé začali poprvé věnovat zemědělství -vysvětlí,jak se změnila podoba a kvalita života ve srovnání s předchozím obdobím -vyjmenuje používané kovy,vysvětlí jejich přednosti a popíše způsoby výroby kovových nástrojů a zbraní,objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost -popíše funkci nástrojů a vyloží souvislost mezi použitím kovu a kvalitou zemědělské práce -rozezná všechny důležité výrobky(nářadí,nástroje,zbraně)doby bronzové a železné 	<ul style="list-style-type: none"> -vývojové typy člověka -doba kamenná-proměny lidské společnosti,důležité objevy a vynálezy a jejich vliv na způsob života lidí,počátky náboženství a umění -mladší doba kamenná-počátky zemědělství a řemesel (neolitická revoluce),společenské změny, matriarchát -počátky používání kovů v pozdní době kamenné,vývoj rodové společnosti,patriarchát -doba bronzová -doba železná 	<p>EV-vztah člověka k prostředí OSV-řešení problémů a rozhodovací schopnosti -kooperace-komunikace-mezilidské vztahy</p> <p>MV-Vv</p> <p>EV-ekosystémy-základní podmínky života-vztah člověka a prostředí</p> <p>OSV-kreativita</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zapamatuje si všechny typy obydlí, ve kterých žili pravěcí lidé -zařadí všechny podstatné změny v životě lidí na časovou přímku a ukáže na mapě oblasti těchto změn -vysvětlí, jak se změnila podoba a kvalita života ve srovnání s předchozím obdobím -dá příklady některých archeologických nálezů u nás -uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých částech světa s porovnáním vývoje v českých zemích -vyjmenuje základní jazykové skupiny -uvede základní lidské rasy, popíše jejich odlišnosti a dokáže vysvětlit jejich rovnocennost 	<ul style="list-style-type: none"> -pravěk v českých zemích -lidské rasy a jazyky 	<ul style="list-style-type: none"> OSV-mezilidské vztahy-komunikace MKV-etnický původ-lidské vztahy MV-Čj,Vo
<ul style="list-style-type: none"> -pracuje účelně s mapou, atlasem a časovou přímkou, vyčte z časové přímky základní časové údaje, porovná nerovnoměrný vývoj v jednotlivých oblastech, všimá si událostí v různých státech především v porovnání s českými dějinami -demonstruje oblasti vzniku nejstarších států a uvede a ukáže na mapě základní zeměpisné údaje (světadíl, řeky, dnešní státy,..) -vysvětlí vznik států v dané oblasti v souvislosti s přírodními podmínkami -pochopí souvislost mezi zavlažovacím systémem a existencí nejstarších států -vysvětlí pojem stát a jeho funkci 	<ul style="list-style-type: none"> Starověk -oblasti starověkého východu -charakteristické rysy oblasti -vznik prvních států -Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, státy Blízkého východu (Chetície, Fénicie, Palestina), jejich civilizace a kultura, Židé a judaismus, Bible 	<ul style="list-style-type: none"> EV-vztah člověka k prostředí-základní podmínky života -lidské aktivity a problémy životního prostředí

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -popíše způsob života ve starověkém státě a charakterizuje společnost -rozpozná podobnosti a odlišné rysy životního způsobu v nejstarších státech -najde a vyjmenuje,co zanechaly první státy dnešní civilizaci -uvede nejvýznamnější památky, které jsou dnes součástí světového kulturního dědictví -dovede vysvětlit,jak vznikla Bible 	<ul style="list-style-type: none"> -kulturní odkaz nejstarších starověkých civilizací 	<ul style="list-style-type: none"> VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VEGS-Jsme Evropané EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí MP-matematika, fyzika
<ul style="list-style-type: none"> -prokáže základní orientaci na mapě starověkého Řecka -umí používat atlas s mapami dějin starověkého Řecka -uvede a vysvětlí důležité pojmy spojené s řeckým bájeslovím, převede jeden příběh z řecké mytologie -popíše přírodní podmínky důležité pro vznik řeckých městských států -vyloží vznik městského státu a objasní,jak byl řízen -na příkladech rozliší spartskou a aténskou výchovu -porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu athénské demokracie -zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu -vysvětlí příčiny a výsledky řecko-perských válek -objasní důvody a výsledky Pelopontské války -charakterizuje vývoj Athén za Perikla 	<ul style="list-style-type: none"> Antika-starověké Řecko -starověké Řecko,přírodní podmínky -řecké bájesloví -temné a homérické období řeckých států,archaické a klasické období řeckých městských států -městské státy -řecká kolonizace -řecko-perské války -peloponéská válka 	<ul style="list-style-type: none"> EV-vztah člověka k prostředí MV-Z MV-Čj VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování -formy participace občanů v politickém životě-občan, občanská společnost a stát OSV-mezilidské vztahy MKV-multikulturalita

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vzestup a pád Alexandra Makedonského - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci - vyjmenuje stavby řazené do skupiny nazývané sedm divů světa 	<ul style="list-style-type: none"> - helénistické období - řecká vzdělanost, věda, umění, sport, slavnosti a všední život v Řecku 	<ul style="list-style-type: none"> MKV-multikulturalita VEGS-Jsme Evropané MV-M Fy, TV, VV MV-Z, Př
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní znalost v orientaci na mapě starověkého Říma - umí používat dějepisný atlas a mapu starověkého Říma - přepraví pověst o vzniku města Řím - objasní vliv přírodních podmínek na život lidí na Apeninském poloostrově - popíše osídlení Apeninského poloostrova - charakterizuje funkci konkrétních státních institucí v antickém Římě v době království, republiky - vyvodí příčiny a dokáže interpretovat výsledky punských válek - vyjádří vlastními slovy příčiny krize římské republiky, její zánik a vznik císařství - doloží, jak se z Říma stalo impérium a popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - vybere nejvýznamnější osobnosti a zhodnotí jejich význam - srovná vývoj v západní a východní části říše - uvede příklady přínosu římské kultury a civilizace pro západoevropskou kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> Antika-starověký Řím - starověký Řím - přírodní podmínky - vývoj na Apeninském poloostrově do jeho ovládnutí Římem - království a republika - krize římské republiky, římské císařství - krize římského císařství, rozdělení říše, zánik říše západořímské - římská vzdělanost, věda a umění 	<ul style="list-style-type: none"> MV-Čj EV-vztah člověka k prostředí VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování-formy participace občanů v politickém životě-občan, občanská společnost a stát OSV-mezilidské vztahy MP-výchova k občanství VEGS-Jsme Evropané

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-popíše vznik křesťanství a jeho vývoj od pronásledování křesťanů až po uznání za státní náboženství a interpretuje jeho význam -popíše osídlení našich zemí v době rozmachu Říma, uvede příklady vyspělosti Keltů	-počátky křesťanství -Evropa v době železné, Keltové	VEGS-Jsme Evropané MV-Vo

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -osvojí si periodizaci středověku -vysvětlí v souvislosti se stěhováním národů etnické změny v raně středověké Evropě, ukáže na mapě pravlast Slovanů -zapamatuje si oblasti obydlené nově příchozími etniky a významné raně středověké státy a ukáže je na mapě -objasní příčiny, které vedly ke vzniku raně středověkých států v daných oblastech -rozpozná rozdíly ve správě raně středověkých říší -popíše složení nově se utvářející společnosti -dokumentuje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti -vyjádří svůj názor na středověkou společnost -objasní význam Byzantské říše, dokáže vysvětlit, že jde o pokračování antické kulturní tradice, zhodnotí význam její kultury pro duchovní život Slovanů -zhodnotí, že Franská říše byla nejvýznamnější z barbarských germánských říší, na jejím příkladu vysvětlí úlohu křesťanství ve sjednocovacím procesu -podá důkazy o významu osobnosti Karla Velikého -rozčlení Slovanů do jednotlivých skupin, ví, že Češi patří k západním Slovanům -popíše okolnosti vzniku islámu -uvede základní pojmy islámu a doplní příklady arabské kultury v raném středověku 	<ul style="list-style-type: none"> Raný středověk -raný středověk, nová podoba Evropy -formování států ve střední Evropě -nové uspořádání středověké společnosti -Byzantská říše -Franská říše za Karla Velikého -Slované a vznik prvních slovanských států -Arabové a šíření islámu 	<ul style="list-style-type: none"> MKV-Kulturní difference, Etnický původ, Multikulturalita VEGS-Jsme Evropané MV-Vv,Z VEGS-Jsme Evropané MV-Vo

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zhodnotí úlohu křesťanství v raném středověku -ilustruje příklady vliv víry na středověkého člověka -popíše životní styl Vikingů -uvede příklady středověkých kultur a doloží na příkladech jejich střetávání 	<ul style="list-style-type: none"> -křesťanství a církev -Vikingové a západní Evropa 	VEGS-Jsme Evropané
<ul style="list-style-type: none"> -objasní příčiny vzniku a zániku Sámovy říše -popíše průběh spojení nitranského a moravského knížectví a vznik Velké Moravy -uvede významné události a osobnosti dějin Velké Moravy -vyloží význam cyrilo-metodějské mise -zdůvodní zánik Velké Moravy -rozliší pověsti a skutečnou historii -reprodukuje některé z českých pověstí -uvede do souvislosti události na Velké Moravě a v Čechách -vysvětlí okolnosti vzniku českého státu -vyjmenuje první přemyslovské panovníky a zhodnotí jejich činy -vysvětlí, proč je sv. Václav považován za patrona našich zemí -popíše průběh sjednocení českých zemí pod vládou Přemyslovců -zamyslí se, zda vyvraždění Slavníkovců bylo záporným či kladným činem -charakterizuje vztah Českého státu k našim západním sousedům 	<ul style="list-style-type: none"> České dějiny 5.-12.století -Sámova říše -Velká Morava -přemyslovské Čechy v 9.-12. století 	<p>MV-Čj</p> <p>MV-Vo</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vyjmenuje první české krále a objasní, proč titul získali -ukáže na mapě všechna důležitá místa spojená s počátky českých dějin -popíše typickou románskou stavbu -zná základní znaky románského slohu+památky(i v regionu) 	<ul style="list-style-type: none"> -románský sloh a kultura 	<ul style="list-style-type: none"> EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV-Vv
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje proměny společnosti v období vrcholného středověku -porozumí smyslu učení o trojím lidu -popíše změny v zemědělské výrobě a život obyvatel zemědělského venkova -vyjmenuje typy středověkých měst a doplní způsob jejich vzniku -popíše život ve středověkých městech -charakterizuje středověká města jako centra obchodu a řemesel, uvede příklady řemesel -vybere typické znaky rytířské kultury a popíše středověký hrad a život na hradě -vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka -ukáže na mapě nejvýznamnější obchodní trasy -posoudí důležitost vzdělání pro jednotlivé společenské skupiny -zná základní pojmy o středověkých univerzitách -popíše typickou gotickou stavbu -uvede znaky gotického slohu s památkami ve všech druzích umění s hlavními umělci(i v regionu) 	<ul style="list-style-type: none"> Období vrcholného středověku -proměny společnosti v období vrcholného středověku -vesnice -města -šlechta a rytířská kultura -církve -obchod -středověká vzdělanost -gotický sloh a kultura 	<ul style="list-style-type: none"> MV-Př MV-Vv EV-Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV-Vv

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -popíše organizaci světské a církevní moci -vysvětlí příčiny a důsledky boje o investituru, vymezení konflikty mezi světskou a církevní mocí -porozumí příčinám a následkům papežského schizmatu -objasní důvody ke křížovým výpravám -vyhledá a vyčte v mapě průběh křížových výprav -popíše odlišnosti arabského světa, uvede příklady turecké expanze -popíše konflikt mezi Francií a Anglií, posoudí osobnost Jany z Arku -zná nejdůležitější mimoevropské civilizace, zhodnotí úroveň jejich vyspělosti v porovnání s Evropou a jejich přínos 	<ul style="list-style-type: none"> -papežství a císařství -křížové výpravy -Arabský svět, Turci, vývoj na Pyrenejském poloostrově -soupeření velmocí západní Evropy, Anglie x Francie, stoletá válka -mimoevropský svět 	<p>VEGS-Jsme Evropané</p> <p> </p> <p>VEGS-Jsme Evropané</p>
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí okolnosti zisku dědičného titulu českého krále -zdůvodní postavení českého království jako středoevropské velmoci -vyjmenuje v chronologickém pořadí tzv. "poslední Přemyslovce" a přiřadí k nim hlavní události spojené s jejich vládou -vysvětlí za jakých okolností došlo k nástupu nové dynastie na český trůn (Lucemburkové) -dá příklad zahraniční činnosti Jana Lucemburského jeho účastí ve stoleté válce -posoudí význam vlády Karla IV., doplní příklady jeho péče o vzdělanost, kulturu a stát -objasní důvody kritiky poměrů v katolické církvi 	<ul style="list-style-type: none"> České dějiny 13.-16. století -poslední Přemyslovci -nástup Lucemburků na český trůn -vláda Karla IV. -doba předhusitská, počátky kritiky poměrů v církvi 	<p>VEGS-Jsme Evropané</p> <p> </p> <p>MKV-lidské vztahy</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vymezí vztah katolické církve ke kacířství -charakterizuje osobnost mistra Jana Husa -v souvislosti se složením feudální společnosti uvede,kdo patřil mezi husity a vyvodí,že mezi nimi byly názorové rozdíly,což doloží rozdělením husitů -vyjmenuje body jejich společného programu -vyjmenuje nejdůležitější osoby, místa a letopočty spojené s husitským hnutím -ukáže na mapě důležitá místa bojů husitů -vysvětlí husitské vojenské úspěchy -prokáže roli husitských hejtmanů -popíše způsob bojů,zná základní husitské zbraně -odpoví a zdůvodní otázku „Husité prohráli nebo vyhráli?“ -objasní důsledky ekonomické a kulturní izolace Čech v době husitské revoluce -popíše okolnosti smrti Ladislava Pohrobka a nástupu Jiřího z Poděbrad na český trůn -zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad,vysvětlí jeho přezdívku „král dvojího lidu“,popíše jeho spory s papežem a záměr vytvořit mírový svazek evropských panovníků -vysvětlí,jak vznikla a působila jednota bratrská -charakterizuje vládu Jagellonců, objasní pojem stavovská monarchie 	<ul style="list-style-type: none"> -husitství -doba poděbradská -Jagellonci a stavovská monarchie 	<p>MV-Čj,Hv</p> <p>VEGS-Objevujeme Evropu a svět,Jsme Evropané MV-Vo,Z</p> <p>VDO-občan,občanská společnost OSV-mezilidské vztahy</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -popíše vnitřní spory mezi šlechtou a městy za vlády Jagellonců -uvede změny ve výrobě a obchodu -uvede významné památky vladislavské gotiky -shrne okolnosti, které vedly ke vzniku středoevropské habsburské monarchie 	<ul style="list-style-type: none"> -hospodářský a technický pokrok a změny v hospodaření -pozdní vladislavská gotika -vznik středoevropského soustátí 	MV.Vv VEGS-Objevujeme Evropu a svět
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí znovuoobnovení antického ideálu člověka -popíše typickou renesanční stavbu -rozpozná základní znaky renesanční architektury, zná hlavní renesanční stavební památky (i v regionu), uvede významné renesanční osobnosti v různých druzích umění -objasní příčiny zámořských cest -ukáže na mapě cesty mořeplavců -na příkladech charakterizuje pozitivní i negativní přínos objevených plaveb pro Evropu i nově objevená území -vysvětlí pojem kolonie, objasní vztah kolonie a jejího majitele -vysvětlí, jak obchod s Amerikou změnil Evropu -zaznamená změny v obchodě jako důsledek zámořských objevených cest -uvede další změny ve výrobě a technice, vyjmenuje důležité vynálezy a vynáleze -vysvětlí pojem manufaktura 	Novověk - -	VEGS-Jsme Evropané MV-fungování a vliv médií ve společnosti EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí MV-Vv, Hv, Vo, Čj

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vyloží nové myšlenky žádající reformu církve -vybere nejdůležitější církevní reformátory a interpretuje jejich názory -vyjmenuje evropské velmoci 16. století, charakterizuje vnitřní vývoj v daných státech, poukáže na odlišnosti ve vývoji -zdůvodní počátky zaostávání střední a východní Evropy za západní částí kontinentu -vysvětlí pojem absolutní monarchie -popíše okolnosti nástupu Habsburků na český trůn -vyloží náboženskou a politickou situaci v Čechách v 16. století -objasní snahy Habsburků o změnu politické a náboženské situace po roce 1526 -vysvětlí podstatu počínajícího sporu mezi českými stavovskými a rakouskými Habsburky -zhodnotí osobnost Rudolfa II. -dá příklady osobností působících na dvoře Rudolfa II. -popíše příčiny a průběh stavovského protihabsburského povstání -na základě rozboru Obnoveného zřízení zemského zhodnotí výsledek sporu -v souvislosti s českým stavovským povstáním objasní příčiny vzniku třicetileté války -vyjmenuje válčící státy a jejich motivaci k účasti v této válce -vyjádří se k vojenství této doby 	<ul style="list-style-type: none"> -humanismus -zámořské objevy a jejich důsledky -zámořské objevy a jejich důsledky 	<p>Průřezová témata Mezipředmětové vazby</p> <p>VEGS-Jsme Evropané</p> <p>VDO-občan, občanská společnost a stát OSV-mezilidské vztahy</p> <p>MV-CH,Z</p> <p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí MV-Z</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -určí hlavní důsledky porážky českých stavů a posoudí důsledky třicetileté války především pro český stát -vysvětlí propojenost barokního umění s tehdejší dobou -popíše typickou barokní stavbu -rozpozná základní znaky barokního slohu a uvede jeho představitele v různých druzích umění a významné kulturní památky (i v regionu) -na závěr podá celkový obraz doby v naší zemi po třicetileté válce 	-baroko	<p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí MV-Vv,Hv,Čj</p> <p>VDO-občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích -na příkladech evropských států konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie a parlamentarismus -na příkladech vnitřního vývoje států popíše přechod od středověkého feudálního systému k nové kapitalistické společnosti -charakterizuje vývoj na americkém kontinentu po jeho kolonizaci Evropany -vyjmenuje a na mapě ukáže další zeměpisné objevy 17. a 18. století -objasní, jak pokrok vědy a techniky a nové vynálezy ovlivňovaly život lidí -uvede nejvýznamnější vynálezce a vynálezy 17. a 18. století -pokusí se vysvětlit osvícenství, uvede a vyzvedne jeho pokrokové znaky, zná hlavní představitele 	<p>Evropa a svět v 16.-18.století</p> <ul style="list-style-type: none"> -anglická občanská válka, parlamentarismus -absolutismus, vnitřní vývoj Francie, Pruska, Ruska <p>-americký kontinent v 17. a 18. st.</p> <p>-mimoevropský svět a zeměpisné objevy 17. a 18. století</p> <p>-pokrok vědy a techniky v 17. a 18. století</p> <p>-osvícenství</p>	<p>VDO-občan, občanská společnost a stát</p> <p>MKV-etnický původ</p> <p>VDO-občan, občanská společnost a stát-formy parti-</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vyloží,co vedlo k válce amerických osadníků proti Anglii,popíše průběh války a zhodnotí její výsledek -na základě práce s autentickými materiály se pokusí jednoduše rozebrat politický systém USA jako republiky s ústavou,vysvětlí vznik občanské společnosti -charakterizuje vnitřní vývoj vybraných evropských zemí v 18. století,vybere důležité vojenské střety tohoto období 	<ul style="list-style-type: none"> -vznik USA -Evropa a její velmoci v 18.století 	<ul style="list-style-type: none"> citace občanů v politickém životě -principy demokracie jako formy vlády a způsobu spolurozhodování MV-Čj,Vo
<ul style="list-style-type: none"> -objasní okolnosti nástupu Marie Terezie na český trůn -vybere a charakterizuje její nejdůležitější reformy -doloží na příkladech propojenost jednotlivých reforem -uvede a vysvětlí základní reformy Josefa II.,především toleranční patent a patent o zrušení nerolnictví,zhodnotí jejich význam -dá příklady pronikání osvětenství do Čech -poukáže na počátky obrozenec-kého hnutí u nás 	<ul style="list-style-type: none"> Osvícenství v Čechách -české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. -osvětenství v Čechách a počátky českého národního obrození 	<ul style="list-style-type: none"> VDO-občan,občanská společnost a stát OSV-hodnoty, postoje,praktická etika
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje pokrok ve vědě a technice v 18.století,přihadí k tomuto období důležité vynálezece a jejich vynálezy -určí podstatu průmyslové revoluce,zná a vysvětlí všechny důležité pojmy související s průmyslovou revolucí -popíše vzniklá průmyslová odvětví -srovná hospodářskou vyspělost států a doloží nerovnoměrnost vývoje 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět na přelomu 18. a 19. století -průmyslová revoluce a její důsledky pro společnost 	<ul style="list-style-type: none"> EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí-základní podmínky života- vztah člověka k prostředí OSV-mezilidské vztahy VDO-formy participace občanů v politickém životě VEGS-Jsme Evropané

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -na konkrétních příkladech dokáže, že průmyslová revoluce znamenala celkovou změnu společnosti a zhodnotí klady a zápory této změny -posoudí vliv průmyslové revoluce na společnost a život lidí -vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek -porovná vzhled měst před vznikem továren a po jejich vzniku -na základě charakteristiky francouzské společnosti konce 18. století vyvodí příčiny revoluce -vyloží význam hesla revoluce „Svoboda, rovnost, bratrství“ -vyvodí z Deklarace práv člověka a občana základní myšlenky revolučního hnutí -popíše jednoduše průběh revoluce -zhodnotí uplatnění myšlenek osvícenců v revoluci -zhodnotí výsledek revoluce -připraví si referát o Napoleonovi I. -popíše průběh napoleonských válek -objasní význam Vídeňského kongresu pro vývoj v Evropě -zná umělecké směry přelomu 18. a 19. století a uvede důležité památky(i v regionu) a osobnosti -rozpozná základní znaky slohů 	<ul style="list-style-type: none"> -Velká francouzská revoluce -napoleonské války a jejich vliv na Evropu -ponapoleonská Evropa -kultura přelomu 18. a 19. století 	<p>OSV-mezilidské vztahy-řešení problémů a rozhodovací dovednosti-hodnoty, postoje</p> <p>VDO-občan, občanská společnost a stát-formy participace vlády jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>MV-fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>VEGS-Jsme</p> <p>Evropané</p> <p>MV-Vo</p> <p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MP-Čj, Hv, Vv</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vyloží postavení českých zemí v habsburské monarchii -objasní předpoklady obrozenec- kých snah s ohledem na jazykový problém -vysvětlí pojem národní obrození -vysvětlí české národní obrození jako emancipační proces národa -uvede do souvislosti národní obrození s vývojem v dalších evropských zemích -pochopí národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsled- kem je utváření novodobých ná- rodů -popíše etapy českého národního obrození -vyjmenuje nejvýznamnější před- stavitelů a zhodnotí jejich přínos 	<p>České země na přelomu 18. a 19. století</p> <ul style="list-style-type: none"> -české národní obrození 	<p>VEGS-Jsme Evropané MV-fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MV-Čj, Hv, Vv, Nj</p>
<ul style="list-style-type: none"> -zdůvodní příčiny revoluce v jednotlivých zemích -vyhledá shody a rozdíly mezi příčinami revolučního hnutí v jednotlivých zemích -popíše stručně průběh revoluce ve Francii, v Itálii, Německu a v Rakousku s důrazem na české země -charakterizuje účast různých společenských vrstev v revoluci -porovná výsledek s příčinami -co vyřešeno, co zůstalo dál -posoudí důsledky revolučního procesu pro vybrané evropské země -charakterizuje vývoj v Rakousku v období „Bachova absolutismu“ -uvede hlavní znaky „Bachova absolutismu“ a příčiny jeho pádu 	<p>Revoluce 1848</p> <ul style="list-style-type: none"> -revoluce 1848 ve Francii, v Itálii, v Německu, v Rakousku a v českých zemích <p>-Rakousko v 50. letech 19. století</p>	<p>VDO-občan, ob- čanská společnost a stát</p> <p>VEGS-Jsme Evropané</p>

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vybere nejvýznamnější evropské mocnosti a charakterizuje jejich vnitřní vývoj -doloží tvrzení o vyspělosti Anglie -vyloží důsledky sjednocení Itálie a hlavně Německa -popíše politický vývoj USA ve 2.polovině 19.století a vysvětlí příčiny americké občanské války -vyjmenuje důležité vědce a objevitele doby a doplní vynálezy -charakterizuje umělecké směry 1.poloviny 19.století -porozumí vlivu nových vynálezů na rozvoj evropské kultury 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět ve 2.polovině 19. století -Anglie,sjednocení Itálie a Německa,Francie za Napoleona III., východní Evropa(Rusko a Turecko) -USA,občanská válka Severu proti Jihu -věda poloviny 19.století -realismus,historizující slohy 	<ul style="list-style-type: none"> MKV-etnický původ EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí
<ul style="list-style-type: none"> -vyloží politické změny v Rakousku po pádu Bacha a vydání ústavy -vysvětlí pojem konstituční monarchie a porovná s absolutní monarchií -objasní,jak vzniklo Rakousko-Uhersko -dokáže popsat reakci Čechů na vznik dualismu -zná všechny pojmy spojené s Národním divadlem -popíše snahy Čechů o vyrovnání s Němci -podá důkazy o vyspělosti české společnosti v oblasti kulturní a technicko-průmyslové,což kontrastuje s neúspěšností v oblasti státoprávních požadavků 	<ul style="list-style-type: none"> Rakousko a české země ve 2. polovině 19.století a na začátku 20.století -Rakousko a české země v 50. a 60.letech 19.století -Národní divadlo -české země v 70.-90.letech 19. století a na začátku 20.století -hospodářský a kulturní rozvoj českých zemí v tomto období 	<ul style="list-style-type: none"> VDO-občan,občanská společnost a stát MV-fungování a vliv médií ve společnosti MV-Čj,Hv

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -popíše pokrok, který přinesla technicko-vědecká revoluce, uvede důležité vynálezy a vynálezy tohoto období -ilustruje, jak nové vynálezy a objevy měnily život lidí -vysvětlí pojem monopolní období kapitalismu -vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla -doloží společenské změny konce 19. století -vyčte z dějepisné mapy podstatné zeměpisné objevy přelomu 19. a 20. století -zná moderní umělecké směry, rozliší jejich charakteristické prvky a vybere jejich hlavní představitele 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět na přelomu 19. a 20. století -technicko-vědecká revoluce -kapitalismus, monopoly -proměny společnosti konce 19. století -zeměpisné objevy přelomu století -moderní umělecké směry 	<ul style="list-style-type: none"> EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí MV-Fy VEGS-Jsme Evropané EV-vztah člověka k prostředí OSV-mezilidské vztahy MV-Vv
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje vnitřní vývoj ve vybraných státech -orientuje se v mimoevropských oblastech -rozpozná počátky konfliktů mezi velmocemi -vysvětlí pojmy kolonie a dominium, zhodnotí jejich význam a vyčte z mapy mateřské země a jejich kolonie -vysvětlí pojem nacionalismus -prezentuje příčiny rostoucího napětí na Balkáně -shrne příčiny první světové války -rozliší pojem příčina a záminka -popíše sarajevský atentát 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět před první světovou válkou, první světová válka -Evropa před 1. SV, světové a nové průmyslové mocnosti, mimo-evropský svět -první světová válka, vývoj v Rusku 	<ul style="list-style-type: none"> EV-základní podmínky života- vztah člověka k prostředí MV-Z EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí VEGS-Jsme Evropané

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vytvoří předpoklad o rozdělení mocností do válečných bloků -při práci s mapou uvede válečné fronty a popíše boje především na západní frontě -dá příklady zneužití vědeckého a technického pokroku pro potřeby války -popíše události v Rusku vrcholící říjnovou revolucí a vysvětlí jejich vliv na ukončení války -charakterizuje chování USA za války -zdůvodní, proč vyhrála Dohoda -posoudí výsledek a důsledky války 		MV-fungování a vliv médií ve společnosti MV-Čj,Ch
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje postavení českých zemí v rámci Rakouska-Uherska před válkou -popíše vývoj v českých zemích po začátku války -doloží tvrzení o totální válce -vysvětlí pojem odboj -rozliší chování domácích loajálních politiků a domácího odboje -vyloží snahu zahraničního odboje o vytvoření samostatného státu -dokáže zdůvodnit, v čem spočívala zásluha TGM o vznik ČSR -zhodnotí význam československých legií -podá důkaz o účasti místních vojáků ve válce -zná jistě datum 28.10.1918 	První světová válka a naše země -Rakousko-Uhersko a Češi a Slováci za první světové války	MV-fungování a vliv médií ve společnosti

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vyvodí výsledek a důsledky první světové války -s pomocí atlasu popíše územní změny v Evropě -porovná politické rozdělení konkrétních částí světa před válkou a po ní -zhodnotí chování vítězů k poraženým státům -objasní charakter versailleského systému -popíše situaci v Evropě po skončení války a pochopí situaci vhodnou ke vzniku nedemokratických hnutí -upozorní na nebezpečí ze strany totalitních hnutí -vyjádří svými slovy charakteristiku fašismu -charakterizuje vývoj v Rusku (SSSR)po I.SV a zhodnotí jeho mezinárodní postavení -vyjádří svými slovy charakteristiku komunismu -vyhledá shody a rozdíly obou podob totality-fašismus a komunismus -porovná totalitní hnutí s demokracií 	<p>Evropa a svět po první světové válce</p> <p>-Evropa a svět po první světové válce</p> <p>-fašismus, vývoj v Rusku-komunismus, demokracie</p>	<p>VEGS-Jsme Evropané</p> <p>VDO-občan, občanská společnost a stát-formy participace občanů v politickém životě</p> <p>-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>OSV-poznávání lidí-mezilidské vztahy-komunikace</p> <p>MV-Vo</p>
<ul style="list-style-type: none"> -s jistotou zná základní data tzv. první republiky(1918-1938) -zhodnotí postavení Československa v širších evropských souvislostech a jeho mezinárodní postavení -uvede a popíše státní symboly 	<p>Československo po I.SV-první republika</p> <p>-Československo po I.SV-nový stát v Evropě</p>	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje Československo jako mnohonárodnostní stát, upozorní na problémy, se kterými se potýkalo a poukáže na jejich řešení -vyloží práva národnostních menšin -na příkladu politického systému první československé republiky popíše fungování pluralitní demokracie -doloží tvrzení o hospodářské a kulturní vyspělosti Československa -zapamatuje si významné osobnosti první republiky a zhodnotí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> -demokratické základy Československa -budování státu, hospodářský a kulturní rozvoj, život za první republiky, významné osobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> VDO-občan, občanská společnost a stát-formy participace občanů v politickém životě -principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV-etnický původ MV-Vo MV-Čj, Vv, Hv
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí příčiny světové hospodářské krize -určí projevy, důsledky a snahy o řešení krize -uvědomí si souvislosti mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problém extrémními způsoby -zdůvodní politický vzestup A. Hitlera a nacismu v Německu -interpretuje nacistické Německo jako totalitní stát -dokáže, že pronásledování a perzekuce začaly již před válkou -uvede příklady fašistické agrese ve 30. letech -objasní a posoudí politiku appeasementu -naznačí základy budoucích válečných uskupení 	<ul style="list-style-type: none"> Světová hospodářská krize, nástup nacismu, fašismus na postupu -světová hospodářská krize -nacismus v Německu -fašismus na postupu 	<ul style="list-style-type: none"> MV-fungování a vliv médií ve společnosti MKV-etnický původ-princip sociálního smíru a solidarity

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -určí projevy,důsledky a snahy o řešení hospodářské krize v Československu -rozliší vnitřní a vnější ohrožení demokracie v Československu -objasní snahy německé Třetí říše vůči Československu -rozliší postoje velmocí k Československu 	<p>Československo 1935-1939-boj o záchranu demokracie a samostatnosti státu, druhá republika</p> <ul style="list-style-type: none"> -hospodářská krize v Československu -Československo 1935-1938 	
<ul style="list-style-type: none"> -popíše události roku 1938 vrcholící podepsáním mnichovské dohody -uvede důsledky Mnichova nejen pro nás,ale i pro svět -vymezí období tzv.druhé republiky -uvede(i s pomocí atlasu) změny po Mnichovu -popíše události v březnu r.1939 	<p>-rok 1938,Mnichovská konference</p> <p>-druhá republika</p>	
<ul style="list-style-type: none"> -s jistotou ovládá základní data druhé světové války -objasní příčiny druhé světové války -uvede přehledně sled hlavních událostí se základními časovými mezníky -popíše(i s pomocí mapy) průběh bojů na jednotlivých frontách -vysvětlí,jak a kdy se do války zapojily SSSR a USA -zdůvodní spojení demokratických i nedemokratických států v protifašistické koalici -vyjmenuje představitele tzv. Velké trojky a vymezí její hlavní zásady a cíle -vysvětlí pojem holocaust -vyloží příčiny holocaustu -posoudí nebezpečí rasistických a antisemitských projevů pro vývoj společnosti 	<p>Druhá světová válka</p> <p>-druhá světová válka 1939-1941</p> <p>-život v okupované Evropě, holocaust</p>	<p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí VEGS-Jsme Evropané MV-fungování a vliv médií ve společnosti MV-Čj,Z,Vo</p> <p>MKV-etnický původ-princip sociálního smíru a solidarity OSV-poznávání lidí-mezilidské vztahy</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vyloží antisemitismus a rasismus jako nepřijatelné z hlediska lidských práv -uvede zlomové bitvy ve válce a ukáže tato místa bojů na mapě -uvede důležité body diplomatických jednání na hlavních konferencích -ví, které uskupení vyhrálo a zdůvodní, co přispělo k jeho vítězství -demonstruje zneužití techniky ve válce -posoudí výsledek a důsledky Války 	<ul style="list-style-type: none"> - etická výchova -druhá světová válka 1942-1945 	
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí pojem protektorát a vztah Čechů k novému státu -popíše, jak se změnil život lidí po okupaci českého území Němci -zná formy domácího odboje -objasní důvody atentátu na R. Hendricha a vyvodí také důsledky atentátu -rozliší centra zahraniční odboje a určí jejich zásady a cíle -zhodnotí význam a činy našich vojáků na frontách druhé světové války -charakterizuje vývoj na Slovensku během války -objasní rozdíl ve vztahu Slováků k jejich státu, sleduje vývoj změny tohoto vztahu až po vznik odboje a povstání -ukáže na mapě, jak bylo Československo osvobozeno -vyloží, proč bylo osvobozeno právě takto -pochopí důležitost osvobození pro další vývoj Československa po druhé světové válce 	<ul style="list-style-type: none"> Protektorát Čechy a Morava, Slovensko za války -protektorát Čechy a Morava -československý zahraniční odboj -Slováci za druhé světové války -osvobození Československa 	<ul style="list-style-type: none"> MKV-etnický původ MV-fungování a vliv médií ve společnosti MP-Čj

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zná všechna důležitá data československých dějin 1945-1993 -popíše změny, ke kterým došlo v Československu po druhé světové válce -zaujme stanovisko k odsunu sudetských Němců, vysvětlí souvislosti poválečného vývoje s dnešní dobou -charakterizuje boj o moc mezi demokraty a komunisty -zdůvodní, proč došlo k politickému převratu ve prospěch komunistů -popíše změny, ke kterým došlo v oblasti politické, ekonomické i kulturní -rozpozná znaky komunistického totalitního režimu -srovná komunistický totalitní model s modelem v západních zemích, zformuluje základní rozdíly -charakterizuje příčiny a důsledky začlenění Československa do sovětského bloku -posoudí závislost Československa na vlivu SSSR 	<p>Československo po druhé světové válce (1945-1953)</p> <ul style="list-style-type: none"> -Československo po druhé světové válce -odsun Němců z Československa -únorový převrat 1948 -komunistické Československo 1948-1953 	<p>MV-fungování a vliv médií ve společnosti VDO-občan, občanská společnost a stát OSV-mezilidské vztahy-poznávání lidí-komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> -posoudí postavení rozvojových zemí v době studené války -s pomocí mapy popíše proces dekolonizace -pochopí příčiny izraelsko-arabského sporu na Blízkém východě -na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické vojenské spolupráce a evropské hospodářské spolupráce 	<p>Evropa a svět během studené války</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozvojové země třetího světa, mimoevropský svět -sjednocování Evropy 	<p>VEGS-Jsme Evropané</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje vnitřní vývoj v USA a SSSR v 50. a 60.letech -rozčlení období „oteplování“ a „ochlazování“ vztahů mezi Západem a Východem -doloží konkrétními příklady -vysvětlí snahy o změnu systému za Gorbačova(perestrojka) -specifikuje příčiny, které vedly na konci 80.let k revolucím v zemích východního bloku 	<ul style="list-style-type: none"> -vnitřní vývoj v USA a SSSR -studená válka 	MV-fungování a vliv médií ve společnosti
<ul style="list-style-type: none"> -uvede a příklady doloží první náznaky uvolnění v komunistickém Československu v 50. letech -zhodnotí význam roku 1968 jako pokusu o reformu -vysvětlí důvody zásahu vojsk Varšavské smlouvy -charakterizuje život v období normalizace v 70.-80.letech -vyzdvihne význam disidentského hnutí a jeho podíl na pádu komunistického režimu -sestaví přehled událostí vedoucích k pádu totality -vyjmenuje změny ve všech oblastech(od politiky po kulturu) po roce 1989 -objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení roku 1993 	<ul style="list-style-type: none"> Československo 1953-1968 -Československo v 50.letech -Československo v 60.letech, pražské jaro -70.-80.léta,normalizace -Československo po roce 1989, rozpad ČSFR a vznik ČR a SR 	<ul style="list-style-type: none"> MV-fungování a vliv médií ve společnosti VDO-občan, občanská společnost a stát MV-Čj VEGS-Jsme Evropané MV-fungování a vliv médií ve společnosti

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahu žáků ke skutečnosti
- začleňování do společenských vztahů
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání a poznávání osobnosti druhých lidí
- zvládání různých životních situací
- respektování a uplatňování mravních principů, pravidel společného soužití
- seznámení s hlavními principy fungování demokratické společnosti a motivace k aktivní účasti na životě společnosti

Časová dotace

- 6. – 9. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- jiné učebny (např. Podblanického ekocentra Vlašim)
- veřejná prostranství mimo školu

Mezipředmětové vztahy

Vzdělávací předmět Výchova k občanství má velmi blízko hlavně k předmětu Výchova ke zdraví a Dějepis. S výchovou ke zdraví se dotýká v tématech osobnost člověka a jeho vývoj, rodina, vztahy mezi lidmi, společenské chování, komunikace, režim dne, nemoci, sebepoznání a sebepojetí, sebehodnocení, životní cíle a plány, protiprávní jednání; s dějepisem v tématech národ, typy a formy státu, první státní útvary u nás, náboženství, ohniska konfliktů ve světě, významné osobnosti českých dějin. Další souvislosti můžeme najít s předměty Zeměpis (planeta Země, mezinárodní organizace), Přírodopis (ochrana přírody).

Výchova k občanství zahrnuje podstatnou část průřezových témat (viz oddíl Průřezová témata), pomocí nich se vytvářejí vazby i k ostatním předmětům a oblastem.

Průřezová témata

- OSV - osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
- osobnostní rozvoj – psychohygiena – náročné životní situace
 - sociální rozvoj - kooperace a kompetice
 - morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
 - morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika
- VDO - občan, občanská společnost a stát – práva a povinnosti občana, Listina základních práv a svobod, principy demokracie, národnostní menšiny
- formy participace občanů v politickém životě – demokratické volby, volební systémy, obec
 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie, Ústava ČR
- EGS - Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě
- objevujeme Evropu a svět, naše vlast a Evropa
 - jsme Evropané – Evropská unie, mezinárodní organizace
- MKV - lidské vztahy – slušné chování
- etnický původ – národnostní menšiny, různé podoby života
 - etnický původ - projevy rasové nesnášenlivosti
 - princip sociálního smíru a solidarity – lidská práva, práva národnostních menšin, dokumenty
- EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody
- vztah člověka k prostředí – naše obec, nerovnoměrnost života na Zemi
- MDV – fungování a vliv médií ve společnosti- role médií v životě člověka,..

Formy a metody realizace

- vyučující hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, práce s textem, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, dotazníky, PC, video
 - exkurze
-

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- pracuje s textem, vyhledává a třídí informace, dále s nimi pracuje a využívá je při svém učení
- vybírá a využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojuje získané

poznatky do širších celků, nalézá souvislosti

- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozuje z nich závěry
- poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, plánuje si cesty ke svému zdokonalení

Kompetence k řešení problémů

žák

- tvořivě přistupuje k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi, nalézt řešení
- nenechá se odradit případným nezdarem
- osvědčené postupy aplikuje při řešení dalších problémových situací
- umí kriticky myslet a je schopen hájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje
- komunikuje na odpovídající úrovni
- využívá ke komunikaci vhodné technologie
- své komunikativní dovednosti využívá k vytváření kvalitních vztahů s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

žák

- umí spolupracovat v týmu, naslouchá ostatním a pomáhá jim
- upevňuje dobré mezilidské vztahy
- hodnotí svoji práci i práci ostatních

Kompetence občanské

žák

- zná legislativu a obecné morální zákony a dodržuje je
- váží si ostatních lidí a respektuje jejich názory
- odmítá psychické a fyzické násilí
- zná svá práva a povinnosti a chová se podle nich
- formuje své volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- respektuje a chrání naše tradice

Kompetence pracovní

žák

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- dodržuje bezpečnost při práci, dokáže se přizpůsobit změněným pracovním podmínkám
- chrání zdraví své i ostatních lidí, ochraňuje životní prostředí
- připravuje se na výběr vhodného povolání
- uvědomuje si nutnost dalšího vzdělávání

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-orientuje se v kalendáři -umí vysvětlit původ svátků a spojit je s důležitými zvyky	Rok v jeho proměnách a slavnostech -svátky a významné dny -zvyky	Z-planeta Země
-vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti -zhodnotí význam domova a rodiny pro další vývoj jedince -rozlišuje různé typy rodiny a prosazuje citlivý a tolerantní přístup ke každému z nich -orientuje se v příbuzenských vztazích -charakterizuje základní funkce rodiny -popíše, jak rodina hospodaří s penězi, co tvoří hlavní část příjmů a výdajů rodiny - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti -dokáže rozhodnout, jak vhodně naložit s kapesným a s uspořené penězi, řídí se zásadami hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Domov a rodina -domov a jeho prostředí -typy domova -význam domova a rodiny -různé podoby rodiny -vztahy v rodině, rodokmen -funkce rodiny -náhradní rodinná péče -hospodaření rodiny - hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing - peníze – funkce a podoby peněz, formy placení	Člověk a jeho svět -rodina Miniprojekt-živý rodokmen VZ-rodina a její typy Pě-dívky-rozpočet rodiny
-popíše svou školu a život v ní -zdůvodní potřebu vytvořit a dodržovat společná pravidla a normy chování -objasní význam vzdělání pro život člověka a prokáže nutnost celoživotního vzdělávání	Naše škola, obec, region a kraj -život v naší škole -školní řád -vklad vzdělání pro život -kronika školy	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí,co je obec,kdo ji řídí a jak se do funkce dostal -zhodnotí význam obecní samosprávy a na příkladech doloží její nezbytnost -zná důležité památky a rodáky své obce -vysvětlí pojem region a kraj, začlení naše území ke správnému regionu a kraji -uvede příklady památných míst regionu a objasní,k jakým událostem a osobnostem se vážou -chová se šetrně ke kulturním památkám i přírodním objektům 	<ul style="list-style-type: none"> -obec a její instituce -obecní samospráva a zastupitelstvo -komunální volby -památky -rodáci -naš region a kraj -památky a významná místa -rodáci 	<ul style="list-style-type: none"> VDO-formy participace občanů v politickém životě-obec EV-vztah člověka k prostředí-naše obec Exkurze-naše obec a její památky

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí pojem národa z hlediska své příslušnosti k českému národu a českému státu -vyjmenuje významné historické mezníky v dějinách národa -porovná doložené historické události s pověstmi o počátcích českého národa a rozpozná rozdíl mezi skutečností a fikcí -objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoj k menšinám -vysvětlí pojmy vlast a vlastenectví, uvede příklady vlastenectví, odliší projevy vlastenectví od projevů nacionalismu -určí zajímavá a památná místa naší země -uvede příklady významných osobností, které proslavily naši vlast -vyjmenuje naše výrobky známé ve světě -zhodnotí postavení našeho hlavního města v rámci českého státu i celé Evropy 	<p>Národ, vlast a stát</p> <ul style="list-style-type: none"> -národ, jeho počátky a historie -pověsti o počátcích českého národa -národnostní menšiny <ul style="list-style-type: none"> -pojem vlast a vlastenectví -zajímavá a památná místa -významné osobnosti -co nás proslavilo -hlavní město 	<p>D-národ</p> <p>VDO-občan, občanská společnost a stát-principy soužití s minoritami</p> <p>EGS-Evropa a svět nás zajímá- naši sousedé v Evropě</p> <p>MKV-etnický původ –postavení národnostních menšin</p> <p>Miniprojekt- Průvodce Českou republikou</p> <p>EGS-objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje stát a uvede jeho znaky -vyjmenuje státní a národní symboly, vysvětlí jejich význam a uvede příležitosti, při kterých se používají -rozdělí státní moc na jednotlivé složky a každou z nich charakterizuje (činnost, představitelé) -popíše průběh voleb a vysvětlí jejich důležitost pro demokratický vývoj společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> -stát a jeho znaky -státní a národní symboly -dělbá státní moci -státní orgány a instituce 	D-první státní útvary na našem území
<ul style="list-style-type: none"> -objasní a na příkladech doloží, co je majetek, uvede způsoby jeho získávání a tvorby -zdůvodní nutnost ochrany majetku, svým chováním a jednáním přispívá k ochraně majetku, odsuzuje vandalismus a aktivně proti němu vystupuje -rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví a spoluvlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany uvede příklady -objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, jejich znalost uplatňuje ve svém jednání 	<p>Majetek a vlastnictví</p> <ul style="list-style-type: none"> -majetek a jeho ochrana -vlastnictví, jeho vznik a zánik -spoluvlastnictví - duševní vlastnictví 	Člověk a jeho svět-vlastnictví
<ul style="list-style-type: none"> -uvede různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) -projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti -vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí -orientuje se v nabídce jednotlivých kulturních institucí a vybírá si z ní vhodné akce -charakterizuje masovou kulturu 	<p>Kulturní bohatství</p> <ul style="list-style-type: none"> -kultura a její projevy -kulturní instituce -ochrana kulturních hodnot -význam kultury -masová kultura -kultura a umění 	Člověk a jeho svět MDV-fungování a vliv médií ve společnosti -role médií v životě člověka

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</p> <p>-vyjmenuje druhy umění a ke každému uvede představitele</p>		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -objasní význam pojmu osobnost -vyloží, v čem spočívá rozdílnosti jednotlivých osobností -vysvětlí, co je temperament a charakter a jak se odráží v chování člověka -rozliší dobré a špatné vlastnosti člověka, uvede příklady dovedností a schopností -seznámí se s rozdíly mezi lidmi ve vnímání a prožívání; vysvětlí, co jsou city, čím se od sebe liší a jak se projevují v jednání a chování člověka -naučí se rozpoznávat hodnoty důležité pro život, ve svém chování bude tyto hodnoty zohledňovat -objasní nutnost realistického sebepoznání a sebehodnocení, uvede, jak se může promítnout do rozhodování člověka, jak ovlivňuje vztahy s druhými lidmi a kvalitu života -rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání -uvede na příkladech nedostatky v posuzování druhých lidí a vyhýbá se takovým projevům -popíše, jak může rozvíjet své dobré stránky a překonávat osobní nedostatky, pěstovat zdravou sebedůvěru 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnost člověka -osobnost člověka -podobnost a odlišnost lidí -temperament a charakter -vlastnosti, dovednosti a schopnosti -vnitřní svět člověka -city a jejich dělení -systém osobních hodnot -sebepoznávání a sebehodnocení -poznávání druhých lidí a nedostatky v jejich posuzování -osobní rozvoj -náročné životní situace a jejich zvládnutí 	<ul style="list-style-type: none"> VZ-osobnost člověka, jeho vývoj OSV-morální rozvoj-hodnoty, postoje, praktická etika Miniprojekt-sebeznávání OSV-osobnostní rozvoj-sebeznávání a sebezpečí OSV-osobnostní rozvoj-psychohygienu-náročná životní situace

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -seznámí se se způsoby správného a nesprávného překonávání náročných životních situací -učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci -vlastními slovy vyjádří, v čem vidí smysl lidského života 	<ul style="list-style-type: none"> -životní cíle a plány -hledání smyslu lidského života 	OSV-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> -respektuje rozdíly mezi lidmi, toleruje odlišné názory či zájmy lidí a odlišné způsoby jejich chování i myšlení -zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení -popíše rozdíl v osobních a neosobních vztazích mezi lidmi -uplatňuje vhodné způsoby komunikace -uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty, případné neshody a konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem -rozpozná projevy nesnášenlivosti mezi lidmi a aktivně proti nim vystupuje -posoudí a doloží přínos spolupráce lidí 	<p>Společenství lidí</p> <ul style="list-style-type: none"> -lidská setkání -rozdíly mezi lidmi -rovnost a nerovnost -pomoc lidem v nouzi <p>vztahy mezi lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> -osobní a neosobní vztahy -mezilidská komunikace -konflikty mezi lidmi -problémy lidské nesnášenlivosti -spolupráce lidí 	OSV-sociální rozvoj-komunikace Miniprojekt-komunikace Člověk a jeho svět -komunikace MKV-kulturní difference-respektování zvláštností různých etnik MKV-etnický původ-projevy rasové nesnášenlivosti VZ-osobní bezpečí OSV-sociální rozvoj-kooperace a kompetice

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-objasní a na příkladech doloží nutnost stanovení pravidel lidského soužití, ve svém jednání a chování tato pravidla uplatňuje	-zásady lidského soužití -morálka a mravnost -pravidla chování	MKV-lidské vztahy-slušné chování VZ-společenské chování u stolování
-respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí -uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva -posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva -vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu -uvede příklady činností důležitých orgánů právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soudy, advokáti, ombudsman) -rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady -dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	Právo a spravedlnost -lidská práva -Listina základních práv a svobod -Úmluva o právech dítěte -ochrana lidských práv -právní řád ČR -význam a funkce právního řádu -právní norma -právní ochrana občanů -protiprávní jednání -postihy protiprávního jednání -právo v každodenním životě -význam právních vztahů -důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající	MKV-princip sociálního smíru a solidarity-lidská práva, práva národnostních menšin, základní dokumenty VDO-občan, občanská společnost a stát- Listina základních práv a svobod VDO-občan, občanská společnost a stát-práva a povinnosti občana Člověk a jeho svět -právo a spravedlnost Exkurze-soudní líčení

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání -objasní význam právní úpravy důležitých vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství) -provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy (osobní přeprava, koupě, oprava) a práva a povinnosti z nich vyplývající, právo na reklamaci		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -uvede podstatné znaky státu -rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky -objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů -charakterizuje složky státní moci, rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek i jejich orgánů a institucí -uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu -seznámi se s Ústavou ČR,uvede její části a dokáže se v nich orientovat -objasní smysl voleb v demokratických státech a vysvětlí,jak mohou výsledky voleb ovlivňovat život občanů -rozliší a charakterizuje komunální a parlamentní volby,vysvětlí základní pojmy(volební právo aktivní a pasivní,volební lístek,volební místnosti,komise) <ul style="list-style-type: none"> – přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele – respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí – posoudí význam ochrany lidských práv a svobod – rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu – diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<p>Základy státu</p> <ul style="list-style-type: none"> -znaky státu -typy a formy státu -dělbá státní moci,její orgány a instituce -státní správa a samospráva -Ústava ČR <ul style="list-style-type: none"> -principy demokracie -znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu -komunální a parlamentní volby, volební systém <ul style="list-style-type: none"> – obrana státu – protiprávní jednání – druhy a postihy včetně korupce – - základní práva spotřebitele 	<p>D-typy a formy státu</p> <p>VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>-Ústava ČR-základní zákon státu</p> <p>VDO-občan-občanská společnost a stát-principy demokratického politického systému</p> <p>VDO-principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování-</p> <p>principy demokracie</p> <p>VDO-formy participace občanů v politickém životě</p> <p>-demokratické volby,volební systémy</p> <p>Miniprojekt-volby</p>
-uvede a na příkladech vysvětlí,	Hospodářský život	

<p>co člověk potřebuje ke svému životu a jak své potřeby uspokojuje</p> <p>-charakterizuje úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</p> <p>-zhodnotí význam peněz, umí vyložit jejich základní funkce</p> <p>-vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby 	<p>-lidské potřeby, spotřeba zboží</p> <p>-výroba, obchod, služby</p> <p>-význam a funkce peněz</p> <p>aktivní a pasivní bankovní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - úročení - pojištění - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků 	
--	--	--

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-popíše rozdíly mezi plánovaným a tržním hospodářstvím</p> <p>-vyjádří rozdíly mezi nabídkou a poptávkou</p> <ul style="list-style-type: none"> - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv poptávky a nabídky na tvorbu ceny a její změny - na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz <p>-seznámí se s cíli, které si stát stanovuje v oblasti hospodářství</p> <p>-zná, jakým způsobem stát zajišťuje ekonomický růst</p> <p>-porovná a na příkladech vysvětlí význam dovozu a vývozu pro ekonomiku státu</p> <p>-objasní rozdíl mezi dobrovolnou a nedobrovolnou nezaměstnaností, uvede některé problémy, které souvisejí s vysokou mírou nezaměstnanosti</p> <p>-dokáže posoudit negativní důsledky zvyšování cenové hladiny ve státě</p> <p>- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje</p> <p>-rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané</p>	<p>-principy tržního hospodářství</p> <p>-nabídka, poptávka, trh</p> <ul style="list-style-type: none"> - tvorba ceny, inflace - nejčastější právní formy podnikání <p>-hospodářská politika státu</p> <p>-magický čtyřúhelník (tempo ekonomického růstu, dovoz a vývoz, zaměstnanost, inflace)</p> <p>--státní rozpočet</p> <p>-příjmy a výdaje státu, daňový systém</p>	
<p>-posoudí význam ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy, popíše výhody spolupráce mezi státy</p> <p>-uvede některé významné mezinárodní organizace a společen-</p>	<p>Mezinárodní vztahy</p> <p>-mezinárodní spolupráce, její příklady a výhody</p> <p>-významné mezinárodní organizace (EU, Rada Evropy, NATO, OSN, ..)</p> <p>-integrační procesy v Evropě,</p>	<p>Z-mezinárodní organizace EGS-Jsme Evropané-Evropská unie, mezinárodní organizace</p>

ství, k nimž má ČR vztah, vyjmenuje příklady jejich činnosti a posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajištění obrany státu a účasti na zahr. misích	jejich podstata a význam -	
Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Výchova k občanství	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí důvody integrace v Evropě, popíše vliv začlenění ČR do EU na život občanů - uvede příklady některých projevů globalizace v současném světě a objasní její klady a záporny - uvede příklady některých globálních problémů současnosti, popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání - objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> - globalizace - projevy, klady a záporny - významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení - pomoc lidem v nouzi - pomoc v situacích ohrožení - obrana státu 	<ul style="list-style-type: none"> Př-ochrana přírody, globální problémy D-ohniska konfliktů ve světě EV-základní podmínky života - voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí - ochrana přírody EV-vztah člověka k prostředí - nerovnoměrnost života na Zemi Člověk a jeho svět - globální problémy Miniprojekt-hra BEO

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních jevů, z lidské činnosti a zásahu člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Přírodopis, Zeměpis, Fyzika, Chemie a Chemická praktika, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavě, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovedný charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět 3. období

- 6.ročník – 2 hodiny týdně
- 7.ročník – 2 hodiny týdně
- 8.ročník – 2 hodiny týdně
- 9. ročník – 2 hodiny týdně

Výuka v tomto předmětu směřuje a pomáhá k orientaci v přírodě, komplexnosti jejího chápání. Je určena pro II. stupeň základní školy. Žákům je nabízena možnost chápat souvislosti, složení přírody i vztah mezi přírodou a některými lidskými činnostmi. Žáci poznají základní přírodní principy, zástupce rostlinného i živočišného světa, jejich význam a začlenění do jednotlivých ekosystémů. Nedílnou součástí je pak seznámení i s neživou přírodou, tj. mineralogií a geologií a v souvislosti s tím upozorňuje na základní vlivy člověka na přírodní okolí.

Charakteristika výuky

Celá vzdělávací oblast vytváří dostatečný prostor k uplatnění příležitosti poznávat přírodu jako systému, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na ně a ovlivňují se.

Cíle výuky předmětu přírodopisu by měly být naplňovány zejména

- rozvíjení a prohlubování dříve získaných základních znalostí a fungování přírodních procesů a zákonitostí
- využíváním jednoduchých pozorování, jejich zpracováním a vlastním vysvětlením získaných dat, která se žáci snaží v různých pohledech hodnotit a hledat mezi nimi souvislosti
- vyhledávání potřebných údajů v různých zdrojích informací
- rozpoznávání důležitosti přírodních zákonitostí a procesů pro vlastní život jedince i lidstva jako takového
- rozvíjení schopností naučit se předvídat vlivy různých činností člověka, hodnotit jejich důležitost, pokusit se hledat řešení a později toho využívat v každodenním životě
-

Cíle vzdělávací oblasti:

- navázat a dále rozvíjet zájem žáků o zkoumání přírodních jevů a zákonitostí
- naučit žáky využívat pro zkoumání různé metody (měření, pokusy, pozorování)
- zamýšlet se nad průběhem a příčinami různých přírodních procesů, vyvíjet ze strany žáků snahu o formulace otázek týkajících se těchto procesů, jejich průběhů a v mezích možnosti formulovat odpovědi
- orientace v základních přírodních pojmech
- podle možností se zapojovat do konkrétních aktivit, které vedou k šetrnému chování k přírodním systémům
- rozebrat problematiku využívání obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, analyzovat tuto problematiku z pohledu blízkého regionu, či republikového nebo globálního pohledu
- odhalování souvislostí mezi přírodními podmínkami a životem lidí v blízkém okolí, regionu, na území republiky, v Evropě a ve světě
- pochopit význam šetrného chování ke zdraví i zdraví ostatních
- učit se získat správné návyky chování a mezilidských vztahů

Průřezová témata:

- Environmentální výchova – fosilní zdroje a jejich vyčerpatelnost, snižování emisí, ochrana vodních zdrojů, devastace a rekultivace půdy, změna prostředí a vývoj organismů, lidské aktivity a problematika životního prostředí, základní podmínky života, ekosystémy a jejich rovnováha- základní podmínka života, vztah člověka k prostředí
- Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznání, rozvoj sebepoznání a sebepojetí, morální rozvoj (hodnoty, postoje, praktická etiketa)
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – globální zdravotní problémy obyvatel, závažnost ochrany přírody v regionálním i celosvětovém měřítku

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- poznává základní smysl a cíl učení, dokáže posoudit vlastní pokrok, kriticky hodnotí výsledky svého učení
- osvojit si základní užívané termíny, symboly a znaky probíraných přírodovědných oborů
- prostřednictvím vhodných zadání poznat osvojované postupy i v okolní přírodě
- vytvářet si základní pohled na jednotlivé obory přírodopisu
- prohlubovat základní předpoklady pro experimentování a porovnávání dosažených výsledků

Kompetence k řešení problémů

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- vytvářet potřeby klást si otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, učit se správně tyto otázky formulovat a hledat na ně odpovídající odpovědi
- učit se získávat potřebné informace potřebné k dosažení cílů
- rozvíjet způsoby myšlení, které vyžadují ověřování vyslovených domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- vyjadřovat závěry na základě vlastních zjištění a umět tyto výsledky vysvětlit a obhajovat
- kriticky myslí, snaží se činit uvážlivá rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů se snaží hodnotit
- chápat význam kontroly dosažených výsledků

Kompetence komunikativní

- spolupracovat při řešení zadaných úkolů v menších skupinách
- při společné práci se učit komunikace směřující k optimalizaci společných závěrů
- přemýšlí o zadaném textu a dalších materiálech, reaguje na ně, využívá je ke svému rozvoji a k aktivnějšímu zapojení do společenského dění

Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a zodpovědnost za domácí přípravu
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně
- pochopit význam dodržování základních pravidel zdravého životního stylu
- poskytnout podle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

Kompetence pracovní

- naučit se bezpečně používat vybranou laboratorní techniku a přístroje, udržovat je v pořádku, tak aby vždy byla zajištěna jejich funkčnost
- kriticky hodnotit vlastní dosažené výsledky, naučit se stanovovat si odpovídající kritéria k hodnocení vlastní práce
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
různá pojetí vzniku Země význam atmosféry pro život určí podmínky pro fotosyntézu negativní působení člověka- skleníkový efekt	Země-živá planeta -vznik a vývoj Země -názory na vznik vesmíru -složení Země -vznik a vývoj atmosféry -význam Slunce-fotosyntéza -člověk mění složení atmosféry, ozonoféra	Osobnostní a sociální výchova -skupinové a laboratorní práce -produktivně doplňovat či ovlivňovat postupy práce ve skup. -učí se spolupracovat -učí se dělbě práce -hodnotí práci jedn.členů skup.
srovnání zákl.názorů na život rozliší zákl.projevy a podmínky existence živých buněk a soustav porovná buňku rostlin, živočichů a vysvětlí funkci základních organel příroda jako nenarušitelný životní komplex uvede příkl. výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Obecná biologie -názory na vznik života -vznik vývoj.rozmanitost.projevy života a jeho význam(výživa, dýchání,růst,rozmnožování) - základní struktura života(organi- cké a anorganické látky, buňka rostlinná a živočišná) -vzájemné vztahy organismů v přírodě -ekosystém-producent,konzument, destruent -potravní řetězec,sít'.pyramida	Výchova k myšle- ní v evrop.a glo- bálních souvis. -význ.svět.vědci -zach.glob.ekosy- stémů -ekosystémy v našem okolí
posoudí význam virů a bakterií a sinic v přírodě i pro člověka bakterie, sinice původci onemoc- nění pro člověka aplikuje praktické metody pozná-	Přehled jednoduchých organismů -bakterie, viry(výskyt, význam, využití,původci chorob) -soužití bakterií, choroboplodné bakterie -sinice-význam a nebezpečí -praktické poznávání jedno- duchých organismů -plankton-součást ekosystému -mnohobuněčné řasy	Environmentální výchova -pochopení vztahů člověka a přírody -zákl.pojmy ekolo- gie -práce s odpady -čistění odp.vod

<p>vání přírody-bez.práce význam pro život v moři,vazby jednotlivých živočichů i pro obživu člověka</p>		
<p>porovná různé způsoby výživy hub,význam v ekosystému a místo v potravním řetězci rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby práce s atlasem,první pomoc objasní funkci a význam soužití dvou organismů příklad symbiózy</p>	<p>Biologie hub -houby bez plodnic(zákl.charakte- ristika pozitivní a negativní vliv na člověka a ostatní formy života) -houby s plodnicemi(stavba,výskyt, význam,zásady sběru,konzumace a první pomoc při otravě houbami) -lišejníky(stavba,symbioza,prů- kopník života,výskyt,význam</p>	<p>Mediální výchova -využívání do- stupných poč. programů -sledování přír. fímů v televizi</p> <p>Fyzika -Země a sluneční soustava</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
orientuje se v daném přehledu organismů třídí vybrané organismy do nižších tax.jednotek na základě vývoje stavby orgánů a celého organismu si vytváří předpoklady pro pochopení vývoje života a podíl jednotlivých taxon.skupin na vývoji	Nižší živočichové -žahavci, ploštěnci, červi, hlísti -taxonomie: druh, řád, třída, kmen -vývojové hledisko-rozdílnost ve stavbě a složitosti Měkkýši(mlži, mlži, hlavonožci) -stavba těla, zástupci -jejich podíl na vývoji života na Zemi	Chemie -boj proti škůdcům
význam jednotlivých zástupců, kvalita životního prostředí, boj proti škůdcům	Členovci -stavba těla, rozdělení - pavouci, sekáči, roztoči, štíři, korýši -význam, vliv životního prostředí, nebezpečí pro člověka	Biologie člověka -parazit
pochopení základních životních cyklů a proměn základní taxonomie, užitečnost a škodlivost vybraných zástupců, využití přírodních možností boje proti škůdcům v zemědělství a lesnictví	Podkmen vzdušnicovci-třída hmyz -stavba těla hmyzu rozmnožování. vývoj orgánů -proměna dokonalá a nedokonalá -brouci a motýli -význam, škodlivost, boj proti škůdcům, biologický boj	Estetická výchova -krása přírody

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>porovnává základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí základní funkce orgánů, dokáže uvést základní rozdíly mezi bezobratlými a strunatci</p> <p>rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (kmen, třída)</p> <p>na základě pozorování dokáže odvodit základní projevy chování živočichů v přírodě a jejich přizpůsobení danému životu</p> <p>zná význam základních živočichů v přírodě a pro člověka</p>	<p>Strunatci - zákl. charakteristika Obratlovci - vývojové znaky - kruhoústí - paryby</p> <p>Ryby - vývojové znaky - stavba těla, zástupci - význam</p> <p>Obojživelníci - vývojové znaky a rozdíly - stavba těla a zástupci Plazi - vývojové znaky - přizpůsobení životu i na zemi - stavba těla a zástupci - ještěři, hadi, želvy, krokodýli - podíl plazů na vývoji života Ptáci - vývojové znaky - stavba těla a rozdělení Hlavní čeledi: hrabaví, měkkozobí, vrubozobí, dravci, sovy, šplhavci, kukačky, pěvci, pštrosi, tučnáci, papoušci - etologie ptáků</p>	<p>Průřezová témata Mezipředmětové vazby</p> <p>Environmentální výchova - pochopení vztahů člověka k přírodě - seznámení se základ. pojmy ekologie - zdravý životní styl a čištění odpadních vod - fosilní zdroje a jejich vyčerpatelnost, snižování emisí, ochrana vodních zdrojů</p> <p>Mediální výchova - získávat nové poznatky z medií a výukových programů</p>
<p>praktické poznávání zákl. druhů, práce s mikroskopem</p> <p>chápe vznik fosilních paliv</p> <p>rozpozná a objasní funkci pletiv a orgánových soustav</p> <p>význam lesních ekosystémů praktické určování jehličnanů</p>	<p>Botanika - přechod rostlin na souš - mechy (stavba, rozmnožování, zástupci, význam) - kapradiny, přesličky, plavuně (stavba těla, zástupci) - pravěcí zástupci a jejich význam Rostliny nahosemenné - soustava pletiv - jehličnany (stavba, význam, zástupci) - cizokrajní zástupci Ekosystém</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova - skupinové a laboratorní práce žáků - práce v týmu - udržitelný rozvoj a zachování fungujících ekosystémů v globálním měřítku</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
dokáže porovnat rostlinné orgány podle vnější stavby, orientuje se ve vnitřní struktuře kořene, stonku, plodu a semene rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a ovládá základní vyhledávání v atlasu rostlin	<p>Stavba rostlinného těla</p> <ul style="list-style-type: none"> -kořen, stonek, list -růst, vývoj a rozmnožování rostlin -květ, květenství, opálení, oplození -plody, semena a jejich rozšiřování -Dvouděložné rostliny: pryskyřníkovité, růžovité, brukvovité, břízovité, bukovité, vrbovité, hluchavkovité, hvězdnicovité -užitkové rostliny -Jednoděložné rostliny: amarylkovité, liliovité, kosatcovité, vstavačovité, sítinovité, šachorovité, lipnicovité a další 	<p>Výchova k myšlení v evr. a globálních souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> -závažnost ochrany přírody -význam produkce potravin a pomoc rozvojovým zemím

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze rozliší a porovná základní skupiny savců	Savci-úvod,vývoj -ptakořitní,vačnatci -šelmy - ploutvonožci,zajícivci,hlodav ci -sudokopytníci -lichokopytníci -hmyzožravci,primáti -další vývoj savců	Osobnostní a sociální výchova -skupinová práce při laboratorních pracích -ověřování svých názorů v prac. kolektivech
pochopení rovnocennosti lidských ras	Vznik člověka -názory na vznik člověka -Homo habilis,Homo erectus, Homo sapiens,Homo sapiens sapiens -lidské rasy	Multikulturní výchova -klidná atmosféra, vzájemná důvěra a otevřenost -získání teoretic- kých základů k pochopení raso- vých a etnických problémů ve spo- jení s vývojem člověka z jednoho živočišného před- chůdce(člověk je pouze jedním z druhů primátů)
pochopení důležitosti zdrav. životního režimu pochopí vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří uvede základní příklady dědič- nosti a příklady vlivu prostředí na utváření organismu	-nervová soustava(význam, vývoj, mícha,mozek,reflexy) -soustava rozmnožovací -hygiena duševní činnost - toxikománie -smyslová ústrojí(zrak-vady, hygiena,první pomoc,sluch,hmat, čich a chuť -nitroděložní a další vývoj jedince Dědičnost -nauka o dědičnosti,gen,G,Mendel -lidská populace a její vývoj	Mediální výchova -využití počítačo- vých programů Chemie-rozdělení, působení chemic- kých látek a zásady první pomoci Fyzika-nemoci z ozáření,mutace

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
orientuje se ve vývoji Země dokáže popsat složení Země	Zrození naší planety -vznik života,vývoj organismu -geologické éry,geologické vědy -paleontologie -vznik a složení Země	Osobnostní a sociální výchova -při laboratorních pracích přizpů- sobení se pracovnímu tempu a postupům -spolupracuje se spolužáky Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -získání správného pohledu na udrži- telné zdroje a zachování fungu- jícího ekosystému
rozpozná podle charakteristických vlastností základní nerosty a horniny uvede použití základních nerostů a hornin	Nerosty -nerosty v zemské kůře -vnitřní stavba nerostů -krystalové soustavy -fyzikální a chemické vlastnosti nerostů Přehled nerostů -prvky -halogenidy -sulfidy -oxidy -uhličitany -dusičnany -sířany -fosforečnany -křemičitany -organolity -petrologie	Environmentální výchova -seznámení se se základy ekologie, problematikou třídění a recyklace odpadu
	Hornina -hlubinné a povrchové vyvřeliny -usazené horniny -organogenní a chemické suroviny -přeměněné horniny	Mediální výchova -využití počítačo- vých programů Chemie -suroviny pro chem.výrobu -další zpracování surovin pro sta- vebnictví, sklářství,výrobu kovů,plast.hmot

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
dokáže rozlišit základní důsledky vnitřních a vnějších geologických jevů tzpz vzniku pohoří uvede půdotvorné činitele a rozliší hlavní půdní typy	Geologické děje Vnitřní -Litosféra-pohyb, vrásnění -druhy pohoří -sopečná činnost a zemětřesení Vnější -zvětrávání -působení zemské tíže -činnost vody a ledovců -činnost větru -půdy(vznik, složení, vlastnosti, třídění)	Zeměpis -druhy pohoří -rozšíření sopečné činnosti -nejznámější příklady vnějšího zvětrávání ve světě
popíše geologický vývoj Země zhodnotí vliv jednotlivých ér vývoje Země na vzniku života rozlišuje jednotlivá geologická období podle základních charakteristických znaků	Vznik Země -názory na vznik a vývoj života -prekambrium -prahory -prvohory -druhohory -třetihory -čtvrtohory -geologický vývoj ČR	Fyzika -fyzikální vlastnosti nerostů a hornin -využití některých fyzikálních vlastností nerostů v praxi -výroba energie
vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy uvede příklady znečišťování vody a vzduchu a navrhne preventivní opatření vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Ekologie -vztah organismu k prostředí -životní prostředí člověka -přírozené a umělé ekosystémy -ochrana přírody a životního prostředí – podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka – mimořádné události způsobené přírodními vlivy- příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové	

	katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
--	--	--

5.6.2 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět ve 3 období:

- 6. ročník – 2 hodiny týdně
- 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. ročník – 2 hodiny týdně
- 9 ročník – 2 hodiny týdně

Zeměpisné vzdělání umožňuje žákům získávat a rozvíjet základní orientaci v geografickém prostředí, poznávat hlavní geografické objekty, jevy a procesy i používat základní geografické pojmy a poznávací metody. Při této příležitosti získává základní dovednosti práce s plány, mapami a atlasy. Žáci si vytváří a prohlubují aktivní přístup k rozvoji a ochraně životního prostředí, podchycují a rozvíjejí trvalý zájem o poznávání vlastní země a zemí našich nejbližších sousedů i celých regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka – občana planety Země.

Při výuce žák poznává důležité vztahy mezi přírodou a lidskou činností, hlavně závislost na přírodních zdrojích a vlivy činnosti člověka na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Cíle vzdělávací oblasti

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, poznávání základních geografických objektů, jevů, procesů a souvislostí mezi nimi, osvojování a používání základních geografických pojmů a poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat s plány, mapami, atlasy a s dalšími geografickými podklady a zdroji informací
- spoluvytvářet a podporovat aktivní přístup při rozvoji a ochraně životního prostředí
- podchytit a rozvíjet smysl pro respektování veškeré přírody na Zemi a vážit si všech lidských výtvorů
- podporovat a rozvíjet trvalý zájem o poznávání vlastní země a zemí našich sousedů, regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka – občana planety Země

Charakteristika výuky

Zeměpisné vzdělávání umožňuje žákům porozumět zeměpisným faktům a jejich zákonitostem, pomáhá lépe se orientovat v běžném životě

Hlavní cíle předmětu zeměpis se musí zaměřovat hlavně na

- přírodu jako celek a jejich vzájemné ovlivňování
- při praktických činnostech se žáci učí pozorovat přírodní objekty, měřit je a z výsledků vyvozovat závěry
- poznávat důležité vztahy mezi přírodou a lidskou činností, hlavně závislost na přírodních zdrojích
- vliv činnosti člověka na stav životního prostředí a na lidské zdraví
- další informace žáků o postavení Země ve vesmíru
- seznámení žáků s přírodními podmínkami pro veškeré organismy i pro člověka
- v oblasti společenskovední umožnit žákům poznat a pochopit základní problémy růstu populace ve světě, problémy s výživou lidstva či ochranou přírody
- schopnost se orientovat v základních údajích o naší republice, Evropě a EU o dalších světadílů

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- zvládnutí vlastního chování, vytváření dobrých vztahů v kolektivu, vytváření společných řešení, vztahy a soužití ve společnosti, sebepoznání, seberegulace

Výchova demokratického člověka

- vytváří si základy k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod, pochopí vybraná pravidla pro fungování společnosti, nese vlastní odpovědnost za svá rozhodnutí, vede k uvažování o problémech v širší souvislosti a ke kritickému myšlení, lidská solidarita, občanská společnost, základy politického a hospodářského života

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- soužití v rámci celé Evropy a na dalších kontinentech, informace napříč zeměmi a práce s nimi, regionální souvislosti, porozumění, postupně se seznámit se souvislostmi přírodních podmínek a života lidí v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě

Multikulturní výchova

- etnické skupiny, postavení menšin, kulturní diference, rasismus, diskriminace, identita

Mediální výchova

- ověřování informací, etický kodex, analýza textů, prezentace a zdůvodnění svých názorů

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- chápat probírané oblasti v zeměpisném kontextu
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech
- seznámit se s obecně používanými termíny a symboly vzdělávacích oborů zeměpisu

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své základní názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout a respektovat i odlišný názor
- využívat získané obecné komunikační dovednosti k základnímu vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- chápat základy týmové práce a význam samostatné práce
- seznámit se s možnostmi utváření klidné atmosféry v týmu
- naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- vždy se snažit nacházet pouze nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalosti získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- rozvíjet své myšlení a nacházet nové řešení

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 6
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
umí objasnit základní aspekty postavení Země ve vesmíru a zákl.vlastnosti ostatních těles sluneční soustavy zhodnotí zákl.důsledky pohybu Země na veškerý život	Planeta Země -postavení Země ve vesmíru -tvar a pohyby planety Země -Měsíc -porovnání s ostatními tělesy sluneční soustavy	Osobnostní a sociální výchova: -přispívá k utváření vztahů ve třídě -rozvíjí základní dovednosti dobré
dokáže použít základy zeměpisné a topografické terminologie	Globus a mapa -globus,měřítko globusu -zeměpisná síť -důležité rovnoběžky a poledníky, zeměpisné souřadnice -určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti -měřítko a obsah plánů a map, jejich orientace vzhledem ke světovým stranám -praktické činnosti s plány,mapami a atlasy	komunikace -vede k uvědomování si hodnot lidí Výchova demokratického občana: -nést zodpovědnost za vlastní rozhodnutí -rozvíjí a podporuje komunikativnost, formulační a dia-
rozlišuje jednotlivé složky přírodní sféry,jejich základní vzájemné souvislosti pojmenovává základní typy zemského povrchu porovnává vliv vybraných vnitřních a vnějších vlivů v přírodní sféře a jejich dopad a jejich dopad na člověka i přírodu	Přírodní obraz země Krajinná sféra a její části: -litosféra(stavba Země,dno oceánů zemětřesení,sopečná činnost, vznik pohoří,zvětrávání a činnost větru,působení povrchové tekoucí vody-povrch jako výsledek působení přírodních činitelů) -atmosféra(předpověď počasí, podnebí,trvání dne a noci,teplotní pásy,celkový oběh vzduchu v atmosféře) -hydrosféra(oceány a moře,pohyb mořské vody,vodní toky,jezera, bažiny a vodní nádrže,ledovce, podpovrchová voda) -pedosféra(typy půd,struktura) -biosféra(tropické lesy,savany, pouště,subtropie,stepi,lesy mírného pásu,tundra,polární oblasti,život v oceánu,výškové stupně v krajině	logické schopnosti a dovednosti Multikulturní výchova: -poznávání a respektování různých etnik a jejich kultur -rozvíjet smysl pro rovnocennost všech lidí a různých způsobů života i myšlení -vytváří si podklady proti projevům rasové nesnášenlivosti,netolerance a diskriminace Environmentální výchova: -vede k pochopení vzájemných

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
umí ukázat na mapách probrané světadíly a oceány přiměřeně hodnotí jejich polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské a vybrané politické a hospodářské poměry	Afrika -poloha, rozloha, povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flora, přírodní zdroje, kolonizace, obyvatelstvo, státy a oblasti	vztahů člověka a životního prostředí -vytváří základy pro aktivní ochranu našeho život-
hodnotí základní důsledky případných změn přírodních, hospodářských či politických	Indický oceán	ního prostředí -seznáme se s ekosystémy (např. les,
	Austrálie -poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, fauna, flora, přírodní zdroje, objevení Austrálie, Australský svaz	tropický deštný prales, oceán) a uvědomí si jejich význam pro život na celé planetě -podněcuje k ochraně a šetření zákl. přírod. zdrojů
význam Antarktidy pro člověka	Antarktida	Mediální výchova -učí se využívat media jako zdroje informací ve vyučování, v zábavě i ve volném čase

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-umí ukázat na mapách probírané světadíly a oceány	Amerika -poloha,rozloha	Osobnostní a sociální výchova
-porovnává a přiměřeně hodnotí jejich polohu,rozlohu,přírodní společenské,kulturní,společenské politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných oblastí nebo států -hodnotí případně změny přírodní, hospodářské či politické a jejich	Severní Amerika - relief,podnebí,vodstvo,vegetační pásma,fauna,flora,obyvatelstvo, hospodářství,politické rozdělení Severní Ameriky -Kanada,Grónsko - USA(hospodářství,doprava,státy a města)	-utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci formuje studijní dovednosti -rozvíjí základní předpoklady
důsledky -umí ukázat na mapách všechny probírané světadíly,oceány a makroregiony podle zadaných	Jižní Amerika -rozdělení,státy Jižní Ameriky Oceány -Atlantický,Severní Ledový	pro dobrou komunikaci a k tomu příslušné vědomosti
kritérií -porovnává a úměrně hodnotí polohu,rozlohu,přírodní a společenské poměry v jednotlivých	Eurasie -poloha,rozloha,relief,podnebí, vodstvo,vegetační pásma, obyvatelstvo,hospodářství	Výchova demokratického občana -vede k pochopení základního významu řady pra-
regionech -zvažuje změny,ktelé v různých částech světa nastaly,nastávají nebo mohou nastat a vyvozuje případné příčiny	Asie Jihozápadní Asie -povrch,podnebí,obyvatelstvo, kultura -Arabské státy -Střední Asie(státy) Jižní a Jihovýchodní Asie -obyvatelstvo,kultura,státy -Japonsko,Korejský poloostrov. Mongolsko,Čína	videl a zákonů pro fungování různých typů společností -rozvíjí a podporuje základní aspekty komunikativnosti, dialogické schopnosti a dovednosti
	Evropa -úvod,politické rozdělení,EU, NATO Jižní Evropa	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
	-Itálie,Řecko,Španělsko, Portugalsko Západní Evropa -V.Británie,Irsko,Francie, Benelux Severní Evropa - Švédsko,Finsko,Norsko,Dánsko, Island,Litva,Lotyšsko,Estonsko	-rozšiřuje a pro- hlubuje i uspořá- dává základní do- vednosti potřebné k orientaci v jedno- tlivých kontinen- tálních prostředích -světová integrace, co jednotlivé kon- tinenty spojuje či rozděluje Multikulturní výchova -poznávání a respektování zá- kladních zvlášt- ností různých ná- rodností,jejich kultur a nabožen- ství -rozvíjet smysl pro rovnocennost všech lidí různých způsobů života a myšlení -význam učení cizím jazykům jako předmětu dorozumívání
-hodnotí základní aspekty změny vývoje v této oblasti i ve vztahu k případnému dalšímu uspořá- dání celé Evropy		Environmentální výchova -rozvíjí celosvě- tová ekologická, ekonomická a prostorová hle- diska -rozvíjení pocitu

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
		odpovědnosti ve vztahu k biosféře, ochraně přírody i přírodních zdrojů v celosvětovém i kontinentálním měřítku -dále se seznamovat s problémy, které vznikají působ.člověka např.zemědělství, doprava,průmysl, zpracování odpadů Mediální výchova -učí se využívat médií jako zdroje informací -rozvíjení práce s časopisy a televizí

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
vymezí geografické postavení ČR	Česká republika na mapě Evropy -zeměpisná poloha,rozloha, členitost,přírodní poměry	Osobnostní a sociální výchova -přispívá k utvá- ření dobrých lid. vztahů ve třídě i mimo ni
dokáže uvést základní geologické etapy vývoje území ČR,určí zá- kladní charakteristiku jednotli- vých subprovincií	Povrň a jeho typy -vznik a vývoj povrchu -vznik a vývoj reliéfu -členění povrchu(charakteristika jednotlivých subprovincií)	Multikulturní výchova
dokáže určit evropské klimatické vlivy na podnebí v ČR uvede příklady znečišťování,	Podnebí -podnebí,teplota,podnebné oblasti -znečištěné ovzduší	-naučit se poznávat a respektovat zvláštnosti růz- ných etnik a cizin- ců žijících v ČR
vzniku skleníkového efektu a určí možné cesty řešení pochopí význam vody v přírod- ním koloběhu	Vodstvo -řeky,jezera,rybníky,nádrže, podzemní vody -znečištění vod	-poznávat a vytvá- řet si aktivní pos- toj proti rasové nesnášenlivosti, netoleranci a diskriminaci
uvede příklady znečišťování vody	Druhy půd a půdní typy	
význam půdy pro člověka	Fauna a flóra	
působení člověka na krajinu	Obyvatelstvo -rozmístění obyvatelstva -sídla a sídelní poměry	Environmentální výchova
umí vyhledat nosné oblasti těžby nerostných surovin a hospodář- ských aktivit provádí základní charakteristiku zemědělských oblastí	Hospodářství ČR Průmysl -průmysl paliv a energetiky, hutnický průmysl,strojírenství, chemický průmysl,průmysl stavebních hmot,spotřební průmysl Zemědělství -zemědělská půda a plodiny,chov hospodářských zvířat,zemědělské oblasti	-přispívat k utvá- ření zdravého životního stylu, estetickému vní- mání krás naší vlasti -vést k aktivní ochraně našeho životního prostře- dí -vznik a význam kulturní krajiny, uvědomit si zá- kladní příznivé a nepříznivé vlivy a dopady lidské činnosti
význam cestovního ruchu ve vztahu k zásadám udržení přírodní krajiny a NP i CHKO	Další oblasti -doprava -služby a rekreace -cestovní ruch -zahraniční obchod	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
uvádí příklady v působnosti ČR	Střední Evropa -Německo,Polsko,Slovensko, Maďarsko,Rakousko,Švýcarsko	-podněcovat k ochraně a šetření zákl.přírodních zdrojů jako je voda,ovzduší, půda
	Jihovýchodní Evropa -Jihoslovanské státy,Albánie Východní Evropa -politické poměry a obyvatelstvo -Bělorusko,Ukrajina,Rusko	Mediální výchova -učit sebevyužívat média jako zdroje informací ve vyučování,v zábavě i ve volném čase -využívání počítače a internetu k získávání informací k zábavě i k účelnému využívání volného času
	Národní parky a CHKO	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech -rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí -vytváří potřebné podklady pro pochopení významu společenských politik a institucí EU,seznamuje s jejím dopadem na
ve vybraných mezinárodních institucích,organizacích a seskupeních	Hospodářské a politické postavení ČR -postavení v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodního obchodu -členství v organizacích a seskupení(EU,NATO)	
vymezi základní přírodní,hospodářské,kulturní a poměry a zdroje	Regiony ČR -Praha,střední,jihní,západní,	

<p>na území ČR a v jednotlivých regionech lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR</p> <p>vymezí a lokalizuje místní region</p>	<p>severozápadní Čechy, pánevní oblast, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, moravsko-slezský kraj, Zlínský kraj</p> <p>-místní region (základní data a charakteristika, místní obec)</p>	
		<p>osobní a občanský život</p> <ul style="list-style-type: none"> -EU a další mezinárodní organizace -naše vlast a Evropa, evropské a státní symboly země Evropy -život Evropanů a styl života evropských rodin -co Evropu spojuje a co ji rozděluje -evropské integrace

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>srovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných i odlišných znaků</p> <p>posoudí základní prostorovou orientaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst a pohyb porovnává, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní znaky sídel srovná průřezové předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit lokalizuje hlavní aktuální geopolitické změny a politické zájmy ve světě</p>	<p>Společenský a hospodářský zeměpis Státy světa</p> <ul style="list-style-type: none"> -podle polohy, územní rozlohy, hranic, podle počtu obyvatelstva -politické, bezpečnostní a hospodářské organizace a seskupení -obyvatelstvo světa - rozmístění podle ras, národů, jazykových skupin a náboženství -společenské, sídelní a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace -rozmístění hospodářských aktivit (odvětvová struktura) <ul style="list-style-type: none"> - průmysl - zemědělství - doprava - služby cestovní ruch -ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně -soužití ve společensky rozdílné společnosti -geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> -vede k uvědomování si hodnot a názorů druhých, prevence škodlivých způsobů chování
		<p>Výchova demokratického občana</p> <ul style="list-style-type: none"> -vede k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod -vede k uvažování o širších problémech a souvislostech a ke kritickému myšlení
<p>srovnává základní typy krajin jako součást pevninské krajinné sféry, rozlišuje vybrané znaky a funkce krajin</p> <p>uvádí konkrétní příklady přírodních a krajinných složek a prvků</p>	<p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> -krajina - typy krajin, přírodní a společenské prostředí, vztah přírody a společnosti -složky životního prostředí (vliv těžby, průmyslu) <ul style="list-style-type: none"> -vliv těžby -vliv průmyslu -dopravy -urbanizace -zemědělství -lesnictví -vliv vodního hospodářství -vliv cestovního ruchu 	<p>Multikulturní výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> -uplatňování práva všech lidí ve společnosti, právo na spolupráci a toleranci -vzájemně se obohacovat o kulturu různých národů -poznávat a odsuzovat projevy rasové nesnášenlivosti, netolerance a diskriminace
		<p>Environmentální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> -vést k pochopení vzájemných vztahů člověka a

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Zeměpis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>dokáže uvést na vybraných příkladech důsledky přírodních i společenských vlivů na životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> -udržitelnost života a rozvoje společnosti -ochrana přírody(chráněná území ČR a ve světě) -globální ekologické problémy a jejich východiska -pozorování v terénu místní krajiny 	<p>životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> -sledovat,rozvíjet a rozlišovat ekologická,ekonomická a prostorová hlediska -vést k osobním pocitům a angažovanosti ve vztahu k biosféře ochraně přírody a přírodních zdrojů -průběžně se seznamovat s problémy, které vznikají působením člověka (zemědělství, dopravy, průmyslu-hospod. s odpady <p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> -kritický pohled na reklamy, některá zprávo-dějství,orientace v textu -rozvíjení využívání práce s grafy časopisy,televizí i videoprogramy

5.6.3 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 7., 8., a 9. ročníku dvě hodiny týdně

Vzdělávání v předmětu fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a pozorování fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Učebna fyziky je společná s učebnou chemie, proto řád učebny fyziky je nedílnou součástí řádu učebny chemie. Dodržování pravidel je pro každého žáka a vyučujícího závazné.

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a Matematika a její aplikace:

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch)
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, Sluneční soustava
- matematika: řešení slovních úloh, užití procent, trojčlenky, číselné obory (např. celá čísla)

Průřezová témata:

VDO- rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat – výchova demokratického občana

OSV- rozvíjení dovedností a schopností – osobnostní a sociální výchova

EV- posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky – environmentální výchova

MDV- komunikace a kooperace, kritické čtení – mediální výchova

EGS- evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj – výchova k myšlení v evropských souvislostech

MKV- vzájemné respektování – multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vede žáky k vyhledávání, třídění a posuzování informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- podněcuje žáky k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

- zadává takové úlohy, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení
- vede žáky k vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

- užívá přiměřeně práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky
- vyžaduje respektování názorů druhých
- vede žáky k diskusi, k formulování svých myšlenek nejen v mluvené formě, ale i v písemné

Kompetence sociální a personální

- využívá skupinového vyučování, vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

- vyjadřuje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (nízkoenergetické domy, apod.)

Kompetence pracovní

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Cíle výuky fyziky

Pro výuku fyziky platí cíle základního vzdělávání a cíle vzdělávací oblasti Člověk a příroda uvedené v RVP ZV. Tyto cíle rozpracované ve formě očekávaných výstupů, učiva, mezipředmětových vztahů a začlenění Průřezových témat uvádí následující tabulka.:

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje látku a těleso,dovede uvést příklady látek a těles -správně používá pojem atom, molekula,iont -má představu o tom,z čeho se skládá atom -popíše rozdíl mezi látkou pevnou,kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší 	stavba látek -látka a těleso -částicové složení látek .rozdělení látek(pevné,kapalné a plynné)	EV-změny skupenství,počasí,srážky EGS-možnost vzniku eroze Ch-částicové složení látek
<ul style="list-style-type: none"> -porozumí základním pojmům (atom a jeho složení,molekula, iont) -na základě znalosti druhu náboje rozhodne,zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat,či odpuzovat -podle počtu protonů a elektronů v částici pozná,zda jde o atom kladný nebo záporný iont -rozumí pojmům el.náboj a el. pole 	elektrické vlastnosti látek -elektrický náboj a elektrické pole -složení atomu,molekuly,ionty	Ch-atomy,molekuly,ionty M-celá čísla MDV-informace v médiích o mikrovětě OSV-užívání délkových měřidel
<ul style="list-style-type: none"> -ovládá značky a jednotky základních veličin -vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku -změří délku tělesa,výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách -vypočítá průměrnou délku z naměřených hodnot -změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a dokáže výsledek vyjádřit v různých jednotkách -změří hmotnost pevných a kapalných těles na rovníramenných, digitálních váhách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce 	fyzikální veličiny -délka -objem -hmotnost	M-převody jednotek -převodní vztahy -desetinná čísla Ch-odměřování kapalných látek, -vážení látek -vlastnosti látek OSV-měření objemu válcem -vážení -měření času

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním užívá vztah $\rho = m : v$, měří hustoměrem a pracuje s tabulkami -změří časový úsek pomocí stopky a orientuje se na ciferníku hodin -rozumí pojmům přechodný a nepřechodný rok, kalendář -změří teplotu pomocí teploměru, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot a spočítá průměrnou denní teplotu -předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší, nebo zmenší 	<ul style="list-style-type: none"> hustota čas teplota -teplotní roztažnost těles 	<ul style="list-style-type: none"> EGS-užívání časových pásem OSV-měření teploměrem P-určení průměrné teploty a její porovnání OSV-práce s kompasem, orientace na mapě
<ul style="list-style-type: none"> -zjistí zda na těleso působí magnetická síla -dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích -ověří existenci magnetického pole -u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry 	<ul style="list-style-type: none"> magnetické vlastnosti látek -magnetické pole 	
<ul style="list-style-type: none"> -správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schematu -rozumí a dovede užívat elektrotechnické značky -volí k jednotlivým spotřebičům vhodný zdroj napětí -pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud -objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné a pohybové) 	<ul style="list-style-type: none"> elektrický obvod -jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod -vodič a izolant -elektrický proud -elektrické napětí 	<ul style="list-style-type: none"> Pč-elektrický obvod EGS-uvážené užívání el. spotřebičů s ohledem na spotřebu el. energie EV-vliv výroby elektřiny na životní prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí princip tepelných spotřebičů -změří elektrický proud ampérmetrem a galvanometrem a elektrické napětí voltmetrem -dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními -objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem -rozdělí pokusně vodič od izolantu -uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody -popíše princip ochrany před účinky blesku -rozumí pojmům blesk, hrom, bleskovod a uzemnění 	<ul style="list-style-type: none"> -pravidla bezpečné práce -zkrat -pojistka -tepelné účinky elektrického proudu -vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech -blesk a ochrana před ním 	OSV-bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, 1.pomoc při úrazu el.proudem
<ul style="list-style-type: none"> -popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles -odliší planetu, hvězdu a měsíc -popíše hlavní součásti Sluneční soustavy(planety,měsíce,planety,komety) -má představu,jaké děje se odehrávají na Slunci -objasní střídání dne a noci a ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> Sluneční soustava Vesmír -planety,měsíce -hvězdy -složení Sluneční soustavy 	<ul style="list-style-type: none"> Z-postavení Země ve vesmíru 2.období-Sluneční soustava,planety EGS-planeta Země jako součást vesmíru

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-rozhodne,zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k jinému tělesu</p> <p>-změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas</p> <p>-určí průměrnou rychlost z dráhy určené tělesem za určitý čas</p> <p>-používá s porozuměním vztah $v=s:t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh</p> <p>-znázorní grafem závislost dráhy pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak</p> <p>-rozumí pojmům okamžitá průměrná a aritmetický průměr rychlostí</p>	<p>pohyb a klid tělesa</p> <p>-relativnost pohybu</p> <p>-dráha, rychlost, čas</p> <p>-okamžitá a průměrná rychlost</p>	<p>M-přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>VDO-dodržování maximální povolené rychlosti</p> <p>M-jednoduché výpočty</p> <p>-slovní úlohy</p>
<p>-rozpozná,zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužení pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly</p> <p>-změří sílu siloměrem</p> <p>-užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa $F_g = m \cdot g$ při řešení jednotlivých úloh</p>	<p>síla a její měření</p> <p>-síla působící na těleso</p> <p>-gravitační síla a pole</p> <p>-měření síly siloměrem</p>	<p>OSV-měření úhlooměrem</p> <p>Z-Sluneční soustava, vliv Měsíce, slapové jevy</p>
<p>-určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejných a opačných směrů</p> <p>-určí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese</p> <p>-využívá Newtonovy zákony k vysvětlení nebo předvídání změn pohybu tělesa při působení sil</p>	<p>pohybové zákony</p> <p>-skládání sil</p> <p>-výslednice sil</p> <p>-těžiště tělesa</p> <p>-Newtonovy pohybové zákony (1.,2.,3.)</p>	<p>M-grafické sčítání a odčítání úseček</p> <p>EV-silniční doprava</p> <p>EV-silniční doprava- rozložení nákladu –škody na komunikacích</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozeznává jednotlivé druhy sil -využívá poznatky o podmínkách rovnovážné polohy na páce a pevné kladce pro vysvětlení praktických situací -s porozuměním užívá vztah $M=F \cdot a$ a $F_1 \cdot a_1 = F_2 \cdot a_2$ v jednoduchých úlohách -v jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly -užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy na níž síla působí -navrhne způsoby, kterými lze zvětšovat či zmenšovat tlak a uvede příklady z praxe 	<ul style="list-style-type: none"> otáčivé a deformační účinky -druhy sil podle účinku -otáčivé účinky síly -rovnováha páky -jednoduché stroje (kladka) -tlak a tlaková síla -otáčivé a deformační účinky síly 	<p>OSV - bezpečnost silničního provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> -setrvačnost - bezpečnostní pásy D - stavby ve starověku a středověku <p>EV - železniční - silniční doprava, přetěžování kamionů - škody na komunikacích</p>
<ul style="list-style-type: none"> -změří třecí sílu -užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu -navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly a využití v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> tření -brzdné, odporové a třecí síly 	<p>OSV - záchrana člověka, který se propadl ledem na zamrzlé vodní ploše</p> <p>EV - zimní údržba silnic a její vliv na ŽP (posyp a solení)</p>
<ul style="list-style-type: none"> -užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení -vysvětlí vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá $p = h \cdot \rho \cdot g$ k řešení problémů a úloh -s pomocí Archimedova zákona objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci -porovnáním vztlakové a gravitační síly dokáže předpovídat, zda se těleso potopí, vznáší se nebo plove na hladině kapaliny 	<ul style="list-style-type: none"> mechanické vlastnosti kapalin a plynů -Pascalův zákon -hydrostatický tlak -Archimedův zákon -vztlaková síla působící na tělesa v kapalině -plování, vznášení a potápění těles v kapalině -atmosferický tlak -tlak plynu v uzavřené nádobě 	<p>OSV - záchrana tonoucího</p> <p>EV - předpověď počasí</p> <p>EV - znečištění ovzduší exhalace</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak v plynu v uzavřené nádobě - zná pojmy přetlak, podtlak, exploze, imploze 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - objasní vznik měsíčních fází - vyhledá hodnotu rychlosti světla v tabulkách pro vakuum a pro další optická prostředí - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou opt. prostředí k nalezení obrazu na rov. zrcadle - určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi - rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici, nebo od kolmice - rozliší spojku a rozptylku - dokáže popsat, z čeho jsou složeny jednoduché optické přístroje a jak se využívají v běžném životě - porozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakost a způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - pokusně objasní rozklad bílého světla optickým hranolem - vysvětlí vznik duhy v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> světelné jevy - světlo, zdroje světla - přímočaré šíření světla - rychlost světla - odraz světelného paprsku - zrcadla - zákon odrazu - zákon lomu - lom světla na optickém rozhraní - optické čočky - rozklad světla 	EGS- využití zrcadel v alternativních zdrojích energie- sluneční elektrárny

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozumí pojmem periodický děj, vlnění -pomocí modelu matematického kyvadla dokáže popsat průběh periodického děje -vysvětlí pojmy amplituda, perioda, frekvence -určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku -pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí, zdroj a sluchový orgán -chápe odraz zvuku jako odraz zvukového vzruchu od překážky a dovede objasnit vznik ozvěny -využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří -zjistí, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet (frekvence) -rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí -určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka -zná principy různých způsobů záznamu a reprodukce zvuku 	<ul style="list-style-type: none"> akustika -periodické děje, vlnění -zvuk, zdroj zvuku -šíření zvuku -odraz zvuku -tón, výška tónu -kmitočet tónu -hlasitost zvuku -záznam a reprodukce zvuku 	<ul style="list-style-type: none"> F-střídavý proud a jeho popis HV-princip činnosti hudebních nástrojů EV-nadměrná hladina zvuku OSV-obsluha audio zařízení, péče o zvuková (datová) media

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozumí pojmu mechanická práce a výkon -dokáže určit, kdy těleso ve fyzice práci koná -s porozuměním používá vztahy $W=F \cdot s$ a $P=w:t$ při řešení problémů a úloh -z vykonané práce určí v jednoduchých případech změnu polohové a pohybové energie -je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlostí a hmotností -aplikuje zákon zachování mechanické energie při řešení úloh a problémů -zná pojmy izolovaná, otevřená a uzavřená soustava 	<ul style="list-style-type: none"> práce a energie -mechanická práce -výkon -polohová a pohybová energie -zákon zachování mechanické energie 	
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty -rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, zářením) -vysvětlí pojmy tepelný vodič a tepelný izolant -dokáže určit množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem při tepelné výměně pomocí rovnice $Q=c \cdot m \cdot (t-t_0)$ (beze změny skupenství) -chápe smysl veličiny měrná tepelná kapacita a umí vyhledat příslušné hodnoty v tabulkách -zná funkci a dovede použít směšovací kalorimetr -ve školních podmínkách určí pokusně teplo přijaté nebo odevzdané při tepelné výměně 	<ul style="list-style-type: none"> vnitřní energie tělesa, teplo -vnitřní energie tělesa -tepelná výměra -měrná tepelná kapacita -teplo přijaté a odevzdané tělesem -směšovací kalorimetr 	<ul style="list-style-type: none"> EGS-tepelná -šetření energie EGS-projekty staveb s ohledem na únik tepelné energie EV-vliv výroby tepelné energie na ŽP

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a je schopen uvést praktický příklad ze svého okolí nebo praxe(tání,tuhnutí,vypařování, var,kondenzace,sublimace a desublimace) -určí skupenské teplo tání u některých látek -ve školních podmínkách pokusně určí skupenské teplo tání látky pomocí tepelné výměny -zjistí,kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu -zná pojem nasycený plyn -vysvětlí pojmy skupenské teplo tání,varu,měrné teplo tání a varu, teplota tání a varu -s porozuměním používá vztah $L_t = m \cdot l_t$ při řešení jednoduchých úloh 	<ul style="list-style-type: none"> změny skupenství látek -tání -tuhnutí -vypařování -var -kondenzace -sublimace a desublimace -skupenské teplo tání a tuhnutí 	<ul style="list-style-type: none"> CH-vlastnosti látek Př-koloběh vody v přírodě CH-koloběh vody EGS-globální oteplování Země-skleníkový efekt EV-změny skupenství,předpověď počasí,voda
<ul style="list-style-type: none"> -dokáže vysvětlit základní meteorologické děje -zná princip sledování a předpovídání počasí -dokáže vyjmenovat základní meteorologické prvky a způsob jejich měření 	<ul style="list-style-type: none"> základy meteorologie -ZMP a jejich měření 	
<ul style="list-style-type: none"> -zná pojmy el.náboj a el.pole -chápe el.náboj jako vlastnost tělesa,ale také jako fyzikální veličinu -dovede vysvětlit pojem elementární el.náboj -ověří,jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole -zná jednotku el.náboje,umí použít elektrometr a dovede vysvětlit jeho funkci -dovede znázornit el.pole pomocí siločar 	<ul style="list-style-type: none"> elektrický náboj,elektrické pole -elementární elektrický náboj -elektrická síla -elektrické pole -elektrometr 	<ul style="list-style-type: none"> F-el.vlastnosti látek CH-náboj iontů a částic atomů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-objasní účinky el.pole na vodiče a izolanty		
-používá s porozuměním Ohmův zákon pro kovy v úlohách užívá vztah $R=U:I$ -pochopí, že odpor vodiče se zvětšuje s rostoucí délkou a teplotou vodiče, zmenšuje se se zvětšujícím se obsahem jeho průřezu a souvisí s materiálem, ze kterého je vodič vyroben -odliší zapojení spotřebiče v obvodu za sebou (seriově) a vedle sebe (paralelně) a určí výsledné elektrické napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů -s pochopením užívá vztahy pro U, I, R při řešení jednodušších úloh na seriové a paralelní zapojení spotřebičů -dovede zapojit reostat a potenciometr a vysvětlit jeho funkci -v jednoduchých příkladech dovede užívat el.práci a příkon	zákony el.proudu v obvodu -Ohmův zákon -odpor vodiče -seriové zapojení -paralelní zapojení -reostat, potenciometr -el.práce a příkon	Pč-elektrický obvod, zapojení spotřebičů M-řešení slovních úloh OSV-bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu el.proudem EGS-problém zvyšující se spotřeby el.energie
-uvede způsoby využití elektromagnetu v praxi a vysvětlí princip elektromagnetu -popíše stavbu stejnosměrného elektromotoru a uvede užití elektromotorů v běžném životě -ověří pokusem, na čem závisí velikost indukovaného proudu v cívkce a uvede využití elektromagnetické indukce v praxi	elektromagnetické jevy -elektromagnet -stejnosemřný elektromotor -elektromagnetická indukce	D-průmyslová revoluce Z-průmysl a doprava EGS-užití elektromobilů a hybridních automobilů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozdělí stejnosměrný proud od střídavého na základě jejich časového průběhu -objasní vznik střídavého proudu pomocí elektromagnetické indukce -popíše funkci transformátoru a jeho využití při přenosu el.energie -dovede řešit jednoduché úlohy s užitím transformačního poměru a transformační rovnice -dokáže popsat způsoby výroby a přenesu el.energie -popíše některé nepříznivé vlivy při výrobě el.energie na ŽP 	<ul style="list-style-type: none"> střídavý proud -transformátor -výroba a přenos el.energie vedení el.proudu v polovodičích -polovodiče -dióda 	<ul style="list-style-type: none"> CH-galvanické články EGS-alternativní zdroje energie Elektrická energie, výroba el.energie a její vliv na ŽP INF-stavba počítače -polovodičové součástky
<ul style="list-style-type: none"> -chápe proč a jak polovodiče vedou el.proud -zná pojmy polovodič typu NaP,PN přechod -vysvětlí funkci diody a uvede příklady využití polovodičů v praxi 		<ul style="list-style-type: none"> EGS-jaderná energie výhody a nevýhody, na životní prostředí
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí,jak se štěpí atomové jádro,pojem řetězová reakce a popíše na jakém principu funguje jaderný reaktor -popíše děje probíhající na Slunci (zjednodušeně) -uvede způsoby využití jaderného záření k vyjmenuje druhy(4) radioaktivního záření -popíše nepříznivý vliv radioaktivity na lidský organismus a uvede způsoby ochrany před ním -porozumí jak je zajištěn bezpečný provoz jaderné elektrárny 	<ul style="list-style-type: none"> jaderná energie -štěpení atomového jádra -řetězová reakce -jaderný reaktor -jaderné záření -záření α,β,γ,n 	<ul style="list-style-type: none"> CH-zdroje energie

5.6.4 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Chemie se vyučuje ve 2 samostatných vyučovacích předmětech

Chemie(CH) – 8. a 9. ročník po 2 hodinách týdně

Chemická praktika(CHP) - 9. ročník po 1 hodině týdně, a to ve 2 hodinových blocích jednou za 14 dní

Vzdělávání v předmětech Chemie a Chemická praktika

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout 1.pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními(CH)
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů(CH,CHP)
- práce ve skupinách (CH,CHP)
- demonstrační pokusy(CH)
- laboratorní práce(CH, min. 3 ročně v každém ročníku)

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami a kapacitou učebny chemie(nejčastěji 4 až 8 skupin po 3 – 6 žácích). Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předměty Chemie a Chemická praktika jsou úzce spjaty s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (zeměpis – zdroje surovin, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Průřezová témata

OSV - osobnostní a sociální výchova,

VDO - výchova demokratického občana

EV - zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí- environmentální výchova

EGS - myšlení v evropských a globálních souvislostech

MDV - schopnost každého jedince získávat a třídit informace -mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence

učitel:

Kompetence k učení

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně a ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promyšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úlohy, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout 1. pomoc)

Kompetence pracovní

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů (chemikálií), nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel (povinností z hlediska ochrany svého zdraví i druhých a ochrany životního prostředí)
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít většinu poznatků v běžné praxi

Cíle výuky chemie

Pro výuku chemie platí cíle základního vzdělávání a cíle vzdělávací oblasti Člověk a příroda uvedené v RVP ZV. Tyto cíle rozpracované ve formě očekávaných výstupů, učiva, mezipředmětových vztahů a začlenění Průřezových témat uvádí následující tabulka:

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zná zásady bezpečné práce -dovede poskytnout první pomoc -je seznámen s řádem učebny a laboratorním řádem -chápe význam chemie pro lidskou společnost -rozliší fyzikální a chemický děj -pozná skupenství a jejich přeměny (včetně sublimace) -zná a dovede používat základní poznávací postupy v chemii (pozorování, měření, experiment) 	<ul style="list-style-type: none"> Úvod do studia chemie -látky a jejich vlastnosti -skupenství -poznávací postupy v chemii -význam chemie -bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech 	<ul style="list-style-type: none"> CHP-bezpečnost práce F-látky a tělesa RV,OV-Člověk a zdraví OSV-zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem -volba povolání
<ul style="list-style-type: none"> -umí rozlišit a pojmenovat druhy směsí -zná pojmy rozpustnost, koncentrovaný, zředěný nasycený a nenasyčený roztok -zná vliv teploty, plošného obsahu povrchu na rychlost rozpouštění, příklady z praxe -umí vypočítat hmotnostní zlomek složek směsí a jejich % koncentraci -zná princip, postup a užití v praxi metod oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace,...) -umí provést filtraci a destilaci ve školních podmínkách -umí zvolit vhodný postup k oddělování složek směsí 	<ul style="list-style-type: none"> Směsi -pojem směsi -různorodé a stejnorodé směsi -roztoky -složení roztoků -hmotnostní zlomek, % -oddělování složek směsí 	<ul style="list-style-type: none"> M-trojčlenka, % CH-dělení směsí (metody) 2.období-směs, rozpouštění látek EV-likvidace úniku ropných a jiných škodlivých látek
<ul style="list-style-type: none"> -umí vyjmenovat druhy a význam vod podle užití a obsahu rozpustných látek (nečistot) -zná hygienické požadavky na pitnou vodu -zná znečišťovatele pitné vody (čistírny odpadních vod) 	<ul style="list-style-type: none"> Voda a vzduch -voda (hydrosféra) -vzduch (atmosféra) -hoření, hašení požáru -kyslík -1.pomoc při popáleninách 	<ul style="list-style-type: none"> Př,Z-atmosféra a hydrosféra 2.období-koloběh vody, skupenství, význam kyslíku pro dýchání a hoření a potřeba

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -dokáže popsat koloběh vody v přírodě a princip úpravy vody ve vodárnách -zná % obsah hlavních složek vzduchu -umí vysvětlit význam vzduchu jako prům.suroviny -zná hlavní znečišťovatele vzduchu -umí vysvětlit vznik a význam inverze a smogu -zná pojmy hoření,požár a chápe podstatu hoření a hašení požárů -poskytne 1.pomoc při popáleninách 		<ul style="list-style-type: none"> čistého vzduchu F-meterologie EV-význam vody a vzduchu jako základní podmínky života MDV-kritický přístup k inf.z médií k problémům čistoty vody a vzduchuEGS čistota vody a vzduchu jako globální problém lidstva,dotace EU,
<ul style="list-style-type: none"> -zná pojmy atomové jádro,el.obal, proton,neutron,elektron,valenční elektron,valenční vrstva,protonové a neutronové číslo -zná vztahy mezi p,n,e v atomu -s pomocí PSP umí nakreslit schéma atomu -umí odvodit vznik kationů a aniontů z atomu a zná základní vlastnosti iontových sloučenin -umí vysvětlit rozdíl mezi prvkem,sloučeninou a směsí -určí počet atomů ve vzorci -zná pojem elektronegativita a umí ji vyhledat v PSP -určí charakter vazby podle elektronegativity -zná pojmy oxidační číslo,schéma reakce chem.rovnice a chemické koncovky 	<ul style="list-style-type: none"> Složení látek a chemická vazba -dělitelnost látek -atom,molekula,iont -chemický prvek x chemická sloučenina x směs -chemická vazba -chemická rovnice -iontové sloučeniny -oxidační číslo a“chemické koncovky“ 	<ul style="list-style-type: none"> projekty ochrany a čištění vody a ovzduší,význam trop.dešť.pralesů a zeleně obecně, význam korálů a planktonu OSV-osobní zodpovědnost za stav čistoty vody a vzduchu MDV-sledování a vyhledávání informací o nových objevech v mikrosvětě(nanotechnologie)

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zná české názvy a značky 62 prvků -zná vlastnosti a užití vybraných prvků(kovů,nekovů a polokovů) -zná pojmy kovy,nekovy,polokovy,těžké kovy,slitiny -uvede orientační složení základních slitin(mosaz,bronz,pájka, dural) a jejich užití v praxi -s pomocí PSP umí přiřadit protonové číslo prvku a naopak -zná princip uspořádání prvků v PSP(skupiny a periody) -zná znění a význam periodického zákona 	<p>Chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> -kovy -nekovy -polokovy -Periodická soustava prvků (PSP) 	<p>CHP-vlastnosti prvků</p> <p>F-vlastnosti látek</p> <p>OSV-zodpovědnost jednotlivce za práci s prvky a sloučeninami ohrožující zdraví a životní prostředí</p> <p>EV-nebezpečí poškození živ.prostředí některými prvky a jejich sloučeninami(těžké kovy, baterie,akumulátory)</p>
<ul style="list-style-type: none"> -umí vysvětlit pojem halogenid -zná pravidla názvosloví halogenidů -umí vytvořit vzorec z názvu a naopak --zná význam a užití NaCl,.. -umí vysvětlit pojem oxid -zná pravidla názvosloví oxidů -umí vytvořit vzorec z názvu a naopak -zná význam a užití:CO,CO₂, SO₂, SO₃,NO,NO₂,CaO -umí vysvětlit pojem sulfid -zná pravidla názvosloví sulfidů -zná význam a užití PbS,ZnS, FeS₂.. -zná princip výroby skla 	<p>Dvouprvkové sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> -halogenidy -oxidy -sulfidy -sklo 	<p>CHP-vlastnosti oxidů</p> <p>Př-mineralogie</p> <p>EGS-znečištění životního prostředí jako globální problém lidstva</p> <p>OSV-osobní zodpovědnost jedince za své zdraví(NaCl -hypertenze</p> <p>EV-solení silnic</p> <p>MDV-informace a názory v médiích k problému solení vozovek,formulace vlastních názorů</p>
<ul style="list-style-type: none"> -zná význam symbolů v chemické rovnici -rozumí pojmu chemická reakce a chemický děj -umí napsat slovně popsany chemický děj chemickou rovnicí a vyčíslit ji 	<p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> -význam chemické rovnice -ovlivňování průběhu dem.reakce -zákon zachování hmotnosti a jeho užití ke stechiometrickým výpočtům a molární 	<p>OSV-zodpovědnost jedince za své zdraví(revize tepelných spotřebičů a komínů)</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vyjmenuje faktory, které ovlivňují průběh chemické reakce a dovede je využívat při provádění pokusů (teplota, koncentrace, plošný obsah, druh látek, katalyzátor) -umí zformulovat zákon zachování hmotnosti -dokáže opravit špatně vyčíslenou rovnici-zvládne v jednodušších případech spočítat hmotnost reaktantu nebo produktu a objem plynu za normálních podmínek a molární koncentraci roztoku -ve stechiometrických výpočtech s porozuměním užívá trojčlenky, látkového množství, molární hmotnosti a molárního objemu plynu za normálních podmínek -s pomocí PSP dokáže vypočítat molární hmotnost prvku a sloučeniny známého vzorce 	<p>koncentraci (molární hmotnost, molární látkové množství)</p>	<p>EGS-vliv dopravy na ŽP, význam hromadné dopravy, železnice, ..projekty z dotace EU na snížení emisí</p> <p>PCH-výpočty CH-úpravy rovnic</p> <p>OSV-využití ovlivňování průběhu chem. reakcí v běžném životě</p> <p>EV-vliv pH na život ve vodě (mrtvá jezera v Kanadě, řeky u nás)</p>
<ul style="list-style-type: none"> -zná pojmy kyselinotvorný, zásadotvorný oxid -podle elektronegativity určí kyselinotvorný a zásadotvorný oxid -orientuje se na stupnici pH -zná rozmezí pH (kyselost, neutrální pH, zásaditost) -zná pojem a význam pH indikátoru -zná barevné přechody lakmusu, fenolftaleinu a univerzálního indikátoru -zná podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv na přírodu -umí vysvětlit pojem kyselina -zná pravidla názvosloví kyselin (bezokyslíkatých a kyslíkatých) 	<p>Kyseliny a hydroxidy</p> <ul style="list-style-type: none"> -kyseliny -hydroxidy -stupnice pH -kyselost a zásaditost roztoků 	<p>EV-reakce kyselinotvorných oxidů v atmosféře, působení kyselých dešťů, vznik smogu a jeho vliv na zdraví</p> <p>OSV-osobní zodpovědnost při práci se žiravými kyselinami a hydroxidů, poskytnutí 1. pomoci při poleptání</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -umí vytvořit vzorec z názvu a naopak -zná vzorec, vlastnosti, význam a užití (HCL, H₂SO₄, HNO₃, H₃PO₄) -zná zásady bezpečné práce s kyselinami (ředění) -umí vysvětlit pojem hydroxid -zná pravidla názvosloví hydroxidů -umí vytvořit vzorec z názvu a naopak -zná vzorce, vlastnosti, význam a užití (NaOH, KOH, NH₃, Ca(OH)₂) -zná zásady bezpečné práce s hydroxidy (louhy) -umí poskytnout 1. pomoc při poleptání kyselinou a hydroxidem 		EV-nebezpečí havárií při výrobě, přepravě a skladování kyselin a hydroxidů
<ul style="list-style-type: none"> -umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí -rozumí symbolům v termochemické rovnici -umí třídit paliva podle skupenství, původu a zná příklady paliv z praxe -vysvětlí rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie a uvede příklady -zná pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny (obsluha plynového kahanu) -zná význam ropy, zemního plynu a uhlí jako chemické suroviny -zná hlavní produkty a způsob zpracování uhlí a ropy 	<p>Zdroje energie</p> <ul style="list-style-type: none"> -exotermická a endotermická reakce -termochemická rovnice -paliva a jejich třídění -vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje -fosilní paliva a jejich zpracování (uhlí, ropa, zemní plyn) 	<p>Z-těžba ropy, uhlí, plynu</p> <p>Př-ochrana přírody</p> <p>CH-modelování vzniku kyselého deště</p> <p>Ch-uhlovodíky a jejich deriváty</p> <p>F-teplo a energie</p> <p>OSV-vlastní zodpovědnost za bezpečné zacházení s topnými plyny a palivy</p> <p>EV, EGS-CO₂, CH₄ jako skleníkové plyny</p> <p>SO₂-jako vedlejší produkt</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
		spalování uhlí-ky- selé deště, význam užívání obnovitel- ných zdrojů ener- gie

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -umí vysvětlit pojem neutralizace -zná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) -ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů -zná příklady užití neutralizace v praxi -umí vysvětlit pojem sůl -zná pravidla názvosloví solí -umí vytvořit vzorec z názvu a naopak -zná vybrané metody přípravy solí (6 způsobů) -zná příklady použití solí z praxe- hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec -zná chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna -zapiše chem. rovnicí princip tvrdnutí malty -dovede vysvětlit podstatu krasových jevů a tvrdosti vody -zná podstatu výroby skla, porcelánu a keramiky -zná běžně užívané stavební materiály a pojiva -zná příklady běžně užívaných hnojiv, jejich význam a rozdělení podle původu a složení 	<ul style="list-style-type: none"> Soli -neutralizace -soli a jejich užití -průmyslová hnojiva -stavební pojiva -hydrogensoli (orientačně) -hydráty solí (orientačně) 	<ul style="list-style-type: none"> PČ-mineralogie -krasové jevy CHP-důkazy látek -srážecí reakce OSV-osobní zodpovědnost při užívání chem. látek (hnojiva) EV-nebezpečí nadměrného užívání průmyslových hnojiv, vliv na ŽP a stav rostlin
<ul style="list-style-type: none"> -zná pojmy oxidace, redukce, redox reakce, redukční a oxidační činidlo -umí určit oxidační číslo prvku ve sloučenině, pozná redox reakci -dovede zapsat redukci a oxidaci -zná princip výroby surového železa a oceli -zná princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí 	<ul style="list-style-type: none"> Redoxní reakce -redukce a oxidace -elektrolýza -galvanický článek -redoxní rovnice -výroba Fe a oceli -koroze Fe a ochrana před ní 	<ul style="list-style-type: none"> CHP-úpravy red. rovinic Z-nálezště rud -ocelářský průmysl MKV-nebezpečí zneužívání přírodního bohatství země 3.světa EV-význam sběru starého železa a

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -umí vysvětlit děje na elektrodách při elektrolýze(např.NaCl,KI,.) -zná princip galvanického článku -zná příklady užití galvanického článku v praxi -umí vyčíslit jednoduchou redoxní rovnici -v jednoduchých případech používá řadu reaktivity kovů 		<ul style="list-style-type: none"> ost.kovů jako průmyslové suroviny EGS-hospodářské ztráty způsobené korozí železa
<ul style="list-style-type: none"> -zná pojem uhlovodíky,čtyřvaznost uhlíku,organické chemie ,organické sloučeniny -rozliší řetězec otevřený,uzavřený,rozvětvený a nerozvětvený -zná obecné vlastnosti uhlovodíků -umí vyjmenovat homologickou řadu alkanů(C1-C10) -zná pojmy alkan,alken,alkyn,aren -umí napsat molekulové,rationální a strukturální vzorce jednodušších uhlovodíků(max 10C) -umí zařadit uhlovodíky do skupin podle vazeb -zná vzorec,význam a užití(metanu,etanu,propanu,butanu,etynu,benzenu,..) -zná pravidla bezpečnosti práce s org.rozpouštědly -vysvětlí co znamená oktanové číslo,krakování a reformování benzínu -chápe význam uhlovodíků jako paliva tepelných motorů 	<ul style="list-style-type: none"> Uhlovodíky -organické sloučeniny -alkany -alkeny -alkyny -areny -uhlovodíky a automobilismus 	<ul style="list-style-type: none"> CHP-stavba molekulových modelů CHP-důkaz C,H v org.látce Z-naleziště ropy a zemního plynu EGS-záv. hospodářství na těžbě ropy,ochrana těžebních dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teror.útoky EV-nebezpečí havarie při přepravě a zpracování ropy MDV-inf.o haváriích tankerů OSV-osobní zodpovědnost při práci s uhlovodíky (zemní plyn,acetylen,..)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zná pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek -umí odvodit obecný vzorec derivátů uhlovodíků -umí zařadit derivát podle char. skupiny -zná význam, užití a obecné vlastnosti halogenderivátů 	<ul style="list-style-type: none"> Deriváty uhlovodíků -charakteristická skupina -derivát -halogenderiváty -alkoholy a fenoly -sloučeniny karbonylové -karboxylové kyseliny -esterifikace 	<ul style="list-style-type: none"> Př-životní prostředí CHP-dělení směsí -vlastnosti derivátů -met.dělení směsí
<ul style="list-style-type: none"> -zná význam freonů, teflonu, .. -zná vzorec, význam a užití metanolu, etanolu, glykolu, glycerolu a fenolu, .. -zná pojem vícesytný alkohol -rozliší fenoly a alkoholy -umí vysvětlit rozdíl líh x denaturovaný líh -zná podstatu alkoholového kvašení -zná princip výroby destilátorů -zná nebezpečnost methanolu -zná vzorec, význam a užití formaldehydu, acetaldehydu a acetonu, -zná karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu -zná pravidla bezpečné práce -zná vzorec, význam a užití kys. mravenčí, octové, .. -zná pojmy vyšší mastné kyseliny a aminokyseliny a nukleové kyseliny -umí napsat obecné schéma neutralizace karboxylové kyseliny a esterifikace -rozliší sůl kyseliny a ester -uvedené reakce zapíše chem. rovnici v jednoduchých případech 	<ul style="list-style-type: none"> -aminokyseliny a nukleové kyseliny (orientačně) 	<ul style="list-style-type: none"> OSV-osobní zodpovědnost při práci s deriváty uhlovodíků (rozpouštědla, ředidla, ..) EV-znečišťování živ. prostředí org. rozpouštědly, poškozování ozonové vrstvy (freony, ..) EGS-poškození ozonové vrstvy jako globální problém lidstva OSV-poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí domácího pálení a výroby pálenek

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zná pojmy monomer,polymer, mer a makromolekula -dovede vysvětlit podstatu polymerace a její význam pro výrobu plastů -chápe a vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí -zná běžně užívané zkratky plastů (PE,PET,PP,PS,PVC,PA, PES),jejich vlastnosti a užití -zdůvodní význam recyklace plastů 	<p>Plasty</p> <ul style="list-style-type: none"> -makromolekulární chemie -monomer,polymer,mer -plasty vzniklé polymerací -syntetická vlákna -recyklace a likvidace plastů 	<p>EV-plasty v odpadech a význam recyklace</p> <p>EGS-plasty jako globální problém lidstva</p> <p>VDO-zákony a předpisy v odpadech,recyklaci plastů,..</p> <p>OSV-osobní zodpovědnost při nakládání s plasty,při práci s chem.látkami v domácnosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> -zná rovnici a podmínky fotosyntézy -zná rozdělení sacharidů(mono, oligo,poly) -zná obecné vlastnosti mono a polysacharidů -umí zařadit glukózu,fruktózu, sacharózu,škrob,glykogen,celulózu,zná jejich výskyt a význam -zná podstatu diabetes -umí provést důkaz glukózy a škrobu -rozliší tuky podle původu,zná příklady z praxe -rozliší tuky a oleje,zná příklady z praxe -zná schéma vzniku tuků(esterifikací) -zná zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu -zná princip a význam ztužování tuků 	<p>Přírodní látky</p> <ul style="list-style-type: none"> -sacharidy -tuky -bílkoviny -biokatalyzátory a vitamíny 	<p>Př-zelené rostliny</p> <p>Z-pěstování cukrovky a cukrové třtiny,bavlníku</p> <p>Z-papírny v ČR</p> <p>Př,RV,OV-výživa člověka</p> <p>CHP-vlastnosti přírodních látek</p> <p>OV,RV-zdravá výživa</p> <p>EGS,EV-stav tropických deštných pralesů</p> <p>OSV-osobní zodpovědnost za svoji výživu,nadměrný příjem cukru,tuků,..</p> <p>EV-znečištění odpadních vod saponáty</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zná princip zmýdelnění -umí vysvětlit rozdíl v užitných vlastnostech mýdel a saponátů a vliv užívání na ŽP -zná zdroje bílkovin ve výživě a jejich význam -zná princip trávení bílkovin a vznik v organismu -zná význam DNA, RNA -uvede faktory poškozující bílkoviny -umí vyjmenovat některé z funkcí bílkovin v ŽS -vysvětlí pojem biotechnologie (výroba piva a lihu) -zná význam enzymů, hormonů a vitamínů -zná zdroje vitamínů (A, B, C, D, E) v potravě 		EGS-znečištění odpadních sa- ponáty jako globální problém lidstva MDV-inf. o nových poznatcích a výzkumu o dědičnosti VDO-zákony o výrobě, prodeji a užívání alkoholických nápojů
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí co znamená chemizace a uvede 3 základní fáze chem. výroby -uvede příklady chemických závodů v ČR -zná pravidla bezpečné práce s chem. látkami běžně užívanými v domácnosti -zná pojmy léčiva, chemoterapeutika, anestetika, analgetika, sedativa, hypnotika a cytostatika, drogy, doping, pesticidy, fungicidy, insekticidy, rodenticidy, karcinogeny a otravné látky -zná příklady návykových látek a nebezpečí jejich užívání 	Chemie a lidská společnost -chemizace, fáze chemických výrob -léčiva -pesticidy -detergenty -drogy a otravné látky -potraviny, konzervace potravin, zdravá výživa -chemie a ŽP	OV, RV-drogová závislost, prevence drogové závislosti Př-životní prostředí Z-chemický průmysl ČR MDV-průzkum o užívání alkoholických nápojů nezletilými (vyhledávání informací a provedení vlastní ankety na 2. stupni ZŠ)

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná schéma výroby cukru a piva -dovede vyjmenovat zásady správné výživy a způsoby kon- zervace potravin -vysvětlí souvislosti chemie a stav ŽP a úlohu chemie při ochraně ŽP		EGS-znečištění životního prostředí jako globální pro- blém lidstva

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemická praktika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zná zásady bezpečné práce,do-vede poskytnout 1.pomoc -efektivně a ekonomicky využívá zařízení školní laboratoře a chemické látky 	<ul style="list-style-type: none"> -úvod,bezpečnost,základní práce v chemické laboratoři,řád -vlastnosti látek -směsi -úpravy redox.rovnic -redoxní reakce,reaktivita kovů a nekovů 	<ul style="list-style-type: none"> CH-učivo OSV-zodpovědnost za své zdraví, pomoc zraněným lidem MDV-kritický přístup k informacím a médií,zvláště z internetu
<ul style="list-style-type: none"> -vypočítá hmotnostní zlomek složek směsí a % koncentraci(roztoků) -umí zapsat jednoduchý chemický děj chemickou rovnicí a dokáže ji vyčíslit -zvládá základní výpočty z chemických rovnic(spočítá hmotnost reaktantu (produktu) nebo plynu za normálních podmínek) -využívá efektivně názvosloví organické a anorganické chemie při popisu prováděných chemických reakcí(v jednodušších případech) 	<ul style="list-style-type: none"> -elektrolýza -kovy a jejich vlastnosti -nekovy a jejich vlastnosti -stechiometrické výpočty -oxidy a jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> M-výpočty,trojčlenka,%. EV-nebezpečí poškození životního prostředí při nevhodné manipulaci s některými prvky a jejich sloučeninami
<ul style="list-style-type: none"> -umí zvolit vhodný postup při odělování složek směsí -zvládne provést filtraci a destilaci ve školních podmínkách -podle návodu sestaví jednoduché aparatury ,provede chemickou reakci a bezpečně používá plynový kahan -správným způsobem zahřívá reakční směsi ve zkumavkách, varných baňkách,.. -vhodným způsobem používá laboratorní sklo a jiné laboratorní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> -organické sloučeniny-důkazy prvků -kyslíkaté deriváty uhlovodíků -základy názvosloví organické chemie -přírodní látky I -přírodní látky II 	<ul style="list-style-type: none"> CH-učivo OSV-osobní zodpovědnost při práci s chemickými látkami a při provádění pokusů

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemická praktika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vhodným způsobem odměřuje pevné a kapalné chemické látky (dig. váhy, pipeta a odměrný válec) -ve školních podmínkách změří některé veličiny (teplota tání, varu, hustota, ...) -dokáže provést jednoduché důkazy vybraných org. a anorg. látek a následně je identifikuje 	<ul style="list-style-type: none"> -chromatografie -kyseliny a hydroxidy -rychlost chemických reakcí -soli-důkazy některých kationtů a aniontů -názvosloví anorganické chemie -procvičování a závěrečné zopakování 	F-měření veličin VDO-dodržování platné legislativy při provádění chemických pokusů
<ul style="list-style-type: none"> -na základě svého pozorování zformuluje závěry, zhodnotí hypotézy o předpokládaném průběhu pokusu -efektivně pracuje ve skupině a dokáže řídit práci v dané skupině -dovede prezentovat výsledky své práce (skupiny) před kolektivem třídy 		

5.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast Umění a kultura zahrnuje vzdělávací obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žáků jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňující projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovednosti a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existenci. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z pozorování dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejetému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vv se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku

6. ročník - 2 hodiny týdně

7. ročník - 2 hodiny týdně

8. ročník - 1 hodina týdně

9. ročník - 1 hodina týdně

Hv se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku

6. ročník - 1 hodina týdně

7. ročník - 1 hodina týdně

8. ročník - 1 hodina týdně

9. ročník - 1 hodina týdně

5.7.1 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vv se vyučuje jako samostatný předmět

v 1. – 5. ročníku:

1. ročník – 1 hodina týdně
2. ročník - 1 hodina týdně
3. ročník - 1 hodina týdně
4. ročník - 2 hodiny týdně
5. ročník - 2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům
- seznámí se základními zákonitostmi při používání různých technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různé uměleckých vyjadřovacích prostředí pro vyjádření vnímání, citění, poznávání

Průřezová témata

VDO - výchova demokratického občana

EGS - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

EV - environmentální výchova

MDV - mediální výchova

OSV - osobnostní a sociální výchova

MKV - multikulturní výchova

Formy realizace

Vyučovací hodina

- frontální a skupinové vyučování, výklad, dialogy, samostatná práce, krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujmají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivosti při řešení výtvarných úkolů
- žáci samostatně kombinují obrazné elementy k dosažení obrazného vyjádření
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujmají k nim postoj
- žáci využívají získaná poznání k vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žák se zapojí do diskuse
- respektují názory ostatních
- pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí je ocenit
- učitel vede žáka k obohacování slovní zásoby z oblasti výtvarných činností

Kompetence sociální a personální

- žák umí tvořivě pracovat ve skupině
- učitel vede žáka ke kolegiální radě a pomoci
- žáci respektují různorodost téhož vizuálního obrazného vyjádření, respektují a usilují o možnost alternativního vyjádření

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáka k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákovi vytvořit si postoj k výtvarným dílům a k umění vůbec

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 1. – 3.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zvládá techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami -umí míchat barvy -dovede používat různé štětce -rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, objekt, tvar) -zvládne prostorovou techniku, rozfoukání a zapouštění barev -rozeře teplé a studené barvy -dodržuje správné hygienické návyky	Malba teorie barvy-barvy základní a doplňkové, teplé, studené, výrazové vlastnosti barev, kombinace barev	EGS-Evropa a svět nás zajímá EV-Ekosystémy, výchova k životnímu prostředí MDV-Kritické čtení a vnímání medií, sdělení, kritický přístup k výtvarnému umění, všeobecná informovanost o výtvarném umění
-zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem, perem, tužkou, rudkou, uhlem	Kresba linie, tvar, kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti	
-modeluje z plastelíny, tvaruje papír	-plastické vyjádření	
-zvládne frotáž, koláž, umí výtvarně zpracovat přírodní materiály -zvládne nalepování, dotváření, tisk, otisk ..	další výtvarné techniky, fantazie, smyslové vnímání	
-pozná známé ilustrace (Lada, Sekora, Zmatlíková, ..)		Čj-čtení
-zvládne použití výtvarných technik na základě vlastního prožitku, vnímání okolního světa (sluch, zrak, hmat ..), které jsou prvním krokem k realizaci výtvarných představ -komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah jím vytvořeného vizuálně obrazného vyjádření	Osobní postoj v komunikaci v rámci skupiny spolužáků, v rodině apod. Vysvětlení výsledků tvorby; zájem tvorby	OSV-Kreativita, -Komunikace, -Sebepoznání a sebeorganizace

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník 4. – 5.:
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -prohloubí si a zdokonalí techniky malby z prvního období -umí barevně vyjádřit své pocity, nálady -vnímá a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy -prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1.období -dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu, pracuje s linií -užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků -vybírá vhodné prostředky pro své vyjádření na základě smyslového vnímání -prohloubí si znalosti z oblasti plastického vyjadřování -získává cit pro prostorové ztvárnění skutečnosti -umí výtvarně zpracovat některé přírodní materiály -zvládá některé netradiční techniky -rozezná práce nejznámějších českých ilustrátorů 	<p>Malba</p> <ul style="list-style-type: none"> -hra s barvou, míchání barev -emocionální malba -malba podle skutečnosti-pozadí, stínování <p>Kresba</p> <ul style="list-style-type: none"> -výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše -kresba různým materiálem (tužka, uhlí, rudka, suché křídly, pero-tuš, dřívko-tuš) -kresba dle skutečnosti i podle vlastních představ -kresba v terénu -prostorové vidění, citění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů <p>Grafické techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> -tisk, otisk <p>Techniky plastického vyjadřování</p> <ul style="list-style-type: none"> -modelování z různých materiálů -výtvarné vyjádření větších prostorových útvarů (podle skutečnosti i podle fantazie) <p>Další techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> -práce s různými materiály prostřednictvím experimentálních činností -koláž, frotáž, ubrousková technika a další -využití přírodních materiálů 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozvoj schopností poznávání -sebepoznání a sebezpečení -seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace <p>Morální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -hodnoty, postoje, praktická etika <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV</p> <p>Kulturní diference</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>Multikulturalita</p> <p>EV</p> <p>Vztah k člověka k prostředí</p> <p>MDV</p> <p>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>Čj-ilustrace pohádky, povídky, příběhy a bajky</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
		-popis obrázku M-jednotky délky (odhad vzdálenos- ti proporce) Př-využití znalostí o přírodních mate- riálech VI-využití znalostí o krajině a jejích typech Hv-ilustrace k písni,skladbě

5.7.2 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu - 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. – 5. ročníku – 1 hod. týdně
- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí

Vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

Instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

Hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Organizace- žáci pracují ve třídě s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Průřezová témata

EGS - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV - multikulturní výchova

EV - environmentální výchova

MDV - mediální výchova

OSV - osobnostní a sociální výchova

Formy realizace

Vyučovací hodina

- frontální a skupinové vyučování, výklad, dialogy, samostatná práce, hry, soutěže, zpěv, hra na hudební nástroje, poslech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmičuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje centrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanské

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-dbá na správné dýchání a držení těla -provádí hlasová a dechová cvičení -zřetelně vyslovuje -zná význam not -rozlišuje tón,zvuk,hlas mluvený a zpěvní -umí vytleskat rytmus podle vzoru -rozlišuje krátké a dlouhé tóny	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev(pěvecké dovednosti,hlasová hygiena) -hudební rytmus(realizace písni ve 2/4 taktu) -dvojhlas(lidový dvojhlas)	EGS-Evropa a svět nás zajímá-poznávání evropské hudby MKV-Kulturní diference,Lidské vztahy-hudba etnických skupin
-učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu -pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru,flétnu,dřívka,triangl,hůlky,bubínek	Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje(reprodukce motivů,témat,jednoduchých skladiček pomocí nástrojů z Orffeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace,hudební hry(ozvěna)	EV-Základní podmínky života-výchova k životnímu prostředí-hudba-hluk MDV-vnímání autora mediálních sdělení-výběr kvalitní hudby
-provádí hudebně pohybovou činnost(držení těla,chůze,jednoduché taneční hry,pochod)	Hudebně pohybové činnosti -taktování,pohybový doprovod znějící hudby(2/4 takt) -pohybové vyjádření hudby(pohybové improvizace)	hudba provází výuka Čj,M(Jedna,dvě..) i Prv(Prší,prší)
-pozná a naučí se vybrané vánoční koledy -pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku -seznámí se s varhanní hudbou -pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu	Poslechové činnosti -kvality tónů -hudba vokální,instrumentální, vokálně instrumentální,lidský hlas,hudební nástroj -hudební styly(hudba pochodová, taneční,ukolébavka,..)	OSV-psychohygiena -kreativita

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje rytmus pomalý a rychlý,melodii stoupavou a klesavou,zeslabovací a zesilovací -umí vytleskat rytmus podle říkadla a písní -zná pojmy notová osnova,noty, houslový klíč -rozlišuje noty,pomlky,takty -umí doplnit zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje -umí zazpívat vybrané vánoční koledy 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -pěvecký a mluvní projev(pěvecké dovednosti,hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv,rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus(realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas(lidový dvojhlas,kánon) 	<ul style="list-style-type: none"> Vv-ilustrace TV-pochod,taneční krok Čj-říkadla Vv-ilustrace Vv-Vánoce Pč-vánoční výzdoba Čj-vypravování Prv-lidové zvyky a tradice
<ul style="list-style-type: none"> -pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku-klavír,trubka, housle,pikola -umí užívat dětské hudební nástroje 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -hra na hudební nástroje(reprodukce motivů,témat,jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffeoova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace,hudební hry(otázka-odpověď),hudební improvizace 	MDV-Vnímání autora mediálních sdělení(uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci)
<ul style="list-style-type: none"> -umí se pohybovat podle daného rytmu,při tanci tleskat a do pochodu bubnovat -umí pohybově vyjádřit hudbu, zpěv s tancem 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -taktování,pohybový doprovod znějící hudby(2/4 takt)-pohybové vyjádření hudby(pohybová improvizace) 	MKV-Lidské vztahy(mezilidské vztahy v lidové písni)
<ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje umělou a lidovou píseň -seznámí se s vybranými skladbami klasiků 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -kvality tónů,vztahy mezi tóny (akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky(pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální,instrumentální, vokálně instrumentální,lidský hlas,hudební nástroj -hudební styly(hudba pochodová, taneční,ukolébavka,..) 	OSV-psychohygiena ,kreativita EV-základní podmínky života(hluk)

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-umí vytleskat a taktovat dvou- čtvrteční a tříčtvrteční takt -umí pojmenovat notovou osnovu -rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční,tříčtvrteční -rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou,čtvrťovou,podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii -seznámí se s hymnou ČR -naučí se zpívat vybrané písně -dbá na správné dýchání	Vokální činnosti -pěvecký a mluvní projev(pěvecké dovednosti,hlasová hygiena,dy- namicky odlišný zpěv,rozšiřování hlasového rozsahu) -hudební rytmus(realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu) -dvojhlas(lidový dvojhlas,kánon)	Vv-ilustrace Tv-pochod taneční krok
-rozlišuje nástroje dechové,smyč- cové,žesťové a umí uvést příklad -umí doprovázet na rytmické nástroje	Instrumentální činnosti -hra na hudební nástroje(repro- dukce motivů,témat,jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffeova instrumentáře, zobcových fléten) -rytmizace,hudební hry(otázka- odpověď),hudební improvizace	Vv-Vánoce Pč-vánoční výzdoba Čj-vypravování Prv-lidové zvyky a tradice EGS-Evropa a svět nás zajímá
-rozliší rytmus valčíku a polky -umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá,třídobá) umí pohybově vyjádřit hudbu	Hudebně pohybové činnosti -taktování,pohybový doprovod znějící hudby(2/4) -pohybové vyjádření hudby(pohy- bová improvizace	OSV-Psycho- hygiena -Kreativita
-pozná B.Smetanu a A.Dvořáka -zná některá díla B.Smetany a A.Dvořáka -poslechem rozezná hudební nástroje -poslouchá vážnou hudbu,zábav- nou,slavnostní	Poslechové činnosti -kvality tónů,vztahy mezi tóny(akord) -hudební výrazové prostředky, hudební prvky(pohyb melodie, rytmus) -hudba vokální,instrumentální, vokálně instrumentální,lidský hlas,hudební nástroj -hudební styly(hudba pochodová, taneční,ukolébavka,..)	MKV-kulturní podmínky života -výchova k život- nímu prostředí (hluk..) MDV-interpretace mediálního sdělení a reality

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -umí zazpívat další nové písně, -umí zapisovat i číst v notové osnově(různé oktávy) -zná noty a pomlky podle doby jejich trvání -orientuje se v základních tempo- vých, dynamických a ostatních pojmech -při zpěvu dbá na správný postoj, dýchání a artikulace -intonuje podle jednoduchého notového zápisu -improvizuje při zhudebňování jednoduchých textů -pracuje s různými typy taktů -dokáže improvizovaně vyjádřit hudbu 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -pěvecký projev(pěvecké doved- nosti, hlasová hygiena) -interpretace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu -dvojhlas, lidový dvojhlas, kánon -sólový, sborový zpěv -intonace a vokální improvizace (dur a moll tóniny, zhudebnění jednoduchého textu, variace) -grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis not a pomlky do notové osnovy) 	<p>OSV</p> <p>Osobnostní rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozvoj schopností poznávání -sebepoznávání a sebepojetí -psychohygiena -kreativita <p>Sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> -poznávání lidí -komunikace <p>EGS</p> <p>Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV</p> <p>Kulturní diference</p> <p>MDV</p> <p>Kritické čtení a vnímání medián- ních sdělení</p> <p>Vnímání autora mediálních sdělení</p>
-využívá tělo a rytmické hudební nástroje k doprovodu písní	<p>Rytmus a instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -vytleskávání rytmu podle rytmic- kého schématu -vyjádření rytmu hrou na tělo, hrou na Orffeovy hudební nástroje -doprovod písní na Orffeovy hu- dební nástroje -nové rytmické pojmy 	
-uplatňuje pohybový doprovod u některých písní, skladeb	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -taktování 3/4 a 4/4 takt -pohybový doprovod k některým písním(pohybové improvizace) -taneční krok(valčík, menuet, polka) 	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozlišuje hudební styly a žánry -rozezná hudební nástroje podle zvuku i podle obrázku -zná nejvýznamnější české i evropské hudební skladatele -orientuje se v hudbě jiných národů -rozlišuje hudbu lidovou x umě- lou, komorní x populární, tramp- skou, vánoční -dokáže zhodnotit hudební dílo na základě soustředěného po- slechu a zaujmout k němu postoj dle vlastního estetického cítění 	<ul style="list-style-type: none"> Poslechové činnosti -hudební výrazové prostředky a hudební prvky -hudba vokální ,instrumentální, vokálně instrumentální ,lidský hlas, hudební nástroje (rozvoj činností z 1.období) -hudební styly a žánry -hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) -hudba jiných národů (romská, čínská) -česká státní hymna -základní údaje o nejvýznam- nějších českých skladatelích a jejich tvorbě -evropští skladatelé 	<ul style="list-style-type: none"> Čj-rozbor písňo- vých textů -poezie (zhudeb- nění) -lidová slovesnost v písních Tv-pochod -taneční kroky Vv-historie ČR (st.hymna) Vv-ilustrace k písním Aj-zpěv anglic- kých písní

5.7.3 Hudební výchova a Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Průřezová témata:

Mediální výchova – specifická řeč obrazu, znakové kódy, kritický postoj
Osobnostní a sociální výchova – vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti
Multikulturní výchova – vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciací
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vzájemné obohacování se,
svěbytnost kultur, evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví
Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- vedení žáků k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

- vedení žáků k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- otevírání možností použití vhodných výtvarných a hudebních vyjadřovacích prostředků
- kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

- otevírání možností přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

- předkládání dostatečného množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytování prostoru pro osobité výtvarné a hudební projevy žáků

Kompetence občanské

- seznamování žáků s významnými výtvarnými a hudebními díly a jejich autory
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- podchylování individuálního zájmu žáků o kulturní dění

Kompetence pracovní

- osvojování výtvarných technik a nástrojů

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 6.-7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	-vokálně instrumentální aktivity individuální a společné -hlasová hygiena	
-uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě -zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	-tóniny,hudební improvizace, dynamika a její proměny	
-reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb -vytváří a volí jednoduché doprovody,provádí jednoduché hudební improvizace	-rytmické a melodické zákonitosti	
-orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů -tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	-notový záznam,jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby	
-rozpozná některé z tanců různých stylových období,zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	-taneční kroky,pantomima	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 6.-7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě tohoto přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	-analýza významných prvků skladby	
-zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	-hudební dílo, autor, doba vzniku, život autora	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Jsme Evropané, multikulturní výchova
-vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	-módnost a modernost	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 8.-9-
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	-vokálně instrumentální aktivity, individuální a společné -hlasová hygiena	
-uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluveném projevu v běžném životě -zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	-tóniny, hudební improvizace	
-reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb -vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	-rytmické zákonitosti	
-orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů -tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	-notový záznam, kontrasty vzhledem k žánru a stylu	
-rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	-taneční kroky, pantomima	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 8.-9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	-analýza významných prvků skladby	
-zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	-hudební dílo, autor, doba vzniku, život autora	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Jsme Evropané, multi-kulturní výchova
-vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	-módnost a modernost, kýč, provázanost, inspirace, epigonství	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 6.-7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozeznává kvalitní autorskou tvorbu -získává vztah k umění vizuálním kontaktem s obrazy, objekty, plastikami (nejen přímým, ale i z uměleckých publikací) -vytváří si základy pro budoucí vztah k umění a estetice vůbec -interpretuje umělecká díla současnosti i minulosti, vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků -chápe odlišnost uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa -porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace výtvarných děl, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<ul style="list-style-type: none"> -seznámení se současnými uměleckými díly, se základy dějin a teorie umění -záměry tvorby a proměny obsahu, historické, sociální, kulturní souvislosti -mediální prezentace výtvarných děl, důvody vzniku odlišných interpretací 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Jsme Evropané Multikulturní výchova-kulturní diference, multikulturalita</p>
<ul style="list-style-type: none"> -prostřednictvím výtvarné tvorby rozvíjí fantazii, kreativitu, pozorovací schopnosti, estetickou senzibilitu i vkus -rozvíjí své výtvarné a tvůrčí vlohy -poznává rozmanité styly práce s barvou, kultivuje své barevné cítění -uplatňuje fantazii a citlivost pro barevnou a tvarovou kompozici 	<ul style="list-style-type: none"> -psychologické působení barvy v tvarové a barevné nadsázce -řešení barevných vztahů objektu prostředí, malba vycházející ze skutečnosti i z představ -dojmy a prožitky vyjádřené barvou v plošné kompozici, expresivní a emocionální funkce barvy 	<p>Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj -kreativita</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 6.-7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -uplatňuje vlastní tvůrčí vyjádření -poznává rozmanité styly práce s liniemi -rozvíjí kreslířské schopnosti při tematické kresbě 	<ul style="list-style-type: none"> -výtvarné možnosti linie, plochy, tvaru, struktury -výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů a jejich charakteristických rysů -prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů -perspektivní jevy v uměleckých dílech -uplatnění výtvarného zjednodušení - stylizace 	<ul style="list-style-type: none"> Osobnostní a sociální výchova -osobnostní rozvoj -kreativita, komunikace
<ul style="list-style-type: none"> -rozvíjí svou fantazii hravou aktivitou i výtvarnou činností -poznává rozmanité styly práce s tvárnou hmotou -uplatňuje kreativitu při práci s neobvyklým materiálem -dokáže přetvářet původní význam věci do nové symbolické podoby -rozvíjí dovednosti plastického vytváření a modelování hmoty 	<ul style="list-style-type: none"> -práce s různými materiály prostřednictvím experimentálních činností, modelování -výtvarné vyjádření velkých prostorových útvarů 	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 8.-9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -rozeznává kvalitní autorskou tvorbu -získává vztah k umění vizuálním kontaktem s obrazy, objekty, plastikami (nejen přímým, ale i z uměleckých publikací) -vytváří si základy pro budoucí vztah k umění a estetice vůbec -interpretuje umělecká díla současnosti i minulosti, vychází ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků -chápe odlišnost uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnější optické podoby světa -porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace výtvarných děl, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů 	<ul style="list-style-type: none"> -seznámení se současnými uměleckými díly, se základy dějin a teorie umění -záměry tvorby a proměny obsahu, historické, sociální, kulturní souvislosti -mediální prezentace výtvarných děl, důvody vzniku odlišných interpretací 	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech- Jsme Evropané</p> <p>Multikulturní výchova- kulturní diference multikulturalita</p>
<ul style="list-style-type: none"> -prožívá výtvarnou práci, soustředí se na její tvořivý průběh -rozvíjí svou schopnost zklidnění, soustředění, aktivní imaginace -tvořivě přistupuje k méně obvyklým materiálům -objevuje a utváří náhodně vzniklé útvary -zpracovává vlastní zážitky do výtvarného díla -inspiruje se světem reklamy, plakátů, filmů -rozvíjí vnímání vlastního těla prostřednictvím pohybu v různých prostředích -využívá jako vyjadřovacího prostředku vlastního těla 	<ul style="list-style-type: none"> -akční tvorba -inspirace pop-artem, land-artem, body-artem -media, reklama, film, fotografie, televize-výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě 	<ul style="list-style-type: none"> -Mediální výchova -tvorba mediálního sdělení -práce v realizačním týmu Enviromentální výchova- vztah člověka k prostředí

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 8.-9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -pracuje tradiční reprodukční technikou-tiskem pomocí lisu -zvládá kombinace v černých a bílých plochách a liniích, jejich rozvržení a prolínání 	<ul style="list-style-type: none"> -základní druhy a techniky volné grafiky -plošné dekorativní kompozice v užité grafice,vazba dekoru na tvar 	
<ul style="list-style-type: none"> -prostřednictvím výtvarné tvorby rozvíjí fantazii,kreativitu,pozorovací schopnosti,estetickou senzibilitu i vkus -rozvíjí své výtvarné a tvůrčí vlohy -poznává rozmanité styly práce s barvou,kultivuje své barevné citění -uplatňuje fantazii a citlivost pro barevnou a tvarovou kompozici 	<ul style="list-style-type: none"> -psychologické působení barvy v tvarové a barevné nadsázce -řešení barevných vztahů objektu a prostředí,malba vycházející ze skutečnosti i z představ -dojmy a prožitky vyjádřené barvou v plošné kompozici, expresivní a emocionální funkce barvy 	
<ul style="list-style-type: none"> -uplatňuje vlastní tvůrčí vyjádření -poznává rozmanité styly práce s liniemi -rozvíjí kreslířské schopnosti při tematické kresbě 	<ul style="list-style-type: none"> -výtvarné možnosti linie,plochy, tvaru,strukтуры -výtvarné vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů a jejich charakteristických rysů -prostorové vidění,citění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů v vztahů -perspektivní jevy v uměleckých dílech -uplatnění výtvarného zjednodušení-stylizace 	Osobnostní a sociální výchova -osobnostní rozvoj -kreativita, komunikace
<ul style="list-style-type: none"> -rozvíjí svou fantazií hravou aktivitou i výtvarnou činností -poznává rozmanité styly práce s tvárnou hmotou -uplatňuje kreativitu při práci s neobvyklým materiálem -dokáže přetvářet původní význam věci do nové symbolické podoby -rozvíjí dovednosti plastického vytváření a modelování hmoty 	<ul style="list-style-type: none"> -práce s různými materiály prostřednictvím experimentálních činností,modelování -výtvarné vyjádření velkých prostorových útvarů 	

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha faktory (např. styl života člověka, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka ..). Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší podnět pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), učí žáky využívat získané poznatky a dovednosti ve svém životě. Vzdělávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování a posílení zdraví, přijímají odpovědnost za zdraví vlastní i zdraví jiných lidí.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je realizována ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Vzdělávací obsah této oblasti také prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí a odráží se i v životě školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Obor Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů žáků, ale také k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízení a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a radit do denního režimu pohybové činnosti pro svůj všestranný rozvoj. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením.

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast předmětu

- preventivní ochrana zdraví
- vytváření základních hygienických, stravovacích, pracovních i jiných zdravotně preventivních návyků
- nácvik dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- získávání a prohlubování poznatků o rodině, škole, společnosti, přírodě, o mezilidských vztazích
- zaměření na období dospívání, objasnění změn spojených s tímto obdobím, pomoc při zodpovědném rozhodování dospívajícího jedince

Časová dotace

- 6. – 8. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- jiné učebny (např. Podblanického ekocentra Vlašim)
- veřejná prostranství mimo školu

Mezipředmětové vztahy

Vzdělávací obsah předmětu Výchova ke zdraví navazuje na vzdělávací obsah předmětu Člověk a jeho svět, který je zařazen na 1. stupni ZŠ. Na 2. stupni se dále rozvíjejí a prohlubují témata, s nimiž se žáci setkali již v předmětu Člověk a jeho svět (lidé kolem nás, mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, člověk a jeho zdraví, péče o zdraví, zdravá výživa, návykové látky a zdraví, základy sexuální výchovy, osobní bezpečí, situace hromadného ohrožení,..).

Mnohá témata vzdělávacího předmětu Výchova ke zdraví se dotýkají témat předmětu Výchova k občanství (např. rodina, škola, obec, osobnost člověka a jeho vývoj, komunikace, náročné životní situace, choroby, násilí, terorismus, denní režim, společenské chování, vztahy

mezi lidmi, protiprávní jednání, sebepoznání a sebepojetí, sebehodnocení, životní cíle a plány,..). Další souvislosti jsou patrné s tělesnou výchovou (význam pohybu pro zdraví, hygiena, první pomoc, bezpečnost,..), pracovními činnostmi (výživa, provoz a údržba domácnosti, hygiena, úrazy a první pomoc, vztah člověka k životnímu prostředí, sebepoznání a sebepojetí,..), českým jazykem a literaturou (reklama a manipulace, komunikace), přírodopisem (ontogeneze a fylogeneze člověka, anatomie a fyziologie, dospívání, životní styl, nemoci, úrazy, prevence, první pomoc, návykové látky, životní prostředí,..), chemií (návykové látky, bílkoviny, tuky, cukry, vitamíny, mimořádné události), zeměpisem (přírodní podmínky a výživa člověka, mimořádné události).

V předmětu Výchova ke zdraví se realizuje podstatná část průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, díky tomu se vytvářejí vazby i k ostatním předmětům a oblastem.

Průřezová témata

OSV - osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

- osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
- osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace – organizace vlastního času (režim dne, cíle a kroky k jejich dosažení)
- osobnostní rozvoj – psychohygiena – zvládání stresu
- sociální rozvoj – vzájemné poznávání se ve skupině, třídě
- sociální rozvoj – mezilidské vztahy
- sociální rozvoj – komunikace
- sociální rozvoj – kooperace a kompetice
- morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednost (problémy v mezilidských vztazích, sociální role)
- morální rozvoj – hodnoty, postoje, etika

VDO - občan, občanská společnost a stát- demokratické způsoby řešení problémů

MKV - lidské vztahy

- kulturní diference – jedinečnost každého člověka

EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí

- vztah člověka k prostředí – prostředí a zdraví, náš životní styl

MV - kritické vnímání mediálních sdělení

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina – skupinové vyučování, diskuse, výklad, práce s textem, samostatná práce, soutěže, testy, dotazníky, dramatizace, projekty, PC, video
- exkurze
- beseda

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Žák: - uplatňuje vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení
 - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
 - poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, plánuje si cesty ke svému zdokonalení

Kompetence k řešení problémů

- Žák: - vnímá nejrůznější problémové situace, mimořádné situace, krizové situace a plánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, zvažuje různé varianty řešení
 - kriticky myslí
 - dokáže obhájit svá rozhodnutí
 - přebírá zodpovědnost za své rozhodnutí
 - využívá náměty ze svého okolí, z praktického života

Kompetence sociální a personální

- Žák: - spolupracuje ve skupině, pomáhá ostatním
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, buduje dobré mezilidské vztahy
 - respektuje ostatní členy skupiny a jejich názory
 - dodržuje pravidla chování a jednání
 - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
 - uplatňuje bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence občanské

- Žák: - dovede se vcítit do druhých lidí
- respektuje názory ostatních, odmítá fyzické a psychické násilí
 - uvědomuje si svá práva i povinnosti
 - zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- Žák: - dodržuje vymezená pravidla práce, plní povinnosti a závazky, přizpůsobuje se změněným podmínkám
- ochraňuje zdraví své i ostatních, životní prostředí, kulturní i společenské hodnoty
 - efektivně organizuje vlastní práci
 - využívá pro hledání informací všechny dostupné prostředky
 - své znalosti uplatňuje v běžné praxi
 - ovládá základní postupy první pomoci

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí,kdo je osobnost a v čem spočívá její jedinečnost -rozdělí tělesnou a duševní stránku osobnosti,uvede příklady obou stránek -charakterizuje manželství,vysvětlí,jak vzniká a zaniká -zdůvodní,proč je nutné zodpovědně volit životního partnera -rozdělí jednotlivé typy rodiny -vysvětlí,co je výchovný styl,popíše nejčastější způsoby výchovy 	<ul style="list-style-type: none"> Já a moji blízcí -osobnost člověka -tělesná a duševní stránka osobnosti -manželství -znalost partnera -rodina a její typy -výchovný styl v rodině 	<ul style="list-style-type: none"> Vo-osobnost člověka OSV-osobnostní rozvoj-sebepoznání,sebepojetí Člověk a jeho svět-lidé kolem nás Vo-funkce rodiny, náhradní výchovná péče
<ul style="list-style-type: none"> -objasní,co je zdraví a jaký význam má pro člověka -charakterizuje složky zdraví a na příkladech doloží přímou souvislost mezi tělesným,duševním a sociálním zdravím -dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní zodpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví -zná běžné nemoci a třídí je podle různých hledisek,rozpozná příznaky nemoci,uvede některé příčiny nemoci a způsoby léčení -pojmenuje cesty přenosu infekčních chorob,možnosti ochrany před nimi a prakticky je uplatňuje 	<ul style="list-style-type: none"> Zdraví a nemoc -zdraví,složky zdraví a jejich interakce -odpovědnost jedince za zdraví, péče o zdraví -nemoc-dělení,příznaky,příčiny, způsoby léčení -infekční nemoci,cesty přenosu, možnosti ochrany -úraz -preventivní a lékařská péče 	<ul style="list-style-type: none"> Člověk a jeho svět-člověk a jeho zdraví EV-prostředí a zdraví Př-nemoci,úrazy, prevence

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -uvede zdroje a místa možných nehod a úrazů, označí nebezpečná místa ve svém okolí a v souvislosti s nimi navrhne způsoby bezpečného chování -vhodně reaguje na situaci úrazu -uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s nemocemi a úrazy, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 		
<ul style="list-style-type: none"> -orientuje se v základních pojmech z oboru výživy, odlišuje zdravé potraviny a zařazuje je do svého jídelníčku -zná zásady zdravé výživy a řídí se jimi při svém stravování, dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem nemoci -popíše zdravý stravovací a pitný režim -dodržuje zásady správného stolování a společenského chování při stolování 	<p>Řekni mi, co jíš</p> <ul style="list-style-type: none"> -výživa -pyramida výživy -zásady zdravé výživy -denní stravovací a pitný režim -stolování -společenské chování - zdravý životní styl 	<p>Pč-dívky-potraviny</p> <p>Člověk a jeho svět-zdravá výživa, pravidla slušného chování</p> <p>Pč-dívky-úprava stolu a stolování</p> <p>Vo-společenské chování</p> <p>MKV-lidské vztahy-slušné chování</p> <p>OSV-sociální rozvoj-komunikace</p>
<ul style="list-style-type: none"> -uvede rizika ohrožující zdraví -charakterizuje návykové látky, vyjmenuje nejčastěji zneužívané návykové látky, uvede rizika spojená s jejich zneužíváním a dává je do souvislosti s životní perspektivou mladého člověka -uvede znaky závislosti -vyjmenuje způsoby odmítání návykových látek a používá je v modelových situacích 	<p>Riskovat se nevyplácí</p> <ul style="list-style-type: none"> -rizika ohrožující zdraví -návykové látky-nejčastěji zneužívané návykové látky, rizika jejich zneužívání -charakteristika závislosti -odmítání návykových látek 	<p>Člověk a jeho svět-návykové látky a zdraví</p> <p>Che, Pč-návykové látky</p> <p>OSV-sociální rozvoj-komunikace</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 6.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje dospívání a změny (tělesné,duševní a společenské), které probíhají v dospívání -optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání -objasní rozdíly mezi chlapci a děvčaty -kultivovaně se chová k opačnému pohlaví -popíše pohlavní ústrojí,správně pojmenuje jeho části -dokáže vyložit vznik nového jedince 	<p>Dospívání=období velkých proměn</p> <ul style="list-style-type: none"> -dospívání -tělesné,duševní a společenské změny v dospívání -rozdíly mezi chlapci a děvčaty 	<p>OSV-osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí Člověk a jeho svět-základy sexuální výchovy Pč-dospívání a změny spojené s dospíváním OSV-sociální rozvoj-vzájemné poznávání Miniprojekt-čas proměn Př-anatomie a fyziologie,rozmnožování člověka</p>
<ul style="list-style-type: none"> -rozpozná situace,při kterých mu hrozí nebezpečí -zná pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech a v různém prostředí,projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví -zná a dodržuje pravidla silničního provozu,rozlišuje běžné dopravní značky -dokáže přivolat pomoc v situaci ohrožení 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> -osobní bezpečí -pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při různých činnostech a v různém prostředí -pravidla silničního provozu -přivolání pomoci v situaci ohrožení 	<p>Člověk a jeho svět-osobní bezpečí Vo-vztahy mezi lidmi Tv-bezpečné chování OSV-sociální rozvoj-mezilidské vztahy OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání OSV-sociální rozvoj-kooperace a kompetice,pomáhající a prosociální chování</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje své kladné a záporné stránky -vysvětlí, kdo je osobnost a co potřebuje ke svému rozvoji -uvede faktory ovlivňující osobnost -vyjmenuje fáze lidského života a stručně je charakterizuje -objasní, v čem spočívá socializace člověka -vyjmenuje příklady sociálních rolí a vybere z nich své sociální role, vysvětlí role členů komunity 	<ul style="list-style-type: none"> Pohled do zrcadla -jaký jsem -osobnost a její rozvoj -faktory ovlivňující osobnost -fáze lidského života -socializace -sociální role 	<ul style="list-style-type: none"> OSV-osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí MKV-kulturní difference-jedinečnost každého člověka Vo-osobnost člověka, podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka Pč-dědičnost Člověk a jeho svět-role členů rodiny
<ul style="list-style-type: none"> -popíše zdravý způsob života, rozpozná rizika spojená s nezdravým způsobem života, projevuje odpovědný vztah k sobě samému a pravidlům zdravého životního stylu -sestaví správný denní režim, zařazuje do něj činnosti vhodné z hlediska zdraví (odpočinek, spánek) -navrhne postupy, kterými lze předcházet únavě -zhodnotí význam spánku pro zdraví člověka -rozlišuje správně a nesprávně využitý volný čas -zařazuje do denního režimu pohybové aktivity, které jsou pro něj vhodné -zná a dodržuje základní hygienická pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> Jak pečovat o zdraví -zdravý způsob života -režim dne -únava -spánek -volný čas -pohyb -hygiena 	<ul style="list-style-type: none"> Př-životní styl Člověk a jeho svět-péče o zdraví OSV-osobnostní rozvoj-seberegulace a sebeorganizace-organizace vlastního času Př-anatomie a fyziologie člověka Tv-význam pohybu pro zdraví OSV-osobnostní rozvoj-psychohygiena

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -uvede zásady zdravé výživy, v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky -vyjmenuje pravidla pro sestavování jídelníčku, sestaví jídelníček, který bude vyhovovat zásadám zdravé výživy -porovná specifické potřeby výživy v jednotlivých etapách lidského života -porovná výživové nároky vzhledem k vykonávaným činnostem během dne (sport, těžká tělesná práce, sedavé zaměstnání) -posoudí přednosti a nedostatky některých alternativních výživových směrů 	Zdraví na talíři <ul style="list-style-type: none"> -zásady zdravé výživy -sestavování jídelníčku -výživa vybraných skupin obyvatelstva -alternativní směry ve výživě - zdravý životní styl 	Člověk a jeho svět- zdravá výživa Pč-dívky-sestavování jídelníčku OSV-sociální rozvoj-poznávání lidí
<ul style="list-style-type: none"> -vyjmenuje různé skupiny návykových látek a charakterizuje je -rozpozná patologické hráčství -popíše zdravotní rizika spojená s prací na počítači -objasní škodlivost dopingu -posoudí příčiny zneužívání návykových látek a v souvislosti s nimi navrhne lepší možnosti pro dospívající 	Rizika závislosti <ul style="list-style-type: none"> -návykové látky a jejich dělení -patologické hráčství -práce s počítačem -doping -příčiny zneužívání návykových látek -lepší možnosti 	Člověk a jeho svět- návykové látky a zdraví Che-návykové látky MV-kritické vnímání mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> -vysvětlí vznik nového jedince, uvede základní informace o vývoji člověka před narozením i po narození -argumentuje ve prospěch plánovaného rodičovství -zná způsoby ochrany proti nechtěnému početí 	Na prahu dospělosti <ul style="list-style-type: none"> -vznik a vývoj člověka -plánované rodičovství -antikoncepce -pohlavně přenosné choroby -AIDS 	Člověk a jeho svět- základy sexuální výchovy Př-rozmnožování člověka OSV-osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -vyjmenuje nejčastější choroby přenosné pohlavním stykem a vysvětlí, jak se před nimi chránit -objasní, jak dochází k přenosu viru HIV, co se děje po proniknutí infekce do organismu, zná preventivní i léčebná opatření 		
<ul style="list-style-type: none"> -dodržuje zásady bezpečného chování v různých situacích -rozpozná případy týrání, sexuálního zneužívání a šikanování, vyjadřuje nesouhlas s takovým jednáním a aktivně proti němu vystupuje -uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni -na základě svých znalostí a zkušenosti odhalí možný manipulativní vliv médií, sekt, vrstevníků, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi -v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým, dokáže komunikovat se službami odborné pomoci -v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Nenechat si ublížit -bezpečné chování v různých situacích -týrání -sexuální zneužívání -šikana -manipulativní reklama a informace -linky důvěry a krizová centra -první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Tv-zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Vo-vztahy mezi lidmi, lidská práva Člověk a jeho svět- osobní bezpečí OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání OSV-sociální rozvoj-mezilidské vztahy, komunikace OSV-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV-kritické vnímání mediálních sdělení Miniprojekt-linka důvěry Př-nemoci, úrazy, prevence, poskytování první pomoci Pč-dívky-úrazy, bezpečnost, první pomoc OSV-sociální rozvoj-kooperace a kompetice

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-rozpozná pozitivní a negativní vlivy na mezilidské vztahy, na kvalitu sociálního klimatu</p> <p>-vybere vhodný způsob řešení modelové situace</p> <p>-respektuje přijatá pravidla soužití mezi lidmi, přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů</p> <p>-nabídne pomoc v případě potřeby</p> <p>-vyslovuje uznání svým spolužákům</p> <p>-dodrží pravidla práce v týmu</p> <p>-používá v jednání prvky asertivity</p> <p>-rozdělí komunikaci verbální a neverbální, vhodně komunikuje s ostatními</p> <ul style="list-style-type: none"> – respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů – respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví – respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<p>Jak si lépe porozumět</p> <p>-mezilidské vztahy</p> <p>-řešení problémů v mezilidských vztazích</p> <p>-pomáhající a prosociální chování, kooperace mezi lidmi</p> <p>-asertivita</p> <p>-komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> – bezpečný pohyb v rizikovém prostředí – nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě – rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky sil. provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí 	<p>Člověk a jeho svět- mezilidské vztahy VO-vztahy mezi lidmi OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání OSV-sociální rozvoj-poznávání lidí OSV-sociální rozvoj-mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice MKV-lidské vztahy VDO-občan, občanská společnost a stát-demokratické způsoby řešení problémů OSV-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti Vo-komunikace Čj-komunikace Vo-podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj OSV-osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí OSV-osobnostní rozvoj-seberegulace a sebeorganizace</p>
<p>-zná své přednosti i nedostatky, projevuje zdravé sebevědomí</p> <p>-na příkladech ukáže vhodné a nevhodné chování člověka, navrhne postupy vedoucí k úpravě nevhodného chování, zvolené postupy uplatňuje ve vlastním chování a jednání</p>	<p>Já jako vyrovnaná bytost</p> <p>-sebepoznání a sebepojetí</p> <p>-seberegulace a sebeorganizace činností a chování, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení</p> <p>-psychohygiena-stres a jeho zvládnutí, posilování duševní odol-</p>	

<p>-stanoví si cíle vedoucí k vlastnímu rozvoji a určí kroky k jejich dosažení</p> <p>-samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>nosti</p> <ul style="list-style-type: none"> – utváření vědomí vlastní identity – zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích – pomáhající a prosociální chování – dopad vlastního jednání 	
<p>Oblast: Člověk a zdraví</p>	<p>Předmět: Výchova ke zdraví</p>	<p>Ročník: 8.</p>
<p>Očekávané výstupy žáka</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata Mezipředmětové vazby</p>
<p>-uvede příklady pozitivních a negativních vlivů životního prostředí na zdraví člověka</p> <p>-chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí (ultrafialové záření, smog, hluk,..)</p> <p>-posoudí, jak může člověk ovlivňovat kvalitu životního prostředí</p> <p>-vyjmenuje příklady civilizačních chorob, prokáže jejich souvislost s životním stylem</p>	<p>Zdraví a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> -vliv životních podmínek na zdraví -civilizační choroby <ul style="list-style-type: none"> – pitný režim – vlivy vnějšího prostředí na zdraví- kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota 	<p>OSV-osobnostní rozvoj-psychohygiena-zvládání stresu</p> <p>EV-vztah člověka k prostředí-prostředí a zdraví</p> <p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Př-životní prostředí</p> <p>Pč-dívky- provoz a údržba domácnosti</p>
<p>-na příkladech ukáže, jak souvisí vývoj společnosti se způsobem stravování, posoudí vliv přírodních podmínek na výživu člověka</p> <p>-charakterizuje základní složky potravy a vysvětlí jejich význam pro zdraví</p> <p>-objasní souvislost mezi složením stravy, způsobem stravování a rozvojem civilizačních chorob, uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>-vysvětlí rizika spojená s poruchami příjmu potravy</p> <p>-uvede, kde vyhledat odbornou pomoc v případě poruch příjmu potravy</p>	<p>Výživa jako součást životního stylu</p> <ul style="list-style-type: none"> -historické proměny stravy, vliv přírodních podmínek na způsob stravování -výživová hodnota potravy -poruchy příjmu potravy <ul style="list-style-type: none"> – násilí mířené proti sobě samému – rizikové chování (alkohol, kouření, zbraně, nebezpečné předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání 	<p>Člověk a jeho svět</p> <p>-péče o zdraví</p> <p>Př-životní styl, ochrana životního prostředí</p> <p>EV-vztah člověka k prostředí-náš životní styl</p> <p>Př-životní styl</p> <p>Ze-přírodní podmínky a výživa člověka</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>-zdravá výživa</p> <p>Che-bílkoviny, tuky, cukry, vitamíny</p> <p>Vo-sebehodnocení</p>
<p>-uvede rizika spojená se zneužíváním návykových látek</p>	<p>Život bez závislosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -návykové látky 	<p>Pč-dívky-potravinová příprava pokrmů</p>

<ul style="list-style-type: none"> -vyjmenuje znaky závislosti,po- píše vznik a vývoj závislosti -orientuje se v trestně právní pro- blematice návykových látek, uvede důsledky porušování trest- 	<ul style="list-style-type: none"> -vznik a vývoj závislosti -legislativa ve vztahu k návy- kovým látkám -drogy a reklama -pozitivní cíle a hodnoty 	<p>MV-kritické vní- mání mediálních sdělení</p>
---	---	---

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>niho zákona v souvislosti s výrobou, distribucí a držením návykových látek</p> <p>-objasní nebezpečí spojená s reklamou na tabákové výrobky a alkohol</p> <p>-odmítá manipulaci ze strany médií i svých vrstevníků</p> <p>-uvádí příklady pozitivních životních cílů a hodnot v porovnání se zneužíváním návykových látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - kriminalita mládeže - šikana - formy zneužívání dětí 	<p>Člověk a jeho svět- návykové látky a zdraví</p> <p>Che-návykové látky</p> <p>Př-anatomie a fyziologie</p> <p>Vo-protiprávní jednání</p> <p>MV-kritické vnímání mediálních sdělení</p> <p>Vo-systém osobních hodnot, životní cíle a plány</p> <p>OSV-morální rozvoj-hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>-uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti</p> <p>-v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování</p> <p>-vysvětlí početí a vývoj dítěte před narozením</p> <p>-prokáže základní znalosti o průběhu porodu</p> <p>-uvede potřeby matky v těhotenství a po porodu</p> <p>-objasní potřeby narozeného dítěte</p> <p>-porovná různé přístupy k sexualitě, respektuje odlišné postoje k sexualitě ovlivněné odlišnou</p>	<p>Reprodukční zdraví a sexuální dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - sexualita jako součást formování osobnosti - zdrženlivost - promiskuita <p>-předčasný pohlavní styk a jeho možné následky</p> <p>-početí, těhotenství a porod</p> <p>-péče o těhotnou ženu, péče o dítě</p> <p>-postoje k sexualitě</p> <p>-sexuální orientace</p> <p>-poruchy sexuální funkce a sexuální úchylinky</p> <p>-sex a zákon</p>	<p>Člověk a jeho svět</p> <p>-základy sexuální výchovy</p> <p>OSV-morální rozvoj-hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Př-rozmnožování člověka</p> <p>Vo-kulturní život</p> <p>MV-kritické vnímání mediálních sdělení</p> <p>OSV-osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí</p> <p>Vo-protiprávní jednání</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>kulturou a vírou, odsoudí nevhodné prezentování sexuality na veřejnosti</p> <p>-popíše rozdíly v sexuální orientaci (heterosexualita, homosexualita a bisexualita)</p> <p>-vyloží rozdíly mezi poruchami sexuální funkce a sexuálními úchytkami a uvede příklady</p> <p>-orientuje se v právní problematice související se sexualitou</p>		
<p>-zná základní lidské potřeby a orientuje se v jejich hierarchii</p> <p>-vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p> <p>-vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</p> <p>-dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>-usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví, zdůvodní svou odpovědnost za zachování zdraví, aktivně se účastní programů podporujících zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází 	<p>Podpora zdraví vkladem do budoucnosti</p> <p>-základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova teorie)</p> <p>-podpora zdraví a její formy (odpovědnost jedince za zdraví, programy podpory zdraví)</p> <p>-ochrana člověka za mimořádných událostí</p>	<p>Člověk a jeho svět</p> <p>-lidské potřeby</p> <p>OSV-morální rozvoj-hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Př-životní styl</p> <p>OSV-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Če, Ze-mimořádné události</p> <p>Člověk a jeho svět</p> <p>-situace hromadného ohrožení</p> <p>OSV-sociální rozvoj-kooperace a kompetice, pomáhající a prosociální chování</p> <p>Miniprojekt-ochrana člověka za mimořádných událostí</p>

<p>situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytně adekvátní pomoc</p> <ul style="list-style-type: none">– uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v mimořádných situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných událostí		
---	--	--

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1.stupeň

- je realizována v 1. – 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpony, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

Činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozevřičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata

- VDO - výchova demokratického občana
- EV - environmentální výchova
- OSV - osobnostní a sociální výchova
- MKV - multikulturní výchova

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, změří základní pohybové výkony a porovnají je

s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích. Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

Uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím. Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty. Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině. Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktí. Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školský vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 1. – 2.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zvládá základní přípravu orga- nismu před pohybovou aktivitou -zná protahovací a posilovací cvi- ky, cviky pro zahřátí a uvolnění	-příprava ke sportovnímu výkonu -příprava organismu -zdravotně zaměřené činnosti	VDO-Občanská společnost a škola -rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost
-spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti -dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků -dbá na správné dýchání -zná kompenzační a relaxační cvi- ky -zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	-cvičení během dne -rytmické a kondiční formy -cvičení pro děti-jednoduché tanečky -základy estetického pohybu	EV-Vztah člověka k prostředí OSV-psychohy- giena MKV-lidské vztahy
-zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových čin- ností, tělocvičného náradí a náčiní -zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	-tělocvičné pojmy-komunikace v TV	
-dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sporto- vání v tělocvičně, na hřišti, v pří- rodě -zná a reaguje na smluvené pove- ly, gesta, signály pro organizaci činností -používá vhodné sportovní oble- čení a sportovní obuv	-bezpečnost při sportování	
-spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnos- tech a soutěžích -jedná v duchu fair-play -zvládne přihrávku jednoruč, obouruč -zná a dodržuje základní pravidla -je schopen soutěžit v družstvu -je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo	-základy sportovních her- míčové hry a pohybové hry -pravidla zjednodušených pohy- bových činností, her a soutěží -zásady jednání a chování	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školský vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 1. – 2.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zná techniku hodů kriketovým míčkem -zná princip štafetového běhu -zná skok do dálky -uběhne 50 m -účastní se atletických závodů 	<ul style="list-style-type: none"> -základy atletiky-rychlý běh,skok do dálky,hod kriketovým míčkem, rozvoj rychlosti,vytrvalosti,síly a pohyblivosti a koordinaci pohybu 	
<ul style="list-style-type: none"> -zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách jednoduchá cvičení na žebřinách -umí skákat přes švihadlo -dokáže podbíhat lano -provádí cvičení na lavičkách 	<ul style="list-style-type: none"> -základy gymnastiky-cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti průpravná cvičení a úpoly 	
<ul style="list-style-type: none"> -projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti,samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti -učí se respektovat zdravotní handicap -zná význam sportování pro zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> -vztah ke sportu-zásady jednání a chování fair-play 	
<ul style="list-style-type: none"> -zvládne techniku jednoho plaveckého stylu, provádí skoky do vody 	<ul style="list-style-type: none"> -základní plavecká výuka-základní plavecké dovednosti,jeden plavecký způsob,hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí 	Pr-bezpečnost

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školský vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zvládá základní přípravu orga- nismu před pohybovou aktivitou -zná protahovací a posilovací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění 	<ul style="list-style-type: none"> -příprava ke sportovnímu výkonu -příprava organismu -zdravotně zaměřené činnosti 	<p>VDO-Občan, obč. spol. a stát-respekt k identitám, zdroje konfliktů</p>
<ul style="list-style-type: none"> -spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti -dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků -dbá na správné dýchání -zná kompenzační a relaxační cviky -uplatňuje zásady pohybové hy- gieny 	<ul style="list-style-type: none"> -cvičení během dne -rytmické a kondiční formy -cvičení pro děti-jednoduché ta- nečky, základy estetického pohybu 	<p>MKV-Lidské vztahy</p> <p>Pr-držení těla</p>
<ul style="list-style-type: none"> -zná a užívá základní tělocvičné pojmy-názvy pohybových čin- ností, tělocvičného náradí a náčiní -zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořado- vých cvičení a správně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> -tělocvičné pojmy -komunikace v Tv 	<p>Čj-přesné vyjadřování</p>
<ul style="list-style-type: none"> -dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě -zná a reaguje na smluvené pove- ly, gesta, signály pro organizaci činností -používá vhodné sportovní oble- čení a sportovní obuv -jedná v duchu fair-play 	<ul style="list-style-type: none"> -bezpečnost při sportování 	<p>Prv-bezpečnost</p>
<ul style="list-style-type: none"> -spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových čin- nostech a soutěžích -umí přihrávky jednoruč a obou- ruč, driblíng -rozlišují míč na basketbal a vo- lejšbal -učí se ovládat hru s basketbalo- vým míčem 	<ul style="list-style-type: none"> -základy sportovních her-míčové a pohybové hry -pohybová tvořivost a využití ne- tradičního náčiní při cvičení, or- ganizace při Tv -pravidla zjednodušených osvojo- vaných pohybových činností-her a soutěží, zásady jednání a chování 	<p>Pr-komunikace lidí, význam pravidel</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -nacvičuje stfelbu na koš -nacvičuje přehazovanou -zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti -je schopen soutěžit v družstvu -umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji -je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a pro družstvo -pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje 		
<ul style="list-style-type: none"> -zná techniku hodů kriketovým míčkem -zná princip štafetového běhu -uběhne 50 m -zná taktiku při běhu terénem s překážkami -umí skákat do dálky -nacvičí správnou techniku skoku z místa -účastní se atletických závodů 	<ul style="list-style-type: none"> -základy atletiky-rychlý běh,skok do dálky,hod kriketovým míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti,síly a pohyblivosti, a koordinace pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> M-měření délky, času bodové hodnocení OSV-psychohygiena
<ul style="list-style-type: none"> -zvládne cvičení na žíněnce-na-pojované kotouly, -provádí přitahování do výše čela na hrazdě -naučí v správnou techniku od razu z můstku při cvičení na koze 	<ul style="list-style-type: none"> -základy gymnastiky-cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti -průpravná cvičení a úpoly 	
<ul style="list-style-type: none"> -projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti,samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti -respektuje zdravotní handicap -zná význam sportování pro zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> -vztah ke sportu-zásady jednání a chování-fair-play 	<ul style="list-style-type: none"> Hv-rytmus,mělo-die Prv-zdraví

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -zvládne základní kroky některých lidových tanců -seznámí se s dětským aerobikem -seznámí se s kondičním cvičením s hudbou -uplatňuje pravidla hygieny a bezpečnosti v běžném portovním prostředí -adekvátně reaguje v situaci na úraz spolužáka -zná smluvené povely, gesta a signály pro organizaci a reaguje na ně -užívá základní tělocvičné názvosloví, cvičí podle nákresu, popisu -jedná v duchu fair-play-dodržuje pravidla her, pozná přestupky, respektuje opačné pohlaví a zdravotní handicap -zná význam pohybu pro zdraví -podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje samostatnost a vůli pro zlepšení -změří základní výkony a porovná je s předchozími -zorganizuje nenáročné hry a soutěže na úrovni třídy, vytváří varianty osvojených her -orientuje se v informačních zdrojích o pohybových činnostech ve škole, v obci, samostatně získá potřebné informace -zvládá základní přípravu organismu před pohybovou činností, uvolňovací, protahovací a napínavé cviky -zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> -bezpečnost při pohybových činnostech, v šatnách a umývárkách, při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek -první pomoc -hygiena při Tv, vhodné vybavení pro Tv -organizace při Tv -komunikace v Tv -zásady jednání a chování v duchu fair-play -pravidla her a soutěží -význam pohybu pro zdraví -cvičení během dne -rozvoj různých forem rychlosti, síly, vytrvalosti, pohyblivosti a koordinace pohybů -měření a posuzování pohybových dovedností -pohybové hry s různými zaměřeními -zdroje informací o pohybových činnostech -příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži -zdravotně zaměřené činnosti, správné držení těla, dýchání, správné zvedání zátěže -kompenzační, relaxační, průpravná cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> Př-lidské tělo a zdraví MKV-lidské vztahy OSV-sebepoznání, sebepojetí-seberegulace a sebeorganizace -psychohygiena -kreativita -rozvoj schopností poznávání -poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace -kooperace a kompetice -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty, postoje, praktická etika M-jednotky délky, času, tabulky, grafy, diagramy MDV-fungování a vliv médií ve společnosti Čj-média, komunikace OSV-seberegulace a sebeorganizace

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -zvládne základní taneční kroky a jednoduché cvičení podle rytmu -ví, jak šplhat na tyči, zvládne základní cviky na žíněnce-kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou s dopomocí -zvládne jednoduché cviky na hrazdě a na kruzích -umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze-roznožka, výskok do kleku a nebo do dřepu -provádí cvičení s využitím švédské bedny, žebřin, laviček -provádí kondiční cvičení s plnými míči -zná taktiku a rozvržení sil při běhu-krátkém, k metám, vytrvalostním, terénním -zvládá hod kriketovým míčkem, zná správnou techniku hodu -umí skákat do dálky, do výšky -zná základní pravidla organizace při atletických soutěžích, změří a porovná výkony -zvládá základní přihrávky a chytání míče, driblink, střelbu -rozdělává vlastnosti míčů na volejbal, basketbal, fotbal -ovládá základní herní činnosti jednotlivce, spolupracuje ve hře 	<ul style="list-style-type: none"> -rytmické a kondiční cvičení pro děti -základy gymnastiky-průpravná cvičení, průpravné úpoly, akrobacie, cvičení s náčiním, cvičení na odpovídajícím nářadí -pravidla bezpečnosti -základy atletiky-rychlý běh, motivovaný vytrvalostní běh, běh v terénu -hod míčkem -skok do dálky nebo do výšky -základní organizace při Tv -měření výkonů -základy sportovních her -manipulace s míčem -herní činnosti jednotlivce -spolupráce ve hře -průpravné hry -zásady fair-play -základní organizace při sportovních utkáních -utkání podle zjednodušených pravidel 	<p>M-měření, jednotky, tabulky, grafy, diagramy</p> <p>OSV-komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> -kooperace a kometice -kreativita -řešení problémů a rozhodovací dovednosti -mezilidské vztahy -hodnoty, postoje, praktická etika <p>Př-mezilidské vztahy</p> <p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> -vztah člověka k prostředí <p>Př-životní prostředí</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zná zjednodušená pravidla základních sportovních her, je si vědom porušení pravidel a možných následků, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům -dodržuje pravidla bezpečnosti a chování v přírodě, v sil. provozu	-turistika a pohyb v přírodě- pravidla bezpečnosti, chování při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody	

5.8.3 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Průřezové téma

Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů, praktická etika, komunikace, vztahy mezi lidmi, psychohygiena, sebepoznávání, seberegulace

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva,
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva,
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel fair play,
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí,
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské

- podpora aktivního sportování,
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,
- první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace
- zpracování a prezentace naměřených výkonů

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 6. – 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu,některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	-správné držení těla,zvyšování kloubních pohybů,preventivní pohybová činnost,správné zapojení dechu	Osobnostní a sociální výchova-osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí
-samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu,překonání únavy a předcházení stresovým situacím		
-usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti,z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	-celkové posilování svalového aparátu(prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) -rozvoj vytrvalosti,zdravotně orientovaná zdatnost	
-samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zátěžovými svaly	-rozcvičení ,na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	
-odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím,upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	-drogy a jiné škodliviny(anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty) -reakce těla při zhoršení rozptýl. podmínek,vhodná úprava pohyb. aktivit	Osobnostní a sociální výchova-osobnostní rozvoj-psychohygienu
-dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka,uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ní, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 6. – 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	-vhodné a bezpečné chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu -zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí	
-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	-pohybové hry-závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	
-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	-turistika a pohyb v přírodě -orientace na mapě, měřítko mapy -uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orientačního běhu, topografické značky, práce s buzolou -sportovní hry -vybíjená-taktika, rozhodnost, pohotovost -košíková. správný postoj při přihrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s míčem, driblíngová abeceda (kroužení míčem okolo těla, "osmička" mezi nohama, prohazování) -doplňkové sportovní hry -minikopaná, házená -průpravná cvičení -lyžování (v případě zájmu zákonných zástupců žáků bude škola zařazovat týdenní kurz) -sportovní hry -přehazovaná-přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jedno-ruč i obouruč	Osobnostní a sociální výchova- sociální rozvoj- kooperace a kompetice

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 6. – 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>-košíková-dvojtakt, střelba na koš, driblíng se slalomem, nácvik herní činnosti jednotlivce, obranný pohyb, utkání -odbitená-nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem, utkání -kopaná -herní činnosti jednotlivce (zpracování míče, střelba, vedení míče, přihrávka, uvolnění) základy herních systémů, postupný útok, protiútok, utkání -doplňkové sportovní hry-minikopaná, házená, florbal, průpravná cvičení -atletika-atletická abeceda(liftink, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou -skok do výšky(flopem) -rychlé starty(ze stoje, ze sedu, z lehu), nízký start -rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování -.hody granátem na cíl a kriketovým míčkem, -skok do dálky -gymnastika-kotoul vpřed a vzad -stoj na rukou se záchranou -přemet stranou se záchranou -přeskok kozy v základní výšce -akrobacie-kotoul plavmo přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu -výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do žiněnek, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny</p>	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 6. – 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	-kruhy-kotoul vpřed a vzad, houpání v sedě, rotace kolem své osy -hrazda-vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad -šplh na tyči -moderní gymnastika-cvičení s míčem, švihadlem a tyčí -úpoly-význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost -přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje -sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí z předu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou) -estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem-základy rytmické gymnastiky -soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní)	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-posoudí provedení osvojované pohybové činnosti -označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	-sebehodnocení v dané pohybové činnosti -pravidla dané pohybové činnosti	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- komunikace
-užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	-komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 6. – 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření,pomoc handicapovaných,respekt k opačnému pohlaví,ochranu přírody při sportu	-historie olympijských her -MOV,ČOV,ODM(olympiáda dětí a mládeže)	Osobnostní a sociální výchova -morální rozvoj -řešení problémů a rozhodovací dovednosti
-dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	-týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	
-rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího,diváka,organizátora	-pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	
-sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony,eviduje je a vyhodnotí	-statistická zjištění-měření délky, rychlosti,výšky,práce se stopkami, pásmem	
-zorganizuje samostatně v týmu jednoduché turnaje,závody,turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	-aktivní(samostatná)organizace prostoru a pohyb činností	
-zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	-práce s tabulkou(výsledkovou listinou) -doplňování příslušných dat -čtení potřebných dat -zjišťování potřebných dat	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 8. – 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu,některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	-správné držení těla,zvyšování kloubních pohybů,preventivní pohybová činnost,správné zapojení dechu	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj- seberegulace a sebeorganizace
-samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu,překonání únavy a předcházení stresovým situacím		
-usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti,z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	-celkové posilování svalového aparátu(prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí),rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	
-samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovatelnými svaly	-individuální rozcvičení -strečink celého těla před a po ukončení hodiny,na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	
-odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím,upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	-drogy a jiné škodliviny(anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty), reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek,vhodná úprava pohyb. aktivit	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj -psychohygiena
-uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť,přírody,silničního provozu,předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	-vhodné a bezpeč.chování na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu -zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí	
-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře,soutěži,při rekreačních činnostech	-pohybové hry-závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 8. – 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře,soutěžích,při rekreačních činnostech</p>	<p>-turistika a pobyt v přírodě,orientace na mapě,měřítko mapy, uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce, ochrana přírody,základy orientačního běhu,topografické značky, práce s buzolou,příprava a organizace orientačního běhu</p> <p>- přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p> <p>-sportovní hry:</p> <p>-košíková-útok,obrana-osobní, zónová,poziční střelba,střelba z dálky,clony,uvolňování hráče s míčem,bez míče, postupný útok,rychlý protiútok,tělesná osobní obrana po celém hřišti</p> <p>-odbíjená-přihrávky vrchem i spodem přes síť,podání spodem i vrchem,nácvik útoku při přihrávce,blokování, příjem podání spodem,vrchem,rozehrání balonu přes nahrávače,nácvik smeče,obrana(bloky),hra v poli</p> <p>-doplňkové sportovní hry-minikopaná,házená,florbal</p> <p>-nácvik útoků a obrany,herní varianty</p> <p>-kopaní-herní činnosti jednotlivce, herní kombinace(útočná,obranná činnost brankáře,utkáni</p> <p>-atletika-atletická abeceda (lifting,skipping,zakopávání,předkopávání,odpichy,oštěpařský krok,cval stranou)</p> <p>-skok do dálky z rozběhu</p> <p>-vrh koulí</p> <p>-skok do výšky(flopem)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova-sociální rozvoj-kooperace a kompetice</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 8. – 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> -rychlé starty(ze stoje, sedu, lehu, nízký start, polovysoký start -rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování -hody granátem a kriketovým míčkem -skok do dálky -štafetový běh -gymnastika-kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou, stoj na rukou se záchranou, přemet stranou na obě strany, přeskok kozy ve zvýšené výšce -akrobacie-kotoul plavmo z můstku, z trampolíny přes švédskou bednu -přeskok vyšší švédské bedny z tramp. -nácvik salta -kruhy-kotoul vpřed a vzad, stojka, houpání ve visu, rotace kolem své osy, svisy -hrazda-vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmyk -šplh na laně a tyči -moderní gymnastika-cvičení s míčem, švihadlem a tyči -estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem-soulad pohybu s hudbou (cvičení s náčiním) -aerobic -společenské tance -lyžování v případě zájmu -úpoly-význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost -přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střežové postoje 	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník: 8. – 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
	-sebeobrana(držení soupeře na zemi,obrana proti objetí zřepředu, obrana proti škrčení),pády	
-posoudí provedení osvojované pohybové činnosti,označí zjevně nedostatky a jejich možné příčiny	-sebehodnocení v dané pohybové činnosti	Osobnostní a sociální výchova- osobnostní rozvoj -komunikace
-užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence,rozhodčího,diváka,čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	-komunikace s TV(tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	
-naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření,pomoc handicapovaným,respekt k opačnému pohlaví,ochrana přírody při sportu	-historie olymp.her -MOV,ČOV,ODM(olympiáda dětí a mládeže)	
-dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	-týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	
-rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího,diváka,organizátora	-pravidla svojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	
-sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony,eviduje je a vyhodnotí	-statistická zjištění,odhady,přesná měření(stopky,pásmo)evidence vyhodnocení zjištěných dat	
-zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje,závody,turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	-organizace prostoru a pohybových činností -postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele	
-zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	-práce s tabulkou(výsledkovou listinu)grafické zpracování naměřených dat,jejich prezentace	

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje velké množství pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Oblast Člověk a svět práce se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstruktivní činnosti, Pěstivelské práce, Příprava pokrmů. Tyto okruhy jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je vzdělávací obor rozdělen na šest tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstivelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž škola vybírá podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce (v 8. a 9. ročníku), minimálně další dva tematické okruhy.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (chlapcům i dívkám). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména Osobnostní a sociální výchova a Výchova demokratického občana (zodpovědnost každého jedince za své zdraví, spolupráce a pomoc při práci), Environmentální výchova (podmínky života, vztah k životnímu prostředí).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti (sebekritika) nebo výsledky ostatních (kritika)
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 1.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vy- stříhovat, překládat a skládat papír	práce s drobným materiálem -papír	EV-vztah člověka k prostředí OSV-morální roz- voj-řešení problé- mů a rozhodovací dovednosti -kreativita -kooperace
-dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál -pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	práce s drobným materiálem -přírodniny	
-umí stříhat textil a nalepit textili -dovede sestavovat stavebnicové prvky -umí montovat a demontovat stavebnici	práce s drobným materiálem -textil konstrukční činnosti	
-zná základy péče o pokojové květiny-otírání listů, zalévání, kypření	pěstitelské činnosti	
-zná základy správného stolování a společenského chování	příprava pokrmů	
-dodržuje zásady hygieny a bez- pečnosti práce, poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu (dle svých schopností a možností)		

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 2.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhávat, překládat a skládat papír -umí vytvořit jednoduché prostoro- vé tvary z papíru	práce s drobným materiálem -papír	VDO-Občanská společnost a škola -zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne nebo za- jistí první pomoc při úrazu
-dovede navlékat, aranžovat, do- tvářet, opracovat a třídit přírodní materiál -pracovat podle slovního návodu nebo předlohy	práce s drobným materiálem -přírodniny	OSV-Morální roz- voj-řeší problémy a rozhodovací do- vednosti -kreativita -kooperace
-umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil -naučí se zadní steh -umí přišít knoflík -umí slepit textil, vyrobí jedno- duchý textilní výrobek	práce s drobným materiálem -textil	
-dovede sestavovat stavebnicové prvky -umí montovat a demontovat stavebnice	konstrukční činnosti	
-zná základy péče o pokojové rostliny (otírání listů, zalévání, kypření) -umí zasít semena -provádí pozorování a zhodnotí výsledky	pěstitelské práce	EV-Základní pod- mínky života
-chová se vhodně při stolování -připraví tabuli pro jednoduché stolování -připraví jednoduchý pokrm ze studené kuchyně	příprava pokrmů	

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 3.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystříhávat, překládat a skládat papír	práce s drobným materiálem -papír a karton vlastnosti materiálů, funkce a vyu- žití pracovních pomůcek a nástro- jů, jednoduché pracovní postupy	Vv OSV-Morální rozvoj-řešení blémů a rozhod- vací dovednosti Kreativita Kooperace
-dovede navlékat, aranžovat, do- tvářet, opracovat a třídit přírodní materiál -pracovat podle slovního návodu nebo předlohy	práce s drobným materiálem -přírodniny	Vv Prv
-umí navlékat jehlu, udělat uzel, stříhat textil -naučí se zadní steh -umí přišít knoflík -umí slepit textilii -vyrobí jednoduchý textilní výrobek	práce s drobným materiálem -textil	Ev-vztah člověka k životnímu prostředí Vv Prv
-dovede sestavit stavebnicové prvky -umí montovat a demontovat stavebnice	konstrukční činnosti	
-zná základy péče o pokojové rostliny (otírání, kypření, zalévání) -umí zasít semena -provádí pozorování a zhodnotí výsledky	pěstitelské práce -pěstování ze semen v místnosti	
-orientuje se v základním vyba- vení kuchyně -chová se vhodně při stolování -umí připravit jednoduchou tabuli -připravuje jednoduchý pokrm (studená kuchyň)	příprava pokrmů -vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, úprava stolu, správné sto- lování	EGS-Evropa a svět nás zajímá

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-umí stříhat,lepit,trhat,mačkat, skládat,vytvářet mozaiku z pa- píru	práce s drobným materiálem -papír,karton	OSV Osobnostní rozvoj -rozvoj schopností poznávání
-umí stříhat,lepit,trhat,mačkat, skládat,vytvářet mozaiku z tex- tilu -zvládá základní stehy pro šití, vyšívání,přišít knoflík různými způsoby -pracuje s provázkem(lepí,uzluje)	práce s drobným materiálem -textil,provázek	-sebepoznávání a sebepojetí -seberegulace a sebeorganizace -psychohygienu -kreativita Sociální rozvoj
-aranžuje různé přírodniny podle vlastního estetického cítění	práce s drobným materiálem -přírodniny	-poznávání lidí -mezilidské vztahy -komunikace
-tvoří odlitky,modeluje,tvaruje hmotu	práce s modelovací hmotou -modelína,modurit,sádra	-kooperace a kom- petice Morální rozvoj
-zná zásady péče o pokojové květiny -zná možnosti množení poko- jových květin -vede jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování -zvládá jednoduchou práci na zahradě	pěstitelské práce -péče o pokojové květiny,práce na zahradě	-řešení problémů a rozhodovací dovednosti -hodnoty,postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV
-zná zásady správného stolování -umí připravit slavnostní tabuli -umí připravit jednoduchý pokrm	stolování,příprava pokrmů	Kulturní diference Lidské vztahy EV Vztah člověka
-umí pracovat podle pokynů, názorů,pracovního postupu,podle předlohy či obrázku -rozlišuje odlišné vlastnosti mate- riálů a s využitím těchto znalostí rozhoduje o vhodném výběru materiálů,pomůcek,nástrojů i postupů práce -kombinuje jednotlivé materiály a techniky	teoretická příprava -vhodný výběr pracovního postupu -práce podle návodu,práce s předlohou -vhodný výběr pracovních pomů- cek a nástrojů -podle typu práce -vlastnosti materiálů a jejich užití v praxi -nové netradiční techniky	k prostředí Čj-popis pracov- postupu,pracov- ních činností M-jednotky délky, hmotnosti(měření, převody)

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 4. – 5.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-při práci dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,udr- žuje pořádek a čistotu pracovních ploch -poskytne nebo zajistí první pomoc při úrazu(úměrně svým schopnostem)	-seznámení s lidovými tradicemi a zvyky,jejich význam pro sou- časný život	Vv-využití někte- rých Vv technik a Vv citění při práci Př-práce s přírod- ninami

5.9.2 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň (chlapci)

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti (chlapci) se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku. Vyučovací dotace je 1 vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá ve 2 hodinových blocích 1x za 14 dní.

Vzdělávání v pracovních činnostech chlapců směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu a při základních elektroinstalačních pracích
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci, osvojení si práce s mechanizací a technikou s ohledem na bezpečnost práce a pravidla pracovního řádu (např. práce s napětím max. 24V)
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, zásady organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku a s principem, činností a obsluhou základních elektrických spotřebičů v domácnosti
- seznámení se se základy technického kreslení a s tvorbou jednoduchých technických výkresů a plánů

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti chlupci	Ročník: 6. – 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce -zná zásady poskytnutí 1.pomoci při úrazu -je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku -dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny,při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím 	<p>Organizace a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> -řád školní dílny -pravidla 1.pomoci -péče o čistotu a pořádek v okolí školy(trávníky,školní zahrada, hřiště,..) 	<p>OV-hygiena a a bezpeč.práce</p> <p>Př-péče o živ.prostředí,ekologické problémy</p> <p>VDO-osobní zodpovědnost,resp. a dodržování před. a norem</p>
<ul style="list-style-type: none"> -zvládá základní postupy při opracování dřeva,měření,rýsování, řezání,broušení a vrtání -zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí -provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň -má představu o způsobu výroby železa,oceli -zvládá základní postupy při opracování železa a oceli -ovládá postupy opracování pozinkovaného plechu,orýsování podle šablony,stříhání a ohýbání -zná princip výroby a zpracování plastických hmot,včetně jejich vlastností -zvládá základní postupy při opracování plastů(orýsování,řezání a tepelné zpracování a lepení) 	<p>Práce s technickými materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> -vlastnosti materiálu,užití v praxi (dřevo,plast,kov) -úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky,technika a životní prostředí -pracovní postupy,zhotovení výrobků ze dřeva -jednoduché pracovní postupy a operace -pracovní pomůcky,nářadí a nástroje pro ruční opracování -výroba železa a oceli -pracovní postupy-zhotovení výrobků ze železa,plechu a plastů -umělé hmoty –výrobky a vlastnosti -pracovní postupy-tvarování plastů -další užití plastů a jejich recyklace -montáž celého výrobku z jednotlivých částí(kombinov.výrobek) 	<p>F-technika,stroje a nástroje</p> <p>M-geometrie</p> <p>Př-dřeviny a význam lesa</p> <p>OSV-stanovení osobních cílů,spolupráce a komunik. v týmu</p> <p>Ch-kovy,plasty</p> <p>Z-těžba žel.rudy</p> <p>Ov-osobní vlastn. a zájmy,sebehodn.</p> <p>VDO-osobní respektování a dodržování předp. a norem</p> <p>EV-energ.náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí a separace odpadu</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti chlapci	Ročník: 6. – 7.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -je schopen sestrojít jednoduchý technický výkres a orientovat se v něm -dokáže se orientovat ve stavebním výkresu(plánu) -dokáže porozumět technickému výkresu a vyrobit podle něj šablonu, kterou použije při zhotovení výrobku 	Základy rýsování a tech.kreslení -technické kreslení-nárys,půdorys, bokorys,řez a detail -návod,předloha,náčrt,plán a schéma -jednoduché pracovní operace a postupy -technické kreslení-rovnoběžné a pravouhlé promítání	M-geometrie VDO-dodržování předpisů a norem při tvorbě technických výkresů
<ul style="list-style-type: none"> -provádí montáže a demontáže jednoduchého el.zařízení -dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy a normy v elektrotechnice -zapojí zásuvkový obvod, pojistku,světelný obvod ovládaný z jednoho a více míst(modelová stavebnice 24V) -vysvětlí princip a zná pravidla pro užívání a provoz základních el..spotřebičů v domácnosti 	Montážní práce-elektro -nákladné elektrické instalace v domácnosti -elektrické spotřebiče v domácnosti(modelová stavebnice 24V)	F-el. obvod VDO-osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem

5.9.3 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této vzdělávací oblasti. Proto byl pro 1. a 2. stupeň zvolen název Pracovní činnosti.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tyto tematické okruhy: 6. ročník – dívky příprava pokrmů, 7. ročník – dívky – provoz a údržba domácnosti, 8. a 9. ročník – svět práce, 6. a 7. ročník – chlapci – práce s technickými materiály.

Vzdělávací oblast předmětu

Vzdělávání v pracovních činnostech dívek směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin, zvládnutí jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách tělesné a duševní práce, osvojování potřebných poznatků pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další profesní i životní orientaci

Časová dotace

- vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku
- časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně, pro výuku se vždy spojují 2 vyučovací hodiny, které jsou zařazeny do výuky jednou za 14 dní, v 6. a 7. ročníku se učí dívky a chlapci odděleně, v 8. a 9. ročníku je třída spojená

Místo realizace

- třídy
- oddělená výuka – dívky – cvičná kuchyň
- oddělená výuka – chlapci – školní dílna
- jiné instituce (např. ÚP, SŠ, SOU,..)

Mezipředmětové vztahy

Vzdělávací předmět Pracovní činnosti má úzký vztah především k předmětu Výchova ke zdraví (zdravá výživa, hygiena, provoz a údržba domácnosti, úrazy v domácnosti, první pomoc, vztah člověka k životnímu prostředí, sebepoznání a sebepojetí,..) a Výchova k občanství (osobnost člověka, ..). Při probírání témat okruhu Svět práce se projevují souvislosti i s ostatními předměty.

Průřezová témata

OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, schopnosti zapamatování, řešení problémů
- osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
- sociální rozvoj - kooperace a kompetice
- morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MKV – lidské vztahy – udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi, slušné chování

EV – základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, energie, hospodaření s přírodními zdroji
- lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s odpady

Formy a metody realizace

- spojené 2 vyučovací hodiny – práce ve skupinách, výklad, samostatná práce, praktické vykonávání činností, diskuse, testy, video, pracovní listy, exkurze a návštěvy institucí, škol, ..
- při výuce okruhu Svět práce – spojování hodin do bloků (hlavně při exkurzích)

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- Žák: - poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- samostatně vyhledává a třídí informace, využívá je v praktických činnostech
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- Žák: - promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci bude setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
 - poznatky aplikuje v praxi

Kompetence komunikativní

- Žák: - se učí správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
 - využívá informační zdroje k získání nových poznatků

Kompetence sociální a personální

- Žák: - pracuje ve skupině
- spolupracuje s ostatními při řešení problémů
 - přispívá k diskusi a respektuje názory jiných
 - učí se věcně argumentovat
 - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

- Žák: - při práci respektuje daná pravidla, váží si druhých lidí
- dokáže přivolat pomoc při zranění, ošetřit nejčastější zranění
 - chápe základní ekologické souvislosti, chrání životní prostředí, šetří přírodní zdroje i energii, učí se třídit odpady
 - oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

- Žák: - dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
 - dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti
 - myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
 - dokáže se přizpůsobit změněným pracovním podmínkám
 - činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
 - seznámí se s podstatou podnikání, chápe jeho cíl i rizika

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací programy

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 6.(dívký)
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -se seznámí s organizací výuky a vnitřním řádem kuchyňského pracoviště -zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce -používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče -dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce -udržuje pořádek a čistotu na pracovišti -poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>Organizace výuky, vnitřní řád kuchyňky, bezpečnost práce</p> <p>Kuchyně</p> <ul style="list-style-type: none"> -základní vybavení kuchyně -bezpečnost a hygiena provozu -udržování pořádku a čistoty -první pomoc při úrazech v kuchyni 	Vz-první pomoc
<ul style="list-style-type: none"> -umí vyjmenovat hlediska důležitá pro výběr potravin, upřednostňuje zásady zdravé výživy -uvede hlediska rozhodující pro nákup potravin, dovede při nákupu rozlišit potraviny zdravotně nezávadné -zná způsoby skladování a uchovávání potravin a pochutin -rozlišuje základní skupiny potravin, uvede některé potraviny rostlinného a živočišného původu, druhy ovoce a zeleniny, zná základní pochutiny -vysvětlí zásady pro sestavování jídelníčku 	<p>Potraviny</p> <ul style="list-style-type: none"> -výběr, nákup a skladování potravin -skupiny potravin -sestavování jídelníčku 	Vz-výživa
<ul style="list-style-type: none"> -uvede výhody a nevýhody úprav pokrmů za studena, umí připravit jednoduchý pokrm studené kuchyně 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> -úprava pokrmů za studena -základní způsoby tepelné úpravy pokrmů -základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	Vz-výživa

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 6.(dívký)
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-získá poznatky o základních způsobech tepelné úpravy pokrmů, porovná je s úpravami za studena a zhodnotí z hlediska zdravé výživy</p> <p>-vyzkouší si některé tepelné úpravy pokrmů</p> <p>-připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>		
<p>-dodrží základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p> <p>-umí upravit stůl pro všední i slavnostní stolování</p>	<p>Úprava stolu a stolování</p> <p>-jednoduché prostírání</p> <p>-obsluha a chování u stolu</p> <p>-slavnostní stolování v rodině</p> <p>-zdobné prvky a květiny na stole</p>	<p>Vo-slušné chování</p> <p>Miniprojekt-vánoční dárek, pohostění</p> <p>OSV-osobnostní rozvoj-kreativita</p> <p>OSV-sociální rozvoj-kooperace a kompetice</p> <p>OSV-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV-základní podmínky života-voda, ovzduší, půda, energie, hospodaření s přírodními zdroji</p> <p>EV-lidské aktivity a problémy životního prostředí-odpady a hospodaření s odpady</p> <p>MKV-lidské vztahy-udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi, slušné chování</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 7.(dívký)
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-seznámí se s organizací výuky a vnitřním řádem pracoviště -zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce	Organizace výuky, vnitřní řád pracoviště, bezpečnost práce	
-charakterizuje rozpočet rodiny -uvede hlavní složky příjmů a výdajů rodiny -provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví -řídí se pravidly hospodárnosti v zacházení s penězi	Finance v domácnosti -rozpočet rodiny -příjmy a výdaje -hotovostní a bezhotovostní platební styk -hospodárnost v zacházení s penězi	Vo-hospodaření rodiny, kapesné
-seznámí se se základními složkami provozu domácnosti -dokáže posoudit funkčnost vybavení domácnosti -na příkladech vysvětlí návaznost činností v domácnosti -zamyslí se nad ekonomikou a bezpečností provozu domácnosti -ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů -poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Provoz domácnosti -funkční vybavení domácnosti -návaznost činností v domácnosti -ekonomika provozu -bezpečnost provozu -spotřebiče v domácnosti -první pomoc při úrazech v domácnosti	Vz-provoz domácnosti a životní prostředí Vz-první pomoc
-dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy -správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízeními včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu -třídí odpad a umí ho ekologicky likvidovat	Údržba a úklid domácnosti -hygienická pravidla -úklid domácnosti -postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí -odpad a jeho ekologická likvidace	Vz-hygiena Vo-globální problémy-znečištění životního prostředí

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 7.(dívky)
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<ul style="list-style-type: none"> -charakterizuje oděv a jeho funkce -zná základní činnosti údržby oděvů a textilií(praní,žehlení, drobné opravy,ukládání a úschova prádla) -zvládá základy ručních prací (vyšívání,pletení,..) 	<p>Údržba oděvů a textilií</p> <ul style="list-style-type: none"> -oděv a jeho funkce -praní a žehlení prádla -drobné opravy -ukládání a úschova prádla -základy ručních prací 	
<ul style="list-style-type: none"> -seznámí se s elektrotechnikou v domácnosti -pozná její funkce,dovede ji ovládat a užívat -zná zásady ochrany elektrotechniky před poškozením a umí provádět základní údržbu -objasní,jak se chránit před úrazem elektrickým proudem,umí poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem 	<p>Elektrotechnika v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -elektrická instalace -elektrické spotřebiče -elektrotechnika -sdělovací technika -funkce,ovládání a užití -ochrana a užití -ochrana a údržba -nebezpečí úrazu elektrickým proudem 	<p>Fy-elektrotechnika v domácnosti</p> <p>Miniprojekt-vánoční dárek,pochoštění</p> <p>OSV-osobnostní rozvoj-kreativita</p> <p>-sociální rozvoj</p> <p>-kooperace a kompetice</p> <p>-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV-základní podmínky života-voda, ovzduší,půda,energie,hospodaření s přírodními zdroji</p> <p>-lidské aktivity a problémy životního prostředí-odpady a hospodaření s odpady</p> <p>MKV-lidské vztahy-udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi,slušné chování</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-seznámí se s organizací výuky -zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce	Organizace výuky, bezpečnost práce	
-objasní význam vzdělání pro člověka a na příkladech zdůvodní potřebu celoživotního vzdělávání -orientuje se v systému škol -porovná náplň učebních a studijních oborů, uvede jejich výhody i nevýhody -vysvětlí rozdíl mezi předměty povinnými, volitelnými a nepovinnými, rozlišuje skupiny předmětů všeobecně vzdělávacích, odborných i odborný výcvik	Možnosti vzdělávání -význam vzdělání -potřeba celoživotního vzdělávání -systém škol -náplň učebních a studijních oborů -učební plán	Vo-naše škola Samostatná práce pro 1. pol.: informační leták vybraného povolání Exkurze: Burza škol a učilišť Benešov (listopad)
-charakterizuje základní principy volby profesní orientace -zhodnotí význam faktorů důležitých pro volbu povolání (osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebepoznávání a sebehodnocení, uplatnění na trhu práce) -posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě -vysvětlí, jaké informace jsou nezbytné pro výběr vhodného povolání a kde je možné tyto informace získat -využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Volba profesní orientace -základní principy -osobnostní zájmy a cíle -tělesný a zdravotní stav -osobnostní vlastnosti a schopnosti -sebezpoznavání a sebehodnocení a jejich vliv na volbu profesní orientace -informační základna pro volbu povolání -práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	Vo-sebezpoznavání sebehodnocení Samostatná práce pro 2. pololetí- moje kuchařka (Jak uvařit Honzu)

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 8.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
<p>-uvede příklady povolání lidí a dokáže je charakterizovat</p> <p>-vyjmenuje příklady pracovních prostředí, prostředků, objektů a činností, orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p> <p>-posoudí příležitosti jednotlivých povolání na trhu práce</p> <p style="padding-left: 40px;">- základy finanční gramotnosti</p>	<p>Trh práce</p> <p>-povolání lidí</p> <p>-pracovní prostředí</p> <p>-pracovní objekty</p> <p>-pracovní činnosti</p> <p>-požadavky</p> <p>kvalifikační, zdravotní, osobnostní</p> <p>-rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>- finanční rozvaha</p> <p>- osobní a rodinné výdaje</p> <p>- mzda. Investování, půjčky, hypotéky, osobní bankrot</p> <p>- finanční odpovědnost</p>	<p>OSV-osobnostní rozvoj-rozvoj schopností poznávání-cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, řešení problému</p> <p>-osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí</p> <p>-sociální rozvoj-kooperace a kompetice</p> <p>-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO-občan, občanská společnost a stát-práva a povinnosti občana</p> <p>MKV-lidské vztahy</p> <p>-udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi, slušné chování</p>

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Ročník: 9.
Očekávané výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vazby
-seznámí se s organizací výuky -zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce	Organizace výuky, bezpečnost práce	
-objasní, co tvoří součást přijímacího řízení a jak je možné dobře se na něj připravit	Možnosti vzdělávání -přijímací řízení	Exkurze-Úřad práce Benešov(září-říjen)
-posoudí pracovní příležitosti v obci(regionu), zvaží možnost uplatnit se s vybraným povoláním -prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce -umí napsat vlastní životopis -ví, jak vypadá přijímací pohovor u zaměstnavatele -orientuje se v problematice nezaměstnanosti, zná práva a povinnosti nezaměstnaných, uvede příklady, jak může tento problém řešit stát nebo sám nezaměstnaný -popíše činnost úřadů práce, zdůvodní jejich přínos pro řešení problémů spojených s nezaměstnaností, zhodnotí pomoc žákům při výběru povolání -zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	Zaměstnání -pracovní příležitosti v obci (regionu) -způsoby hledání zaměstnání -psaní životopisu -pohovor u zaměstnavatele -problémy nezaměstnanosti -úřady práce -práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	Samostatná práce pro 1.pol; životopis+vizitka ČJ-životopis Vo-nezaměstnanost Vo-práva a povinnosti občanů
-uvede výhody a nevýhody podnikání -charakterizuje druhy a strukturu organizací -vyjmenuje nejčastější formy podnikání -uvede příklady drobného a soukromého podnikání ze svého okolí -vysvětlí, co je součástí podnikatelského záměru	Podnikání -druhy a struktura organizací -nejčastější formy podnikání -drobné a soukromé podnikání -předpisy pro drobné podnikání -podnikatelský záměr -majetek a závazky v drobném podnikání -účetnictví drobného podnikatele -účetní knihy -řízení a organizace firmy	Vo-hospodářský život Samostatná práce pro 2.pol; informační leták podnikatele Vo-daně

<p>-vysvětlí,co tvoří majetek a závazky v drobném podnikání</p> <p>-seznámí se i s účetnictvím drobného podnikatele</p> <p>-vyjmenuje základní účetní knihy</p> <p>-popíše,jak vypadá řízení a organizace firmy</p> <p>-charakterizuje daňový systém, uvede příklady daní</p>	<p>-daňový systém</p>	<p>OSV-osobnostní</p> <p>rozvoj-rozvoj schopností</p> <p>poznávání-cvičení</p> <p>smyslového vnímání,pozornosti, soustředění,zapamatování,řešení problémů</p> <p>-osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí</p> <p>-sociální rozvoj-kooperace a kompetice</p> <p>-morální rozvoj-řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>VDO-občan,občanská společnost a stát-práva a povinnosti občana</p> <p>MKV-lidské vztahy-udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi,slušné chování</p>
---	-----------------------	--

5.10. Doplnující vzdělávací obory

- 5. 10. 1 Dramatická výchova
- 5. 10. 2 Etická výchova
- 5. 10. 3 Filmová a audiovizuální výchova
- 5. 10. 4 Taneční a pohybová výchova

Doplnující vzdělávací obory nejsou povinnou součástí základního vzdělávání a budou nabízeny v závislosti na možnostech školy jako povinně volitelné předměty.

6 Školní družina

Obsah ŠVP:

Cíle vzdělávání

Formy a obsah vzdělávání

Časový plán

Materiální podmínky

Personální podmínky

Cíle vzdělávání

Školní družina nabízí:

- zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinek, relaxaci, výchovu, hru, učení, individuální práci a motivaci
- u žáků podporujeme citlivé a správné vztahy k lidem, k přírodě, ke svému okolí
- učíme je chránit si své zdraví a životní prostředí
- vedeme je k otevřené komunikaci a rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat názory a chování druhého
- vedeme žáky k tvořivosti a rozvíjíme jejich estetické vnímání
- respektujeme individuální schopnosti a dovednosti žáků
- snažíme se položit základy ke klíčovým kompetencím, schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, kompetencím komunikativním, sociálním i občanským
- zajišťujeme spojení žáků různých věkových skupin, což je výhodou - starší pomáhají mladším - respektují jeden druhého

Zájmové vzdělávání naplňuje svými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem.

Jde nám zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznávání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti působit jako samostatná osobnost.

ŠD umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Kompetence k řešení problémů

Kompetence komunikativní

Kompetence sociální a interpersonální

Kompetence občanské

Kompetence k trávení volného času

Jednou činností posilujeme obvykle více kompetencí, každá kompetence se u každého žáka rozvíjí jinak, proto hodnotíme jejich individuální osobnostní rozvoj.

Formy a obsah vzdělávání

Organizujeme pravidelnou činnost oddělení a zájmové útvary, spolupořádáme příležitostné akce a v průběhu dne nabízíme spontánní činnosti. Ve školní družině umožňujeme žákům i odpočinek a přípravu na vyučování.

Základním prostředkem naší práce ve družině je hra, která přináší kladné emoce a navozuje nové zážitky.

Při hře se dítě setká s řešením problému, překážkou, soupeřem nebo situací, snaží se řešit problém, nasazuje své síly, prožívá nejrůznější emoce a vcití se do jiných rolí.

Snažíme se propojovat různě zaměřené aktivity, pohybové aktivity s činnostmi vyžadujícími rozhodování a přemýšlení, zajišťujeme šance na úspěch pro všechny zúčastněné, do činností zařazujeme i ekologickou tematiku, zejména u aktivit v přírodě, zajišťujeme všestrannou bezpečnost všech účastníků (tělesnou, emoční i sociální)

Nejvíce se soustředíme na oblast Člověk a jeho svět, která se dále člení do pěti okruhů:

Místo, kde žijeme

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitosti přírody

Člověk a jeho zdraví

Na ostatní oblasti se soustředíme jen okrajově.

Časový plán

Vzhledem k různému věkovému složení žáků v oddělení neplánujeme činnost pro určitou věkovou skupinu, ale snažíme se činnost naplánovat tak, aby byla vhodná pro všechny.

Práci si plánujeme a rozdělujeme do témat, která nejsou přesně časově vymezena. Činnost plánujeme tak, aby odpovídala danému období v roce.

Snažíme se, aby se činnosti propojovaly a vzájemně na sebe navozovaly. Denní časový plán musíme vždy přizpůsobit odchodu žáků ze školní družiny, například na odpolední vyučování, zájmové útvary nebo dřívější odchod domů tak, aby činnost nebyla narušena.

Materiální podmínky

Školní družina může využívat tělocvičnu, kterou má k dispozici převážně v odpoledních hodinách, dále navštěvuje školní hřiště a školní zahradu. Ve škole je vybudována počítačová učebna, kterou může po dohodě využívat. ŠD je vybavena různými druhy her, časopisy, knihami (beletrií a naučnou literaturou), potřebami pro výtvarnou činnost, atd.

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují dvě kvalifikované vychovatelky, které si své odborné zaměření dále prohlubují na různých kurzech a samostudiem.

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Program	Obsah
Náš domov U nás doma	Místo, kde žijeme - vyprávění o životě rodiny - volný čas s rodinou - zaměstnání a následná malba, kresba - písničky o rodině, básničky
Náš dům, byt	Popis domů, bytů, v nichž žijeme - rozhovor o životě v domě nebo v bytě - malba vysněného domu
Škola Budova školy	Prohlídka školní budovy a okolí školy - kdo pracuje v naší škole - co se nám líbí a co bychom změnili - výzdoba školní družiny a přilehlé chodby - účast na výstavách prací - orientační soutěže - hledání pokladu
Cesta do školy	Cesta do školy a ze školy - bezpečnost při cestě - poznávání dopravních značek - soutěže ve znalosti dopravních značek - výroba dopravních značek - orientace v mapě
Obec, město	Zajímavosti obce, města - malování a kreslení místa kde je nám dobře - stavění města ze stavebnice - vymýšlení jiných názvů pro obec a město s odůvodněním - dopravní prostředky v obci i ve městě - malování dopravních prostředků - organizace v obci, pošta, knihovna, obchody - orientace v obci
Jak žijeme	Povolání - zaměstnání - čím bychom chtěli být - malování - zkoušení různých povolání - beseda na téma Ten dělá to a ten zas tohle - důležitá povolání
Historie obce	Zájem o historii - náš kraj - práce s knihou - porovnání obrázků dnes a dříve - znalostní soutěže - poslouchání pověstí z regionu - malování ilustrace k pověstem

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Program	Obsah
Masopust	Co je to masopust - jak se slaví a slavil - výroba masek - výzdoba družiny - masopustní průvod
Jaro	Vítáme jaro - tradice Moreny - vyrábíme Morenu - vynášíme Morenu - výrobky z přírodních materiálů - jarní písně - recitace básní o jaru - malování a kreslení jarních květin - modelování, koláže zvířátek
Slet čarodějnic	Zvyky a tradice - výroba čarodějnic - pohybové hry s tematikou čarodějnic
Rodina	Lidé kolem nás - rodinní příslušníci - úcta k rodině, vztahy v rodině - rodokmen - malba, rozhovor, písničky
Den matek	Oslava - výroba přáníček a dárků - básničky
Kamarádi Mojí kamarádi Všichni nejsou stejní	Jak se k sobě chovat - hra - místo po mé pravici je volné - spolupráce, komunikace - malování portrétů - kamarád, přítel, spolužák Respekt a tolerance - vnímání odlišnosti - umění pochválit - tělesné postižení - malování ústy - slepá bába - orientace v prostoru se zavázanýma očima- navigace kamarádem - důvěra - čtení pohádek a příběhu z různých zemí

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Program	Obsah
<p>Svátka a oslava Svátek</p> <p>Narozeniny</p> <p>Advent, Vánoce</p> <p>Velikonoce</p> <p>Den dětí</p>	<p>Každý den má někdo svátek</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyrábíme přání - soutěže o nejlepší gratulaci <p>Datum narození</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvěrokruh - narozeninové oslavy - výroba dárků - písničky <p>Tradice Vánoc</p> <ul style="list-style-type: none"> - adventní kalendář - adventní písně - Mikuláš, čert, anděl <p>Vánoční zvyky</p> <ul style="list-style-type: none"> - koledy - zdobení vánočního stromku - výroba vánočních ozdob, malba, kresba - Betlém - výzdoba družiny - balení dárků <p>Zvyky a tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> - malování vajíček - výzdoba družiny - velikonoční říkadla - pletení pomlázky - hry motivované svátkem <p>Význam svátku</p> <ul style="list-style-type: none"> - oslava Dne dětí - soutěže a závody
<p>Správné chování</p> <p>Správné mluvení</p> <p>Správné stolování</p>	<p>Chování</p> <ul style="list-style-type: none"> - kouzelná slovíčka - zvláštní příležitosti - beseda o chování - ukázky vhodného a nevhodného chování - malování co je správné <p>Správná výslovnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - jazykolamy - básničky - vyprávění příběhů - dramatizace pohádek <p>Co se sluší a patří</p> <ul style="list-style-type: none"> - jak se správně chovat u stolu - výzdoba slavnostního stolu - hra- návštěva restaurace - školní jídelna

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Program	Obsah
Denní režim Dnešní den Včerejší den Kalendář Čas	Jaký byl den - plánování dne - co nás nejvíce baví - kresba, rozhovor - kdyby přestal fungovat čas Co se dělo včera - režim den - víkend - co nás bavilo - zážitky - malba a kresba Malování kalendáře - roční období - měsíce, dny - pohádka O dvanácti měsíčkách - pohybové hry: Měsíce Měřidla času - jak letí čas - výroba hodin - počítání - volný čas - minulost a budoucnost
Jak se mění lidé Mládí Stáří	Fotografie z mládí - vzpomínky na mateřskou školu - zážitky Babička a dědeček - chování ke starším - dárky pro seniory - vyprávění o mládí našich prarodičů - jak bývalo dříve - život v době mládí prarodičů
Příroda kolem nás Rostliny	Rozmanitost přírody - malování oblíbených rostlin - výroba papírových květin - vycházky - založení herbáře - kreslení stromů - koláže vybraných rostlin - zhotovení šperků z různých plodů - vyrábění strašidel - péče o zahradu, pokojové květiny - jak se budí semínku - četba příběhů - písničky, básničky

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

Program	Obsah
Živočichové	<p>Kde žijí zvířata</p> <ul style="list-style-type: none"> - život v přírodě - domácí zvířata - ptáci a jejich hnízda - práva zvířat - modelování, malování zvířat - písničky, básničky o zvířatech - papírová zvířátka - pohybová hra: Zvířátka
Roční období	<p>Jaro, léto, podzim, zima</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o zvířata - ovoce a zelenina - výrobky k danému ročnímu období - malba, kresba, koláž - podzim - výroba draků - zima - sněhuláci - hry na sněhu
Počasí	<p>Druhy počasí</p> <ul style="list-style-type: none"> - pranostiky - ilustrace - předpovědi - oblíbené počasí
Naše tělo	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohlížení encyklopedie - váha a výška - kvíz - kreslíme postavu, detaily - pohybová hra: hlava, ramena
Co nám škodí a co nám prospívá	<p>Besedy</p> <ul style="list-style-type: none"> - denní hygiena - hygienické zásady - jídelníček - zdravá výživa - vitamíny - ovoce, zelenina - nemoci a jejich léčba - hrajeme si na doktora - první pomoc - zranění - péče o své tělo, chrup - co nás ohrožuje - lékárnička - soutěže, kvízy

7 Celoškolní projekty

7.1 Po roce Vánoce přicházejí

Cílová skupina: žáci 1. - 9. tříd

Časová dotace: 1 - 2 týdny

Období: prosinec

Vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace
Informační a komunikační technologie
Člověk a jeho svět
Člověk a společnost
Umění a kultura
Člověk a zdraví

Průřezová témata a tematické okruhy

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj - psychohygiena
-kreativita
Sociální rozvoj - poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetice

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova

Kulturní diference
Lidské vztahy

Organizace projektu:

Přípravné období (1 -2 týdny)

- téma Vánoc se v tomto období promítá především do těchto vyučovacích předmětů: Český jazyk, Cizí jazyky, Prvouka, Dějepis, Výchova k občanství, Informatika, Výchova ke zdraví, Výtvarná výchova, Hudební výchova, Pracovní činnosti
- žáci se seznamují s historií a náboženskou podstatou Vánoc u nás i jiných zemích celého světa, s vánočními zvyky kdysi a dnes
- žáci se v rámci jednotlivých tříd pod vedením učitelů připravují na projektový den, připravují vánoční program, učí se vánoční písně a koledy, vyrábějí vánoční výzdobu a dárky pro své nejbližší

Projektový den - realizace

- v jednotlivých třídách probíhá vánoční program připravený během přípravného období

Cíl projektu a klíčové kompetence

- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci
- podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny
- pomáhá k utváření pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- vychovává k úctě k historii a tradicím
- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotí je v širších souvislostech
- utváří a podporuje postoje ke kulturní rozmanitosti a k tradičním evropským hodnotám
- umožňuje rozvoj kreativity, uvědomění si vlastní identity, posiluje sebevědomí

7.2 Co Čech to muzikant

Cílová skupina: žáci 1. - 9. tříd

Časová dotace: 4 týdny

Období: červen - 1x za 2 roky

Vzdělávací oblasti

Jazyk a jazyková komunikace
Informační a komunikační technologie
Umění a kultura
Člověk a zdraví
Člověk a svět práce

Průřezová témata a tematické okruhy

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání
- sebepoznávání a sebepojetí
- seberegulace a sebeorganizace
- psychohygienu
- kreativita

Sociální rozvoj - poznávání lidí
- mezilidské vztahy
- komunikace
- kooperace a kompetice

Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- hodnoty, postoje, praktická etika

Multikulturní výchova - kulturní diference
- lidské vztahy

Mediální výchova - tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu

Organizace projektu

Přípravné období (3 - 4 týdny)

- projekt je realizován převážně v předmětech: Český jazyk, Hudební výchova, Tělesná výchova, Výtvarná výchova, Pracovní činnosti (případně další - Cizí jazyk, Informatika apod.)

- v tomto období učitelé v jednotlivých předmětech využívají znalosti a dovednosti,

kteře řáci zřskali za uplynulě 2 roky, nacvičují program a připravují materiály na projektový den

Projektový den - realizace

- řáci prezentují nacvičený program před rodiči a veřejností

Cřl projektu a klíčové kompetence

- vede k porozumění sobě samému a druhým
- přispívá k utvářeni dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupřáci
- pomáhá k utvářeni pozitivního postoje k sobě samému a k druhým
- vede k uvědomování si hodnoty spolupřáce a pomoci
- vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti
- napomáhá řákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém řáků, učí je vnřmat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu
- rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci mluveného textu
- přispívá k využívání vlastních schopností v řymové práci
- přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům řymu

8 Hodnocení žáků a autoevaluce školy

8.1 Pravidla hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkové hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Jedním z hlavních cílů pedagogické práce obecně by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků prostřednictvím známek. Naopak by mělo docházet k posilování motivace vnitřní, která je podporována žakovým vlastním sebehodnocením. Sebehodnocením se žák postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitost, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Cílem je shoda hodnocení ze strany učitele a sebehodnocení žáka tak, aby byla pro žáka motivací do dalšího období.

Hodnocení je realizováno formou klasifikace a průběžného ústního hodnocení a sebehodnocení. U žáků se specifickými poruchami učení lze na základě vyšetření PPP a po dohodě se zákonnými zástupci přistoupit na slovní hodnocení.

Pravidla hodnocení jsou rozpracována v samostatné normě, která je závazná pro všechny pedagogické pracovníky a jsou s ní seznámeni jak žáci, tak jejich zákonní zástupci.

Hodnocení je prováděno systematicky celý školní rok. Pro záznam hodnocení jsou používány žakovské knížky a velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žakovské portfolio. Shromážděvané materiály různého druhu tak dokumentují stav vědomostí žáka a úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání.

Rovina sebehodnocení a hodnocení je prováděna na úrovni žák, učitel, zákonný zástupce.

Závazné formy hodnocení

Písemné průběžné hodnocení

V průběhu každého pololetí školního roku je žákům a rodičům 2x předávána informace o úrovni osvojení očekávaných výstupů v daném období.

Vyučující má možnost doporučit na jakou oblast se má žák zaměřit, aby si zlepšil úroveň očekávaných výstupů v daném období, a zároveň má prostor k ocenění pokroku, péle a úsilí žáka v daném období a k ocenění plnění úkolů na realizovaném projektu.

Vysvědčení

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí v daném pololetí školního roku. Hodnocení je všestranné, postihuje všechny vyučované předměty. Podrobná pravidla pro hodnocení žáků jsou rozpracována v klasifikačním řádu školy.

Výstupní hodnocení

Výstupní hodnocení vydávané žákům obsahuje vyjádření o možnostech a nadání, předpokladech pro další vzdělávací dráhu, o chování v průběhu povinné školní docházky a o osvojování klíčových kompetencí, případně další významných skutečností ve vzdělávání.

8.2 Autoevaluace školy

Autoevaluace- vnitřní hodnocení školy, napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole.

Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy se zákonnými zástupci a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Cíle a kritéria autoevaluace

- soulad výuky se školním vzdělávacím programem
- vzájemná spolupráce pedagogů
- spokojenost žáků
- efektivita hodnocení a sebehodnocení žáků
- spolupráce se zákonnými zástupci a jejich spokojenost se vzděláváním žáků
- klima školy a spokojenost pedagogů
- materiálně technické zabezpečení vzdělávacího procesu
- vnímání školy okolím a prezentace školy

Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, zákonnými zástupci
- dotazníky pro zákonné zástupce, žáky a učitele
- kontrolní prověrky, dovednostní testy a výkonnostní testy
- hospitace

Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost(v průběhu celého školního roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení školy s pedagogickou radou(§9 vyhlášky č.15/2005 Sb.), (do konce září)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok(do konce října)
- dovednostní testy žáků (průběžně)
- srovnávací kontrolní prověrky (průběžně celý školní rok)
- dotazníky na klima školy(dle potřeby)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady

Obsah

1	Identifikační údaje	2
2	Charakteristika školy	3
2.1	Charakteristika školy a její priority	3
2.2	Profilace a zaměření školy	3
2.3	Ročníkové a celoškolské projekty	4
2.4	Skladba pedagogického sboru	4
2.5	Spolupráce školy se zákonnými zástupci a veřejností	5
2.6	Školská rada	5
3	Charakteristika ŠVP	6
3.1	Pojetí školního vzdělávacího programu	6
3.2	Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu	7
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie	9
3.4	Strategie a naplňování klíčových kompetencí	10
3.5	Začlenění průřezových témat	12
3.6	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	16
3.7	Školní družina	17
3.8	Zájmové kroužky	17
3.9	Řízení a koordinace výuky	18
4	Učební plán	19
4.1	Vzdělávací období základního vzdělávání	19
4.2	Vzdělávací obsah základního vzdělávání	20
4.3	Učební plán pro 1. - 5. ročník základního vzdělávání	21
4.4	Učební plán pro 6. - 9. ročník základního vzdělávání	22
5	Učební osnovy	23
5.1	Jazyk a jazyková komunikace 1. a 2. stupeň	23
5.1.1	Český jazyk a literatura 1. stupeň	25
5.1.2	Český jazyk a literatura 2. stupeň	38
5.1.3	Anglický jazyk	72
5.1.4	Další cizí jazyk (německý).....	84
5.1.5	Konverzace v německém jazyce	96
5.2	Matematika a její aplikace	101
5.2.1	Matematika 1. stupeň	103
5.2.3	Matematika 2. stupeň	113
5.3	Informační a komunikační technologie	129
5.3.1	Informatika	131
5.4	Člověk a jeho svět	137
5.4.1	Prvouka	138
5.4.2	Vlastivěda	147
5.4.3	Přírodověda	152

Základní škola Trhový Štěpánov, Sokolská 256
Školní vzdělávací program

	5.5	Člověk a společnost	158
	5.5.1	Dějepis	159
	5.5.2	Výchova k občanství	188
	5.6	Člověk a příroda	205
	5.6.1	Přírodopis	207
	5.6.2	Zeměpis	219
	5.6.3	Fyzika	232
	5.6.4	Chemie	245
	5.7	Umění a kultura	262
	5.7.1	Výtvarná výchova 1. stupeň	264
	5.7.2	Hudební výchova 1. stupeň	269
	5.7.3	Hudební výchova a Výtvarná výchova 2. stupeň	276
	5.8	Člověk a zdraví	285
	5.8.1	Výchova ke zdraví	287
	5.8.2	Tělesná výchova 1. stupeň	303
	5.8.3	Tělesná výchova 2. stupeň	312
	5.9	Člověk a svět práce	322
	5.9.1	Pracovní činnosti 1. stupeň	323
	5.9.2	Pracovní činnosti 2. stupeň	333
	5.10	Doplňující vzdělávací obory	344
6		Školní družina	345
7		Celoškolní projekty	352
	7.1	Po roce Vánoce přicházejí	352
	7.2	Co Čech to muzikant	354
8		Hodnocení žáků a autoevaluace školy	356
	8.1	Pravidla hodnocení žáků	356
	8.2.	Autoevaluace školy	357
9		Obsah	359